

2015

Tizenkét hónap krónikája

Január 1. Huszonöt évvel ezelőtti nekigyürkőzésünknek, közös elszánásunknak, kitartásunknak hála az 1990 után született nemzedékeknek már nem kellett megismerniük, milyen az élet egy olyan országban, ahol vasfüggöny választ el minket Európa nyugati felétől – mondta újívi TV-beszédében Áder János köztársasági elnök. Szerinte 25 éve magyarok milliói által régóta vágyott új korszak, a szabadság korszaka kezdődött el Magyarország történetében. *"1990 ezért ezredéves történelmünk legfontosabb mérföldkövei közé tartozik... Az elmúlt negyedszázad tanulsága, hogy ne mindig csak azt nézzük, ki menne balra, vagy ki menne jobbra közülünk, hanem hogy merre van előre."* – tette hozzá.

Zavarokkal indult az új útdíjrendszer: sok helyen nem volt világos az utolsó pillanatban nyilvánosságra hozott térképekről, hogy melyik útvonalra hány megyei matricát kell venni. Nagy meglepetést váltott ki, hogy egy mindössze 200 méteres szakasz miatt fizetős lett a ferihegyi Liszt Ferenc repülőtérre vezető út, tehát annak is ki kellett fizetnie legalább 3000 forintot, aki csak egyszer fogad valakit a Budapest területén kívüli – 2. terminálnak nevezett, de az 1. bezárása után egyetlen – fővárosi repülőtéren, vagy kiviszi oda egy vendégét.

Január 2. A kormányon belül is zavart okozott az új útdíjrendszer. Hende Csaba honvédelmi miniszter, Szombathely FIDESZ-es országgyűlési képviselője ugyanis szilveszter előtt azt nyilatkozta a Vas Népe-nek: csupán riogatás az az ellenzéki felvetés, hogy fizetőssé tennék a 86-os út használatát. Közben azonban már aznap délután elkezdtek felszerelni az új táblákat az úton. A politikus másnap azt mondta a megyei lap online kiadásának, hogy kifejezetten olyan információ volt a birtokában, hogy egyetlen Vas megyei út sem lesz díjköteles, és csak szilveszter napján tudta meg, hogy 18 órán belül mégis fizetős lesz egy szakasz. Ezt elfogadhatatlannak tartja, mert például a korábban elkészült, Győr-Moson-Sopron megyét érintő enesei elkerülő út továbbra is ingyenes. Ezért egyeztető tárgyalást kezdeményezett Seszták Miklós fejlesztési miniszterrel, mert szerinte semmilyen érv nincsen a döntés mellett, amely diszkriminatív és igazságtalan, ezért minden erejével küzd ellene. Másnap Gulyás Gergely, az országgyűlés törvényalkotásért felelős FIDESZ-es alelnöke ezt mondta a Hír-TV-ben: *„Hiába van egy döntésben elvi igazság, ha a végrehajtás idő hiányában, vagy más okból nem jó, és ebben az esetben ez volt, az ilyen konfliktushoz vezet. És fölösleges dühöt okoz az állampolgároknak. Kár azt mondani, hogy itt minden jól történt.”* → január 22.

Néhány ezer résztvevővel lezajlott Budapesten az év első kormányellenes tüntetése, amelyet a pártok általános elutasítása jellemezett. Nem is voltak pártzászlók, korábbi szándékával ellentétben a DK is letett az ilyen megjelenésről. Új köztársaságot, alkotmányt, képviselői demokráciát követeltek az Operaház előtt beszélő szónokok, akik szerint már azon kell gondolkodni, hogyan építsék újra az országot a FIDESZ bukása után. Egyetértettek abban, hogy civil összefogás, aktív részvétel nélkül erre nincs esély. A felszólalók egyike, Somogy Bernadette, az Eötvös Károly Intézet igazgatója például azt mondta: *„Ha nem akarjuk, hogy az állam mondja meg, hogyan éljünk, és bele akarunk szólni a rólunk szóló döntésekbe, akkor újra meg alapítanunk a magyar köztársaságot.”*

Január 5. Megindult a munka a Miniszterelnökség Kecskemétre költöztetett vidékfejlesztési államtitkárságán, a 110 fős létszámból 64-en kezdtek el dolgozni, ám folyamatosan érkeznek az új munkatársak, közölte Böröczk Anita, az államtitkárság szóvivője a Népszabadsággal. Elmondta: a

korábbi dolgozók fele nem vállalta, hogy Budapestről Kecskemétre költözzön, helyükre a környékről vettek fel "képzett, az agráriumban, vidékfejlesztésben jártas fiatalokat". Egy évek óta üresen álló épületegyüttest vettek igénybe erre a célra, a volt tüdőkórház és a volt csecsemőotthont a Lőrántffy utcában, ezek átalakítása, felújítása 300 millió forintba került. Kis Miklós Zsolt agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkár 2014 végén arról beszélt, hogy ez a költözés azért fontos, mert így a vidék sorsáról nem a fővárosból, hanem vidéken dönthetnek.

Január 6. Március 15-től az M1 folyamatos hírszolgáltatást nyújtó csatornává válik – tette közzé az MTVA. A közlemény szerint „a csatorna tematikában a BBC-t, műsorszerkezetben a CNN-t másolja majd”. Ugyanezen információ szerint a Duna TV veszi át a nemzeti főadó szerepét, és a továbbiakban nem csak műholdon, hanem földfelszíni digitális sugárzásban is lehet látni. Ide kerül át számos, nem politikai műsor. Az MTVA azt is hangsúlyozta, hogy az M1, az M2, a Duna és a tervezett majdani M4Sport is a digitális alapsomag részét képezi, vagyis ingyenesen fogható. Január 8-án az MTVA 177 fős csoportos létszámcsökkentést jelentett be.

A magyar ügyészség által benyújtott bizonyítékok alapján elegendő okot lát arra az Európai Parlament Jogi Bizottsága, hogy vizsgálja a kémkedéssel meggyanúsított Kovács Béla jobbkios EP-képviselő mentelmi jogának felfüggesztését – közölte Polt Péter legfőbb ügyésszel a testület elnöke, Pavel Svoboda cseh néppárti képviselő. → október 14.

Szokatlan zavar támadt az italnagykereskedők jövedéki biztosítéka körül, amelynek az volt a tétje, hogy tönkremegy-e mintegy 150 cég. A 2015-ös adótörvény-javaslatban a kormány 2014 októberében kezdeményezte, hogy az ilyen jövedéki terméket forgalmazó vállalkozások által kötelezően letétbe helyezendő biztosíték összegét 22 millió forintról 150 millióra emeljék. Ám a vita során kiderült, hogy ezt a több mint 150 érintett közül csak 5-6 tudná kifizetni, ezért végül a kormány egyetértett a törvényalkotási bizottság javaslatával, hogy árbevételtől függő sávós rendszerben emeljék az összeget, ami nem terhelne meg túlzottan a kisebb vállalkozásokat. Csakhogy erről a FIDESZ-frakció külön szavazást kért, és leszavazta a saját bizottsági többségének az indítványát. Gulyás Gergely, a „szuperbizottság” FIDESZ-es elnöke, aki egyúttal a Ház törvényalkotásért felelős alelnöke is, ezt technikai problémákkal magyarázta, de megígérte, hogy rendezik a kérdést. A 2015-ös költségvetést megalapozó törvénycsomagban valóban ismét benne volt az italkereskedők jövedéki biztosítékának sávós emelése, csakhogy ezt az utolsó pillanatban úgy fogadták el, hogy csak 2016-tól lépjen hatályba, vagyis 2015-re maradt volna az októberben elfogadott, egységes 150 millió. Az érintettek szerint a kisebbek az év során biztosan tönkremennének, tehát az egy évvel későbbi kedvezményből már nem lenne hasznuk. A zárószavazásra feltett úgynevezett egységes javaslat szövegét elvben a törvényalkotási bizottság nyújtja be, gyakorlatilag azonban a Miniszterelnökség készítette, és most olyan utalások hangzottak el, hogy ott nyúlhattak bele. Gulyás Gergely január 6-án közölte: a bizottság az összegző módosító javaslat tartalmáért vállalja a felelősséget, így a jövedéki biztosíték szabályozásával kapcsolatosan elkövetett hibáért is. Ő Font Sándor képviselővel együtt már 5-én benyújtott egy törvénymódosító javaslatot, hogy a sávós rendszer 2015. március 1-án lépjen hatályba, tehát még azt megelőzően, hogy a megemelt jövedéki biztosítékot az érintett gazdasági társaságoknak teljesíteni kellene. Ezt a FIDESZ-frakció támogatásáról biztosította, és a Nemzetgazdasági Minisztérium is szükségesnek tartotta közleményben hangsúlyozni, hogy az összettel sem a törvényben pillanatnyilag még szereplő megoldást támogatta. Mindezek után 6-án délután a Miniszterelnökség közölte: nem ért egyet sem Gulyás Gergellyel, sem a szaktárcával, és azt fogja kezdeményezni, hogy állítsák vissza a korábbi szabályt, tehát a fix, de alacsonyabb összegű biztosítékot. Ezt Gulyás Gergely és a minisztérium is üdvözölte. Végül január 19-én Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter és parlamenti államtitkára, L. Simon László olyan törvényjavaslatot nyújtott be – nem a kormány nevében, hanem képviselőként egyénileg –, amely még a 22 milliós fix összeget is 20 millióra kívánta csökkenteni. Az indoklásban ez szerepelt: „Az elmúlt hónapok törvényalkotási kitérői is lehetőséget teremtettek arra, hogy figyelemmel kísérjük a társadalom igényeit és javaslatait a jövedéki biztosíték mértékének emelésével kapcsolatban.” → március 3.

Január 8. Hosszú betegség után, 53 éves korában meghalt Lasztovicza Jenő FIDESZ-képviselő, 2006 és 2014 között a Veszprém megyei közgyűlés elnöke. (Előrehaladott rákja miatt a 2014-ben indult ciklus parlamenti munkájában már alig tudott részt venni.) Ezért az általa 1998 óta képviselt tapolcai választókerületben időközi választást kellett kiírni. Mivel így az országgyűlésnek 197 tagja maradt (tekintettel a még üres veszprémi mandátumra), és közülük 131 volt a FIDESZ vagy a KDNP képviselője, egyelőre megszűnt a kormánypártok kétharmados többsége.

Január 9. Az ünnepek miatti hosszabb szünet után ismét megszólalt a Kossuth rádióban Orbán Viktor miniszterelnök. Egyebek közt ezt mondta: *„A nyugat és Oroszország között hidegháborús hangulat, helyzet van. Arra kell törekednünk, hogy ebből Magyarország kimaradjon, miközben szövetségesek kell maradjunk Amerikával és a NATO-val. Ezt úgy kell tennünk, hogy közben nem akarjuk, hogy belerángassanak az amerikaiak vagy az oroszok egy hidegháborús helyzetbe.”*

Az útdíjak körüli vitáról, amelyben gyakran kormánypárti politikusok tiltakoztak a bevezetett rendszer ellen, a kormányfő azt mondta: most „próbaiizem” zajlik, „akinek bármilyen javaslata, kérdése van, most tegye fel, most tiltakozzon. Lehetnek változások, vannak értelmes javaslatok is.”

→ január 22. A megszorított kormányellenes tüntetésekről kijelentette: ezek „nem a kormányról szólnak”, hanem „a baloldal vajúdjásáról ... a baloldal ugyanis évek óta vajúdik, hogy megszülessen a modern magyarországi baloldal.”

A horvát alkotmánybíróság elutasította Hernádi Zsolt, a MOL elnök-vezérigazgatója panaszát, mert szerinte „...nem lehet a horvát bíróságnak felróni azokat a mulasztásokat, amelyeket saját országa követett el a beadványozóval szemben, az ő kárára. ... a magyar illetékes szervek elmulasztották kézbesíteni Hernádinak a horvátországi kihallgatásokra szóló idézéseket, amelyeket Horvátország szabályszerűen továbbított”. A korrupció és szervezett bűnözés ügyeiben eljáró horvát ügyészség állítása szerint 2010 júniusa és 2013. július 4. között négyszer kérelmezte Hernádi Zsolt kihallgatását Magyarországon és kétszer a horvát igazságügyi szervek előtt. A zágrábi AB döntése alapján érvényben maradt az ottani legfelső bíróság határozata Hernádi előzetes letartóztatásáról és az ennek érdekében kiadott nemzetközi elfogatóparancs, annak ellenére, hogy Magyarországon a Fővárosi Ítéltábla 2014 decemberében egy a horvátországgal azonos tartalmú magánvád alól jogerősen felmentő ítéletet hozott, amit a másik EU-tagállamnak elvben el kellene fogadnia. Hernádi Zsoltot Horvátországban azzal vádolták, hogy az azóta korrupció miatt elítélt Ivo Sanader volt horvát miniszterelnöknek 10 millió euró kenőpénzt adott, így jutott hozzá a MOL az INA horvát olajipari vállalathoz.

„Korábban is történtek kísérletek a Hír TV tönkretételére, de a szocik jobban mérték fel az erőviszonyokat, és nem vállalkoztak a lehetetlenre, mert rájöttek, hogy a támadások csak erősítenek bennünket. Most is ez történik. A reklámadó, az állami hirdetések elvonása és a konkurenciaharcra kényszerítés ellenére tesszük azt, ami egy jobboldali tévé dolga. Még akkor is, ha most épp egy jobboldali kormány nem szeret bennünket” – válaszolta Szikszai Péter, a Hír TV vezérigazgató-helyettese a Népszava kérdésére, hogy nem tart-e a közszolgálati M1 hírcsatornává alakításától.

Január 10. A Nemzetgazdasági Minisztérium nem fogadja el Töröcskei Istvánnak, az Államadósság Kezelő Központ vezérigazgatójának 2014. december 8-án benyújtott lemondását, annak ellenére, hogy több általa magánemberként birtokolt pénzintézet tönkrement, az ezek közé tartozó Széchenyi Bank esetében pedig, amelynél a felügyeletet ellátó jegybank súlyos hibákat talált, a kisebbségi tulajdonos államot is milliárdos károk érték – ez derült ki abból a válaszból, amelyet a minisztérium adott a Népszabadság kérdésére. A szakárca úgy ítélte meg, hogy *„Töröcskei István ÁKK-vezetői tevékenysége nincs közvetlen kapcsolatban a Széchenyi Bank helyzetével”*, ugyanis *„az adósságkezelő az ország érdekeit, a finanszírozás biztonságát szem előtt tartva megbízhatóan működik, jó nemzetközi hírnévnek örvend.”* Igaz, a kormány 2014. december 19-én megjelent 1802/2014. számú határozata viszont kimondta, hogy a Széchenyi Bank bajaihoz

„a Széchenyi Bank Zrt.-t ténylegesen irányító többségi tulajdonos [azaz Töröcskei István] tevékenysége vezetett, amelyért a felelősséget neki kell viselnie”. Ezek után január 12-én váratlan fordulat történt: Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter azt közölte, hogy mégis elfogadja Töröcskei István lemondását az ÁKK éléről. → január 16., március 3.

Ki húzódik meg a mostani tüntetések mögött, ki finanszírozza ezeket az egyre drágább demonstrációkat, és milyen érdekből? – tette fel a kérdést Rogán Antal a Hír TV-ben. Ha a parlamenti pártoktól elvárják, hogy a nyilvánosság elé tárják a gazdálkodásukat, akkor az ezektől a politikai érdekcsoportoktól is elvárható, mondta a FIDESZ frakcióvezetője. „...*lehet úgy csinálni, mintha ez ilyen abszolút civil történet lenne, pedig valójában nem az. ... Ha valaki politikai okokból vagy gazdasági érdekekből, de ilyen eseményeket finanszíroz, akkor azok legyenek transzparenssek, láthassuk, hogy ki húzódik meg a háttérben.*” A tüntetésszervezők válasza: minden elszámolást közzétettek az interneten, tehát állnak bármilyen vizsgálat elébe.

Január 11. A bevándorlásról és az azzal összefüggő kulturális kérdésekről az eddigieknél sokkal nyíltabban kell beszélni – jelentette ki Orbán Viktor a Magyar Televízióban, miután Párizsban 50 más ország vezetőivel együtt részt vett a Charlie Hebdo hetilap szerkesztőseje elleni merénylet után a terrorizmus ellen szervezett nagy tüntetésen. Bár a gyilkosok Franciaországban született és felnőtt férfiak voltak, a miniszterelnök azt mondta: abban reménykedik, hogy a bevándorlást korlátozó politika nyer polgárjogot Európában. *"A gazdasági bevándorlás rossz dolog Európában, nem szabad úgy tekinteni rá, mintha annak bármi haszna is lenne, mert csak bajt és veszedelmet hoz az európai emberre, ezért a bevándorlást meg kell állítani, ez a magyar álláspont. ... nagyon határozottan világossá kell tenni, hogy mi nem fogjuk megengedni, legalábbis amíg én vagyok a miniszterelnök addig biztosan nem, és amíg ez a kormány van, addig biztosan nem fog megtörténni, hogy a bevándorlók célpontjává váljon Magyarország. ... Nem akarunk tőlünk különböző, kulturális tulajdonságokkal és háttérrel rendelkező jelentős kisebbséget látni magunk között, Magyarországot szeretnénk Magyarországgként megtartani"*.

Január 13. Nem jogerős, első fokú ítéletében az Emberi Jogok Európai Bírósága kimondta, hogy a magyar állam megsértette a tulajdonhoz való jogot akkor, amikor a trafikkoncessziókat kiosztotta. Eszerint a soproni Vékony László kártérítésre jogosult, amiért a trafikok újraosztásakor nem kapott koncessziót. A férfi a kilencvenes évek közepe óta árult cigarettát, a pert pedig azután indította, hogy 2013-ban az üzleti terv hiányosságaira hivatkozva visszautasították a pályázatát. A strasbourgi bíróság most kimondta, hogy a magyar államnak 15 000 euró kártérítést kell fizetnie. A 2014 vége óta folyamatosan romlott árfolyamot figyelembe véve ez e napon mintegy 4,8 millió forintot jelentett.

Alapvetően hibás szemlélet és a növekedés gátja, ha a kormányzat a gazdaság kerékkötőjének tartja a környezetvédelmet – jelentette ki Illés Zoltán, az előző Orbán-kormány környezetvédelmi államtitkára (FIDESZ-képviselő 1998-2006-ban és 2010-2014-ben) a Professzorok Batthyány Köre által decemberben kiadott „Gondolatok az ország állapotáról” című állásfoglalására írt reflexiójában. Egyebek közt arra reagált, hogy egy törvénymódosítás miatt 2015-től környezetvédelmi termékdíjat rónak a napelemekre, ráadásul a savas akkumulátorok termékdíjának a dupláját, noha a biztonságos energiaellátásának egyik sarokköve lehetne a megújuló energiaforrások előtérbe helyezése. Illés szerint a természeti értékek védelmét a gazdasági érdekcsoportokkal szemben nehezíti, hogy a környezet- és természetvédelem gyakorlatilag teljesen eltűnt a kormányzati struktúrából, ezért csúszhatott át minden visszhang nélkül a napelemeket büntető termékdíj. A bírálattal egyetértő Szabó Marcel, a jövő nemzedékek szószólója törvénymódosítást javasolt.

Január 14. Nem gyakorol jelentős hatást a magyar iparra és gazdaságra a napelemekre kivetett környezetvédelmi termékdíj – így reagált a bírálókatokra

V. Németh Zsolt, a Földművelésügyi Minisztérium környezetügyért, agrárfejlesztésért és hungarikumokért felelős államtitkára. Szerinte viszont az elemek gyártásánál használható nagyon káros vegyület 550 évig a légkörben marad. Ezért a napelem hasznos ugyan, de később veszélyes hulladékká válik, gondoskodni kell az összegyűjtéséről, hasznosításáról és újrafeldolgozásáról, és erre szolgáltat fedezetet a környezetvédelmi termékdíj. (Nyilatkoztak szakértők is, akik szerint a nemrég alkalmazni kezdett napelemekből legkorábban 20-25 év múlva lesz hulladék.)

Az államtitkárral csaknem egy időben megszólalt a vitatott jogszabályt decemberben aláíró Áder János köztársasági elnök is, aki az év elejétől Környezeti Fenntarthatóság Igazgatóságot hozott létre hivatalában. Először bírálta nyíltan a kormányt és a törvényhozást. Az országgyűlési pártok frakcióvezetőinek ezt írta: *„A megújuló energiaforrást jelentő napelemek hazai elterjedését bizonyosan nem ösztönző környezetvédelmi termékdíj ... bevezetésekor hibázott a kormány, mert nem kellő körültekintéssel járt el az uniós kötelezettséget jelentő környezetvédelmi termékdíj mértékének megállapításánál. Hibázott az Országgyűlés, mert olyan törvényt fogadott el, amely nem volt tekintettel a várható hatásokra. ... És hibáztam én is, mert magam sem figyeltem fel erre a 'salátatörvény'-be rejtett környezetvédelmi képtelenségre. ... a közös hibát közösen kell helyrehoznunk. Ezért arra kérem, hogy támogassa azokat a törvényhozás munkáját érintő kezdeményezéseket és szakmai egyeztetéseket, amelyek az ebben a kérdésben szükségessé vált mielőbbi korrekcióra irányulnak. A másik tanulság pedig az, hogy 25 év után elérkezett az idő arra, hogy belássuk, az Országgyűlésnek végre szakítania kell a 'salátatörvény'-alkotás rossz gyakorlatával. ... a jobbiztonság érvényesülését, azaz a törvények átlátható szerkezetét és betarthatóságát akadályozza, ha egymással köszönő viszonyban sem lévő kérdéseket egyazon törvényben szabályoznak.”* A Földművelésügyi Minisztérium csak két nap múlva, az RTL Klub január 16-i Híradójában válaszolt, megismételve V. Németh Zsolt államtitkár érveit és elutasítva a köztársasági elnök bírálatát: a kormány nem kíván engedni a napelemek termékdíjának ügyében. Sem Kövér László házelnök, sem Orbán Viktor miniszterelnök nem reagált régi politikustársának az országgyűlést, illetve a kormányt érintő bírálatára, és később sem történt semmi a törvény megváltoztatása érdekében. Az ellenzék sem tett ilyen javaslatot.

A Színház- és Filmművészeti Egyetem rektora, M. Tóth Géza nem hajlandó aláírni a miniszterelnök által kinevezni kívánt kancellárjelölt munkaszerződését, noha arra törvény kötelezné – derült ki reggel az Index írásából. Papp Csilla ellen az volt az egyetem szenátusának kifogása, hogy sem az oktatáshoz, sem a művészeti élethez nem volt soha köze, és bár feladata a gazdasági irányítás lenne, gazdasági-pénzügyi ismeretekkel, képzettséggel sem rendelkezik, kizárólag jogászként dolgozott a FIDESZ-vezetésű Pest megye és Zuglói jegyzőjeként és a FIDESZ elnöki kabinetjében. Az is egyértelművé vált, hogy az egyetem félti szellemi függetlenségét, mert Papp Csilla férje, Szabó László egykori HÖÖK-elnök, aki 1999-2002-ben helyettes államtitkár volt a Deutsch Tamás vezette Ifjúsági és Sportminisztériumban, a Vidnyánszky Attila által vezetett, magukat konzervatívnak valló művészek által a Magyar Színházi Társasággal szemben létrehozott Magyar Teátrumi Társaság titkára. Délután Papp Csilla visszavonta pályázatát. Döntése indokaként a személye körül kialakult hangulatot, a vele szemben folytatott *„méltatlan és jogszerűtlen eljárást”*, *„az egyetemi vezetés méltatlan hozzáállását”* jelölte meg. A miniszterelnök ezután a korábbi pályázati kör második helyre sorolt pályázóját, az Országos Széchényi Könyvtárban dolgozó Vonderviszt Lajos mérnököt, a Nemzeti Hírközlési Hatóság korábbi informatikai igazgatóját nevezte ki a Színház- és Filmművészeti Egyetem kancellárjává.

Január 15. Orbán Viktor január 9-én találkozóra hívta a kormánypártinak tartott médiumok vezetőit, és azt közölte velük, hogy a jövőben a közmédiára támaszkodik a kormány, őket pedig nem kívánja tovább támogatni – írta meg a vs.hu portál több, egymástól független forrásra hivatkozva. A találkozón állítólag többek között Gajdics Ottó, a Lánchíd Rádió főszerkesztője, Borókai Gábor, a Heti Válasz vezetője, Liskay Gábor és Élő Gábor, a Magyar Nemzet, illetve az mno.hu főszerkesztője, valamint Bencsik András, a Demokrata első embere vett részt. A miniszterelnök az információk szerint azt mondta, hogy a jövőben a közmédiát tekinti a

legfontosabb csatornának a kormány és a FIDESZ üzeneteinek közvetítésére, a meghívottak ne számítsanak jelentősebb mértékű állami hirdetésre a következő időszakban, a saját lábukon kell majd megállniuk. A résztvevők némelyike csak a találkozó tényét erősítette meg, az információ lényegét cáfolta. Rogán Antal, a FIDESZ frakcióvezetője pedig egy háttérbeszélgetésen kijelentette: évek óta vannak ilyen találkozók a jobboldali irányultságú lapok tulajdonosaival, de nem engedte el a jobboldali sajtó kezét Orbán Viktor miniszterelnök, szó sem volt erről azon a találkozón, amelyet január elején tartottak. A Népszabadságnak névtelenül nyilatkozó résztvevők viszont a január 16-i számban ennek ellenkezőjét állították.

Juhász Péter, az Együtt V. kerületi önkormányzati képviselője a testület ülésén nyilvánosan adta át Szentgyörgyvölgyi Péter (FIDESZ) polgármesternek a Legfőbb Ügyészséghez üzletszerűen, bünszervezetben elkövetett hivatali visszaélés miatt beadott feljelentésének másolatát. Szerinte évek óta nem volt megfelelő a kerület ingatlangazdálkodása, és a közösséget súlyos veszteségek érték amiatt, hogy a budapesti belváros piaci árainál sokkal olcsóbban adtak el üzlethelyiségeket és más ingatlanokat, egyebek közt olyan értébecslések alapján, amelyeket a közelmúltig Rubovszky György kereszténydemokrata országgyűlési képviselőnek, Rubovszky Csilla kerületi alpolgármester édesapjának a cége készített. Az ellenzéki politikus szerint visszaéltek a birtokon belüli bérlőnek kedvezményt adó jogszabállyal, mert gyakran csak néhány hete volt bérlő az, aki kedvezményes vásárlási lehetőséget kapott, továbbá azzal a törvényi lehetőséggel, hogy a bérlő a kedvezményes vásárlás jogát átadhatja másnak, mert ezek a mások több esetben pár napja, csak erre a célra létrehozott vállalkozások voltak.

Rogán Antal volt polgármester (2006-2014), a FIDESZ parlamenti frakcióvezetője egy aznap esti sajtóbeszélgetésen részletesen reagált a vádakra: szerinte rendben voltak az ingatlaneladások a kerületben. Ugyanis az ingatlanok egy része rossz állapotban volt, és sok bérlő vagy nem vállalta a felújítást, vagy ha vállalta volna, akkor évekig le kellett volna vonni a felújítások költségeit a bérlési díjából, így az eladásokkal jól járt a kerület. Azzal, hogy a korábbi bérlőket tulajdonossá tették, inkább érdekeltté váltak, hogy beruházzanak az ingatlanokba. Úgy véli, hiába írtak volna ki pályázatokat az ingatlanokra, ha azokban bérlő van, szerinte nem érkeznek magas árajánlatok. Nem politikai vagy ismertségi alapon adták meg az általa vezetett kerületben a 30 %-os kedvezményt a bérlőknek, hanem mindenkinek, aki jelezte a vételi szándékát. Amikor pedig a vevő később drágábban adta tovább az ingatlant, nem történt más, mint hogy a vevő fejlesztett, így értékesebb is lett a helyiség. („*Ha nem adtunk volna el ingatlanokat, nem tudtuk volna a Belvárost felújítani. Ha nem adtunk volna tulajdont a bérlőknek, akkor ma is tele lennének lepusztult helyiségekkel, betört kirakatokkal és a bennük tanyázó hajléktalanokkal.*” – tette hozzá ehhez az Indexen január 19-én megjelent interjúban.) Összegezve: Rogán Antalnak az a véleménye, hogy Juhász Péter azért támadja őt, mert nem tudja elfogadni, hogy ősszel a polgármester-választáson vereséget szenvedett, és most ki akar kényszeríteni egy előrehozott választást.

Bűncselekmény hiányában minden vádpont alól jogerősen felmentette az UD Zrt.-vel összefüggő büntetőügyben a hivatali visszaélés vádja alól a Fővárosi Ítéltábla Szilvásy Györgyöt, a Gyurcsány-kormány polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat felügyelő egykori miniszterét (2007-2009), jóváhagyva ezzel a 2014. március 28-i elsőfokú ítéletet. A volt politikus azért került bíróság elé, mert a korábbi nemzetbiztonsági tisztek által alapított UD Zrt.-vel kapcsolatos botrány kiobbanásakor, 2008 őszén illetékes miniszterként átadta az országgyűlés nemzetbiztonsági bizottságának azokat a hangfelvételeket, amelyeken elődei, Kövér László és Demeter Ervin korábbi FIDESZ-es miniszterek beszéltek az UD egyik akkori vezetőjével. A vádirat szerint ezzel és a politikai szálakat „szükségtelenül hangsúlyozó, lejárató célzatú nyilatkozataival” súlyos érdeksérelmet okozott a politikusoknak. Az ítélet szóbeli indoklása szerint – erről a volt miniszter ügyvédje nyilatkozott – Szilvásy György nem állított valótlan a két FIDESZ-politikusról, sőt akkor követett volna el hivatali visszaélést, ha nem tájékoztatja az országgyűlési bizottságot, illetve a közvéleményt.

Január 16. Barcza Györgyöt nevezte ki az Államadósság Kezelő Központ vezérigazgatójává a lemondott Töröcskei István helyére Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter. A közgazdász végzettségű új vezető korábban dolgozott már ott, valamint a Pénzügyminisztériumban és több banknál, 2012-től a Századvég Gazdaságkutató vezetője volt, majd 2013-tól a Századvég által megvett Napi Gazdaság főszerkesztője. → január 10.

Bagdy Gábor főpolgármester-helyettes lett a KDNP budapesti elnöke a pártból kizárt Szalma Botond helyett.

Január 18. Szájer József, 2004 óta a FIDESZ EP-képviselője, az Európai Néppárt frakciójának alelnöke az ATV-ben arra a kérdésre, hogy mit szól ahhoz, hogy a házelnök kitiltotta az uniós zászlókat a parlamentből, azt felelte: *„A házelnök úr nyilván alaposan megfontolta a döntését, de ez nekem nem különösebben tetszik.”* A politikus, aki 1990 és 2004 között a magyar országgyűlés képviselője volt, visszautasította Kövér Lászlónak azt a kijelentését is, hogy az Európai Unió bizonyos értelemben a Szovjetunióra emlékezteti, ezért a jövőben lassan és óvatosan talán ki kellene hátrálni a szövetségből. Emlékeztetett rá: *„Ha a 2008-as világgazdasági válság nem az Európai Unió tagjaként ér minket, Magyarországot padlóra küldte volna a válság. Európa védett meg minket a válság jó néhány súlyos következményétől.”*

Január 19. Simicska Lajos, a FIDESZ-hez kötődő ismert nagyvállalkozó nem indul a február 22-i veszprémi időközi országgyűlési képviselőválasztáson – ez volt a legfontosabb hír a jelölési határidő lejártakor. Sőt ajánlásgyűjtő íveket sem vett fel, noha 2014 novemberében, amikor Navracsics Tibor lemondása után biztossá vált a választás kiírása, nem cáfolta, hogy gondolkodik az induláson. A lista január 22-én vált véglegessé, 12 jelöltet vettek nyilvántartásba. A FIDESZ és a KDNP közösen Némedi Lajos alpolgármestert támogatta, az MSZP, a DK, az Együtt, a PM és a Liberálisok Kész Zoltán független jelöltet. A parlamenti pártok közül az LMP és a Jobbik, az azon kívüliek közül a Munkáspárt, A Haza Nem Eladó, az Összefogás és az Aquila Párt állított jelöltet, valamint további négy független indulónak is sikerült kellő számú ajánlást gyűjtenie.

Hivatali vesztegetés miatt jogerősen két évi felfüggesztett börtönre ítélte a Debreceni Ítéltábla Máthé Attila volt hajdúsámsoni alpolgármestert (2006-2010), városi FIDESZ-elnököt. A vád szerint pártja kampánycéljaira pénzt kért vissza a vételárból két magánlakás tulajdonosától, akiktől a város megvette a lakásokat orvosi rendelő céljára. A volt politikus mindvégig, az utolsó szó jogán is tagadta bűnösségét.

Január 20. A Kúria önkormányzati tanácsa az alapvető jogok biztosának kezdeményezésére – a fővárosi tulajdonú területekre vonatkozó 2014-es határozatát kiegészítve – törvénysértőnek minősített és 2015. május 31-ével megsemmisített tíz pontot *„a Budapest főváros közigazgatási területén a közterületek azon részének kijelöléséről, ahol az életvitelszerűen megvalósuló közterületi tartózkodás jogellenesnek minősül”* című 2013-as fővárosi közgyűlési rendelet egyik mellékletének 14 pontja közül. Ezek a kerületek saját területükről szóló javaslatait tartalmazták, amelyeket a szabálysértési törvény szerint a fővárosnak mérlegelés nélkül el kellett fogadnia. A Kúria egyetértett az ombudsmannal, hogy *„jelentős nagyságú, esetenként eltérő mértékű védőzónákkal körülhatárolt területeket minősítenek tilalmazottnak – ezáltal az életvitelszerű tartózkodást szankcionálhatónak –, így az adott közterületen a tilalmazást téve főszabállyá legitim cél, érdemi indok nélkül.”* Ugyanis a törvény *„felhatalmazásának kereteit meghaladja az a szabályozás, amely az önkormányzat illetékességi területének egészéről, avagy annak jelentős, összefüggő területeiről kizárja a hajléktalan embert”*. Az alapvető jogok biztosa külön is kiemelte a védőzónák alkalmazásának következetlenségét, bizonytalanságát és indokolatlanságát, a kerületek közti indokolatlan különbségeket. Például *„kirívó törvénysértést eredményezett az a megfogalmazás, amely a névvel, helyrajzi számmal azonosított közterületek mellett kizártta minősített minden egyéb, fel nem sorolt kerületi tulajdonú*

közterületet”, és ehhez a Kúria hozzátette: a jogkövető magatartást lehetetlenné tevő képtelenség, ha egy tiltott területet a hétköznapi elnevezése helyett kizárólag a helyrajzi számával jelölnek meg, vagyis a hajléktalannak a földhivatalban, az ingatlanvilvántartásból kellene kikeresnie, hogy hol tartózkodhat és hol nem. → május 27.

Január 21. Az Egyesült Államok nem vonja vissza André Goodfriend ideiglenes ügyvivő diplomáciai mentességét – közölték hivatalosan. Orbán Viktor miniszterelnök 2014 decemberében leváltás terhe mellett kötelezte Vida Ildikót, a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak az USA-ból kitiltott elnökét, hogy az adóhatóságot érintő kijelentései miatt rágalmozásért perelje be az amerikai nagykövetséget nagykövet hiányában 2013 nyara óta vezető diplomatát. Ő ezt megtette, erre tekintettel kérte a Legfőbb Ügyészség Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminisztert, hogy kezdeményezze washingtoni partnerénél: az USA kormánya mondjon le Goodfriend mentességéről – ezt a nemzetközi jog szerint csak a kormány teheti meg, maga az érintett nem –, és ezzel tegye lehetővé, hogy ellene Magyarországon büntetőeljárás, valamint polgári per induljon. Miután megérkezett a hivatalos elutasító válasz, amelyet a nemzetközi gyakorlat alapján biztosra lehetett venni, Magyar Levente külügyi államtitkár azt mondta: *„ezzel a magyar fél jogi értelemben lezártnak tekintik az ügyet”*.

Ugyanezen a napon adta át megbízólevelét Áder János köztársasági elnöknek Colleen Bell, az Egyesült Államok új budapesti nagykövete. Erre a szokásosnál sokkal gyorsabban, két nappal Budapestre érkezése után sor került. A televíziós producerből lett diplomata, akit külpolitikai felkészületlensége miatt sokan támadtak hazájában, és szenátusi jóváhagyása is egy évig húzódott, az államfőnél emlékeztetett a két ország 250 éves kapcsolatára és szövetségére, amit szerinte még tovább szorosabbra fonnak a közös célok. Arról is hivatalos hírt kapott a magyar kormány, hogy Szemerényi Réka, az új washingtoni nagykövetjelölt két hónap várakozás után megkapja az agrément-t, vagyis az állása elfoglalásához szükséges elfogadó nyilatkozatot.

Január 22. A tiltakozások nyomán (hivatalosan *„a próbaüzem tapasztalatai alapján”*, bár az induláskor senki nem mondta, hogy még csak próbaüzem kezdődött) változtatott a kormány az útdíjszabályokon – jelentette be Fónagy János, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium államtitkára. Díjmentessé tették a ferihegyi repülőtérre vezető utat – amelynek egy rövid szakasza miatt kellett volna matricát venni –, a Budapesttől délre található két Duna-hidat és azt a 86-os utat is, amelynek fizetősége miatt Hende Csaba honvédelmi miniszter, Szombathely képviselője felháborodott, de ez utóbbit csak addig, amíg nem kapcsolódik gyorsforgalmi úthálózathoz. Sérelmet oldott meg az, hogy ha valaki egy megyének csak az első lehajtójáig megy el, mert előbb nem lehet elhagyni az utat, akkor arra a második megyére nem kell matricát váltani. Számos út díjkötelessé tétele elleni tiltakozás azonban nem járt eredménnyel, köztük kormánypárti polgármestereké sem. → január 1., 2., 9. A miniszteri rendelet módosítása január 29-én jelent meg, február 1-i hatályba lépéssel.

Január 23. Hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt vádat emelt a Központi Nyomozó Főügyészség Hiszékeny Dezső szocialista országgyűlési képviselő ellen – közölte az MTI-vel Keresztes Imre főügyész. A vád szerint a politikus 2013 januárjában XIII. kerületi alpolgármester közvetítón keresztül jogtalanul 5 millió forintot kért saját magának azért, hogy egy, az önkormányzat tulajdonában lévő üzlethelyiség bérleti jogát a vállalkozónak adja. *„A jogtalan vagyoni előny átadására végül nem került sor, de a törvény szerint a bűncselekmény ettől függetlenül befejezett”* – fogalmazott a főügyész. Hiszékeny Dezső mentelmi jogát 2014. szeptember 15-én függesztette fel az országgyűlés. Ezt ő maga is kérte, de kijelentette: nem követett el bűncselekményt, az ügyészség politikai megrendelésre cselekszik, és manipulatív eszközöket használ. A politikus szerint az ügyészség fedett nyomozót alkalmazott, aki hónapokon keresztül *„provokálta”* őt. *„Vállalkozónak adta ki magát, és pénzt ajánlott fel nekem, de az erről készült hangfelvételek is bizonyítják, hogy teljesen ártatlan vagyok.”*

Január 26. A Kúria új jogegységi döntésével megsemmisítette korábbi határozatát, amelyben a szolgálatban lévő rendőrök beleegyezéséhez kötötte a képmásuk nyilvánosságra hozatalát. "A nyilvános helyen vagy közterületen szolgálati kötelezettséget teljesítő vagy munkát végző személy e tevékenységének ellátása során nem minősül közszereplőnek, ezért a személyt beazonosítható módon, egyediesítetten ábrázoló képmás vagy hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához szükséges a hozzájárulása" – állt a Kúria 2012-es közleményében. De miután 2014 végén az Alkotmánybíróság kimondta, hogy nem ütközik az alaptörvénybe, ha a hivatalosan fellépő rendőrrel felismerhető fotót közöl a sajtó, a Kúriának összhangot kellett teremtenie. Ezt tette meg „az Alkotmánybíróság ... határozatában foglaltak ... alapján, ... a közügyek szabad vitathatóságának kitüntetett célja érdekében” korábbi döntése hatályon kívül helyezésével. Új, általánosan kötelező jogegységi határozat azonban nem született, ami miatt később is születtek egymásnak ellentmondó bírói döntések.

Január 27. Az Alkotmánybíróság megsemmisített egy bírósági ítéletet, amely jóváhagyta a Magyar Nemzeti Bank mint pénzügyi felügyelet döntését egy újság megbírságolásáról. A Napi Gazdaság és a napi.hu 2013 októberében írt arról, hogy a MOL-ban 1,64%-os tulajdonrészrel rendelkező norvég állami olajalap – a MOL horvátországi tulajdonszerzésével kapcsolatos korrupciós gyanú miatt folyamatban lévő büntetőeljárásra és az elnök-vezérigazgatóval szemben kiadott nemzetközi körözésre tekintettel – fontolóra veheti MOL-részvényeinek eladását, etikai szabályzata alapján ugyanis nem tarthat olyan cég részvényeiből, amely korrupcióval gyanúsítható. A Magyar Nemzeti Bank hivatalból piacfelügyeleti eljárást indított, és úgy ítélte meg: a szóban forgó cikk megsértette a piacbefolyásolás tilalmára vonatkozó jogszabályt, mert bár a tényállítási valóság, ezeket aránytalanul felnagyítva és félrevezetően tárgyalta, és ezzel a befektetői attitűdöt jelentősen befolyásolhatta. A kiadó bírósághoz fordult, de az a jegybankkal értett egyet. Ezt az ítéletet minősítette alaptörvény-ellenesnek az AB 10:5 arányban, azaz öt különvéleménnyel. A határozat hangsúlyozza: „A szólás- és sajtószabadság kitüntetett helyet foglal el az alapjogok között, ami azzal jár, hogy egyrészt csak kivételes jelleggel kell engednie a korlátozására felhozott más jogokkal, illetve alkotmányos értékekkel szemben, másrészt a szabad véleménynyilvánítást korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni. ... A média szabad tájékoztató tevékenysége a modern demokratikus nyilvánosság legfontosabb alkotóeleme, ezért központi jelentősége van annak, hogy a sajtó bizonytalanság, megalkuvás és félelem nélkül láthassa el ezt a feladatát.” Ami pedig a konkrét esetet illeti: „A MOL a magyar gazdaság és tőkepiac egyik legjelentősebb társasága, amely számtalán állami részesedéssel működik. A MOL horvátországi tulajdonszerzésével kapcsolatos korrupciós gyanú, az ezzel összefüggő eljárások, továbbá ezeknek a történéseknek a cég tulajdonosi körére, illetve részvényárfolyamára gyakorolt esetleges hatása közügynek, a hozzájuk kapcsolódó közlések közéleti vitához tartozó megszólalásoknak minősülnek. ... Az események valamely lehetséges forgatókönyvének felvázolása, önmagában e forgatókönyv bekövetkezésének csekély esélye alapján – kifejezetten félrevezető, az esélyeket illetően megtévesztő szerkesztés nélkül – alapvetően nem tekinthető megalapozatlan tájékoztatásnak.”

Az AB – korábbi döntéseit megerősítve – a Fővárosi Ítéletábrá bírúinak kezdeményezését is elutasította, és ezzel végleg alkotmányosnak nyilvánította „a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló”, vagyis a devizahitelesekre vonatkozó törvényt. A másodfokú bírák ugyanolyan kifogásokat emeltek, mint alsóbb szintén ítélkező kollégáik egy része és maguk az érintett bankok: az állam durván beavatkozott a polgári jogi jogviszonyokba, törvénnyel minősített tisztességtelenné banki szerződéseket, és olyan különleges eljárásrendet határozott meg az e vélelmet megdönteni próbálkozó pénzügyintézetek által indított perekre, hogy gyakorlatilag lehetetlen legyen győzniük. Az AB többsége ezzel szemben – 2014 novemberi határozatára visszautalva – ezúttal is úgy vélte, hogy „a szokatlan törvényi megoldás is azért vált szükségessé, mert az adósok gazdaságilag és

szociálisan szinte teljesen ellehetetlenültek, és a fogyasztói kölcsönszerződések nagy száma miatt a probléma ösztársadalmi méreteket öltött, melynek nemzetgazdasági kihatásai is súlyosak. ... A fogyasztói kölcsönszerződések adósai ... az egyensúlytalan szerződési feltételek (így az egyoldalú szerződésmódosítások) teljesítésének kényszere következtében olyan gazdasági szükséghelyzetbe kerültek, mely a cselekvési autonómiájukat, az önrendelkezési szabadságukat kiüresítette, ez a helyzet pedig emberi

méltóságukat is sérti. ... Ennek a sérelmes helyzetnek a megoldása érdekében döntött úgy a törvényhozó, hogy kivételesen, szűk körben ... a már egyszer elbírált jogviszonyokat mintegy újraértékeli." Paczolay Péter elnök, valamint Kiss László és Lévay Miklós alkotmánybíró különvéleményként szintén fenntartotta korábbi, a törvény alaptörvény-ellenessége mellett érvelő álláspontját. Ugyanakkor különvéleményt írt Pokol Béla alkotmánybíró is, aki a többségi határozat egyes megfogalmazásai miatt alkotmánysértéssel, túlzott aktivizmussal, az országgyűlés alkotmányozó teljhatalmának kétségbe vonásával vádolta meg kollégáit, köztük a 2010 óta választottakat is.

Az AB elutasította a tankönyvellátás államosításával szembeni alkotmányjogi panaszt. A döntés érdekessége az volt, hogy Kiss László és Lévay Miklós „régí” alkotmánybírákon kívül különvéleményt nyilvánított a 2014 novemberében hivatalba lépett Czine Ágnes is, aki szerint a vitatott törvény megsértette a tankönyvkiadó vállalkozások tulajdonhoz fűződő jogát.

Január 29. Az Ökotársnál 2014. szeptember 8-án tartott házkutatás idején hűtlen kezelés gyanúja nem állt fenn, és jogosulatlan pénzügyi tevékenység miatt sem nyomoztak. Ezért törvénytelen volt átkutatni az alapítvány irodáját, valamint több munkatárs lakását – állapította meg jogerős ítéletben a Budai Központi Kerületi Bíróság. Az Ökotárs közleményben reagált: aggasztónak nevezte, hogy „a Nemzeti Nyomozó Iroda egyértelmű politikai nyomásra törvénytelen házkutatást, lefoglalást hajt végre Magyarországon. ... Elvárjuk a mindenkori magyar kormánytól, hogy az állami szerveket ne használja politikai nyomásgyakorlásra, mert ezzel a demokrácia szenved kárt.” A rendőrség a bírósági ítéletre nem reagált, az Ökotárs közleményét azonban visszautasította. Egyébként három hónappal korábban ugyanebben az ügyben, egy másik érintett panaszát tárgyalva ugyanannak a bíróságnak egy másik bírása ellentétes következtetésre jutott, jogszerűnek ítélte a házkutatást. → május 28., június 30., október 20., december 10.

Január 30. Családi okokkal indokolva február 1-ével lemondott a 2014 májusában kinevezett Kurucz Éva kormányzóvivő, korábbi Hír-TV-s újságíró.

Február 2. Fél napos villámlátogatást tett Budapesten Angela Merkel német kancellár, aki legutóbb 2009-ben járt Magyarországon. Orbán Viktor miniszterelnökkel folytatott tárgyalásán kívül fogadta őt Áder János köztársasági elnök, valamint találkozott német vállalatok vezetőivel, zsidó szervezetek képviselőivel, magyar egyetemistákkal, és az Andrassy Egyetemen átvette a Szegedi Tudományegyetem díszdoktori címét. A két kormányfő közös sajtótájékoztatóján a kiváló gazdasági együttműködés méltatása mellett nézetkülönbségek is mutatkoztak. Orbán Viktor az ukrán–orosz konfliktusról kifejtette: „Mi, magyarok csak a béke pártján tudunk állni, semmi olyat nem tudunk támogatni, ami elmélyíti a konfliktust.” A Moszkva ellen elrendelt uniós szankciók meghosszabbításával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a magyar gazdaság és a háztartások az orosz gáztól függenek, hazánk kitettsége sokkal nagyobb, mint Németorszáké. Merkel asszony válasza: a németek is azt szeretnék, hogy mielőbb tűzszünet legyen, és Ukrajnában kialakuljon egy olyan stabil helyzet, amely az ország területi sértetlenségét garantálja, de „nem csak Magyarország függ az orosz gázszállításoktól”. A megbeszélések másik fontos témája, mint elhangzott, a demokrácia volt: "Beszélünk a demokrácia sajátosságairól, és ezt a beszélgetést még el kell mélyítenünk." A Bundestagban több mint 80%-os többségre támaszkodó német kancellár arra figyelmeztetett, hogy az ellenzék, a civil társadalom és a média szerepe akkor is fontos, ha egy kormány nagy többséggel

rendelkezik. A konzervatív Frankfurter Allgemeine Zeitung újságírójának kérdésére, hogy mi a véleménye a magyar kormányfőnek az illiberális demokráciáról Tusnádfürdőn kifejtett gondolatairól, azt mondta: pártjának, a CDU-nak keresztény, szociális és liberális gyökere is van. „Az 'illiberális' szóval a demokráciával összefüggésben személy szerint nem tudok mit kezdeni.” (Gulyás Gergely, a törvényalkotási bizottság FIDESZ-es elnöke ezt a kijelentést utóbb „német belpolitikai okok”-kal magyarázta.) Orbán Viktor ehhez kapcsolódva megismételte korábbi véleményét: Nem minden demokrácia szükségszerűen liberális, és aki mást állít, „privilegiumot akar egyetlen eszmerendszernek, amit mi nem adhatunk meg neki”. Angela Merkel ezt látható csodálkozással fogadta.

Az egyetemen a politikusnő hallgatók kérdéseire válaszolt. Egyebek közt arról beszélt, hogy az ukrainai konfliktus katonailag nem oldható meg. A szankciók addig maradnak meg, amíg azok feltételei fennállnak, de mindennek ellenére az orosz népet nem tekintik ellenségnek. A párizsi terrortámadásokról azt mondta: nem szabad, hogy a terroristák beteg logikája megossza Európát, ahol békében élnek egymás mellett keresztények, zsidók és muszlimok. A kirekesztésnek, az idegengyűlöletnek semmi keresnivalója Európában. Arra is figyelmeztetett, hogy demokráciában az ellenzék nem ellenség, a kisebbségeket védeni kell, a civil társadalom a kormány számára fontos partner, és fontos a plurális média. Orbán Viktor miniszterelnökként kollégája Európában, akivel sok kérdésben egyetértenek, egyes kérdésekben pedig nem, de mindent meg lehet beszélni, mindenről érdemes vitatkozni. Nem ért egyet Orbánnal abban, hogy van illiberális demokrácia, ismételte meg Merkel. A zsidóság képviselőivel tartott találkozón, mint erről Heisler András MAZSIHISZ-elnök a Népszabadságnak beszámolt, a kancellár a magyar egyházi törvényről kijelentette: „Ez nálunk elképzelhetetlen lenne.”

A német kancellár látogatása előtti este és aznap is több kormányellenes tüntetés zajlott Budapesten, ezek szervezői feliratokkal és egy nyílt levéllel hívták fel a vendég figyelmét a szerintük antidemokratikus, Európába nem illő kormányzati lépésekre. Vajda Zoltán a „60 ezren a magánnyugdíjukért” Facebook-csoport képviselője február 1-én este azt mondta: elvárja Angela Merkeltől, hogy az Európai Néppárt elveit kérje számon vendéglátóján, „ne hunyjon szemet Orbán és 'maffiakormányának' tettei felett”. A korábbi „békemeneteket” szervező CÖF ezzel szemben ezt üzentte: „Ne tévessze meg a baráti Németországot és annak civil társadalmát a magyarországi választásokon közelmúltban súlyos vereséget szenvedett ellenzékiek pöttömnyi csoportjainak hangoskodása”.

Február 4. A reklámadó csökkentését és a 2014-ben bevezetett sávós helyett egykulcsos rendszer bevezetését javasolta Lázár János. A politikus elmondta: a kormány 2014 augusztusa óta folyamatosan kapott formális és informális jelzéseket arról, hogy az Európai Bizottság Versenypolitikai Főigazgatóságának komoly aggályai vannak a magyarországi reklámadóval kapcsolatban. Egy január végén küldött levél a reklámadó progresszív, azaz sávós rendszerét ellenezte, mert az az alacsony reklámbevételű vállalkozásoknak szelektív gazdasági előnyt jelent, valamint mértékét is kifogásolta, mert az „objektíve is alkalmas arra, hogy gazdasági hátrányt okozzon” – ismertette Lázár, és hozzátette: a kabinet emellett olyan „tanácsokat” is kapott uniós szinten, hogy ha az RTL Klub tulajdonosa egyeztetés céljából jelentkezik nála, akkor fogadja a megkeresésüket, ellenkező esetben az „elmarasztalás lehetősége áll nyitva” Magyarország előtt. A Bertelsmann-csoport tett is mérlegelést érdemlő rendezési javaslatot, és a kormány november óta tárgyalt Luxemburgban és Budapesten a Bertelsmann-csoporttal a vita peren és európai bizottsági eljáráson kívüli megoldásáról. A miniszter szerint a kormánynak mérlegelnie kellett, hogy „egy bizonytalan kimenetelű jogvitát, vagy egy jó egyezséget” választ. Úgy vélte, mindez nem feltétlenül jelent bevételkiesést, mert bár „kevesebb lesz az adó, de többen fogják fizetni”. Később mint a miniszterelnök, mind Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető hangsúlyozta: a költségvetésbe betervezett reklámadó-bevétel a változtatás után sem csökkenhet. (A Reklámszövetség azonnal aggályait fejezte ki: ha ez azt jelenti, hogy az addig mentesített kis cégeknek is fizetniük kell, az őket a szakmai szervezet szerint tönkretenné.) Kormánypárti politikusok korábban kizárták a

reklámadó lényeges megváltoztatását. Glattfelder Béla gazdaságsszabályozásért felelős államtitkár 2014 november közepén azzal indokolta, hogy a kizárólag az RTL-Klubot érintő legfelső sávban 40%-ról 50%-ra emelték az adókulcsot, hogy *”A nagyobb bevételű cégek nagyobb adóterhet képesek elviselni.”* Gulyás Gergely, a törvényalkotási bizottság elnöke összefoglalóval azzal indokolta a sávrendszert, hogy az csak abban segít, hogy minden gazdasági szereplő kivegye a részét a kölcsönös közteherviselésből, azok is, akik korábban *„extraprofitot termeltek”*. L. Simon László államtitkár pedig úgy érvelt 2014 nyár végén, hogy a média minőségi irányba történő eltolását tartották szem előtt, amikor kitalálták ezt a sávrendszert: *”a legócskább és színvonalaltalanabb bulvárműsorok bizonyos kereskedelmi médiumokban nem képezik a sajtószabadság részét”*. Az intézkedés bírálói viszont éppen a korábbi bulvárstílus helyett színvonalassá és kritikussá vált, érdemi politikai eseményeket bemutató RTL-híradó elleni lépésnek tartották az egyetlen cégre célzott adórendszert. A miniszterelnök február 24-én személyesen tárgyalta Thomas Rabe-val, a Bertelsmann-csoport elnökével. → május 27.

Az előttük álló három és fél évben nem nagyon lát olyan feladatot, ahol kétharmados kormánypárti többségre van szükség – mondta az MTI tudósítása szerint Orbán Viktor a FIDESZ mezőkövesdi frakcióülésén február 22-i veszprémi időközi választásról, amelyen a kormánypártok minősített többségének helyreállítása múlt. Szerinte egy olyan ügy van, amihez kellene ez a kétharmados többség: küld-e Magyarország Kurdisztánba a németekkel és az oroszokkal közösen az ottani katonai tábor fenntartani, őrizni képes katonai csapatot.

Február 6. Totálissá válhat a médiaháború, ha a kormány valóban bevezeti az RTL-lel való békülés jegyében az addig kevésbé megterhelt cégekre is kiterjedő reklámadót, mondta a Népszavának Simicska Lajos, a legnagyobb jobboldali médiatulajdonos, aki korábban a miniszterelnök egyik legbizalmasabb barátja volt, és aki egy 1994-es interjúban és 1998-1999-es APEH-elnökségén kívül soha nem szólalt meg a sajtóban. (A 2014-ben bevezetett szabályok szerint évi 500 millió forint reklámbevétel alatt semmit nem kell fizetni, e fölött az 500 millió és 5 milliárd közötti részért pedig csak 1 %-ot.) Szerinte az új kormányzati terv *”újabb támadás a demokrácia ellen”*, számításai szerint médiabirodalmának az addiginál ötször többet kellene fizetnie. Az Origónak pedig azt mondta el Simicska, hogy *„ez a harc nem a pénzről, hanem az elvekről szól”*. Őt ugyanis nem az adóterhek növekedése zavarja, hanem a kiszámíthatatlanság: *„Mi lesz akkor, ha Orbán Viktor egyszer csak megvakarja a fejét, és kitalálja, hogy a duplájára emeli a kulcsot?”* – vetette fel. Továbbá meglátása szerint a magyar médiapiac feletti befolyásszerzésről van szó, mert a miniszterelnök három csoportra osztja a médiaszereplőket: a kormányzattal teljes egyetértésben lévők, a kritikai hangúakra és az ellenségekre, célja pedig az, hogy ezek közül csak az első kategória maradjon, a többiek el lehetetlenítik. *„Én ebben nem vagyok partner, ezzel nem értek egyet, mert ez a megközelítés elveim ellen való”* – jelentette ki Simicska Lajos, akit azonnal számos kommentátor emlékeztetett arra, hogy amíg személyes üzleti érdekei nem kerültek veszélybe, addig a FIDESZ-kormány a sajtószabadságot vagy általában a demokráciát korlátozó lépései ellen nem emelt szót sem ő, sem a tulajdonában álló, mindaddig hangsúlyosan kormánypárti médiacsoport. Ez utóbbinak teljes vezetői kara lemondott a Népszava-nyilatkozat után, a Magyar Nemzet online szerint *„lelkiismereti okokból”*: Liszkay Gábor, a Magyar Nemzet főszerkesztője és a Hír Televízió elnöke, Gajdics Ottó, a Lánchíd Rádió főszerkesztője, Élő Gábor, az MNO főszerkesztője, Szikszai Péter, a Hír Televízió vezérigazgató-helyettese, Csermely Péter és Szerető Szabolcs, a Magyar Nemzet főszerkesztő-helyettesei. (Az utóbbi később mégis maradt, mert, mint a február 13-i számban írta, *„a valóság megcáfolta a radikális irányváltásról szóló hírt, írja. A Magyar Nemzet nem fordul vállalhatatlan irányba.”*)

„Kurvára meglepetésként ért” – mondta az Indexnek a lemondásokról Simicska Lajos, aki az ATV-nek így nyilatkozott: *”árulásnak tartom, és mellbe vágott”*. Az Indexnek még élesebben fogalmazott, de a portál és nyomában az egész sajtó szó szerint közölte a máskor nyomdafestéket nem tűrőnek tartott szavakat is: *„Kirúgok minden orbánistát, aztán kinevezem a helyükre az én embereimet, akiket nem lehet megfélemlíteni meg lefizetni. ... azt gondolja, Orbán Viktorék vették rá*

a lapvezetést, hogy hagyják el a lapot? *Maga szerint mi más történhetett itt? Mondom, le is írhatja, Orbán egy geci. Beszél a miniszterelnökkel a helyzetről? Dehogyan beszéltem. Nem beszélünk már tavaly április óta. Szarok rá, hogy mit gondol. ... most bemegyek, kinevezem az én embereimet. És a lap továbbra is meg fog jelenni. ... Független lesz a média. Nagyon független lesz.*” Azt már a Magyar Narancs online-nak mondta, hogy *"nagy csalódás"* számára Orbán Viktor, akit államférfinek képzelt, de rá kellett jönnie, hogy nem az. *"Röhögjön csak ki, de én egy elkötelezett demokrata vagyok. Kurvára nem tetszik az, ahogy és amilyen módszerekkel ezek a fiúk intézik a dolgaikat ebben az országba. ... Orbán abból indult ki, hogy le akartuk bontani a diktatúrát és a posztkommunista rendszert. Kiderült, hogy ez nem egy egyszerű dolog, ezen melóznia kell. De az kurvára nem volt benne ebben a szövetkezésben, hogy felépítünk helyette egy másik diktatúrát."* Nem sokkal később közölte, hogy a Magyar Nemzet főszerkesztője D. Horváth Gábor lesz, a Lánchíd Rádióé Schlecht Csaba, a Hír TV elnöke pedig ő maga. → február 16. Liszkay Gábor meghatározó tulajdonrészét a cégekben *„100 millió körüli pénzért”* (ezt a Magyar Narancsnak árulta el) még a nap folyamán megvásárolta. D. Horváth Gábor a Nemzet február 9-i számában ezt írta: *„Nem fordult hozzám senki olyan kéréssel, hogy a Magyar Nemzet 180 fokkal változtasson irányvonalán, vagy hogy bármiben is változtasson az értékrendjén. Emellett nem állt és nem áll szándékomban megváltoztatni a lap irányultságát.”*

„A kormány nem háborúzik senkivel ... a terhek kialakításában mindig a társadalmi igazságosságot veszi alapul” – válaszolta Kovács Zoltán kormánybiztos a totális médiaháborúról tett kijelentésre reagálva. *„Ez egy magán médiavállalkozás ... belső munkaügyi vitája. A FIDESZ nem kíván cégek belső ügyeivel foglalkozni”* – mondta a Klubrádióban Kósa Lajos alelnök. Rogán Antal, a FIDESZ frakcióvezetője pedig egy más témában tartott sajtótájékoztatón azt mondta: teljesen érti a reklámadóval kapcsolatos tiltakozást. *„Az, hogy ki hogyan fejezi ki a véleményét, az egyéni vérmérséklettől függ.”* Szerinte a kormánynak ebben a helyzetben higgadtnak kell maradnia, és türelmesen tárgyalnia kell.

Bayer Zsolt, a FIDESZ-hez és személy szerint a miniszterelnökhöz is közel álló publicista a Széles Gábor tulajdonában álló Magyar Hírlap honlapján ezt írta: *„Te is tudod, én is tudom, kedves Lajos, hogy nélküled már nem lenne FIDESZ. Már '94 óta nem lenne. De amit most művelsz, az gyalázatos. ... Ha pedig az adó NEM fizetést azonosítod a sajtószabadság és a demokrácia meglétével, akkor végképp elment az eszed, kedves Lajos.”* Simicska ríposztja erre ismét az Indexnek: *„...légy oly kedves, ha fölidéznéd, hogy mennyivel tartozol nekem, ha megadnád a tartozásodat, az jó lenne. Mennyivel tartozik önnek Bayer Zsolt? Fejből nem tudom megmondani. Sok-sok millióval.”* Bayer ezt azonnal cáfolta.

Február 9. Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) és a magyar kormány 15-15 %-os tulajdont vásárol az Erste Bank magyarországi leányában – jelentette be Andreas Treichl, az Erste vezérigazgatója. Az Erste-leánybank elnök-vezérigazgatója a magyarországi szerb nemzetiségű Jelasity Radován, aki a Szerb Nemzeti Bank elnöke is volt. *"A bank átvilágítása és a pontos ár meghatározása a következő hetek feladata"* – mondta Orbán Viktor az erről tartott sajtótájékoztatón. A pénzügyminiszter anyavállalatának vezetője 2013-ban úgy nyilatkozott, hogy Magyarországon nehéz politikai környezetben kellett vezetni a céget. *"Ez nagyon sok pénzünkbe került. ... A mostani helyzet nem csak nekünk fájdalmas, hanem az országnak is rossz, de túl fogjuk élni"* – tette hozzá akkor a vezérigazgató. Orbán Viktor kommentárja utólag: *"nem mi vagyunk a legkedvesebb fiúk Európában, de azt senki nem vitathatja el tőlünk, hogy amiben megállapodtunk, azt meg is tartjuk"*. Suma Chakrabarti, az EBRD elnöke a sajtótájékoztatón azt mondta, hogy óriási hatása lesz a megállapodásnak a magyar gazdaságra, mert a hazai és a külföldi befektetőknek egyaránt erős bankokra van szükségük. A miniszterelnök arról is beszélt, hogy 2016-tól kezdve csökkenni fog a bankadó: 2016-ban a 2015-ben várt 144 milliárd forintnál 60 milliárddal kevesebbet kell majd fizetni. → június 16., december 15. Június 22-én Orbán Viktor, az NGM államtitkára közölte: a megállapodás érvényes, de az eredeti határidő, június 30. nem tartható, az állam tulajdonszerzése várhatóan az őszre tolódik.

Néhány órával a február 9-i bejelentés után az EBRD honlapján fontos újabb részletek jelentek meg, amelyeket másnap reggel rádió- és TV-műsorokban Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter is megerősített. Eszerint a kormány azt is vállalta, hogy nem szerez többségi befolyást további fontos helyi bankokban, valamint a következő három évben magánkézbe adja a bankokban már megszerzett többségét. Továbbá tartózkodni fog olyan törvényektől, amelyek negatív hatással lennének a bankok jövedelmezőségére, és biztosítani fogja a tisztességes versenyt, az egyenlő bánásmódot az egyes bankok iránt. Az Erste viszont arra tett ígéretet, hogy a magyar gazdaság támogatása érdekében a következő három évben három hitelprogramot indít, összesen 550 millió euró értékben.

Február 11. A Keleti pályaudvaron érték tetten február 4-én a FIDESZ ifjúsági tagozatának elnökét, amint hamis pénzt próbált eladni egy férfinak – értesült az Index. A rendőrök elfogták a menekülő Veress Áront, majd a lakásán 30 ezer euró hamis pénzre bukkantak. A politikus azt vallotta, hogy egy moldáviai férfitől kapta a hamis bankjegyeket „*tartozás fejében*”, és sajnálja, hogy csöbe húzták. A bíróság elrendelte a letartóztatását. Ügyvédje később hangsúlyozta, hogy az esetnek semmi köze ügyfele pártfeladataihoz. A különösebb aktivitást nem mutató ifjúsági tagozat egyébként nem azonos az önálló ifjúsági szervezetként működő Fidelitasszal. A tagozat hivatalos honlapja szerint, amelyen a legfrissebb hírek 2013 júniusiak voltak, az 1985-ben született Veress Áron 2003 óta FIDESZ-tag, 2011 óta tagozati elnök. A FIDESZ néhány óra múlva ezzel szemben a következő közleményt adta ki: „*Veress Áron nem a FIDESZ ifjúsági tagozatának elnöke. A FIDESZ 2012-ben Veress Áront soraiból kizárta. Így a FIDESZ Veress Áron cselekedeteiért semmilyen felelősséget nem vállal.*” A honlap e nyilatkozat megjelenésekor is változatlanul elnökként szerepeltette a fiatal politikust, ezt csak másnap törölték.

Rövid idő múlva felbukkant az interneten a Zalaegerszegi 7 Nap című kiadvány mindössze két hónappal korábbi, 2014. december 12-i száma, amelyben a „*Megköszönték a fiatalok sokrétű munkáját*” című cikk így szól: „*A három jobboldali ifjúsági szervezet, a Fidelitas, az Ifjúsági Kereszténydemokrata Szövetség és a FIDESZ Ifjúsági Tagozata közös vacsoraestet szervezett tagjainak és támogatóinak, ahol külön köszönetet mondtak a fiataloknak a 2014-es kampányokban nyújtott segítségükért. ... Az eseményen köszöntőt mondott dr. Gulyás Gergely, a Magyar Országgyűlés alelnöke, ... Veress Áron, a FIDESZ Ifjúsági Tagozatának országos elnöke, Vigh László országgyűlési képviselő, a Fidesz zalaegerszegi választókerületi elnöke, valamint Balaicz Zoltán, Zalaegerszeg polgármestere.*” (Kiemelés a kronológia szerkesztőjétől.)

A FIDESZ sajtóosztálya ezután február 12-én részletesebben válaszolt, többek között az Indexnek az ellentmondásokat érintő kérdéseire: „*Veress Áron Budapest III. kerületében volt tag. 2012. március 1-én kizártuk, többek között tagdíjfizetési hátralék miatt. ... kizárását követően Veress Áron tudta a legjobban, hogy nem a FIDESZ tagja, végképp nem tagozati elnök, hiszen nem neveztek ki újra. Az, hogy akként tüntette fel magát több helyen, szélhámosság. A politikusok nem ellenőrzik a párttagokról szóló nyilvántartást, a különböző rendezvényeken meghívott vendégként vesznek részt, a meghívottak listáját pedig értelemszerűen a szervezők állítják össze.*”

Családi okok miatt elhagyja Magyarországot André Goodfriend amerikai követtanácsos – derült ki. A nagykövetség hangsúlyozta, hogy a távozásnak kizárólag magánéleti okai vannak. “*Mr. Goodfriend majdnem 18 hónapig szolgált ideiglenes ügyvivőként az Egyesült Államok budapesti nagykövetségén, végig Washington támogatását élvezte és kitűnő munkát végzett az Egyesült Államok politikájának elősegítésében*” – nyilatkozta Elizabeth Webster, az amerikai nagykövetség szóvivője. Néhány héttel korábban arról volt szó, hogy a tapasztalt diplomata helyettesként tovább dolgozik a diplomáciában járatlan új nagykövet mellett.

Február 12. A Fővárosi Törvényszék másodfokon, jogerősen úgy döntött: nem állapítható meg bűncselekmény abban az ügyben, amelyben mintegy 50 millió forintos hűtlen kezelés miatt emeltek vádat többek között Hunvald György egykori MSZP-s erzsébetvárosi polgármester és Weinek Leonárd volt szabad demokrata zuglói polgármester ellen. 2013 októberében első fokon a

Pesti Központi Kerületi Bíróság büncselekmény hiányában felmentette a két volt politikust, de az ügyészség fellebbezett. A vádirat szerint a két polgármester úgy döntött a másik kerület egyes képviselői, illetve egy közös barátjuk külső tanácsadóként történő alkalmazásáról, hogy meg sem vizsgálták, az önkormányzat maga el tudja-e látni a tanácsadói munkát, és 2007-2008-ban szükségtelen, jobbra nem is teljesített szerződések nyomán havi több százezer forintos tanácsadói díjakat fizetettek egymásnak. Ebben az ügyben született most felmentő ítélet, de Hunvald Györgynek korábban volt egy másik büntetőügye is a VII. kerületi ingatlanértékesítések miatt. A vádak jelentős része alól ott is felmentették, de a Kúria 2014 júliusában hivatali visszaélésért elítélte, bár az előzetesben töltött két és fél évnél rövidebb, egy éves szabadságvesztésre. Ez akadályozta meg a volt szocialista képviselő tervezett visszatérését a politikai életbe.

Február 13. *"El kell kerülni, hogy egy nagy menekülttábor legyünk"* – jelentette ki ismét Orbán Viktor miniszterelnök, ezúttal a Kossuth rádióban. . Szerinte azt kell elérni, hogy elterjedjen, hogy Magyarországon letartóztatják és kitoloncolják a bevándorlókat, és így nem lesz vonzó az ország a határsértők számára. A bankvásárlásokkal kapcsolatban ez hangzott el: *"Most egy magyar pénzrendszerünk van"*. A kormányfő szerint nem az a fontos, hogy állami, hanem hogy magyar kézben legyen a bankrendszer, mert válság idején nem jó, ha az osztrák, német, vagy francia kézben lévő bankok a saját országaikat támogatják, oda viszik a pénzt, és nem a magyar gazdaságot segítik. Még egy aktuális téma: *"Magyarországon szükségünk van reklámadóra, van reklámadó, nem tudunk eltekinteni az ebből származó bevételre, az összes többi kérdés technikai"*. Változás azért lesz, mert el akartak kerülni egy uniós eljárást, amelyet az RTL-csoport kezdeményezett Brüsszelben. A műsorvezető Simicska Lajos nevének említése nélkül, de egyértelműen az ő február 6-i kirohására utalva az egykori barátjával kirobbant konfliktusról is kérdezte a kormányfőt. *"Ilyen vitákban nem vehetünk részt, a kávéházi legendák világa nem a kormányzás világa. Hogy ki milyen stílusban mit mond, hogy valaki nem szeret adót fizetni, az nem a mi dolgunk"* – hangzott a válasz.

Elkészült a 16 országban működő Norvég Civil Alapok addigi teljesítményét értékelő jelentés, amelyet független külső szakértők készítettek, és az EGT/Norvég Finanszírozási Mechanizmus Iroda publikált Brüsszelben. A Magyarországról szóló rész a kormány véleményével szemben mindent rendben talált, sőt példaként ajánlotta más országok figyelmébe a program itthoni működését. A jelentést készítő CREDA Consulting nevű bolgár-amerikai cég szerint kiváló választás volt az Ökotárs Alapítvány vezetete négytagú konzorcium, és kiemeli az alapítványok függetlenségét, tapasztalatát, stratégiai látásmódját, szakmai nívóját és elkötelezettségét. Megítélése szerint a támogatások elosztása professzionális és teljesen átlátható módon történt, a finanszírozott projektek megalapozottak voltak. Külön kiemeli a valódi versenyt a szervezetek között. Ugyanakkor az értékelés szerint Magyarországon a kormány a civil szervezetek megfélemlítésére törekszik, az illiberális demokrácia ideológiája és a politikailag motivált vizsgálatok pedig hátráltatják az emberi jogok érvényesüléséért és az átláthatóságért folytatott küzdelmet. *„Kiemelkedő fontosságú a program kormánytól való függetlenségének fenntartása”* – zárult a CREDA jelentése. Az értékelők ennek biztosítékát abban látták, ha a norvég pénzeket továbbra is az Ökotárs kezeli, illetve a pályáztatási és bírálati folyamatot is ők irányítják. Lázár János miniszter ezzel szemben több közelmúltbeli nyilatkozatban is fenntartotta vádjait. → január 29., május 28., június 30., október 20., december 10.

Február 14. Szigetvári Viktor lett az Együtt elnöke, 112 voksot (68 %-ot) kapott a párt tisztújításán. Az alapító Bajnai Gordon volt miniszterelnök távozása után addigi társelnökként már ő vezette a pártot, ezúttal pedig két évre kapott megbízást. Két kihívója közül Juhász Péter V. kerületi önkormányzati képviselő visszalépett Szigetvári javára, Pápa Levente közigazdász pedig csak a szavazatok egyharmadát kapta. Ők ketten lettek az alelnökök. A választmány szerepét betöltő országos politikai tanács elnökévé, vagyis Bajnai Gordon utódává a Szolidaritás-tag Sértő-Radics István uszkai polgármestert, volt szabaddemokrata politikust választották. Szigetvári Viktor

megválasztása után azt mondta, az a céljuk, hogy ők legyenek „*az az erő, amely meghatározza a magyar ellenzék megújulását*” és a legkeményebben küzd a korrupció, a szervezett lopás ellen. Február 16-án bejelentette kilépését az Együttből Kónya Péter parlamenti képviselő, a Szolidaritás társadalmi elnöke és Székely Sándor fővárosi képviselő. Közölték: függetlenként folytatják, nem adják vissza az Együtt listáján szerzett mandátumaikat. (Az országgyűlésben Kónya Péter addig is függetlennek számított, mert a 2014-ben eleve csak négy mandátumot szerzett Együttnek nincs frakciója.) Ezzel szemben Szigetvári Viktor Együtt-elnök február 21-én mandátumuk visszaadására szólította fel őket.

Február 16. Az országgyűlés tavaszi ülészakájának első napján Kövér László házelnök javaslatára új munkarendről döntöttek. Eszerint márciustól csak minden második hétfőn és kedden hoznak határozatokat, ideértve az interpellációkat is, amelyeknél a válasz elfogadásáról szavazni kell. Ezzel lehetővé tették, hogy csak ezeken a napokon kelljen határozatképes számban összegyűlniük a képviselőknek, akik pedig 2014 májusa óta főállásúak, sem önkormányzati, sem – a kormányzati tisztségviselőket nem számítva – más munkahelyük nem lehet az országgyűlésen kívül. A két hetes ülések első hetében négy, második hetében csak egy napon tartanak plenáris ülést, és a második hetek hétfőjén a napirend előtti felszólalásokon kívül csak azonnali és „sima” kérdések lehetnek napirenden. Ezzel az interpellációkra és kérdésekre fordított idő összességében nem csökkent, de lehetővé vált, hogy a kormánypárti képviselők mellőzhessék az ellenzéki vélemények meghallgatását. A változtatást kizárólag a kormánypártiak szavazták meg.

Nem maradt tartós Simicska Lajos médiacégeiben a február 6-án kialakult tulajdoni szerkezet és vezetési összetétel. A vállalkozó a Magyar Nemzetet kiadó Nemzet Lap- és Könyvkiadó Kft.-ben 100%-os tulajdonárák döntő hányadát, illetve a Lánchíd Rádió Kft.-ben 75%-os tulajdonrészéből 25-25%-ot eladott a Megapolis Media Zrt.-nek és a Pro Ráta Holding Zrt.-nek. Ezek hozzá kötődő cégek, hiszen a Pro Ráta Holding vezérigazgatója Tóth Marianna, február 6. óta a Magyar Nemzet ügyvezető igazgatója és más hozzá köthető vállalkozásban is vezető tisztségviselő, a Megapolis Media Zrt. egyedüli részvényese és vezérigazgatója pedig Fonyó Károly, aki 2011 óta a Metropol ingyenes napilap tulajdonosa, és építési ügyekben is együttműködött a Simicska-tulajdonú Közgéppel. Ugyanez a Fonyó Károly lett a Hír TV elnöke, miután Simicska Lajos 10 nap után lemondott e tisztségről és az igazgatósági tagságról, és részvényeit is a Megapolishoz adta el. E művelet után a Simicskához közvetlenül köthető tulajdonrészek nem érték el azt a mértéket, amelynél túlzott piaci koncentrációt állapíthatott volna meg a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság hírek szerint készülő vizsgálata.

Február 17. Az energia volt a fő téma Vlagyimir Putyin orosz elnök fél napos budapesti látogatásán, amelyre kormányának hat tagja, valamint a Gazprom és a Roszatom vezérigazgatója is elkísérte. Magyar miniszterekkel több, egyebek közt oktatási és egészségügyi tárgyú egyezményt írtak alá, de Orbán Viktor miniszterelnök a közös sajtótájékoztatón a gázszállításról szólót nevezte a legfontosabbnak. Új hosszú távú megállapodás nem született, viszont a még érvényes 1996-os dokumentummal szemben „*Megállapodtunk, hogy a jó együttműködésre való tekintettel ennek a szerződésnek a keretein belül a felek akarátának kölcsönös egybeesésével a fel nem használt mennyiséget a következő években Magyarország felhasználhatja, úgy, hogy majd akkor fizethet érte, amikor igénybe veszi. Ez nagy megkönnyebbülés a számunkra. ... biztonságba kerültek a magyar családok*”. Magyarországnak nem kell kifizetnie a fel nem használt gáz árát – erősítette meg Putyin. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter nem sokkal később a közszolgálati televízióban azt mondta: 3-5 évre lehet elég az a 22 milliárd köbméter gáz, amit a 2015-ben lejáró hosszú távú szerződés alapján még nem hívott le Magyarország, de lehívhat majd a következő években, és mindig a lehívott mennyiség után kell majd fizetni. Arra a kérdésre, hogy milyen áron kaphatja majd Magyarország ezt a gázt, a miniszter azt válaszolta: a szakértők olyan árformulát fognak kidolgozni, amely ésszerű mind a két oldalnak, de a világpiacon folyó folyamatokat nem hagyhatják figyelmen kívül. Arra válaszolva, hogy ha olcsóbban kapjuk majd a gázt, mit kér Oroszország ezért

cserébe, jelezte: a gázszállítási megállapodást semmilyen más kérdéssel nem kapcsolták össze, "ez egy önálló kérdés". A megegyezés egyébként hivatalosan nem a két ország, hanem cégeik között született, az MVM, a Gazprom Export és a közük ékelődött Panrusgáz tárgyalta a szerződésről, és ők írták alá. A magyar kormányfő általánosságban is kijelentette: „Aki azt hiszi, hogy Európában lehet energiabiztonság az oroszországi energiabehozatal nélkül, az illúziókat kerget.” Ezzel egy időben szólalt meg Maroš Šefčovič, az EU szlovák energiaügyi biztosa, aki a Wall Street Journalnak kijelentette: Magyarországnak és Oroszországnak az EU képviselőjét is be kellene vonnia a hosszú távú gáztárgyalásaiba, mivel az Európai Unió azon dolgozik, hogy integrálja az egyes országok energiapiacait.

Szóba került a paksi atomerőmű bővítése, amellyel kapcsolatban először hangzott el az a szám, hogy a beruházás teljes értéke 12 milliárd euró lesz. Ehhez ad Oroszország 10 milliárd euró hitelt. Az orosz elnök szerint ez a magyar félnek kedvező hitel, és a beruházás révén „olcsó energia lesz biztosítható.” Az ukrajnai válsággal, az ingatag kelet-ukrajnai tüzszünettel és az Oroszország ellen emiatt kiterjesztett uniós szankciókkal kapcsolatban Orbán Viktor hangsúlyozta: "A jó viszony nemcsak Magyarország, de egész Európa érdeke. ... Mielőbb rendezni kell az EU és Oroszország közötti viszonyt. ... Magyarország az ésszerű megoldás és ésszerű rendezés mellett áll. Oroszország kirekesztése nem ésszerű, ezzel a térség biztonsága nem teremthető meg. ... ezért tárgyalni, tárgyalni és tárgyalni kell."

A látogatás heves vitákat váltott ki, és a Jobbik kivételével a teljes ellenzék bírálta. A fő ellenérvek: a látogatásra kizárólag Putyinnak volt szüksége, hogy éket verhessen az EU tagjai közé akkor, amikor lelepleződött, hogy állításával szemben orosz katonák orosz fegyverekkel harcolnak az ukrán hadsereg ellen. (Igaz, ezt ő Budapesten is tagadta.) Eszközként használta Orbán Viktort. A gázmegállapodásban nincs újság, viszont növeli Magyarország kiszolgáltatottságát, pedig ma már máshonnan, a versenyt és az utóbbi években épült vezetékeket kihasználva megbízhatóbban és olcsóbban lehetne fűtőanyaghoz jutni. Sokak felháborodását váltotta ki, hogy az orosz államfő a Fiumei úti sírkert nemrég helyreállított részében olyan szovjet katonasírokat koszorúzott meg, amelyek némelyikén „az 1956-os ellenforradalom” elleni harcban elesett katonákról emlékeznek meg. A Honvédelmi Minisztérium közölte: javasolta a feliratok megváltoztatását, de az orosz fél mereven elzárkózott. Már a látogatás előtti napon és aznap is számos tiltakozó megmozdulás zajlott Budapesten a Putyin-látogatás ellen, amelyeken az egykor szovjetellenes Orbán Viktort régi eszméinek elárulásával vádolták, de volt több rokonszenvtüntetés is.

Február 19. Varsóban folytatódott a budapesti Putyin-látogatás utóélete: Orbán Viktor maga is azt mondta, hogy politikáját megmagyarázni utazik Lengyelországba. Ewa Kopacz miniszterelnök a közös sajtótájékoztatót így kezdte: „Őszinte és nehéz beszélgetés volt, ahogy ez barátok közt szokás, egymás szemébe nézve, és kimondva, amit gondolunk. Kifejtettem, hogy alapvető jelentőségű az uniós országok és a visegrádi négyek egységes fellépése az ukrán helyzettel kapcsolatban, az agresszió közös elítélése.”

Válaszul a magyar miniszterelnök hangsúlyozta, hogy teljes mértékben támogatja a német kancellár, a francia, az orosz és az ukrán elnök által aláírt második minszki megállapodást, és ez az európai egység alapja. A közös történelemről azt mondta: a két nép mindig támogatta egymást és támogatta a szabadságot.

Jacek Rostowski volt pénzügyminiszter, a lengyel kormányfő tanácsadói csoportjának vezetője ennél élesebben fogalmazott: „Orbán rendreutasítottuk, nem kapott semmilyen felmentést. ... Azt hiszem, a vendég elég világosan megérthette a lengyel kormány álláspontját, és azt, hogy miért kelt bennünk kétségeket az utóbbi időben a magyar kormány tevékenysége”.

Meglepő fejleménye volt a látogatásnak, hogy Jarosław Kaczyński, a jobboldali ellenzéki Jog és Igazságosság párt elnöke nem kívánt találkozni Orbán Viktorral, akit pedig korábban példaképnek tekintett, hívei tömegesen vettek részt magyarországi kormánypárti demonstrációkon. Mariusz Błaszczak parlamenti frakcióvezető tájékoztatta a sajtót: a magyar miniszterelnök környezetéből az előző napon kezdeményezték a találkozót, de Kaczyński ezt elutasította, mert a

mostani helyzetben nem lenne értelme. Szerinte Orbán Viktor magatartása „rombolja az európai szolidaritást”. A legnagyobb ellenzéki párt egyik képviselője, Krzysztof Szczerski már a találkozót követően mondta újságíróknak: Orbán Viktor hiába próbálja különválasztani az európai közös politikát a magyar-orosz gazdasági kapcsolatokról, ez nem megy, mert Putyin politikai célokra használja ki a gazdasági együttműködést. Néhány órával később a magyar Miniszterelnöki Sajtóiroda a lengyel párt honlapján is megjelent közleménnyel ellentétben ezt közölte: „*Sem a Miniszterelnökség, sem Orbán Viktor miniszterelnök nem tervezett és nem is kezdeményezett a mai napra találkozót Jarosław Kaczyński pártelnökkel Varsóban.*”

Február 21. Ismét Gyurcsány Ferenc lett a Demokratikus Koalíció elnöke. A párt alapítója, akinek egyébként február 19-én született meg az ötödik gyermeke, egyedüli jelölt volt a tisztújító gyűlésen. Azt mondta, azt szeretné, hogy minél előbb, lehetőleg 2016-ban előrehozott választásokat tartsanak.

Február 22. Kész Zoltán 41 éves tanár, az MSZP, a DK, az Együtt, a PM, a Liberálisok és a MoMa által is támogatott független jelölt nyerte a Navracsics Tibor lemondása miatt kiírt időközi országgyűlési képviselőválasztást Veszprémben (a városon kívül is 24 község közül tízben ő kapott többséget), és ezzel megszűnt a kormánypártok kétharmados parlamenti többsége. Kész Zoltán 42,56%-ot (14 012 szavazat) kapott, míg kormánypárti ellenfele, Némedi Lajos alpolgármester 33,76%-ot (11 113). (A 2014-es választáson Navracsics Tibor FIDESZ-KDNP jelöltként még 47,2%-os eredménnyel [22 194] győzte le a 27,6%-os támogatást [13 009] kapott Pál Béla korábbi szocialista képviselőt.) A Jobbikos Varga-Damm Andrea 14,1%-ot ért el (4642), a többi 9 jelölt 5% alatt maradt. A 45%-os részvétel a 2014 áprilisi 64%-nál jóval kisebb volt ugyan, de az időközi választásokon szokásoshoz képest nem alacsony. A győztes még aznap este kijelentette: „*a hatalom igazi kritikáját várják tőlem a választók. Ígérem, ezt kapják. Megvan az erőnk ahhoz, hogy megváltoztassuk a hatalmat*”. Hozzátette: független képviselő lesz, nem ül be semmilyen frakcióba. Elemzők felhívták a figyelmet: a jó eredményben szerepet játszhatott, hogy a jelöltet támogató baloldali pártok nem hangsúlyozták túl a szerepüket, vezető politikusaik nem vettek részt a sok tekintetben nem is baloldali nézeteket valló liberális civil aktivista kampányában. Orbán Viktor FIDESZ-elnök is azonnal megszólalt a Facebook-on: „*A választók döntését tiszteletben tartjuk, ugyanakkor tanulság: nem ülhetünk a babérjainkon.*” Navracsics Tibor európai biztos, a mandátum előző birtokosa így nyilatkozott a Hír TV-nek: „*A választóknak igaza van, ezek szerint új stratégiát kell kialakítania a FIDESZ-nek.*” A Magyar Nemzet február 23-i számában Szerető Szabolcs, a február 6-án lemondott, de aztán mégis maradt főszerkesztő-helyettes ezt írta: „*...a tegnapi kudarcot a kormánypártok felfoghatják időben jött figyelmeztetésnek. A sikeres kormányzást semmilyen külső tényező nem veszélyezteti, s a parlamenti többségük ugyan mostantól valóban nem kétharmados, még mindig példátlan arányú. A miniszterelnöknek – ha úgy ítéli meg – hatalmában áll korrigálni a kormány politikáján, személyi változtatásokról is szabadon határozhat. Ésszerű lenne lépnie, hiszen a FIDESZ–KDNP támogatottságának eróziója kezd elgondolkodtató méreteket ölteni.*” L. Simon László miniszterelnökségi államtitkár viszont az országgyűlésben 23-án azt mondta: a hétvége bebizonyította, hogy a választási rendszer demokratikusságával szembeni kételyek megalapozatlanok, ezért az ellenzéknek meg kell követnie a kormányt.

Február 23. „*Erőmet, képességeimet, tudásomat messze meghaladó mértékű portfóliót szánt nekem a miniszterelnök úr miniszterként. (...) Nagyon várom már, hogy leadhassak a portfóliómból, és ne újakat kapjak.*” – ezt válaszolta az országgyűlésben egy képviselőnek Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter, akinek feladatköre sokat nőtt kinevezése óta. Ezzel azt indokolta, hogy nem válaszol érdemben, mert nem energiapolitikai szakértő, kereskedelmi és üzleti kérdésekről pedig nem akar nyilatkozni. A kérdést Szél Bernadett LMP-képviselő tette fel arról, hogy az állami MVM-ből a gázimportba offshore cégeken keresztül kapcsolódó MET Holdingba

áramló emberek nem visznek-e magukkal olyan információkat, amelyekkel megkárosíthatják az államot, illetve hogy miért szervezték ki az egész gázüzletet egy "Orbán-közeli cégnek".

Az előző napi képviselőválasztás jogi utóregzéseként az Alkotmánybíróság igazat adott a győztesnek egy, a kampány során kialakult jogvitában. Kész Zoltán február 1-én a budapesti Kossuth téren egy gyűlésen azt mondta: Veszprémben „12 jelölt indul a választáson. A FIDESZ-nek van 11 jelöltje, 11 különböző mezben. Kamu jelöltekkel, és az ellenzéki szavazók megosztásával, és készülő kalandorokkal állt fel a FIDESZ-es csapat...” A Nemzeti Választási Bizottság a munkaspárti jelölt panaszára február 12-én kimondta, hogy ez a kijelentés valótlan ténymegállapítást tartalmaz, hiszen a többi 11 jelölt közül csak egyet indít a FIDESZ és a KDNP közösen, ezzel a jelölt megsértette a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás elvét. Kész Zoltán ez ellen panasszal élt, de február 18-án a Kúria egyetértett az NVB elmarasztaló döntésével, megismételve, hogy a vitatott kijelentés tényállításnak minősül, „s mint ilyen, nem áll a ... véleménynyilvánítás szabadsága védelme alatt”. Ezt bírálta felül február 23-án az AB: egyhangúlag, tehát különvélemény nélkül úgy döntött, hogy „...a választási kampány során tett, a másik jelöltet negatív színben feltüntető kijelentések a véleménynyilvánítási szabadság körébe tartoznak, ha ezzel a választópolgárok döntési lehetőségét kívánják elősegíteni”, így éppen a Kúria sértette meg a véleménynyilvánítási szabadsághoz való jogot, amelynek végzését ezért a testület megsemmisítette. Ez volt a legutolsó határozatok egyike, amelyet Paczolay Péter írt alá elnökként, elnöki és bírói mandátuma másnap lejárt, február 25-étől Lenkovich Barnabás állt az AB élén. → december 3.

Február 24. A jegybank felügyeleti biztosokat rendelt ki, és azonnali hatállyal felfüggesztette a Buda-Cash Brókerház működési engedélyét. Az ügyfelek értékpapírszámláit is zárolták, amíg a vizsgálat tart. Az MNB büntető feljelentést is tett, becslései szerint 15 éven át folyt csalás a cégnél, a hiányzó értékpapírok értéke elérheti a 100 milliárd forintot. („A brókerház a nyilvántartási rendszerét következetesen meghamisította” – mondta Windisch László, az MNB alelnöke egy 27-i interjúban.) Ugyanakkor kiderült, hogy 2015 januárjában ugyanez a pénzügyi felügyelet csak kisebb szabálytalanságokat talált, de az csak egy részvizsgálat volt. Átfogó vizsgálat utoljára a Bajnai-kormány idején, 2010-ben történt, és az sem talált semmit. A Buda-Cashhez kapcsolódott a DRB bankcsoport (BRB Buda Regionális Bank, DRB Dél-dunántúli Regionális Bank, DDB Dél-dunántúli Takarékos Bank, ÉRB Észak-magyarországi Regionális Bank), amelynek fizetőképességi helyzete miatt az MNB február 26-án 60 ezer forintra csökkentette a kifizethető betétek és más források összegét. (Március 2-án az engedélyüket is visszavonta.) A brókerháznak és a bankoknak összesen mintegy 120 000 ügyfele nem tudott hozzájutni a pénzéhez, köztük 84 önkormányzat és intézményeket működtető alapítványok. A bankfiókok előtt kétségbeesett tömegek gyűltek össze. Különösen nehéz helyzetbe került Siklós városa, ahol mind az önkormányzat, mind a lakosság jelentős része az egyik érintett pénzintézetnél vezette a számláját. A polgármester sürgős kormánysegítséget kért. Tállai András, a Nemzetgazdasági Minisztérium parlamenti államtitkára március 2-án az országgyűlésben bejelentette, hogy a Buda-Cash-ügy miatt nehéz helyzetbe került önkormányzatok közül 67 kap összesen mintegy 245 millió forintot rendkívüli támogatásként. Március elején felügyeleti biztos kirendelése vált szükségessé a Hungária brókerháznál és a Quaestor-csoportnál is.

Február 25. A Magyarországi Református Egyház teljes tisztújítás utáni új összetételű 100 tagú zsinata 55 szavazattal az 59 éves Bogárdi Szabó Istvánt, a Budapestet is magában foglaló egyházkerület püspökét választotta öt évre új lelkesi elnöknek. Az új világi elnök Huszár Pál dunántúli főgondnok lett. Az addigi tisztántúli püspök-elnök, Bölcskei Gusztáv nem folytathatta, ugyanis kitöltötte az egyházi szabályzat által megengedett legfeljebb három püspöki ciklusát. A debreceni püspöki székhelyen Fekete Károly váltotta, aki egyúttal a zsinat lelkesi alelnöke is lett.

Február 27. A hatvanas évek óta először fordul elő, hogy nem nőttek az árak, aminek a szegények a legnagyobb nyertesei. A nyugdíjak pedig 19 %-kal nőttek, ami azt jelenti, hogy

majdnem visszaállították a 13. havi nyugdíjat – ismertette Orbán Viktor miniszterelnök kormánya eredményeit a Magyar Polgári Együttműködés Egyesület keretében immár 17. alkalommal tartott éwertékelő beszédében, ezúttal a Várkert bazárban, egy „Magyarország erősödik” feliratú szónoki emelvényről. Hozzátette: „Megvédjük a rezsicsökkentést a mégoly körmönfont brüsszeli támadásoktól is”. Kifejtette: „A jelző nélküli demokráciát érdemes csak megtartani a régi világból, ezért elengedtük a neoliberais gazdaságpolitikát, talán a 24 órában, elengedtük a multikulturális társadalom téveszméjét, még mielőtt menekülttáborra változtatta volna Magyarországot; elengedtük a liberális társadalompolitikát, ami nem ismeri el a közjót, és elutasítja a kereszténységet mint a társadalomszervezés alapját. A magyar ember természeténél fogva politikailag inkorrekt, azaz nem veszítette el a józan esztét.”

Beszélt a vesztprémi képviselőválasztásról, elismerve pártja vereségét: „Simán veszítettünk... Talán nem harcolunk eléggé vagy elég jól.” De azt a következtetést is levonta, hogy „a választási törvény jó és működik, a sajtószabadsággal is minden rendben van, különben hogyan győzhetett volna egy »független szocialista jelölt«”. A megválasztott (és magát függetlennek, de soha nem szocialistának nevező) képviselő, Kész Zoltán nevével tréfálkozott: „A kétharmadunk is elesett, Nyugaton is megnyugodhatnak az elvtársak. Ott ugyanis az a jó demokrata, aki gyenge. És ez nem vicc, hanem Kész vicc.” Híveit így biztatta: most nagyon el kell kezdeni dolgozni. „Ne finnyáskodjunk, fogjuk meg a munka végét”, és harcolni kell, egységben, mert egy a tábor, egy a zászló.

Az ellenzék egységesen gyengének, semmitmondónak tartotta a beszédet, amely a nyilatkozók szerint egy fáradt, megroggyant Orbánt mutatott.

Kordás Lászlót, a Közmunkások Szakszervezetének főtítkárá, az első Gyurcsány-kormány Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztériumának egykori politikai államtitkárá (2004-2006) választották négy évre az új Magyar Szakszervezeti Szövetség elnökévé a szövetség első kongresszusán Budapesten, alelnökévé pedig Székely Tamást, a Magyar Vegyipari, Energiaipari és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetségének elnökét. Kordás László 47 szavazatot kapott, a másik jelölt, Pallagi Gyula, az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezeti Szövetségének elnöke 41-et. Ezt megelőzően február 23-án a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége (ennek alelnöke volt Kordás László) és a Székely Tamás vezette Autonóm Szakszervezetek Szövetsége véglegesen kimondta megszűnését és belépését az új szervezetbe, amely ezzel a versenyszféra szervezett dolgozói többségének (kb. 150 000 fő) képviselője lett. A közsférában működő Szakszervezetek Együttműködési Fóruma ezzel szemben, bár az egyesülés előkészületeiben részt vett, február 21-i kongresszusán elutasította az önfeloszlatást, és csak önálló szervezetként lépett be a konföderációba. Képviselői emiatt nem kaptak tisztségeket a MSZSZ-ben.

Március 1. Colleen Bell amerikai nagykövet az MTI-nek adott első interjújában fontos törekvéseként nevezte meg az olyan „közös értékek” megszilárdítását, mint a jogállamiság melletti megingathatatlan elkötelezettség, a független demokratikus intézmények, a fékek és ellensúlyok egészséges rendszere, a szabad és tisztességes választások és az aktív civil társadalom. Másnap Budapesten járt Thomas Melia, az Egyesült Államok helyettes külügyi államtitkára, aki előbb Szabó László külügyi államtitkárral és Pröhle Gergellyel, az Emberi Erőforrások Minisztériuma helyettes államtitkárával tárgyalt, majd Colleen Bell nagykövet rezidenciáján a magyar demokratikus ellenzéki pártok vezetőivel vacsorázott, így Tóbiás József MSZP-elnökkel, Schiffer András LMP-társelnökkel, Szigetvári Viktorral, az Együtt elnökével, Kerék-Bárczy Szabolcs DK-politikussal, valamint a liberális Fodor Gáborral és Szabó Tímeával, a Párbeszéd Magyarországért társelnökével. A helyettes államtitkár azt mondta nekik, hogy ami az elmúlt fél-egy évben történt – azaz a kitiltási botrány –, nem André Goodfriend azóta hazatért ideiglenes ügyvivő magánakciója volt, hanem az amerikai kormány teljesen tudatos szándéka szerint alakult. A szándék az volt, hogy ráébresszék a magyar kormányt, meg kell felelnie bizonyos alapvető elvárásoknak, például a korrupció elleni harc területén. Ezzel cáfolta több kormánypárti politikus és elemző értékelését, akik Goodfriend távozásától változást vártak.

Március 3. Az országgyűlés kizárólag kormánypárti szavazatokkal, Bencsik János (FIDESZ) tartózkodása és a függetlenekkel együtt a teljes ellenzék ellenszavazata mellett elfogadta „*A Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartásával kapcsolatos beruházásról, valamint az ezzel kapcsolatos egyes törvények módosításáról*” szóló törvényt, amely egyebek közt kivette a 12 milliárd eurós nagyberuházást a közbeszerzési szabályok alól, és megengedte, hogy a Magyar Mérnöki Kamarához nem tartozó – minden bizonnyal külföldi – szakemberek is részt vegyenek a munkában, noha egyébként a kamarai tagság kötelező. A nemzeti vagyonról szóló törvényből törölték azt a 2012-ben beiktatott szabályt, hogy a nemzeti vagyont érintő ügyekben nem szabad előírni választott bíróság hatáskörét. Különösen nagy vihart váltott ki már az előkészület során az a paragrafus, amely a beruházással kapcsolatos dokumentumokat 15 évre kívánta titkosítani. Ezt Péterfalvi Attila, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke is az alaptörvénnyel és nemzetközi szerződésekkel ellentétesnek minősítette. A kormány viszont február 27-én a törvényalkotási bizottság elé a titkosítási időszak megduplázását terjesztette. Az indoklás így szólt: „*A módosítással a törvényjavaslat teljes összhangba kerül az Infotv. közérdekű adatok megismerésével kapcsolatos rendelkezéseivel*”. Végül a kormánypárti képviselők ezt szavazták meg: „*az Orosz Kijelölt Szervezet és annak alvállalkozói, valamint a ... Magyar Kijelölt Szervezet és alvállalkozói által kötött szerződésekben foglalt üzleti és műszaki adatok, valamint az ezen Megvalósítási Megállapodások, szerződések és az Egyezmény előkészítésével, megkötésével kapcsolatos üzleti és műszaki adatok, valamint az ezekkel összefüggő döntések megalapozását szolgáló adatok az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 27. § (2) bekezdés b) [nemzetbiztonsági érdek] és h) pontjára [szellemi tulajdonhoz fűződő jog] figyelemmel – azok keletkezésétől számított 30 évig – közérdekű adatként nem ismerhetők meg*”. Ezt már a bizottság ülésén heves tiltakozás fogadta. Az MSZP „*minden idők legnagyobb korrupciós ügyének*” minősítette a beruházást. A Jobbik úgy látta, hogy „*jó cél érdekében is lehet hatalmas pénzt lopni*”, az LMP pedig „*a hazaárulás minősített esetének*” nevezte az adatok harminc évre szóló titkosítását. A kormánypártok ezzel szemben azzal érveltek, hogy a paksi bővítés az energiabiztonságot szolgálja, így a projekt bármilyen támadása az egész ország ellen irányul.

Két törvényt hoztak a közigazgatás további átszervezéséről: lényegében csaknem minden állami hatóság a megyei kormányhivatalok része lett – olyan kivételekkel, mint az adóhivatal vagy a rendőrség –, tehát megszűntek a minisztériumok úgynevezett dekoncentrált szervezetei, és minden oktatási, egészségügyi, mezőgazdasági és egyéb szervezet a kormányhivatalon keresztül a Miniszterelnökség közvetlen alárendeltségébe került, úgy, hogy a szaktárcáknak bizonyos szakmai beleszólási joguk maradt.

Az országgyűlés Lázár János miniszter és L. Simon László államtitkár képviselőként benyújtott egyéni indítványa alapján rendezte az italnagykereskedők jövedéki letétjének januárban vihart kavart ügyét. A legalább 150 vállalkozás tönkremenetelét előrevetítő magas egységes összeggel szemben végül nem bevételtől függő sávós megoldást fogadtak el, hanem az eredetit némileg még csökkentve is maradt az elviselhető egyösszegű biztosíték előírása. → január 6.

Bebizonyosodott, hogy a kormánypártok egyes esetekben meg tudnak nyerni olyan minősített szavazásokat, amelyeknél a jelenlévő képviselők legalább kétharmadának támogatására van szükség. E napon, mivel a Veszprémben megválasztott Kész Zoltán még nem tette le az esküt (még csak a megbízólevelét vette át a parlamenti szavazások idején), a betöltetlen tapolcai mandátumot is figyelembe véve 197 fő volt az országgyűlés teljes létszáma, ebből a kétharmad 132 fő, a kormánypártiak száma pedig csak 131. De elég volt egyetlen ellenzéki képviselő – a Jobbikos Apáti István – előre bejelentett távolmaradása, hogy 196 jelenlévő mellett 131:65 arányú szavazással meglegyen a kellő többség. Egy másik törvényjavaslat egyik módosító indítványának szavazásakor ugyanez nem sikerült, mert Kósa Lajos FIDESZ-politikus – mint később mondta, tévedésből – nemmel szavazott, és a 130 igen már nem volt elég.

Nincs semmilyen együttműködés a Fidesz és a Jobbik között a kétharmados többség érdekében, nincs megvásárlás vagy háttéralku – jelentette ki Mirkóczki Ádám, a Jobbik szóvivője,

közölve: Apáti István azért nem vett részt a parlamenti szavazásokon, mert halálos fenyegetéseket kapott a "helyi cigánymaffia kábítószeres tagjától", ezért családjával maradt. Az ügyben a Mátészalkai Rendőrkapitányság zaklatás vétség elkövetésének megalapozott gyanújával ismeretlen tettes ellen rendelt el nyomozást, a képviselő nem kért személyi védelmet – közölte a hatóság. Továbbá nincs tudomása arról, hogy Kocsordon, illetve Szabolcs-Szatmár-Bereg megye más településén bármilyen „*maffia*” működne. Erre sem a képviselő, sem más feljelentés nem utalt.

Az alkotmánybíráskodásnak a társadalmi, gazdasági változásokkal együtt kell élnie, a problémákat követnie kell, az új kihívásokra új válaszokat kell adnia, hiszen a régi módszerekkel nem lehet megoldani az általuk előidézett problémákat – jelentette ki a Kossuth Rádióban az AB új elnöke. Lenkovics Barnabás szerint nem helyes, hogy a változó helyzetekre a "törvénygyár" szinte követhetetlen módon, évi több száz törvénnyel reagál, de ebben felelős az AB is, amely korábban kimondta: alapvető jog lényeges tartalmát csak törvényben lehet szabályozni. Ebben a helyzetben úgy látja, az AB feladata is az, hogy „*mértéket tartson, ne blokkolja, ne akadályozza a kormányzati munkát azonnali beavatkozást igénylő helyzetekben, hiszen ott a politikai felelősség, és ebből a szempontból teljesen mindegy, hogy ki kormányoz, milyen párt van hatalmon*”.

A Magyar Nemzeti Bank ismeretlen tettesek ellen feljelentést tett a Budapesti Rendőr-főkapitányságon a Széchenyi Kereskedelmi Bank Zrt.-nél történt bűncselekmények (hűtlen kezelés, hanyag kezelés, pénzügyi visszaélések) gyanúja miatt. A jegybank 2014. december 5-én azért vonta vissza a Széchenyi Bank tevékenységi engedélyét, mert a bank működése nem felelt meg a jogszabályoknak. A pénzügyminiszter az állam 2013-ban 3 milliárdért kisebbségi tulajdont vett, majd az MNB kedvezményes hiteleket adott neki. A többségi tulajdonos Töröcskei István pedig, aki közben az Államadósság Kezelő Központ vezérigazgatója is volt, lemondott posztjáról. → január 10. A törvényes kártalanítási értékhatárt 107 betétes haladta meg, akik összesen 7,4 milliárd forintot veszítettek volna, de az állami költségvetés ezen összegek 49%-át – az állami tulajdonrésznek megfelelő mértékben – megtérítette.

Március 4. Lemondott Patyi Gergely, az Igazságügyi Minisztérium igazságügyi kapcsolatokért felelős államtitkára. Trócsányi László miniszter közleménye szerint ezt „*tudomásul vette*”. Az előzmény: az Origo portál március 2-án közölte, hogy a tárca a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara számos panasz miatt szükségessé vált átvilágításával egy olyan társaságot bízott meg február elején 5,6 millió forint díjazásért, amelynek 2009-től 2013-ig nem volt 100 ezer forintnál nagyobb forgalma, eredménye a legutolsó ismert üzleti év szerint -78 ezer forint volt. Tulajdonosával ugyanakkor az illetékes államtitkárnak közös cége volt 2015 januárjáig. Patyi Gergely a lényegében „alvó” cég megbízatását vezetőjének, az ő másik társaságbeli volt üzlettársának kiváló szakértelmével magyarázta, majd a minisztérium 3-án mégis felbontotta ezt a szerződést. 4-én pedig Patyi Gergely jelentette be: a személyét ért, szerinte „*megalapozatlan és méltatlan támadások*” miatt távozik tisztségéből. Megbízatása hivatalosan március 25-ével szűnt meg.

Március 8. Simicska Lajos a Mandiner jobboldali blognak adott interjúban Stumpf Andrásnak arról beszélt, hogy édesapja '56-os múltja miatt már iskolásként kellemetlenségei voltak, és a hadseregben is megfigyelték. „*Volt ..., aki odajött magától és elmondta. »Figyelj, Lajos, az a helyzet, hogy jelentenem kell rólad.« Azt mondtam az illetőnek: nincs harag, jó, hogy szólt, majd kitaláljuk együtt, miket írjon. Azt hiszem, maguktól is rájöttek már, ő ki volt. Orbán Viktor? Igen. Amikor aztán leszereltünk, az étteremben várakoztunk, már civilben, őt kiemelték közülünk. Úgy mentünk haza a leszerelő vonattal is, hogy Viktor nem volt velünk. Minden katona elmegy bulizni, ha leszerelt, így tettünk mi is, aztán ott egyszer csak megjelent. »Hát te hogyhogy itt?« Azt mondtam, alá akartak íratni velem, de ő nemet mondott. Harminc éven át elhittem neki, hogy így történt. Ma már nem? Ma már nem tudom, mit gondoljak.*” Az évtizedeken át Orbán Viktor egyik legbizalmasabb barátjaként számon tartott, régebben a politikus által többször nagy tisztelettel említett üzletember mindezt az ATV-nek is megerősítette.

A Miniszterelnökség a vasárnap esti időpont ellenére azonnal reagált, Orbán Viktor Vadai Ágnes akkor szocialista képviselő 2012-es kérdésére adott írásos válaszát közölte újra: „...*Sorkatonai szolgálatom első időszaka alatt megpróbálták beszervezni, de ezt visszautasítottam, így a kísérlet – amint az a mellékletből kiderül – sikertelenül végződött. Később folyamatos megfigyelés alatt tartottak engem, a feleségemet, és ellenzéki társaimat. Az állampárt titkos nyomozásainak célszemélyei voltunk mindannyian. Az is világosan kiderül a dokumentumokból, hogy a nyolcvanas évek elejétől mindenféle titkosszolgálati eszközt bevetettek ellenünk. ...*” A 2012-ben e levélhez mellékelte egykori állambiztonsági rendőrségi dokumentumok egyikében az állt, hogy foglalkoztak Orbán Viktor beszervezésének lehetőségével, de elálltak ettől, a többi irat pedig ellenséges tevékenységet folytató személyként említette. Március 9-én a miniszterelnök a Hír24-nek személyesen is reagált Simicska Lajos kijelentésére: „*A tények magukért beszélnek, és minden információ elérhető. Javaslom, hogy azokat tanulmányozzák. Az ügyről pedig az a véleményem, hogy sajnálatos dolognak tartom, hogy a személyes sértettség ilyen mélyre juttathat bárkit. Egyébként ilyen csinn-bumm cirkuszokat csinálni a magyar politikában, nem látom értelmét.*”

Március 9. „*Nem értelmiségi dörzsöltségre, hanem kereskedelmi dörzsöltségre van szükség. ... A mindenkori magyar elit itt dolgozott a külügyben. Most nem egészen ez a minőségi tudás a fontos, hanem egyfajta gyakorlatias tudás.*” – jelentette ki Orbán Viktor az összehívott magyar nagyköveteknek, akik számára, mint közölte, évi egy helyett két eligazítást tartanak a jövőben. Hangsúlyozta: „*Nyugati nyitás nincs. Magyarország a Nyugat része, ezért oda nincs hova nyitnunk. Azt, hogy a Nyugat része vagyunk, két népszavazással (NATO, EU) döntöttük el. Ezt semmilyen politika nem tudja felülírni vagy eltörölni. ... A Nyugathoz tartozni nem deklaráció kérdése, hanem a mindennapok része.*” Emellett nagyon fontos a közép-európai sorsközösség. „*A külpolitikai doktrínánk alapja a nemzeti érdek. Nem esnek teljesen egybe az érdekeink a németekkel vagy az oroszokkal vagy az amerikaiakkal. Egy országgal esnek egybe az érdekeink, és ez Magyarország. Ez nem ördögtől való gondolkodás. ... Az oroszokat is érdekeltté kell tenni a magyar sikerekben. A jó kapcsolat alapja, hogy mi pontosan fizessünk az energiáért. Nem vagyunk az oroszok ellenségei, de tiszteljük a nemzetközi jogot Ukrajnával kapcsolatban.*” A miniszterelnök felhívta a figyelmet arra, hogy a magyar külpolitika most délre fordul, például Afrika felé, ahol arra számít, hogy stabilizálódik a helyzet és növekedés indul.

22 jelöltet vettek nyilvántartásba az április 12-i tapolcai időközi országgyűlési képviselőválasztásra, akiknek sikerült összegyűjteniük a kellő számú érvényes ajánlást. A FIDESZ–KDNP jelöltje Fenyvesi Zoltán ajkai tanár, iskolaigazgató, a Veszprém megyei közgyűlés társadalmi megbízatású alelnöke lett, aki 2014-ben az ajkai polgármester-választáson alulmaradt a hivatalban lévő szocialista Schwartz Béla volt országgyűlési képviselővel szemben. Az MSZP és a DK Pad Ferenc mérnököt indította, aki a Mal Zrt. értékesítési menedzsere, az Ajkai Alumíniumipari Szakszervezet elnöke, és a 2014 őszi önkormányzati választáson egy olyan ajkai körzetben győzte le a FIDESZ-jelöltet, ahol korábban gyenge volt a baloldal. Az Együtt nem támogatta, de nem indított ellenjelöltet, az Együtt-től függetlenedő Szolidaritás viszont mellé állt. A Jobbik jelöltje Rig Lajos tapolcai alpolgármester lett, aki évtizedekig dolgozott az egészségügyben, ápoló és szakasszisztens volt a tapolcai kórházban. (A város első emberét is a Jobbik adja 2014 óta.) Az LMP Sallee Barbarát indította, aki humánökológus, oktató, tanácsadó, több mint 25 évet töltött Svájcban, 2010 és 2014 közt a választókerületben levő Hegymagas község független polgármestere volt. Ezen kívül nyilvántartásba vették öt parlamenten kívüli kis párt jelöltjét és 13 függetlent.

Március 10. Az Emberi Jogok Európai Bírósága első fokon igazat adott hat magyar fogvatartottnak, akik a túlzásfolt magyar börtönök miatt emeltek panaszt. A magyar államnak összesen több mint 84 000 euró kártérítést kell fizetnie nekik, valamint a perköltséget is állnia kell. Magyarország esetében ez volt az első pilot-eljárás, amelyre akkor kerül sor, ha nagyon sokan fordulnak a bírósághoz ugyanazzal a panasszal.

Március 11. *„Egy atomerőmű nem biciklitároló, ezért terrorizmussal fenyegetett világunkban nemcsak indokolt, hanem egyenesen szükséges egy atomerőmű építésével és működésével kapcsolatos adatok védelme, titkosítása”* – ezzel indokolta Áder János köztársasági elnök az MTI-nek, hogy miért írja alá a paksi atomerőmű bővítésével kapcsolatos szerződések 30 évre való titkosításáról szóló törvényt, melyben semmi olyat nem talált, ami az Alaptörvény, vagy a jogalkotási törvény előírásaiba ütközne. Az államfő azonban ehhez azt is hozzátette, fontosnak tartja, hogy *„csak a magyar polgárok biztonságát és az erőmű biztonságos működését garantáló információk élvezzenek titokvédelmet”*. A bírálók szerint éppen ez a feltétel nem teljesült.

Két másik új jogszabályt viszont Áder János aláírás helyett visszaküldött megfontolásra az országgyűlésnek. Az egyes jogállási törvények módosításánál az érdekképviselőkkel való egyeztetés elmaradását kifogásolta, valamint ezt írta: *„Nem értek egyet a munkafeltételeknek a köztisztviselő belegegyezése nélkül módosíthatóságával; az információim szerint mintegy 6 ezer személyt érintő, a korábbi garantált alapilletmény csökkentésével; a látszólag indok nélküli és soron kívüli teljesítményértékelés lehetővé tételével, ami önkényes illetmény-csökkentést és cím megvonást eredményezhet”*. A területi államigazgatási szervezetrendszer átalakításával összefüggő egyes törvénymódosításokban pedig azt helytelenítette az államfő, hogy a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások esetében akkor is elég lenne egyes fontos hatósági határozatokat hirdetménnyel (a hivatalban történt kifüggesztéssel) kézbesítettnek tekinteni, ha az ügyfelet és elérhetőségét ismerik, vagyis az állampolgár a jogait és kötelességeit esetleg jelentős mértékben érintő döntésekről nehezebben értesülne. → március 17., március 31.

Hiányosságokat tárt fel a Nemzeti Adó- és Vámhivatal működésében az Állami Számvevőszék, amely azt is megállapította, hogy több korábbi ajánlását nem hajtották végre. Egyebek közt az derült ki, hogy elmulasztották egyes kiemelt adózók kötelező ellenőrzését, továbbá hogy a vizsgált időszakban 3800 milliárd forintnyi hátralékot törölt a NAV elévülés, behajthatatlanság, tartozásmérséklés címén, illetve felszámolási eljárásokhoz kapcsolódóan. A NAV elnökének 44 észrevételét mint megalapozatlant visszautasította az ÁSZ. Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter nem kifogásolt semmit a jelentésben, amely szerinte *„nem tárt fel durva hibákat”*, de sürgős intézkedésekre utasította Vida Ildikó NAV-elnököt.

Március 12. Miközben már folytak a reklámadó-törvény kormány által ígért módosításának előkészületei, az Európai Bizottság mélyreható vizsgálatot indított a reklámadó ügyében, és úgynevezett felfüggesztő rendelkezés formájában a vizsgálat lezárultáig megtiltotta a hatályos törvény alkalmazását, mert gyanúja szerint a 0-tól 50 %-ig terjedő progresszív adókulcs szelektív, tisztességtelen versenyelőnyt teremthet bizonyos vállalatoknak. A kormány úgy reagált, hogy már a korábbi egyeztetések alapján belátták, a vonatkozó jogszabály bizonyos fokú módosítására lehet szükség (a szóvivő nyilatkozata szerint a kormány *„párbeszédre törekszik, de kiáll Magyarország érdekeiért”*), a Bertelsmann-csoport elnöke pedig megígérte a miniszterelnöknek, hogy törvénymódosítás esetén visszavonja a Brüsszelbe benyújtott panaszát.

Navracsics Tibor, az EU magyar biztosa az Index kérdésre megerősítette a Financial Times hírért, hogy az Európai Bizottság még március 4-én megtárgyalta és szavazás nélkül jóváhagyta az Euratom javaslatát, ami a Magyarország és Oroszország közt létrejött paksi bővítésről szóló megállapodást blokkolja. Az Euratom főként a paksi atomerőműbe szánt fűtőanyagok beszerzését kifogásolta tételesen. Az EU atomügyi hivatala szerint a beszerzési időtartamra kötött magyar-orosz megállapodás például konkrétan ellentétes az EU-s szabályokkal. (Március 13-án Navracsics Tibor is közölte: félreértették, nem a teljes beruházás blokkolását erősítette meg, hanem azt, hogy a bizottság az orosz-magyar szerződés fűtőelem-beszerzésre vonatkozó részének egyes elemeit kifogásolta.) A brit lap szerint *„Számos EU-tisztviselő aggodalmának adott hangot, hogy Moszkva energiapolitikájával megosztja Európát, és aláássa a térség konszenzusát a kelet-ukrajnai helyzet miatti szankciók tekintetében”*. Ezzel szemben Giró-Szász András kormányzati kommunikációért felelős államtitkár az MTI-nek határozottan cáfolta a Financial Times értesüléseit:

szerinte nem igaz, hogy az Európai Unió blokkolta volna a Paks II. atomerőmű építését, sőt az ügyben helyreigazítást kértek a Financial Times-tól, amely azonban fenntartotta állítását.

Visszavonta Hagyó Miklós egykori szocialista politikusra tett, súlyosan terhelő vallomását Balogh Zsolt negyedrendű vádlott, aki egy ideig a BKV megbízott vezérigazgatója volt. A Kecskeméti Törvényszéken folyó per tárgyalásán levetítették azt a 4 óra 23 perces videofelvételt, amit 2010. szeptember 14-én vettek fel, Hagyó Miklós és Balogh Zsolt szembesítésén. A felvételen Balogh Zsolt több alkalommal, határozottan mondta Hagyó Miklós szemébe, hogy a budapesti főpolgármester-helyettes arra utasította, évente 15 millió forintot adjon át neki, ő pedig a kétszer 15 millió forintot eljuttatta neki, másodszer egy nokiás dobozban adta át személyesen. Hagyó Miklós a felvételen tagadta Balogh Zsolt állításait. A szembesítésről készült felvétel levetítése után a bíróság előtt Balogh Zsolt azzal indokolta a vallomás visszavonását, hogy akkor azért tett súlyosan terhelő vallomást Hagyó Miklósról, hogy *"ne tartóztassák le, mint a többieket"*. Balogh Zsolt az eljárás kezdete óta valóban szabadlábban védekezett, letartóztatását nem kezdeményezte az ügyészség. Homonnai János ügyész a vetítés után hangsúlyozta: a felvétel az eljárás törvényességét bizonyítja, a terheltek vallomásait védők jelenlétében, a törvényi figyelmeztetések elhangzása után vették fel. Balogh Zsolt ezután jelentette be, hogy a szembesítéskor tett vallomását nem tartja fenn. *„Hagyó Miklós semmilyen törvénytelenésre nem utasított, neki semmilyen pénzt nem adtam át”* – mondta a negyedrendű vádlott, aki a bíróság előtt addig nem tett vallomást. A vádirat szerint a Hagyó Miklós által létrehozott és vezetett bünszervezet 2007 januárjától 2008 augusztusáig 1,49 milliárd forintot meghaladó vagyoni kárt okozott a BKV-nak. A vádhatóság folytatólagosan, bünszervezetben elkövetett, különösen nagy hátrányt okozó hűtlen kezelés büntetével mint felbujtót, kétrendbeli, vezető beosztású hivatalos személy által elkövetett vesztegetés büntetével, hivatali visszaélés büntetével, valamint hivatalos személy által elkövetett zsarolás büntetével vádolta Hagyó Miklóst. → június 30.

Március 13. Folyamatos az egyeztetés az unió és a magyar kormány között Paks ügyében. Olyan megnyugtató megoldás készül, amely garantálja Magyarországnak a biztonságos üzemanyagellátást, és lehetővé teszi majd, hogy *"az oroszok is szállítsanak üzemanyagot"* – mondta a Miniszterelnökséget vezető miniszter a Kossuth Rádióban. Lázár János hozzátette: az EU-nak *„nem érdeke”*, hogy blokkolja a paksi beruházást, Magyarországnak pedig szüksége van az atomenergiára az olcsó áram miatt és a környezetszennyezés ellen. Aszódi Attila, a paksi atomerőmű teljesítményének fenntartásáért felelős kormánybiztos pedig így nyilatkozott az Inforádióban: *"Ha leegyszerűsíttem: az Európai Bizottságnak az a feladata, hogy kihívások elé állítsa a tagállamokat, adott esetben közzékössön a különböző kérdésekben, és aztán az egyeztetések után alakuljon ki a közös álláspont. Elképzelhető, hogy akár az üzemanyag, vagy akár más kérdésben a bizottság megfogalmaz még kritikát, de a magyar fél mindig is nyitott volt és lesz az egyeztetésekre, hiszen az Európai Unió szabályaival összhangban szeretnénk ezt a projektet megvalósítani"*. A vita hamarosan rendeződött. → március 24.

Az ügy kapcsán heves vita tört ki az MSZP-n belül: a párt vezetősége kormányon és ellenzékben egyaránt támogatta Paks bővítését – ha nem is úgy, ahogyan az Orbán-kormány csinálta –, és a munkahelyek megtartása érdekében mindig kiálltak mellette a tolnai szocialisták is, de most a Kunhalmi Ágnes vezette fővárosi pártszervezet azt javasolta, hogy az MSZP álljon ki a megújuló energia elsődlegessége és Paks 2. leállítása mellett, Paks 1. fenntartásáról pedig az üzemidő végén, 2032–37-ben szülessen döntés, hogy szükséges-e egyáltalán.

Március 14. Feloszlatták Egerben és Budapest XIII. kerületében a Kereszténydemokrata Néppárt alapszervezeteit, majd újakat alakítottak helyettük – közölte indoklás nélkül az MTI.

Március 15. A magyar nép megtanulta, hogy ami az övé, azt még a nagyhatalmak szorításában is meg kell tartania: *„Függetlennek lenni a nálunknál nagyobbak között; földet, hazát megvédeni, saját szabad magyar világot teremteni.”* – mondta a Nemzeti Múzeum előtt mondott

ünnepi beszédében Orbán Viktor miniszterelnök. Szerinte ha nem fogunk össze, ha nincs erős államunk és öntudatunk, *"akkor a kemény munka hiábavaló, mert a munkánk haszna spekulánsok, a pénzügyi hatalmak és más országok zsebébe vándorol"*. Abraham Lincoln későbbi amerikai elnök 1852-ben Kossuth Lajost hallgatta Amerikában, amely akkor még rabszolgatartó állam volt, később pedig Roosevelttel azt mondta: az egész civilizált világ adós Magyarországnak. *„Ezek után csak mosolygunk, amikor bárki oktatni akar minket szabadságról és demokráciáról.”* A kormányfő ismét megerősítette, hogy Magyarország Európa része, a jövőjét a többi nemzettel együtt akarja alakítani, de igényt tart arra, hogy a saját útját járja. De Európának is meg tudja mutatni a helyes irányt: *„Európa tele van kérdésekkel, Magyarország pedig tele van válaszokkal.”* Beszédét azzal zárta, hogy az ország szuverenitásáért folytatott küzdelemnek soha sincs vége. *„Az összefogás, az igazságba vetett hit és a kitartás vezet győzelemre, csak az erők maradnak fent.”*

Az ünnepség helyszínén kormányellenes tüntetők is megjelentek Orbán Viktort támadó jelszavakkal és transzparenszekkel, akik igen heves, helyenként dulakodássá fajuló vitákat folytattak a kormánypárti résztvevőkkel. A FIDESZ sajtóirodája ezt úgy értelmezte, hogy *„szélsőjobb- és szélsőbaloldali tüntetők akarták megzavarni a Nemzeti Múzeum előtti ünnepséget”*.

Az ellenzéki pártok saját ünnepi megemlékezéseiken élesen bírálták a kormány politikáját, délután pedig 6-7000 főre becsült kormányellenes civil tüntetés zajlott, amelyen 19 pontból álló „rendszerlebontó” népszavazást kezdeményeztek.

Elindult a közszolgálati televízió új hírsatornája.

Szokás szerint kiosztották a Kossuth- és Széchenyi-díjakat, valamint az állami kitüntetések. Meglepetést keltett, hogy a legmagasabbat, a Magyar Érdemrend nagykeresztjét az OTP Bank elnök-vezérigazgatója, Csányi Sándor kapta, akit néhány hónappal korábban többször élesen támadott a kormány egyik legbefolyásosabb tagja, Lázár János. Ő néhány nap múlva egy interjúban bírálta is a kitüntetést.

Március 16. Orbán Viktor miniszterelnök az országgyűlésben nevetségesnek nevezte Mirkóczki Ádám Jobbik-képviselő Simicska Lajos vádját idéző azonnali kérdését, de nem válaszolt rá egyenesen, hogy katonáskor valóban együttműködött-e a katonai elhárítással, és ezt valóban elmesélte-e akkori barátjának. Annyit mondott, hogy *„sunyi módon gyanúsítgatnak”*, és ha nem miniszterelnök lenne, erőteljes népi kifejezésekkel és cselekedetekkel válaszolna az ilyen vádakra. Továbbá azt hangsúlyozta, hogy ő és társai a titkosszolgálatoknak célszemélyei voltak, őket gumibotozták annak idején, és ő 25 éve a kommunizmus ellen, visszatérésének megakadályozásáért dolgozik.

Minél több adatot hozzon nyilvánosságra a kormány a paksi szerződésekből, mert a beruházás összes adatának automatikus és válogatás nélküli titkosítása túl merev rendszer eredményez, és lényeges információkat zár el – ilyen állásfoglalást tett közzé hivatala honlapján Péterfalvi Attila, a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság elnöke Aszódi Attilának, a paksi beruházással foglalkozó kormánybiztosnak címezve, de ezt az MTI nem közölte, a sajtó csak három nap múlva figyelt fel rá. A 30 éves titkosítást elrendelő törvény ekkor már hatályba lépett. (Korábban erről azt mondta: *„hatóságunkat elmulasztották bevonni a törvénytervezet előkészítésébe, ezért a törvényjavaslat benyújtását megelőzően nem volt alkalmunk véleményezni azt”*.) Az állásfoglalás egyebek közt ezt tartalmazta: *„Kezdeményezem, hogy a közvélemény tájékoztatása érdekében egy helyen, elektronikus formában, folyamatosan, ingyenesen, letölthető és kimásolható módon bárki számára tegyék hozzáférhetővé ... a beruházás környezeti hatásaira, valamint a közpénzek felhasználására vonatkozó adatok és dokumentumok lehető legszélesebb körét”*, vagyis az adatgazda járjon elöl jó példával, és magától hozza nyilvánosságra azokat az adatokat, melyek nem érintenek biztonsági kérdéseket vagy üzleti titkokat, mert ez nem sértené a márciusban elfogadott törvényt, főleg ha olyan adatokról van szó, amelyek más hatályos jogszabályok értelmében nyilvánosak. Az ilyenekre vonatkozó adatkéréseket ugyan el kellene utasítani, de a hatóság vezetője szerint *„saját elhatározásból”* mégis közzétehető.

Március 17. Az országgyűlés úgy módosította a polgári perrendtartást, hogy akiről engedélye nélkül kép- vagy hangfelvételt készítenek, az határidőt megszabva követelheti a felvétel törlését és a jogsértés miatti elégtételt, ha pedig ez nem jár eredménnyel, akkor egy rendkívüli, gyorsított peres eljárásban léphet fel ugyanezért. Az Igazságügyi Minisztérium javaslata azért váltott ki vitát, mert az interneten vagy mobiltelefonon terjedő, az ábrázoltak számára súlyosan sérelmes felvételekkel szemben jogos lehet a fellépés, de az új szabály nehezítheti a sajtó működését, sőt a népes helyszíneken fotózó turistáknak is kellemetlenségeik támadhatnak, ha képeiket közzéteszik.

A képviselők úgy módosították az üzletek vasárnapi zárvatartásáról szóló, már harmadik napja hatályos új törvényt, hogy az vonatkozzék a kis- és nagykereskedelemmel egyaránt, egy helyen foglalkozó cégekre, valamint a benzinkutaknál működő, de az üzemanyag-árúsító hellyel nem összefüggő boltokra is. (Ezáltal sok helyen olyan helyzet alakult ki, hogy noha a polcok tele vannak, a nyitva lévő üzlet sem árulhat semmit az üzemanyagon kívül, kivéve amit helyben fogyasztanak el, az ugyanis nem kereskedés, hanem vendéglátás. De vita is volt erről, mert a jogszabály szövegét az érintett cégek többféleképpen értelmezték. Csak április 13-án, a Nemzetgazdasági Minisztériumnak a hvg.hu kérdésére adott válaszából derült ki: *„Ha ugyanazon – egy légtérű – üzletben (épület, épületrész...) üzemanyag-értékesítés és kiskereskedelmi tevékenység is folyik, az üzlet nyitva lehet vasárnap.”*) Beillesztették továbbá a Munka Törvénykönyvébe, hogy a kiskereskedelemben a szűk körben engedélyezett vasárnapi nyitvatartás idejére 100% bérpótlék jár a dolgozóknak, míg az általános vasárnapi pótlék maradt 50%. Ebben az évben március 15. vasárnapra esett, tehát a nemzeti ünnepre tekintettel úgysem lehetett volna kinyitni, ezért az új szabályok szerinti első vasárnap március 22. volt. A tulajdonosok személyes közreműködésével kinyitó kis családi üzletek kivételével viszont már 15-étől hatályba lépett az éjszakai nyitvatartás tilalma. A kormány végrehajtási rendelete csak e napon késő este jelent meg, de a törvénnyel kapcsolatos bizonytalanságok ellenére valójában elhalasztotta az *„eltérő nyitva tartására vonatkozó mentességi feltételek”* meghatározását, és csak az ezekkel kapcsolatos – a későbbi rendelet meghozása esetén alkalmazandó – eljárást határozta meg, új mentességi lehetőségeket vagy új szigorításokat a korábbi jelzések ellenére nem tartalmazott. Másnap a Portfólió ezt a választ kapta, amikor az illetékesnek vélt szaktárcától az új törvényt előkészítő számításokat kért: *„A törvényjavaslat önálló képviselői indítványként került benyújtásra az Országgyűlés elé. Tekintettel arra, hogy a törvényjavaslatot nem a Nemzetgazdasági Minisztérium készítette elő és nyújtotta be az Országgyűlés elé, így azzal kapcsolatosan nem rendelkezik hatástanulmánnyal.”* A törvényjavaslatot valóban a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőinek egy csoportja nyújtotta be egyénileg, akik között azonban ott volt egy miniszterelnök-helyettes, egy miniszter és három államtitkár. Másnap több lap nyilvánosságra hozta: 2011-ben viszont a még Matolcsy György által vezetett Nemzetgazdasági Minisztérium készített hatástanulmányt a KDNP már akkor felvetett javaslatáról, és súlyos negatív következményektől tartva (elbocsátások, költségvetési bevételekiesés) elutasította. Ennek a dokumentumnak a valóságát a tárca cáfolta, ugyanakkor 20-i nyilatkozatában hozzátette: *„A sajtóban idézett tanulmány megállapításai és logikája, talán 2011-ben még helytállóak lehettek volna, de ma már érvénytelenek.”* Március 22-én az Átlátszó.hu megtalálta Mátyási Sándor szociológust, az M.S. Concord Bt. társtulajdonosát, aki megerősítette: valóban ők készítették a tanulmánysorozat egyik részét, amely 800 fős mintán vizsgálta a lakosság véleményét a vasárnapi boltzárásról 2011. áprilisban, és ezt a munkát a létezését most tagadó Nemzetgazdasági Minisztérium akkor elfogadta. Március 23-án aztán felkerült a tárca honlapjára az irat, amelyet azonban *„kutatási jelentés”*-nek neveztek, nem hatásvizsgálatnak.

A képviselők változatlanul szavazták meg újra a területi államigazgatási törvényt, figyelmen kívül hagyva Áder János köztársasági elnök kifogásait. → március 11.

Március 19. Március 1-től miniszterelnöki megbízott lett Szili Katalin, az országgyűlés volt elnöke (2002-2009), az MSZP volt országgyűlési képviselője (1994-től 2010 őszéig, onnantól 2014 tavaszáig független) és egykori elnökhelyettese (2000-2004), a Sólyom Lászlóval szemben

vereséget szenvedett 2005-ös baloldali köztársasági elnökjelölt – derült ki egy MTI-hírből. (Április 3-án az Átlátszó közérdekű adatigénylése nyomán kiderült, amit Szili Katalin nem kívánt elárulni, hogy havi bruttó 997 200 forintot kap, továbbá szolgálati autó és sofőr is jár a tisztséghez.) A politikus, akinek újonnan alapított pártja (Közösség a Társadalmi Igazságosságért Néppárt) a 2014-es országgyűlési választásokon a szavazatok 0,22%-át érte el, az Indexnek azt mondta: *„Igyekszem a határon belüli és túli civil szervezetek, pártok, politikai szervezetek kooperációját elősegíteni. Nem lehet az az ország a végtelenségig megosztott maradjon, mert az nem vezet jóra.”* Havasi Bertalan, a Miniszterelnöki Sajtóiroda vezetője arról tájékoztatta az MTI-t, hogy Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, a KDNP elnöke kérte fel Szili Katalint a határon túli autonómiakonceptiók kidolgozásában való közreműködésre, és *„Orbán Viktor megtiszteltetésnek tartja, hogy együtt dolgozhat vele”*. Március 28-án a Plusz TV-nek így indokolta lépését: *„Én ugyanaz a baloldali ember maradtam, mint amilyen voltam. Úgy gondolom, hogy a baloldaliság nem jelenti önmagában azt, hogy valaki ne lenne a nemzetéért aggódó. ... Lehet, hogy annak idején, a volt politikai oldalamtól is azért jöttem el, mert ezeket a kérdéseket ott nem láttam, hogy világosan felvállalták volna. ... Ez a kihívás most nem kifejezetten pártpolitikai feladat. Akkor rácsodálkozhattak volna vállalásomra, ha nem a nemzetpolitika területén, hanem mondjuk a kibernetikában vállaltam volna feladatot. A múltamból egyenesen következik ez a feladat, akkor nem értem, miért kellett volna ettől, főleg ilyen végtelenségig megosztott országban elugrani?”*

Március 21. Ismét Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettest választotta elnökévé két évre a Kereszténydemokrata Néppárt tisztújító országos választmányi ülése Budapesten. A 119 küldött közül 116 szavazott a tisztséget 2002 óta betöltő politikusra, aki ezúttal az egyetlen jelölt volt.

Március 24. Minden akadály elhárult a megoldás útjából a paksi atomerőmű bővítéséhez szükséges fűtőanyag-ellátási megállapodással kapcsolatban – közölte Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter, miután tárgyalt Miguel Arias Canete-vel, az EU klíma- és energiaügyi biztosával. Sonkodi Balázs, a Miniszterelnökség államtitkára ugyanekkor Luxembourgban járt a magyar-orosz megállapodást jóváhagyni hivatott Euratom Ellátási Ügynökség illetékeseinél, és sikerült minden kérdést tisztázni, ezután parafálták a megállapodást. Az oroszok 10 évig biztosan szállíthatnak fűtőanyagot, mondta a miniszter: *„Az Európai Bizottság észrevételeit Magyarország elfogadta, a finn modell alapján rendezzük a paksi atomerőmű kapacitásfenntartásának üzemanyag-szállítási szerződését”*. A finn modell azt jelenti, hogy 10 év elteltével nemcsak orosz, de más szállítók is beléphetnek a piacra. → március 13. Másnap az EU illetékesei pontosítottak: még számos részletkérdés vár rendezésre, nincs végleges megállapodás.

Március 25. Orbán Viktor miniszterelnök Sopronban tartott sajtótájékoztatóján arra a kérdésre, hogy *„nem tartja-e furcsának, hogy a Külügyminisztérium a Quaestor csődje előtt vette ki a pénzét”*, azt felelte, hogy *„nem, én rendeltem el. Amikor a Buda-Cash bedőlt és rengeteg embernek, cégnek és intézménynek beszorult a pénze, a kormányülésen arra kértem minden minisztériumot, hogy nézze meg van-e bármilyen brókercegnél pénze. Amennyiben igen, akkor azonnal vonja ki a közpénzt, mert úgy fogunk járni, mint az a 67 önkormányzat, amelyiknek beragadt a pénze.”* Korábban Szijjártó Péter miniszter nem utasításra hivatkozott, hanem arra, hogy a várható piaci fejlemények értékelése alapján cselekedett. Ellenzéki politikusok viszont a bennfentes információkkal történt visszaélés gyanúját vetették fel. Eközben a Magyar Nemzeti Bank úgy foglalt állást, hogy azokra is terjedjen ki a Befektetővédelmi Alap legfeljebb 6 millió forintos védelme, akik tudtukon kívül fiktív, nem létező Quaestor-kötvényt vettek (bár a BEVA ezt az értelmezést vitatta), miközben a tényleges vállalati kötvények vásárlóinak ez nem jár. A FIDESZ-szel és személy szerint Szijjártó Péterrel régi kapcsolatban álló Quaestor-alapító és fő tulajdonos, Tarsoly Csaba úgy szervezte át cégeit, hogy a csődöt jelentett kötvénykibocsátó leányvállalat lett az anyacég tulajdonosa, ami felháborodást váltott ki, mert ez nehezítheti a károsultak veszteségének megtérítését. Kormánypárti politikusok is értetlenségüket fejezték ki,

hogy Tarsoly miért van még szabadlábon – hiszen ennek jóvoltából intézkedhetett –, míg a Buda-Cash és a Hungária brókerház több vezetőjét letartóztatták. (Március 26-án aztán őrizetbe vették, 29-én előzetes letartóztatásba helyezték.) Tarsoly cégtisztviselőiről is lemondott, de miután a sajtó kiderítette, hogy az új vezérigazgató egy börtönviselt, iskolázatlan falusi munkanélküli, e lépések visszavonását jelentette be, mondván, hogy nem ismerte az illetőt, csak a „reorganizációs tanácsadó” javaslatát fogadta el.

A Honvéd Egészségpénztár, ahol 27 800 embernek – köztük katonáknak, rendőröknek, titkosszolgálati munkatársaknak – volt megtakarítása, egyik számláját a Buda-Cash tulajdonosai által birtokolt BRB Buda Regionális Banknál vezette. Ezen 1,84 milliárd forint volt, amelyet a pénztár vezetői február 24-én – néhány órával azután, hogy az MNB bejelentette a pénzügyi intézmény működési engedélyének felfüggesztését – át akarta utalni máshová. A webes felület működött, a rendszer befogadta és teljesítettnek jelezte a tranzakciót, ám a pénz nem érkezett meg a másik bankhoz. A felháborodott pénztártagok ezzel állították szembe azt, hogy a Külgazdasági és Külügyminisztérium cége, a Magyar Nemzeti Kereskedőház Zrt. a Quaestorból még március 9-én, a csődbejelentés napján is ki tudta menteni a pénzt. Későbbi pontosítás szerint az ottani értékpapírszámlán elhelyezett, 3,8 milliárd forint értékű állampapírokat akarta visszakapni – állami cégeként másba nem is fektethetett –, de meglepetésére, magyarázat nélkül készpénzt kapott.

Március 27. Hiányzik egy olyan modern kincstári rendszer, ami biztosítaná a közpénzek "parkoltatását" – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth Rádióban. A Külügynél szerinte az történt, hogy a költségvetés pénzt államkötvényben tartották, és ezt vásárolták brókereken keresztül, vagyis biztos papírba tették a pénzt az állami szervezetek, de rossz helyen.

Március 28. „A Jobbik osztozik minden áldozat gyászában – így a zsidóságéban is –, és ennek a gyásznak a megsértését vállalhatatlannak tekintjük” – jelentette ki Vona Gábor, a Jobbik elnöke a Magyar Nemzetnek adott interjújában. Hozzátette: elítéli, hogy képviselőtársa, Kulcsár Gergely leköpte a pesti rakparti Holokauszt-emlékművet, mert a Jobbikban "kegyeletsértő, kollektív ítéletet megfogalmazó, alpári megnyilvánulásoknak nincs helye". Ez a kijelentés összefügghetett azzal, hogy különböző Jobbik-politikusok – például Rig Lajos tapolcai képviselőjelölt – Facebook-oldalain és helyi gyűléseken mondott beszédeiben az ezt megelőző hetekben sorra bukkantak fel durván rasszista, uszító kijelentések, Sneider Tamás, az országgyűlés Jobbikos alelnöke pedig arról beszélt egy fórumon, hogy ők továbbra is támogatják a Betyársereget és a többi szélsőséges szervezetet, csak éppen parlamenti pártpolitikusként mérsékeltebben kell beszélniük. (2015. január 6-án maga Vona is barátságos hangú interjút adott a Betyársereg weboldalának, a szervezet bizonyos jegyeit ugyan a Jobbik számára vállalhatatlannak nevezve, de egyetértve a kérdező általánosító cigányellenes megjegyzéseivel.) Vona Gábor arról is beszélt a Magyar Nemzetnek, hogy mostantól fontos számára a nyugati nyitás, szerinte Magyarországnak "egy német–oros–török háromszögben kell érvényesítenie az érdekeit". Mivel a Jobbiknak az oroszokkal és a törökökkel nincsen gondja, a németek felé kell nyitnia. Az EU-ból való kilépésről sem fogalmazott olyan sarkosan, mint néhány hónappal korábban: az EU-ból rövid távon nem lehet kilépni, "Magyarország nincs felkészülve erre gazdasági értelemben. ... mi nem vagyunk Európa-ellenesek, és az EU-kritikánk sem zsigeri. De ki kell mondani, hogy a máz mögött antidemokratikusan és igazságtalanul működik a közösség". A Jobbik elnöke az interjújában nem titkolta: újfajta hozzáállása a dolgokhoz nem független attól, hogy kormányzásra készül. "Nagyon sok tehetséges fiatalunk van, több tapasztalt vén rókánk, aki megőrizte a tisztességét, végül az államigazgatásban is nagyon sok az olyan szakember, aki nem mondta még el, hogy jobbikos, de ha kormányra kerülünk, számíthatunk rá". A politikus vitatta, hogy kettős beszédet folytatna, csak úgy akarja bemutatni a programjukat, hogy "a magyar társadalom legszélesebb rétegeinek is szimpatikus legyen".

Március 30. Ő hagyta jóvá diplomata-útlevelel kiadását Tarsoly Csabának, mert ez utazási könnyítést jelentett az üzletembernek a moszkvai vízumközpont tető alá hozatalát megelőző

tárgyalásokon – ismerte el Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter egy sajtótájékoztatón –, de március 28-án visszavonta tőle. A politikus emlékeztetett: a 25 kereskedőházból egynek az üzemeltetését nyerte el a cég, és ezt a szerződést is azonnal megszüntette a KKM, amint megtörtént a bejelentés az öncsóról. Szerinte – ellentétben azokkal a sajtóhírekkel, hogy szakmai körökben már régóta gyanakodva figyelték a Quaestort – semmi nem utalt arra, hogy a bróker cég nehéz helyzetben lenne, mindenki megbízhatónak, komolynak tartotta. Ezért a Quaestor bejelentése előtt mindössze néhány nappal közvetített a tárca gazdaságdiplomáciáért felelős államtitkára egy arab befektető és a Quaestor között egy tervezett közös ingatlanfejlesztésről, a Duna City projektről. A minisztérium állampapírjait felhatalmazás nélkül adta el a bróker cég, de a pénz visszakerült, így az adófizetőket nem érte kár. A miniszter arról sem tudott, hogy a Quaestor és annak tulajdonosa környezetében adóparadicsomban bejegyzett offshore cégek vannak.

Március 31. Az országgyűlés törvényt hozott „*a brókerbotrányok áldozatainak kártérítését szolgáló vagyoni biztonságba helyezéséről*”, amely 50 millió forintnál nagyobb értéket érintő bűncselekmény gyanúja esetén lehetővé teszi az érintett cégek vagyonán kívül összes tulajdonosuk és tisztségviselőjük, továbbá könyvvizsgálójuk személyes vagyonának zár alá helyezését is. A jogszabályt az ellenzék nagy része is megszavazta – az LMP és a független baloldaliak kivételével –, ahogy ahhoz is hozzájárult, hogy a házsabálytól eltérve a tárgyalás megkezdése után 24 órán belül megtörténjen a zárószavazás, de több olyan bírálattal elhangzott, hogy ez látszatszelekvés, mert a hatályos jogszabályok szintén lehetővé teszik a vagyonkimentés megakadályozását, másfelől például a Quaestor tulajdonosainak az új törvény hatályba lépésekor papíron már semmijük sem volt.

Ugyancsak gyorsított eljárással született törvény a Budapesten 2017-ben megrendezendő Úszó-, Vízilabda-, Műugró, Műúszó és Nyíltvízi Világbajnokság megvalósításához szükséges létesítményfejlesztésről. Az 5000 plusz ideiglenesen 14 000 nézőt befogadó, 8 milliárd forintba kerülő Duna-parti épület beruházását szinte minden általános szabály alól felmentették, hogy időben elkészülhessen. A rendezvényt a magyar főváros eredetileg 2021-ben rendezte volna, de a mexikói Guadalajara visszalépése miatt a négy évvel korábbit kapta meg. Szokatlan módon több kisebb szocialista módosító indítványt elfogadtak a parkolóhelyeket és a kivágandó fák pótlását illetően. Ez esetben csaknem egyhangú volt a döntés, egyedül az LMP képviselői utasították el a törvényjavaslatot.

Az országgyűlés több ponton módosította a köztisztviselők jogállását érintő, Áder János köztársasági elnök által megfontolásra visszaküldött törvényt, miután a kormány az államfő egyik kifogását figyelembe véve pótolta a törvény szerint kötelező, ám korábban mégis elmulasztott egyeztetést az érdekképviselőkkel. → március 11.

Április 1. „*Nagy örömmel utazunk Kazahsztánba. Az Európai Unióban politikai értelemben egyenrangú partnerként kezelnek minket, de az eredetünk szerint ott mi idegenek vagyunk. Amikor Brüsszelbe utazunk, nincsenek ott rokonaink. Viszont amikor Kazahsztánba jövünk, itt rokonokat találunk.*” – mondta Orbán Viktor miniszterelnök Asztanában, hivatalos látogatásán, amelyre számos üzletember elkísérte. Méltatta Kazahsztán elmúlt 20 évben mutatott „*óriási fejlődését*” is, mely szerinte újabb okot ad arra, hogy elmélyítsük a kapcsolatokat. Az ország 1991 óta hivatalban lévő, kommunista pártvezetőből lett diktátorával, Nurszultan Nazarbajevvel találkozáskor pedig azt is kifejtette, hogy sok sikert kíván neki a közelgő (elemzők szerint szabadnak és demokratikusnak biztosan nem tekinthető) választáshoz, mert Nazarbajev indulása szerinte a „*stabilitás sarokkövét jelenti*”.

Az Alkotmánybíróság Sulyok Tamást választotta helyettes elnökévé. A tisztség 2011. július 4. óta betöltetlen volt. A korábbi szegedi ügyvéd 2014. szeptember 27-én lett az AB tagja.

Április 2. Az Állami Számvevőszék a 2014-es országgyűlési választáson részt vett és ott 0,28% és 0,03% közötti eredményt elért kis pártok közül kilenc ellen adóhivatali eljárást

kezdemenyezett a számviteli és az áfatörvény megsértése miatt, ezen belül három ellen pedig ügyészségi bejelentést is tett költségvetési csalás gyanúja miatt. Ezekről – a nevével az akkor Bajnai Gordon vezette Együtt–A Korszakváltók Pártja támogatóit megzavarni próbáló Együtt 2014-ről, valamint a részben azonos, korábban MSZP-közeli személyek által létrehozott Új Dimenzió Pártról és Új Magyarország Pártról – már akkor is általános vélemény volt, hogy „kamupártok”, amelyek nem számíthatnak és nem is számítanak választói támogatásra, céljuk kizárólag minél több költségvetési pénz felvétele. Ezen összegek egy részét eredménytelenségük miatt vissza kellett volna fizetniük, de az ilyen tartozások behajthatatlanok. → december 8.

A Földművelésügyi Minisztérium a Hungária Értékpapír Zrt.-nél 410 millió forintot helyezett el, ez „odaveszett” – mondta el Lázár János miniszter a kormányülés utáni tájékoztatón. Az FM reakciója: „A tárcsa vizsgálata tisztázta, hogy a Buda-Cash bróker cégben a Földművelésügyi Minisztériumnak, intézményeinek, illetve az általa irányított cégeknek nem volt pénze. Jelenleg is folyamatban van az a vizsgálat, melynek célja, hogy tisztázza, hogy a TIG Kft. [az FM vagyongazdálkodásában lévő, a stratégiai gabona- és egyéb árukészletek beszerzéséért, raktározásáért felelős nonprofit állami tartalékgazdálkodó cég] által a Hungária Értékpapír Zrt.-től vásárolt állami diszkont kincstárjegy vétele során történt-e olyan mulasztás, visszaélés, amely felelősségre vonást tesz indokolttá.” Az is szerepelt a közleményben, hogy „A Buda-Cash botrányt követően a Földművelésügyi Minisztérium szó szerint végrehajtotta Miniszterelnök úr utasítását”, de kérdés maradt, hogy ha a kormányfő az utasítást a február 25-i kormányülésen adta ki, akkor hogyan ragadhatott benn a csak március 6-án felfüggesztett engedélyű Hungáriánál az említett összeg.

→ február 24. Később kiderült: a minisztérium azért nem vétette ki a pénzt a brókercégből, miután a miniszterelnök erre minden tárcát felszólított, mert nem tudott cége jóváhagyás nélkül fenntartott Hungáriás értékpapírszámlájáról. Ugyanakkor ismeretessé vált, hogy az FM gazdasági ügyekért felelős helyettes államtitkára, a 2014-ben kinevezett Szele Andrea 2009 és 2013 között a Hungária Értékpapírnál dolgozott.

Érintett volt továbbá a Belügyminisztérium az önkormányzatok révén: 10 önkormányzatnak 8 milliárd forintja volt a Quaestorban, 8 önkormányzatnak 800 millió forintja a Buda-Cashben, továbbá 84 önkormányzat 2 milliárd forintnyi pénzt tartott DRB-bankcsoportban. Lázár János a legnagyobb problémaként a Magyar Fejlesztési Bank által a Quaestornak két lépésben, 2005-ben és 2008-ban – szocialista kormányok idején – a győri ETO Parkra adott 17 milliárd forintos hitelt említette. Szerinte a pénzt nem az ETO Park projektjére költötték el. Ezt az akkori szocialista polgármester, Balogh József cáfolta, és emlékeztetett rá: annak idején a FIDESZ is üdvözölte a labdarúgó-beruházást, például a városi önkormányzat sportbizottságának akkori alelnökeként Szijjártó Péter.

Közben az is kiderült, hogy a kötvénykibocsátásokat végző Quaestor Financial Hrvirra Kft. március 9-i bejelentésével ellentétben csak március 19-én nyújtott be szabályos csödkérelmet – a közben eltelt időben jelentős változások történtek a cégcsoport életében → március 25. –, és ezt a Fővárosi Ítéltábla szokatlanul hosszú idő múlva, március 31-én fogadta be, a Cégbizottságban pedig április 2-án jelent meg.

Április 8. „Száz ezer kereskedelmi dolgozó legelemibb munkavállalói jogairól van szó, úgyhogy elég bizarr, amikor baloldaliak és szakszervezetek támadják. Az, hogy mindenkinek járjon a vasárnapi pihenőnap, amelyet a családjával együtt tölthet, a legrégebbi szociáldemokrata követelés.” – jelentette ki Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, a KDNP elnöke a Mandinernek adott interjújában, a vasárnapi üzletbezárás bírálóinak válaszolva. Stumpf András újságíró kérdésére: „Családokra hivatkozik, miközben az új rendszerben csak a családi boltok nyithatnak ki vasárnap. Az nem baj, ha ők dolgoznak?” a válasz így hangzott: „A család a családi boltban együtt van vasárnap. A cél tehát megvalósul.” További részletek:

„...választáson nem mérették meg magukat, inkább bekúsztak a Fidesz hátán.”

„Hogyhogy bekúsztunk? Az emberek a FIDESZ-KDNP szövetségre szavaztak. Hat választást nyertünk egymás után. Ez a pártszövetség a magyar, sőt, az európai politikatörténet legsikeresebb politikai konstrukciója. Logikailag két lehetőség van: vagy az van, hogy a KDNP fantasztikus értéket képvisel, amelyet a FIDESZ felismert; vagy az, hogy én hoztam össze valamilyen zseniális megállapodást. Utóbbit a kötelező szerénység okán is kizárhatjuk.” Az abortuszt érintő kérdésre ezt válaszolta a pártelnök: „Beleírtuk az alkotmányba, hogy a magzati élet fogantatásától védett, de a konkrét törvényi szabályozás csak olyan lehet, amit az adott társadalom el tud fogadni. Elértünk mindent, amire lehetőségünk volt.”

Április 9. „Próbáltam felszámolni a Puch-világot” – így fogalmazott a Figyelőnek adott interjúban Gyurcsány Ferenc, a DK elnöke, aki szerint sok szürkepénz mozog a háttérben, és ezért az MSZP egykori párt pénztárnoka, Puch László és a FIDESZ egykori gazdasági háttérembere, Simicska Lajos különösen felelős. Úgy látta, a korrupcióban a kilencvenes-kétezres évek első felének pártjai „érintve voltak”, és ebbe beletartozott az MSZP is („sajnos egy időszakban én is elnöke voltam az egyiknek” [2007-2009]). „Százvezrek, milliócskák gurulnak a pártvezetés tudta nélkül majálisra, nőnapra, ilyenekre. Aztán a kongresszuson a párt pénztárnokok kapják a legtöbb szavazatot.” Ez az MSZP-nél és a FIDESZ-nél is így működött, de a szocialisták legalább szerinte tisztában voltak azzal, hogy ez erkölcstelen. Mint mondta, miniszterelnökként azért nem buktatta le az egészséget, mert nem volt kellő mennyiségű információja. Sokat sejtett, de keveset tudott. Ráadásul elég ereje sem volt, annyi fronton küzdött. A volt kormányfő elmesélte, hogy miért nem sikerült 2007-ben elfogadtatnia az új kampány- és pártfinanszírozási törvényt. Mivel a FIDESZ-től olyan hírek érkeztek, hogy nem fogják támogatni (pedig a kétharmadhoz kellett volna az ellenzéki szavazatok is), ezért megkérte Puch Lászlót, hogy tárgyaljon Simicska Lajossal. Puch egy hét múlva jelezte, hogy „beszélt Lajossal”, aki szerint Orbánnak nem érdeke ez a javaslat, így nem támogatják. Gyurcsány ilyen példák alapján állította most, hogy Puch és Simicska között volt egyeztetés mindenféle ügyben.

Orbán Viktor miniszterelnök, a FIDESZ elnöke személyesen kampányolt a tapolcai választókerületben három nappal az időközi országgyűlési képviselőválasztás előtt. Először Ajkára látogatott, ahol a felmérések szerint a szocialista jelöltet támogatták a legtöbben. A kormányfő Sümegen és Tapolcán is találkozott választókkal, akiknek rövid beszédet tartott. A választás tétjéről azt mondta: ez nem politikai és nem kormányzati kérdés, ha ugyanis most nem nyernek, akkor „Na, bumm! Legfeljebb nem 65 százalékkal kormányzunk, de így is Európa legerősebb kormánya leszünk. Nix ugribugri, végigcsináljuk az elkövetkezendő három évet.” Több helyen kormányellenes tüntetők is megjelentek, és bekiabáltak Orbán Viktor beszédébe.

A Buda-Cash-károsult 84 önkormányzatnak majdnem 2 milliárd forint pénzügyi segítséget ad a kormány – közölte Lázár János miniszter a kormányülés utáni sajtótájékoztatón.

Április 10. A Befektetővédelmi Alap igazgatósága többségi szavazással úgy döntött, hogy kártalanítja azokat, akik fiktív kötvényeket vettek a Quaestortól. Az előző napon a testületben képviselt intézmények részéről Katona Zsolt, a Budapesti Értéktőzsde vezérigazgatója, Nyitrai Győző, az OTP Bank igazgatója és Patai Mihály a Bankszövetség elnöke kérte Hardy Ilona elnököt – aki az MNB többségi tulajdonában lévő Központi Elszámolóház és Értéktár Rt. (KELER) megbízottjaként került tisztségébe, és ezután lemondott –, hogy halasszák el a döntést, mert nincs elegendő információjuk. A hét tagú igazgatóságban az elnök és a főállású ügyvezető igazgató mellett ketten a Magyar Nemzeti Bankot képviselik, tehát kisebbségben vannak az alaptagok delegátusai. Ez a döntés a hatályos törvényben szereplő, vagyis legfeljebb 20 000 eurós kártalanításról szólt a Quaestor-ügy mintegy 32 000 károsultja számára, akik közül sajtóértesülések szerint 22 000 ügyfél bent ragadt vagyona haladta meg ezt a felső határt. Egyértelmű volt, hogy az alap vagyona már ennek kifizetésére sem elégséges. Kovács Levente, a Bankszövetség főtitkára így nyilatkozott: „A Magyar Bankszövetség nem üdvözölte a BEVA döntését, nem látjuk a felelősségvállalási összeghatár megötszörözésének szakmai indokait.

Egyetértünk abban, hogy a csalókon kattanjon a bilincs, azonban a csaló brókerek tetteiért nem tartozunk felelősséggel."

Késő este viszont megjelent Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető, gazdasági bizottsági elnök törvényjavaslata, amelynek tervéről már előző este beszámolt a sajtóban, tehát a BEVA igazgatósága tudott róla, de a szöveget még nem láthatta. (Egyebek közt ezért akarta néhány tag elhalasztani a döntést.) Ez a BEVA felügyelete alatt egy önálló Quaestor Kártérítési Alapot javasolt létrehozni, amely a BEVA általános 6 millió forintos (20 000 eurós) kártérítési kötelezettségével szemben 30 millió forintig (nagyjából 100 000 euróig) térítene minden károsult magánszemélynek és intézménynek, vállalkozásnak, függetlenül attól, hogy valós vagy fiktív volt a kötvénye. Ez csaknem mindenkinek a teljes kárát fedezné, mindössze 73 ügyfélnek volt ennél nagyobb a befektetése. Ehhez az alap „a BEVA tagoktól visszafizetési kötelezettséggel előleget igényelhet”, továbbá „– az állam kezességvállalása mellett – legfeljebb 10 éves futamidőre kötvényt bocsáthat ki, és az MNB-től – az állam kezességvállalása mellett – legfeljebb 3 hónapos futamidejű áthidaló kölcsönt vehet fel”. Az eljárást úgy határozták meg, hogy általában július végéig mindenki hozzájuthasson a pénzéhez. A 100 000 eurónak megfelelő felső összeghatár a pénzüintézetek Országos Betétbiztosítási Alapjánál érvényes összeggel azonos. A tisztességesen működő, a Quaestor csalásában ártatlan befektetési cégekre nagy terhet rótt a javaslat – hiszen bizonytalan volt, mennyit kaphatnak vissza végül a pótbefizetésükből a Quaestor várható felszámolása során értékesíthető vagyonból –, és ez volt ellene a legfőbb bírálat, miközben azt elismerés fogadta, hogy az ügyfelek – legalábbis a kötvényvásárlók, hiszen mások is voltak – végülis nem veszítik el megtakarításukat. → április 14., november 17., december 15.

Másnap ennek ellenére két tüntetés is zajlott Budapesten ezer főre becsült részvétellel a károsultak Facebook-csoportja, illetve a baloldali pártok szervezésében. Egyebek közt olyan jelszavak szerepeltek a transzparensen, hogy „Hol a pénzem, Orbán? Ellopta a kormány!”, vagy „befektetési kockázat ≠ befektetési csalás”. A tömeg a károsultak teljes, kivétel nélküli kártalanítását követelte.

Április 12. 41,8%-os részvétel mellett kis különbséggel a Jobbik nyerte a tapolcai székhelyű választókerületben az időközi országgyűlési képviselőválasztást, és ezzel fennállása óta először szerzett egyéni mandátumot. A Jobbikos Rig Lajost a szavazók 35,49 %-a támogatta (10 608 fő), a FIDESZ-KDNP közös jelölt Fenyvesi Zoltánt 34,27% (10 243), az MSZP által jelölt Pad Ferencet 26,2% (7830). Az LMP jelöltje 2%-ot, a többi 18 együttesen szintén 2%-ot kapott. Az előrejelzéseknek megfelelően a választókerület legnagyobb városában, Ajkán a szocialista jelölt kapta a legtöbb szavazatot, Sümegen és környékén pedig a FIDESZ-es, de a részvételi arányban is élre került Tapolca és az 57 falu nagyobb része döntötte el a végeredményt. 2014 áprilisában Lasztovicza Jenő (FIDESZ-KDNP), akinek halála miatt szükségessé vált az időközi választás, 43,14%-kal nyert akkori MSZP-DK-s és Jobbikos ellenfele 27,34%-ával, illetve 23,49%-ával szemben.

Vona Gábor, a Jobbik elnöke így kommentált: az eredmény bebizonyította, hogy „van kormányváltó erő Magyarországon, először nyert olyan párt Magyarországon, amelyik nem volt részese az elsikkasztott rendszerváltásban”. A kormánypárt elismerte vereségét. Orbán Viktor miniszterelnök a Facebookon csak annyit írt, hogy „előfordul, hogy kifelé pattan a labda a kapufáról”. „Világossá kell tennie mától a FIDESZ-nek, hogy hol áll” – jelentette ki Tóbiás József MSZP-elnök, vagyis hogy a demokratikus oldalon áll-e, „ott, ahol vannak versengések, vannak viták, sőt konfliktusok, de nem kérdőjeleződik meg az európai értékek iránti elkötelezettség, az emberi élet és értékek tisztelete”, ugyanis „ha nem határolódik el olyan képviselőjelöltektől, képviselőktől, akik ma is az Országgyűlésben ülnek és nyíltan zsidóellenes, cigányellenes mondatokat mondanak, akkor már nem formálja a jövőt”. Gréczy Zsolt DK-szóvivő két tanulságot vont le az eredményből. Egyrészt szerinte a szavazók kiábrándultak a FIDESZ-ből, másrészt „a náci szellemiségű Jobbik győzelme és megerősödése, amely a FIDESZ rovására, szavazói negyedének elvesztésével történt, erős figyelmeztetés kell, hogy legyen minden demokrata számára”. Lendvai

Ildikó volt MSZP-elnök Facebook-bejegyzése: „*A demokratikus oldalon belüli háziverseny eddig csak bosszantó volt, mostantól öngyilkosság. ... Amiben mi alulmaradtunk, az a bátorságverseny és a morális erőpróba. ... Elő az új rendszerváltás programjával, a valódi, kemény vitával az állampolgári alapjövedelemről, az új adórendszerről és szociálpolitikáról, a civil részvételt és szociális jogokat garantáló új alkotmányos elvekről, a politika erkölcsi fékjeiről és biztosítékairól (köztük a saját eltökéltségünk bizonyítékairól), egy új köztársaságról! Hogy kockázatos, mert megint belső vitáink lesznek? Naná. De így maradni kockázatosabb.*”

Jelentős részvétellel zajlott le 13. alkalommal Budapesten az Élet menete. Elindulásakor Vattamány Zsolt (FIDESZ-KDNP), az egykori gettó helyszínéül is szolgált VII. kerület polgármestere hangsúlyozta: a történelem során az emberiség többször elkövette ugyanazokat a bűnöket. *„Éppen ezért fontos, hogy ne csak szavakkal, hanem tettekkel is kiálljunk egymás mellett”,* mert semlegesnek maradni kevés, nem külső szemlélőkre van szükség, hanem egyértelmű és bátor kiállásra. Senkinek, egyetlen politikai pártnak, *„egyetlen gazembernek”* sincs joga fenyegetni a zsidóságot – mondta beszédében Ronald S. Lauder, a Zsidó Világkongresszus elnöke. Azt üzent a világnak, hogy a magyar zsidó közösség él, jól van és nem megy sehová. Tagjai építenek, míg az antiszemiták rombolnak és pusztítanak. A magyar származású amerikai zsidó vezető kifejtette: a Jobbik úgy gondolja, ő védi meg Magyarországot, de valójában árt neki. *„A Jobbik fel sem fogja, micsoda kárt okoz Magyarország jövőjének”* – fogalmazott. *„Nem szabad hagyni, hogy egy Jobbik tönkre tegye Magyarországot”*. Lauder hangsúlyozta: Magyarországot azok a keresztények képviselik, akik *„itt vannak és kiállnak a zsidó közösség mellett”*.

Április 13. Az országgyűlésben is a tapolcai választás volt a téma napirend előtt. Vona Gábor Jobbik-elnök az előző nap mondottakat megismételve *„a nácizás és nyilasozás befejezését”* kérte a két nagy párttól. Ezzel arra utalt, hogy politikai ellenfeleik többször a szemükre vetették: a mérsékeltebb hivatalos megnyilatkozásokkal párhuzamosan szűkebb körben vagy a Facebook-on továbbra is gyűlölködő, alkotmányosértő, cigány- és zsidóellenes kijelentéseket tesz számos Jobbik-aktivista, köztük a tapolcai győztes Rig Lajos is. Az ezt elutasító nyilatkozatokat nevezte Vona Gábor *„nácizás”*-nak, hozzátéve: *„Fejezzék be, mert nem igaz, és ezt tegnap a választók mondták ki. A Jobbik egy néppárt, a vadhajtságainkat bízzák ránk, Önök a saját vadhajtságait vágják vissza: a pökhendiséget és a korrupciót.”*

A Jobbik nyert, de ez érdemben nem változtatta meg a kormány támogatottságát. Az érdemi munkára kell koncentrálni, a FIDESZ a kétharmados törvények esetén ötpárti konszenzusra törekszik – ezt Kósa Lajos pártalelnök mondta szintén a parlamentben. A tapolcai választás és az új képviselő eskütetele után újra 199 tagú lett az országgyűlés, ebből a 131 kormánypárti képviselő 65,8%-ot jelent, két fővel kevesebb a kétharmadnál, bár az alkotmánymódosítás és néhány személyi döntés kivételével a minősített többségnek mindig az éppen jelenlévő és szavazó képviselők között kell meglennie.

Április 14. Az országgyűlés néhány kisebb módosítással elfogadta a Rogán Antal által benyújtott törvényjavaslatot *„a Quaestor károsultak kárrendezését biztosító követeléskezelő alap létrehozásáról”*. → április 10., december 15. A gyorsaság érdekében el kellett térni a házszabálytól, amit néhány független képviselő kivételével az ellenzék is támogatott. Magát a törvényt is megszavazta az ellenzék, csak öt független képviselő vetette el. A köztársasági elnök hamar aláírta, így április 18-án már hatályba lépett. Szakmai körökből ugyanakkor számos bírálat hangzott el: a befektetők az ígért magasabb hozam fejében maguk választottak kockázatos és állami garanciát vagy törvényi befektetvédelmet eredetileg nem élvező befektetési formát, teljes kártalanításuk más hasonló ügyek károsultjainak az indokolatlan diszkriminációját jelenti, miközben súlyos veszteséget okoz a pénzügyi ágazat ártatlan és tisztességesen működő vállalkozásainak.

Egyelőre nem fogadták el azt a törvényt, amely a nemzeti parkoktól a Földalapkezelő kezelésébe adta volna a természetvédelmi területeket, azaz

600 000 hektárból összesen mintegy 450 000 hektár földbérleti jogának kijelölését. A törvényhozási bizottság összegző módosító indítványának a vagyontörvényt érintő, ezért minősített többséget igénylő részét ugyanis elutasították. Egységesen nemet mondott vagy – az LMP esetében – tartózkodott az ellenzék, ideértve a függetleneket is, és nemmel szavazott a FIDESZ-es Bencsik János, aki kezdettől elvből és nyíltan ellenezte a kormány elképzelését. (Ugyancsak a javaslat ellen foglalt állást Szabó Marcel ombudsman-helyettes, a jövő nemzedékek szószólója és a Kövér László vezette Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács, bár maga a házelnök igennel szavazott.) A törvényalkotási bizottság előterjesztése éppen azért nem kapta meg a 197 jelenlévő kétharmadát jelentő 132 szavazatot, csak 129-et, mert elutasította, hogy ezt a vitatott részt töröljék a törvényjavaslatból. Ezután a zárószavazás minősített többségű pontjainál már több kormánypárti ellenszavazat volt, a zárószavazás befejezése előtt pedig a kormány ennek elhalasztását kérte. Ezt el is fogadták, ehhez elég volt az egyszerű többség. → április 28., május 8., június 1., december 1.

Ahhoz viszont megvolt a jelenlévők minősített többsége, hogy létrejöjjön „*a Magyar Honvédség az Iszlám Állam elnevezésű terrorszervezet elleni nemzetközi koalíciós műveletek elősegítése érdekében, partnerképesség-építési, őrző-védő és csapatkísérő feladatoknak az Iraki Köztársaság területén történő ellátására egy, legfeljebb 150 – váltási időszakban 300 – fős, a szükséges technikai eszközökkel, fegyverzettel, felszereléssel ellátott katonai kontingense*”. A Bencsik János kivételével egységesen igennel szavazó kormánypártokat ezúttal nyolc független (DK, Együtt, liberálisok) segítette ki, valamint a szocialisták közül Hiller István, Burány Sándor és Kunhalmi Ágnes azzal, hogy jelen volt, de nem szavazott. A javaslat ellen szavazott az említettek kivételével az MSZP (amely csak hadianyaggal, valamint Magyarország területén történő képzéssel és gyógykezeléssel kívánt volna közreműködni), a teljes Jobbik- és LMP-frakció, valamint az Együtt-PM jelöltként bekerült független – volt hivatásos katona – Kónya Péter és Szabó Timea. Így alakult ki 194 leadott szavazatból a 137:57 arány.

Megszületett a szintén kétharmados, „*a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról*” szóló törvény is, néhány független kivételével az ellenzék is megszavazta annak ellenére, hogy több módosító indítványuk nem került be. Az MSZP közölte: nem tartja jónak a jogszabály számos részét, de azért nem akadályozta meg az elfogadását, hogy megvalósulhasson a rendvédelmiiek általa is szükségesnek tartott béremelése. A jogszabályt bírálat is érte: a Hivatásos Tűzoltók Független Szakszervezete, a Rendészeti és Közigazgatási Dolgozók Szakszervezete, a Független Büntetés-végrehajtási Szakszervezetek Országos Szövetsége, a Fővárosi Tűzoltók Szakszervezete, a Független Rendőr Szakszervezet, valamint a Vám- és Pénzügyi Dolgozók Szakszervezete által jegyzett közlemény április 20-án azt írta: a szakszervezetek javaslatai ellenére a kormány továbbra is fenntartja a szolgálati törvényben "*az érdekképviseltek ellehetetlenítését szolgáló jogintézményeket, illetve a más munkavállalói szervezetekkel szemben súlyos diszkriminatív elemeket tartalmazó rendelkezéseket*". A törvény szerintük nem garantálja a szociális párbeszéd intézményi, ágazati feltételeit sem, és "*tovább fokozza az ellehetetlenítést azzal, hogy a nemzetbiztonsági ágazatban megtiltja a rendszerváltás óta működő érdekképviseltek tevékenységét*".

Az adóhatóság után a jegybank működését is vizsgálta az Állami Számvevőszék. Jelentése megállapította, hogy a 2013 őszéig Szász Károly vezetésével önálló Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete tevékenységének tervezésekor nem tartották be a törvényi előírásokat és belső szabályozásokat, a felügyeleti ellenőrzésekre vonatkozó egységes eljárásrendet a PSZÁF elnöke csak 2012. október 11-ei hatállyal adta ki. Fennállt a kockázata annak, hogy az ellenőrzések sem a jogszabályoknak, sem a belső felügyeleti szabályzatoknak nem felelnek meg. A számvevőszék szerint a PSZÁF jegybankba olvadása jól dokumentált volt, a záró beszámolót az MNB elkészítette. A jegybankot is érintő vizsgálat szerint az MNB szervezeti felépítése, irányítási, döntéshozatali, ellenőrzési rendszere és működése megfelelt az előírásoknak, de az alapító okirat csak részben felelt meg a hatályos jogszabályoknak. A dokumentum nem határozta meg az MNB tevékenységi körét,

illetve nem volt összhangban a 2013. október 1-jén hatályba lépett MNB-törvénnyel. Viszont a jegybank banküzemi gazdálkodása szabályozott és szabályszerű volt.

A Fővárosi Főügyészség nyomozást rendelt el különösen vagyron hátrányt okozó hűtlen kezelés miatt a belvárosi ingatlanügyekben, és egyúttal élesen bírálta a rendőrséget, amely ezt megtagadta. Az ügyészség szerint a Nemzeti Nyomozó Iroda nem vizsgálta ki alaposan a Juhász Péter önkormányzati képviselő (Együtt) feljelentésében szereplő állításokat, és egyebek között arra sem jött rá, hogy az V. kerületi önkormányzat számára a vitatott ingatlan-értékbecsléseket végző cégnek nincs is ilyen tevékenységi köre.

Április 16. A gazdaságfejlesztési operatív program *„irányítási és kontrollrendszerének működésében súlyos hiányosság tapasztalható”*, ezért 700 milliárd forint uniós támogatás kifizetését felfüggesztik – így döntött a 2014-es ellenőrzés tapasztalatai alapján az Európai Bizottság. A kifogások hangsúlyozottan 2010 utáni, az Orbán-kormány alatti ügyekre vonatkoztak: gyakori túlszámlázás, egy-egy előre kiválasztott cégnek megfelelően kiírt pályázatok, pár napja alakult ismeretlen off-shore társaságok által nyert megbízások, hiányos ellenőrzés. *„A kormány megfontolja az észrevételeket”* – közölte Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter, aki szerint már addig is történtek változtatások, mert a kormány maga sem volt elégedett a pályázati döntések objektivitásával, és veszteség nem éri majd az országot. Jyrki Katainen, az EB munkahelyteremtésért, növekedésért, beruházásokért és versenyképességért felelős finn alelnöke úgy fogalmazott: *„A ... program kifizetéseiinek felfüggesztése technikai jellegű intézkedés, és amint a magyar hatóságok megoldották a kifogásolt dolgokat, feloldják az intézkedést”*.

Április 18. Turi-Kovács Béla egykori kisgazdapárti (1998-2002), 2002 óta FIDESZ-képviselő, a Kisgazda Polgári Egyesület elnöke sajtótájékoztatón kérdésre válaszolva jelezte: aggályosnak tartja a földvagyonról szóló törvénymódosító javaslatot, amelynek zárószavazását elhalasztották, és amelynek addigi részeit ő csak a frakciófegyelem miatt szavazta meg. Szerinte a nemzeti parkok nemzeti kincsek, ezért idegennek tart minden olyan korlátozást, amely a természetvédelmi értékekkel szemben üzleti vagy más alapra helyezi át a rendelkezési jogot. Az egyesület közgyűlésének álláspontját tolmácsolva elpanaszolta, hogy a FIDESZ a februári veszprémi időközi választás után elfelejtette megköszönni a kisgazdáknak a munkát, és választási plakátjain nem szerepelt a kisgazdák logója. Úgy értékelte, hogy *„a FIDESZ-szel kialakított politikai kapcsolatrendszerünk a 2010-es választások után nagyrészt formálissá vált”*. E bírálólatnak nem volt folytatása, a képviselő továbbra is mindig a FIDESZ-frakcióval szavazott.

Április 20. Az Európai Bizottság aláírta a paksi erőmű bővítésével összefüggő, nukleáris üzemanyag-szállításról szóló szerződést, jelentette be Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter. Több mint egy hónapja a Financial Times írt arról, hogy az Európai Bizottság nem járult hozzá az üzemanyag-szállításról szóló szerződéshez, mert ellenezte, hogy az oroszok 20 évig kizárólagos partnerek legyenek a fűtőanyag-szállításában. Kiderült azonban, hogy jelenleg kizárólag az orosz fél gyárt a paksi blokkba felhasználható üzemanyagot, a tervekkel és a gyártástechnológiával jelenleg csak ők rendelkeznek, alternatív beszállító létrehozása jelentős időbe és pénzbe kerülne. A bizottság energiaügyekért felelős szóvivője másnap pontosított: nem az Európai Bizottság, hanem a luxembourgi Euratom Ellátási Ügynökség (ESA) írta alá azt a szerződést, amely lehetővé teszi, hogy Oroszországból érkezzen majd fűtőanyag a Pakson építendő új reaktorokba. *„Az ESA arról tájékoztatott minket, hogy kéréseiket figyelembe vették, történetesen a szerződés időtartamára és a fűtőanyag-ellátás diverzifikációjára vonatkozólag”* – közölte Anna-Kaisa Itkonen. (Sajtóértesülés szerint ez azt jelenti, hogy míg a kizárólagosság eredetileg 20 évre szólt, az új szerződési szövegben csak 10 évre.)

A bankszövetség úgy látja, hogy a Quaestor-károsultaknak nem járna semmilyen kárpótlás – jelentette ki a Kossuth rádióban Kovács Levente, a Magyar Bankszövetség főtitkára az egyébként már kihirdetett, két napja hatályba lépett törvény kapcsán. Szerinte a Quaestor-ügy olyan terhet

jelent a társadalomra, mintha minden magyar ember, csecsemőtől az aggastyánig, fejenként 18 000 forintot dobna be a közösbe, hogy a 32 000 Quaestor-károsult megkapja a pénzét. Pedig a magasabb hozamnak nyilván a magasabb kockázat volt az ára. Az ügyfelek papírjaira rá volt nyomtatva, hogy sem az Országos Betétbiztosítási Alap (OBA), sem a Befektető-védelmi Alap (Beva) garanciája nem vonatkozik rá. *„Nem is tartom etikusnak, hogy valaki azt kéri, hogy őt kárpótolják, ha nem volt biztosítása.”* Az elmúlt években jó volt a 10 %-os hozam, amely mindenféle realitást messzemenően nélkülözött, amikor viszont a kockázatnak a mások oldala következett be, akkor őket teljes mértékben kárpótolják – ez etikátlan. A bankszövetség álláspontja szerint nem lenne szabad ezt a terhet a társadalomra rárakni 32 000 „*meglehetősen jómódú*” ember érdekében, mondta Kovács Levente. Az interjúban kitért arra is, hogy a kormány törekszik az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankkal kötött megállapodás betartására, folyamatosak az egyeztetések a bankszövetséggel, a bankadó csökkenni fog, csak hogy ez a csökkenés sokkal kisebb lesz, mint amennyi többletteleher a Quaestor-ügy miatt a BEVA feltöltésével a szektorra hárul.

A FIDESZ reagált: *„A Bankszövetség főtitkárának nyilatkozatával ellentétben a Quaestor-károsultak kártalanítása csak ideiglenes terhet jelent a pénzügyi szektornak, hiszen a kártalanításra megelőlegezett összeget a bankok visszakapják majd a zárt vagyonokból. A kormánypárt továbbra is azon az állásponton van – és ezért alkotta meg a kártalanítás felgyorsításáról szóló törvényt –, hogy a Quaestor-csoport fiktív kötvényeivel becsapott kisbetéteseket kártalanítani kell, a 32 000 kisbetétesnek ne kelljen éveken át egyénileg pereskednie, és gyorsított eljárással július végéig a pénzükhöz juthassanak.”*

Liszkay Gábor, a Magyar Nemzet volt főszerkesztője megvásárolta a Századvég Gazdaságkutató Zrt.-től a Napi Gazdaság napilap kiadójának 100 %-os üzletrészét – közölte a Napi Gazdaság Kiadó Kft. Az újság főszerkesztőjévé Csermely Pétert, a Magyar Nemzet volt főszerkesztő-helyettesét nevezték ki. Korábban mindketten a laptulajdonos Simicska Lajos és a miniszterelnök közötti konfliktus miatt távoztak a Nemzettől. → február 6. Ezzel azonban nem ért véget a tulajdonosváltás: június 11-én Sánta Jánoshoz, a Continental Dohányipari Csoport Lázár János miniszter bizalmi köréhez tartozó elnökéhez került a Napi Gazdaság kiadójának 49 %-a. Liszkay Gábor a Napi Gazdaság kiadójának 69,76 millió forint névértékű üzletrészét adta el Sántának. Ő a július 2-án megjelent Figyelőnek erről azt mondta: azért lett tulajdonos, mert *„egy interjúban Orbán arra kérte a magyar vállalkozókat, hogy segítsék a jobboldali sajtót, és neki a gazdaság áll közel a szívéhez”*.

Április 21. A személyi jövedelemadó és egyes áfa-kulcsok csökkentését is tervezi a kormány 2016-ra – jelentette be Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezetővel, az országgyűlés gazdasági bizottsága elnökével közösen tartott tájékoztatón, ahol az is elhangzott, hogy a következő évi költségvetési javaslatot a szokásos szeptember helyett már májusban benyújtják. A bevételcsökkenést a növekedésből és a hatékonyabb adóbeszedésből származó többletbevétellel fedeznék – hangzott el.

„Ilyen nevű embert a kormány nem foglalkoztat, nincs rajta a kifizetési listán, minden egyébvel forduljon a népszerűnyilvántartóhoz” – ezt válaszolta Orbán Viktor miniszterelnök Miskolcon az Index kérdésére, hogy a tanácsadójaként ismert Habony Árpádnak mi a hivatalos státusza. A megismételt kérdésre a kormányfő később azt mondta: semmilyen hivatalos természetű kapcsolatban nem áll Habony Árpáddal és nem is fog; azzal nem tud mit kezdeni, ha valaki a tanácsadójának képzeletét magát vagy annak nevezik az újságok. Ugyanakkor azt is kifejtette, hogy 1998 és 2002 közti első kormányzása idején többek között az azóta elhunyt Wermer Andrásral szerzett tapasztalatok alapján rájött: nem érdemes formalizálni a tanácsadói kapcsolatokat. A kommentárok rámutattak: a válasz nem adott magyarázatot arra, hogy Habony Árpád, akinek megélhetési forrása nem ismert, de nem is titkoltan luxuskörülmények között él, rendszeresen látható a kormányfő környezetében, ideértve zártkörű frakcióüléseket és más politikai tanácskozásokat, sőt külföldi utakat. Rogán Antal szintén az Indexnek 2015 januárjában így beszélt róla: *„közöttünk nagyon régi, baráti kapcsolat van ... Árpád részben üzletember, részben tanácsadó,*

nem csak nekünk ad tanácsokat.” Korábban, 2014 decemberében az RTL Klub műsorában ezt mondta a FIDESZ frakcióvezetője: *„Minden politikus számára vannak olyan emberek, akik segítik tanácsokkal észrevételekkel. Nem titok, hogy Habony Árpád így van nem csupán a miniszterelnök úrral, hanem többünk esetében is.”* Ám úgy tudta, formális pozíciót Habony nem hajlandó vállalni. Lázár János ugyanebben az adásban így nyilatkozott: *„Ismerem Habony Árpádot, többször találkoztam vele, rendszeresen tanácskozom vele, kikérem bizonyos kérdésekben a véleményét, de nekem nincs tanácsadói vagy hivatalos viszonyom vele. ... Ismeretségi alapon szoktam vele konzultálni.”* A Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter még annyit elmondott akkor, hogy Habony régóta van a politikai családjukban, de *“most meg nem mondom, hogy a FIDESZ-nek vagy a miniszterelnök úrnak a politikai tanácsadója”*. Később képviselői kérdésre azt válaszolta: ő adatott neki parlamenti belépőt. Rogán Antal április 22-én az RTL Klubnak megerősítette: társadalmi munkában, ingyen ad tanácsokat a miniszterelnöknek Habony Árpád, nincsen az állammal semmilyen megbízási szerződése. A FIDESZ honlapján a Schmitt Pál köztársasági elnök lemondásáról szóló, 2015 áprilisában is olvasható 2012. április 2-i írásban *„Habony Árpád miniszterelnöki tanácsadó”*-ről írtak. Lázár János miniszter viszont a kormányülés utáni, immár szokásossá vált tájékoztatóján április 23-án ezt mondta: *„Orbán Viktornak nincs hivatalos tanácsadója. A kormány csak a Századvég-csoporttal áll hivatalos kapcsolatban”*, egyébként pedig a miniszterelnöknek *„magánemberként lehetősége van bárkivel beszélgetni”*. Az állítólagos üzletember egyébként, akinek működő, jövedelmet termelő vállalkozásáról a cégnyilvántartás nem tudott, néhány nappal ezen április 21-i sajtótájékoztató előtt jegyeztetett be egy új médiacéget Modern Media Group Zrt. néven, amelyről politikai megfigyelők azt feltételezték, hogy a Simicska-sajtóbirodalom helyett ez lesz majd az új kormánypárti média tulajdonosa.

Április 22. A Kúria az első- és másodfokú ítéletet megváltoztatva törvényesnek mondta ki a csak cigánygyerekeket oktató nyíregyházi Huszár-telepi iskola működését, azzal érvelve, hogy az intézmény a görögkatolikus egyházé lett, és a vallásszabadság felülírja a szegregáció tilalmát. Ezzel Balog Zoltán miniszter álláspontja győzött, aki a törvény által tulajdonképpen tiltott szegregációt el tudja fogadni a felzárkóztatás egyik formájaként. A roma és más jogvédő szervezetek felháborodva és elkeseredetten fogadták a számukra kedvező korábbi bírói döntés hatályon kívül helyezését, politikai befolyásoltsággal vádolták a Kúriát, és közölték, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordulnak.

Napok óta több egyetemista tüntetés zajlott a fővárosban az ellen, hogy a kormány különböző társadalomtudományi szakok megszüntetését tervezte, olyanokét is, amelyekre már évek óta csak önköltségesen lehet járni – tehát nem a költségvetés fizeti a tanulást –, de amelyekre ennek ellenére nagy az érdeklődés, és amelyek például az ELTE Társadalomtudományi Karán a működéshez nélkülözhetetlen bevétel jelentős részét adják. A fiatalok a tanulás, a választás szabadságának megőrzését követelték, és nem nyugtatta meg őket, hogy a kormány bizonyos szakok esetében máris visszavonta elképzelését. Különbség volt a korábbi diáktüntetésekhez képest, hogy ezúttal több egyetem és kar vezetői is nyíltan diákjaik mellé álltak. Mezey Barna, az ELTE rektora, a Rektori Konferencia 2012 és 2014 közti elnöke azt is kifogásolta, hogy egy vaskos javaslatot pénteken, április 17-én kaptak meg, és hétfő délig kellett véleményt mondaniuk róla, ami lehetetlenné tette a szakemberek érdemi bevonását.

Április 23. Szokatlanul éles konfliktus vált nyilvánossá a FIDESZ-en belül: Győr FIDESZ-es polgármestere, Borkai Zsolt rendkívüli sajtótájékoztatón utasította vissza Lázár János miniszter néhány órával korábbi állítását, amely szerint a 24 önkormányzat közül, amelyeknek összesen 10,8 milliárd forint befektetett pénzük volt a brókerbotrányokban érintett cégekben, Győrnek nem állampapírjai, hanem Quaestor-részvényei ragadtak bent. A polgármester korábban határozottan azt nyilatkozta, hogy csak állampapírokat tartottak a szintén győri Tarsoly Csaba cégénél egymilliárd forint értékben. Borkai Zsolt most kikérte magának, hogy *“egy miniszter hazugsággal vádolja”* Győrt és vezetőjét. Szerinte *„a miniszter úr tájékozatlan, és a tájékozatlanságából fakadóan*

valótlant állított”. A polgármester ismét, jogi felelőssége tudatában kijelentette, hogy Győrnek nem volt és nincs a Quaestornál kötvénye. Ami van, az az OTP-nél kamatozik. Szavait dokumentumokkal igazolta. A kormány egyébként úgy döntött, hogy felkéri az Állami Számvevőszéket: soron kívül végezzen törvényességi ellenőrzést ennél a 24 önkormányzatnál.

Április 24. A bajba jutott embereket meg kell menteni, de közben olyan politika kell, ami segít nekik, hogy ott maradhassanak, ahol születtek, és „Európa határait meg kell védeni” – mondta a földközi-tengeri menekültek ügyében előző napon tartott EU-csúcsról Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth rádióban. Szerinte nincs szükség bevándorlókra, a mostani uniós szabályok buták. Jobb lenne, ha a tagállamok maguk dönthetnék el, hogyan akarják megfékezni a menekülthullámot. Mint elmondta, jóváhagyta a bevándorlókkal kapcsolatos nemzeti konzultáció kérdéseit. Ezeket a nap folyamán a kormány honlapján közzétették:

– Sokféle véleményt lehet hallani az erősödő terrorcselekményekkel kapcsolatban. Ön mennyire tartja fontosnak a terrorizmus térnyerését (a franciaországi vérengzés, az ISIS riasztó cselekményei) a saját élete szempontjából?

– Ön szerint az elkövetkező években lehet-e terrorcselekmény célpontja Magyarország?

– Vannak, akik szerint a Brüsszel által rosszul kezelt bevándorlás összefüggésben van a terrorizmus térnyerésével. Ön egyetért ezekkel a véleményekkel?

– Tudta-e Ön, hogy a megélhetési bevándorlók törvénytelenül lépik át a magyar határt és az elmúlt időszakban hússzorosára nőtt a bevándorlók száma Magyarországon?

– Sokféle véleményt hallani a bevándorlás kérdésével kapcsolatban. Vannak, akik szerint a megélhetési bevándorlók veszélyeztetik a magyar emberek munkahelyeit és megélhetését! Ön egyetért ezekkel a véleményekkel?

– Vannak, akik szerint Brüsszel politikája a bevándorlás és a terrorizmus kérdésében megbukott és ezért új megközelítésre van szükség ezekben a kérdésekben. Ön egyetért ezekkel a véleményekkel?

– Támogatná-e Ön a magyar kormányt, hogy Brüsszel megengedő politikájával szemben szigorúbb bevándorlási szabályozást vezessen be?

– Támogatná-e Ön a magyar kormányt, hogy szigorúbb szabályokat vezessen be, ami alapján őrizetbe vehetők a magyar határt törvénytelenül átlépő bevándorlók?

– Egyetért-e Ön azzal a véleménnyel, hogy a magyar határt törvénytelenül átlépő bevándorlókat a lehető legrövidebb időn belül vissza kell fordítani a saját hazájukba?

– Egyetért-e Ön azzal, hogy a megélhetési bevándorlók, amíg Magyarországon tartózkodnak, saját maguk biztosítsák az ellátási költségeiket?

– Egyetért-e Ön azzal, hogy a bevándorlás elleni küzdelem legjobb eszköze, ha az Európai Unió tagországai segítik azon országok fejlesztését, ahonnan a bevándorlók érkeznek?

– Egyetért-e Ön a magyar kormánnyal abban, hogy a bevándorlás helyett inkább a magyar családok és a születendő gyermekek támogatására van szükség?

Kovács Zoltán kormánybiztos másnap ehhez hozzátette: a 8 millió kérdőív kiküldése és feldolgozása 960 millió forintba kerül.

A kormányfő a rádióinterjúban reagált arra szemrehányásra is, hogy miért a pénzpiac ártatlan szereplőivel fizettetik meg a csalók okozta károkat: „A bankok mondanójában is van némi igazság, de azt is kell látni, hogy egy pénzügyi rendszerben 10-15 éven keresztül pénzügyi csalások történhetnek, akkor is, ha a bank maga ebben nem vett részt, csak a brókerek, de mégiscsak a pénzpiacon történt, ezt ők látják, az irreális hozamokat, a pilótajátékot. Mégiscsak látták, hogy mi történik. Nem lehet úgy tenni, mintha derült égből villámcsapásként érte volna őket. A befektetőket és a magyar embereket ez villámcsapásként érte, ez érthető, mert mi nem tudjuk ezeket az összegeket elképzelni. De akik bent vannak a piacon, a szakmabeliek számára csak ismertek voltak ezek a természetellenességek. Én nem teszem a bankokat felelőssé ezé, de nem mondhatják azt, hogy teljesen kívül vannak ezen a jelenséghalmazon.”

Még mindig volt hátra egy fejezete Hunvald György volt MSZP-képviselő és VII. kerületi polgármester büntetőügy-sorozatának: a Szegedi Ítéltábla hűtlen kezelés büntetőjében és

magánokirat-hamisítás miatt jogerősen két és fél év börtönbüntetéssel sújtotta az önkormányzat nevében kötött valótlan tartalmú szaktanácsadói szerződések miatt. Börtönbe vonulnia azonban nem kellett, mert a büntetést már az előzetes letartóztatásban kitöltötte.

Április 28. Az országgyűlés ismét változtatott a boltok nyitvatartását szabályozó, márciusban hatályba lépett törvényen. A világörökségi területeken működő üzletek kivételezettségét megszüntették, vagyis ezeket is bezáratták éjszakára és (ádventen és évi egy további alkalmon kívül) vasárnaponként. A Balaton parti és velencei tavi, sok esetben kormánypárti vezetésű települések kérése, hogy legalább a turistaszezonban nyithassanak ki az üzletek vasárnap, mert különben megoldhatatlan az állandó lakosság többszörösét kitevő vendégsereg ellátása, a kormány ellenállása miatt el se jutott a parlamentig. Ugyaannkor egy eredetileg jobbkios módosító indítvány alapján a többség a kormány egyetértésével hozzájárult ahhoz, hogy a kiskereskedelmi boltok a hét hat napján és az engedélyezett vasárnapokon hat óra helyett már fél ötkor kinyissanak „*a kora reggeli órákban munkába indulók*” érdekében. A zárószavazáson a Jobbik is támogatta a törvényt, az ellenzékéből az MSZP, az LMP és nyolc független nemmel szavazott.

Megszavazták az állami földvagyon kezelésére vonatkozó törvénymódosítás egyszerű többséggel elfogadható részét, miután törölték a szövegből az április 14-én minősített többség hiányában elutasított részeket. Az ellenzék továbbra is tiltakozott, mert a jogszabály a kétharmados vagyontörvény módosítása nélkül is csökkentette a nemzeti parkok hatáskörét és több földet átadott a Földalapkezelőnek, a bírálók szerint ezzel veszélyeztetve a természetvédelmi területek fennmaradását. Ezt azonban a teljes ellenzék és a FIDESZ-es Bencsik János ellenszavazata nem tudta megakadályozni, hiszen a sima többség nélkülük is bőven megvolt: 110:57 volt a szavazati arány. (20 kormánypárti és 11 ellenzéki/független képviselő távol maradt.) → május 8., június 1., december 1.

100-150 FIDESZ-szimpatizáns várta a pécsi városháza előtt Orbán Viktor miniszterelnököt, aki a Modern városok országjáró körútja keretében érkezett a baranyai megyeszékhelyre, hogy a város fejlődési lehetőségeiről tárgyaljon Páva Zsolt polgármesterrel. Több más megyeszékhelyhez hasonlóan megállapodást írt alá a baranyai megyeszékhely jövőbeni fejlesztéséről. A miniszterelnöki konvojt a kormánypárt hívei mellett mintegy tucatnyi ellentüntető fogadta, akik között ott volt Berkecz Balázs, az Együtt elnökségi tagja is. A Pécs közelébe tervezett végleges atomhulladék-tároló miatt az előző hetekben komoly tiltakozás bontakozott ki a helyi ellenzék és civil szervezetek részéről, ezúttal az ellentüntetők egy atomhulladék-tároló hordót tartottak a magasba, Berkecz pedig egy az atomtemető-ellenes matricát próbált átadni Orbán Viktornak, sikertelenül. A felháborodott FIDESZ-támogatók hangosan szidalmazták a maréknai csoportot, és némi dulakodás is kialakult a két tábor között. Híveit végül Orbán Viktor intette higgadságra, hangsúlyozva, hogy „*az ehhez hasonló provokációkat és támadásokat méltósággal kell viselni*”. A későbbi sajtótájékoztatón azt mondta: „*találkoztam fél tucatnyi ingerült és dühös emberrel, de nem értem a dühük és ingerültségük okát*”, mert az lesz, amit a pécsiek akarnak. „*Nem szükséges tehát a kormány ellen tüntetni, mert ezt nem a kormány fogja eldönteni, hanem a város és a környéke, elsőbbséget kap Pécs és a pécsiek véleménye.*”

Ismét szóba került Habony Árpád. A kormányfő ezúttal így válaszolt a környezetében gyakran látható férfi szerepét firtató kérdésekre: „*a politikai tanácsadó egy jogi kifejezés, és nem azt jelenti, hogy kivel szokott az ember beszélgetni. A miniszterelnökségen és a minisztériumokban is dolgoznak politikai tanácsadók. Hogy én kire hallgatok még a feleségemen kívül, az meg az én dolgom, mert én vállalom a felelősséget a döntéseimért.*” – jelentette ki Orbán Viktor, hozzátéve, hogy a végén ő hozza meg a döntést. Arról, hogy Habony áll-e a legújabb nemzeti konzultáció mögött, azt mondta: ez egy fontos dolog, de a kérdések megfogalmazása az ő felelőssége. „*Ha bárgyúak, akkor is, ha értelmesek, akkor is. Az én nevemmel és az én kísérelvelemmel mennek ki, mint mindig.*” Csintalan Sándor, a korábban FIDESZ-közeli Lánchíd rádió műsorvezetője, egykori szocialista politikus viszont azt mondta az április 30-án megjelent Heti Válaszban: az, hogy Orbán Viktor titkolózik a tanácsadó kormányzati szerepéről, különösen a közvetlen környezete számára

lehet sértő, hiszen „ők naponta megélik a Habony-féle terrorizmust, Habony jelenlétét, Habony hatalmát”. Cáfolta Lázár János állítását, amely szerint a Simicska-médiaholding már a Jobbikot támogatja. Csintalan úgy értékelte, hogy az „konzervatív, jobbközép, kritikai média”.

Ugyancsak Pécssett egy nagy felháborodást kiváltott kaposvári gyilkosság kapcsán – egy 21 éves trafikoslányt mindössze 22 000 forintért ölt meg a boltban egy fiatal férfi – a miniszterelnök ismét felvetette a halálbüntetés visszaállításának kérdését, és nyomában számos FIDESZ-politikus kezdett erről beszélni. A Jobbikon kívüli ellenzék ezt nem csak mint demagógiát utasította vissza, hanem arra is emlékeztetett, hogy Magyarország – a FIDESZ által is megszavazott törvényekkel – csatlakozott azokhoz az euópai egyezményekhez, amelyeket felmondani csak úgy lehetne, ha kilépnének az Európa Tanácsból és az Európai Unióból. Továbbá azzal vádolták Orbánt, hogy ismét a Jobbik ötleteit veszi át – ezt egyébként Vona Gábor Jobbik-elnök is megállapította. Kovács Zoltán kormányzóvivő 29-én azt hangsúlyozta, hogy a kérdést nem a politika akarja napirenden tartani, hanem a választók, „a magyar emberek” teszik ezt, erre reflektált a miniszterelnök. „Ha az emberek beszélnek róla, a politikának is szükségszerű beszélnie róla. ... Ettől még az érvényben lévő szabályokat tiszteletben tartjuk, a nemzetközi szerződésekben vállaltakat természetesen betartjuk”.

Az Európai Parlamentben felháborodott reagálások hangzottak el, Martin Schulz elnök jelezte, hogy beszélni fog a magyar kormányfővel. Ez április 30-án megtörtént, és a miniszterelnök Lázár János miniszter tájékoztatása szerint azt mondta az EP-elnöknek, hogy „Magyarországon vita van a halálbüntetésről”, de „a miniszterelnök nem tervezi a halálbüntetés bevezetését. ... A kormány betartja az uniós normákat”. Ugyanez az EP közleményében: „Orbán miniszterelnök út biztosította Martin Schulz elnököt arról, hogy a magyar kormánynak nincsenek olyan tervei, hogy lépéseket tegyen a halálbüntetés bevezetésére. Orbán miniszterelnök úr biztosította az elnököt arról is, hogy a magyar kormány tiszteletben fogja tartani és meg fogja becsülni az összes európai szerződést és jogszabályt”. Guy Verhofstadt volt belga miniszterelnök, az Európai Parlament liberális frakciójának elnöke még ezt megelőzően, április 29-én a FIDESZ-t is tagjai között tudó Európai Néppártot szólította fel cselekvésre, és kijelentette: „Az Orbán-kormányt nem fogadják be az Európai Unióba, ha most kérvényezné a tagságot. Orbán kijelentései szembe mennek azokkal az alapértékekkel, amelyeket Európa képvisel. Ha az Európai Néppárt komolyan veszi a saját kiáltványát, akkor legfőbb ideje, hogy az EPP vezetése fellépjen Orbánnal szemben”.

A KDNP ezúttal szokatlan módon, de a Szentszék éppen előző nap megerősített álláspontjának megfelelően ellenvéleményt nyilvánított: a keresztény elvek alapján következetesen védi az emberi életet, ezért elutasítja a halálbüntetés bevezetését – erősítette meg Rétvári Bence EMMI-államtitkár, a párt alelnöke a Válasz.hu-nak április 29-én. „Hívó keresztény politikus nem támogathatja a halálbüntetést” – fogalmazott. Másnap a Kossuth rádióban is erről beszélt: „keresztény emberként az az álláspontom, hogy magát az életet nem mi adjuk másnak, hanem a Jóistentől kapjuk, és amit ő ad, azt ember ne vegye el”.

Április 30. A Színház- és Filmművészeti Egyetem után → január 14. ismét egy művészképző intézményben alakult ki konfliktus az év elején bevezetett kancellári tisztség betöltője körül. Balog Zoltánnak, az emberi erőforrások miniszterének javaslatára Orbán Viktor miniszterelnök felmentette pozíciójából Kupper Andrást, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem kancellárját (a FIDESZ korábbi XI. kerületi, fővárosi és országgyűlési képviselőjét), mert a hivatalos közlemény szerint „a rektor és a kancellár együttműködésének hatékonysága nem alakult az elvárásoknak megfelelően”. A Zeneakadémia szenátusa korábban egyhangúlag elutasította a kancellár által kezdeményezett szervezeti átalakításokat, a szervezeti és működési szabályzat módosítását, amely – szintén a felettes hatóság szerint – „súlyosan csorbítani kívánta a rektor és a szakmai vezetés jogköreit”, Kupper András pedig ezután, április 29-én egyeztetés nélkül felmondott az egyetem valamennyi, nem oktatói státuszú vezetőjének. Az új vezető kinevezése csak július 21-én jelent meg: a miniszterelnök a gyöngyösi Károly Róbert Főiskola addigi kancellárját, Szentgyörgyvölgyi Lászlót bízta meg azonos tisztséggel a Zeneakadémián.

Május 1. *„A tavalyi választásoknak az volt a tétje, hogy ellenforradalom alakul-e ki, vagy megvalósítjuk a 2010 és 2014 között végigvitt sikeres forradalom berendezkedését. Kiderült, hogy ellenforradalom nem lesz, ugyanis három választást is meg tudtunk nyerni. Ebből az következik, hogy egy új, polgári berendezkedést kell megvalósítanunk”* – egyebek közt ezt mondta Orbán Viktor miniszterelnök a sokak által szélsőjobboldalinak tartott Echo TV-ben, Bayer Zsolt (saját állítása szerint *„az ötös számú FIDESZ-tagkönyv”* tulajdonosa) Mélymagyar című műsorában. Szerinte az ellenzék *„ellenforradalmat akar csinálni”*, az ő érdekük az, hogy ne valósulhasson meg polgári berendezkedés Magyarországon. *„Győztünk, és az, hogy az ellenzék támad, az egy kiváló jel. Ők a helyünkbe akarnak lépni, hiszen most nekünk jó, nekik pedig rossz.”* A miniszterelnök azt is kifejtette, hogy van egy zavar. Nem az erőben, hanem a tájékozódásban. *„Ennek az az oka, hogy elvesztettük a médiánkat”*, amely segítette az embereket, hogy kiválasszák a pontos információkat, és elválasszák a hazugságtól. Kevés ilyen hely maradt, az egyik az Echo TV, amely *„kritikus, de méltányos”* a kormánnyal. Orbán szerint a probléma gyökere, hogy a jobboldali magyar média tulajdonosai egyszerre nagybirtokosok is, és a polgári kormány úgy döntött, hogy a nagybirtokrendszerből kis és közepes birtokokat hoz létre. Ez a helyzet kibékíthetetlen. Így most a kormánynak új médiát kell teremtenie. Illetve ez nem lehet a kormány feladata, de biztat mindenkit, hogy tegyenek ebbe energiát. Jó példaként említette a Liszkay Gábor által megvett, politikai napilappá tett Napi Gazdaságot. (Szeptember 1-től *Magyar Idők* címen jelent meg.)

A miniszterelnök arról is beszélt, hogy konfliktusa Simicska Lajossal a kormány nagybirtokok elleni fellépéséből ered: *„A mezőgazdaság 80%-ának kisgazdaalapokon kell állnia. A nagybirtokrendszer és a kisgazdavidág konfliktusáról van szó.”* – mondta.

Május 4. Újabb vezető kormánypárti politikus szállt szembe a miniszterelnökkel a halálbüntetés ügyében: Gulyás Gergely, az országgyűlés törvényalkotásért felelős alelnöke jelentette ki a Népszabadságnak, hogy határozottan ellenzi.

Május 6. A bevándorlásról szóló „nemzeti konzultáció” leállítására szólította fel a magyar kormányt az Európai Szakszervezeti Szövetség. Nyilatkozata szerint a kérdőív *„a migráció és a terrorizmus közvetlen összekapcsolásával perverz kísérletet tesz a migránsok kriminalizálására és a populizmus szítására”*, ami *„ellentétes az EU alapszerződéseiben rögzített európai értékekkel”*.

Az Országgyűlés Hivatala és a kormány felügyelete alá tartozó Veritas Történetkutató Intézet konferenciát rendezett az első szabadon választott parlament megalakulásának 25. évfordulójára, amelyre egyetlen szocialista politikust sem hívtak meg, így Hiller Istvánt, a Ház alelnökét sem.

Május 7. A FIDESZ-t és a KDNP-t is tagjai között tudó Európai Néppárt számos képviselője határozottan bírálta Orbán Viktort a halálbüntetés visszaállításának ötlete miatt az Európai Parlament állampolgári bizottságának ülésén. Monika Hohlmeier német CDU-képviselő elfogadhatatlannak nevezte a menekültekkel kapcsolatos konzultációs kérdéseket is, amelyek szerinte *„megalapozatlan félelmeket”* keltenek az embereken. Az első ízben ennyire egységesen elítélő véleményektől Gál Kinga FIDESZ-es bizottsági alelnökön kívül csak a romániai Sógor Csaba RMDSZ-képviselő tért el. A portugál José Manuel Barroso, az EB volt elnöke a magyar ATV-nek másnap azt mondta: *„Aki bevezeti a halálbüntetést, az távozzon az EU-ból.”*

Az MSZP kizárta tagjai közül Lévai József tapolcai városi pártelnököt, 2010-es országgyűlési képviselőjelöltet, mert elfogadta a Jobbikos polgármester által felajánlott, Rig Lajos képviselővé választása miatt megürült alpolgármesteri tisztséget. Felszólították önkormányzati képviselői mandátumának visszaadására is, de ennek nem tett eleget.

A devizahitelek segítő számos törvény ellenére elkecsereedett érintettek tüntettek Budapesten a kormány ellen, mert a bankoktól érkezett elszámolások alapján kiderült, hogy helyzetük nem oldódik meg. Balog Ádám, a Magyar Nemzeti Bank alelnöke egy tanácskozáson

mintegy 100 000-re tette azok számát, akik számára nem volt elég az addigi segítség, tehát lakásukat várhatóan elárverezik.

A Magyar Reklámszövetség brutálisnak nevezte a reklámadóra vonatkozó új kormánytervezetet, amely szerinte sok, főleg kis vállalkozás adóterhét megtízszerezné. Ez sport- és kulturális szolgáltatókat is érintene, valamint reklámújságjaik révén az amúgyis több új kötelezettséggel sújtott nagy bolthálózatokat. Egyedül az eredeti törvény fő célpontja, az RTL Klub TV járna jól, amelynek diszkriminálása miatt az EU felfüggesztette a törvény hatályát: aránytalan terhelése egynegyedére csökkenne, valamint a TV2, amelyé felére.

Május 8. Áder János köztársasági elnök nem írta alá, hanem az Alkotmánybírósághoz küldte előzetes ellenőrzésre az állami földvagyonról hozott törvényt. → április 14., április 28. Hivatalba lépése óta összesen másodszor, a választási eljárási törvény 2012 végi normakontrollra küldése óta először élt ezzel a jogával. Az államfő azzal kapcsolatban fogalmazott meg kételyt – hasonlóan az ellenzékhez és a FIDESZ-esként tiltakozó Bencsik Jánoshoz –, hogy nem sérül-e a természetvédelem szintjének megőrzésére vonatkozó garancia, lehet-e ily módon megváltoztatni érvényes földbérleti szerződéseket, és nem történt-e eljárási alaptörvény-sértés azáltal, hogy minősített többséget igénylő döntéseket – annak hiányában – egyszerű többséggel hoztak meg. → június 1., december 1.

A Fővárosi Ítéltábla lényegében jóváhagyta a Budapest Környéki Törvényszék 2014-es ítéletét a 2008-2009-es romagyilkosságok elkövetői ellen. Bár a bírói tanács számos hibát és eljárási szabálytalanságot talált az elsőfokú bíróság munkájában, ezeket a védőkkel ellentétben nem tartotta olyan súlyúnak, hogy megsemmisítse miattuk az előző ítéletet. Mégis csak a negyedrendű vádlott, a gyilkosságokban segédkező Csontos István 13 éves fegyházbüntetése vált jogerőssé – itt az ügyészség 18 évet kért a fellebbezésében, de eredménytelenül. A tényleges életfogytiglanra ítélt Kiss Árpád, Kiss István és Pető Zsolt esetében azonban az ítéltábla néhány újabb, kisebb súlyú bűncselekményt is megállapított: például az elkövetéshez használt fegyver megszerzésekor annak tulajdonosa személyi szabadságát is megsértették. Így megnyílt a harmadfokra történő fellebbezés lehetősége, vagyis a legvégső döntés a Kúriára maradt. Az azonban eldőlt, hogy a gyilkosok az ítéltábla szerint is tudatos, tettekre alaposan felkészült rasszista gyilkosok, és nem igaz, hogy csupán meg akarták ijeszteni vagy lázadásra akarták készíteni a romákat, akiknek halálát nem szándékosan okozták. Ugyanakkor a másodfokú ítélet törölte az utalásokat egy esetleges további részvevőre, vagyis arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem volt több tettes.

Orbán Viktor miniszterelnök a bírálatok ellenére folytatta a témát a Kossuth rádióban: szerinte vissza kell adni a nemzetállamoknak a jogot, hogy maguk dönthessenek a halálbüntetésről. *„Nagyon sokan vannak, akik azt hiszik, hogy ha van halálbüntetés, illetve egyes bűncselekmények halálbüntetéssel való fenyegetettsége létezik, akkor nagyobb biztonságban vagyunk.”* Arról nem beszélt, hogy az EU alapjogi chartája által is tiltott halálbüntetés teljes betiltását már az EU-belépés előtt és attól függetlenül, az Európa Tanács római szerződésének, illetve kiegészítő jegyzőkönyvének elfogadásával törvénybe iktatta a magyar országgyűlés 1993-ban és 2004-ben, és ezt a FIDESZ minden akkori jelenlévő képviselője is megszavazta.

A Vasúti Dolgozók Szabad Szakszervezetének kongresszusa elutasította a szervezetet 1991 óta vezető, már nyolcszor bizalmat kapott Gaskó István újraválasztását az elnöki posztra. Bár egyetlen jelölt volt, mégis jóval kevesebbet kapott a szavazatok felénél. Ezzel bizonytalanná vált 1996 óta betöltött elnöki tisztsége a Liga Szakszervezetek mint ernyőszervezet élén is. A vasutasoknál július 9-én 97%-os többséggel választották meg az utódot, Halasi Zoltánt, Gaskó István azonban ezután is fenntartotta azt a véleményét, hogy szélsőjobboldali összeesküvés buktatta meg.

Május 9. Bár az európai emberek nagyra értékelik a demokráciát, az nem elég hatékony – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a Magyarország Barátai Alapítvány találkozóján. *„Ami energia a nemzetközi rendszerben van, az ma az autokratikus nagyhatalmaktól származik; az*

autokráciák cselekszenek, a demokráciák csak reagálnak.” – idézett egyetértőleg egy amerikai elemzőt.

Május 10. A Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége a hetek óta zajló heves, sőt néha durva hangú viták ellenére több mint kétharmados többséggel, 78:37 arányban választotta újra elnökké Heisler Andrászt az ellenjelölt Horovitz Tamás debreceni hitközségi elnökkel szemben. A 2014-ben Zoltai Gusztáv helyére került Kunos Péter is meg tudta őrizni ügyvezető igazgatói beosztását.

Május 13. A kormány – előzetes bejelentésének megfelelően – az előírt szeptember helyett már ekkor benyújtotta a 2016-os központi költségvetési törvényjavaslatot, másnap pedig a szintén ősszel szokásos adómódosítási javaslatot.

Május 14. Lemondott a Népszabadság 2014 júliusában kinevezett főszerkesztője, Murányi Marcell, miután kiderült, hogy meghalt az általa március 30-án elgázolt kerékpáros. Állítása szerint nem vette észre, hogy balesetet okozott, csak később, amikor az autó sérülését észlelte, ment vissza a helyszínre, és együttműködött a hatósággal. Megbízott főszerkesztőként Nagy N. Péter vezette tovább a lapot, majd augusztus 3-án nevezték ki utódjául a lap régi munkatársát, a lemondott vezető testvérét, Murányi Andrászt, aki 2011-től a Nemzeti Sport főszerkesztő-helyetteseként dolgozott.

Május 15. *"Jól ismerem őt, igen, nagyon kiváló és elismert szakember"* – mondta Orbán Viktor miniszterelnök az RTL Klub híradójának Arthur Finkelstein amerikai politikai tanácsadóról, és hozzátette: *"...velem van kapcsolatban, nagyon gyakran (találkozunk), legutóbb két napja volt nálam"*. Ez azért volt meglepő, mert Havasi Bertalan, a kormányfő sajtófőnöke a televízió kérdésére azt válaszolta: sem a miniszterelnök, sem a Miniszterelnökség nem áll munkakapcsolatban Finkelsteinnel, Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter pedig az előző napon még azt mondta: ő a világszerte ismert tanácsadó nevét sem hallotta soha. Arthur Finkelstein több amerikai elnök mellett is dolgozott, egyik legnagyobb fegyvere a negatív kampány, az ellenfelet megbélyegző üzenet folyamatos sulykolására épülő kampánytechnikát róla nevezték el. Néhány hete közös angliai céget alapított a homályos státuszú Habony Árpáddal, akivel fenntartott viszonyáról a kormányfő ezúttal nem nyilatkozott.

Május 16. Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere a roma ellenállás napja alkalmából mondott beszédében a Nemzeti Színházban bocsánatot kért azért a 2014-es nyilatkozatáért, amelyben azt állította, hogy 1944-ben nem deportáltak romákat Magyarországról. *"Amit erről mondtam, sem a történelmi tényeknek, sem az áldozatok iránti tiszteletnek nem felel meg"* – mondta, majd hozzátette: *"tanultam belőle, és köszönöm azoknak, akik nem ültek fel a históriának és elfogadták, hogy egy közéleti ember is tévedhet és tanulhat"*. Áder János köztársasági elnök korábbi nyilatkozatát idézve kiemelte, *"ki kell mondanunk, hogy a magyar zsidók és a hazai cigányság tragikus meghurcoltatásában a magyar állam számos képviselője, megannyi cinkos propagandistája, náci szellemiségű tisztségviselője, csendőre, nyilas különítményesei is tevékenyen részt vettek, ami az akkor állam szégyene is"*. Balog Zoltán emellett szólt arról is: az emlékezés pillanatában sem szabad eltagadni, hogy *"ma is súlyos gondok vannak a roma-magyar együttélésben. ... Ezen csak úgy segíthetünk, ha együtt tanulunk, együtt dolgozunk, együtt élünk, együtt gondolkodunk"* – fogalmazott. Ehhez jó iskolák, munkahelyek kellene, korrupciómentes roma politika, de leginkább korrupciómentes magyar politika.

"Rám számíthatnak, és én is számítok minden jóakarató cigány emberre Magyarországon".

Május 18. A FIDESZ feloszlatta közel 160 fős esztergomi alapszervezetét, mondta el Völner Pál választókerületi elnök az MTI-nek. Ezt ő kezdeményezte, mert sok feszültség volt a 2010 előtti

FIDESZ-es polgármester, Meggyes Tamás és a régi képviselőtestület tagjai, valamint a szervezet többi tagja között. *"Ezek a feszültségek is közrejátszottak, hogy Esztergomban azok az emberek is elfordultak a FIDESZ-től, akik korábban várták a helyi szervezet megújulását."* – tette hozzá. → szeptember 11. Hasonló intézkedés történt Ózdon, ahol a 2014 őszén a Jobbik jelöltje legyőzte az addigi FIDESZ-es polgármestert. Riz Gábor képviselő, a párt ottani választókerületi elnöke közölte: az értékeiket meg kell tartaniuk, de szükségük van néhány új arcra, akikkel nekivághatnak a következő választásoknak. Május 22-én a hajdúdorogi FIDESZ-szervezet oszlott fel, egy június eleji hír szerint pedig – de állítólag már április végén – a szombathelyi, mert a párt országos választmány úgy látta, hogy a vasi megyeszékhely meghatározó pártvezetői, akik a korábban a város irányításában is szerepet játszottak, kicsapongó életmódjukkal és megbotránkoztató viselkedésükkel rossz fényt vetettek a helyi, sőt az országos FIDESZ-re is. Május-június folyamán további hat szervezet is megszűnt.

Május 19. A magyar miniszterelnök személyesen vett részt a vitán, amelyet *„A magyarországi helyzetről”* tarottak Strasbourgban az Európai Parlament plenáris ülésén. Bevezetésként a Bizottság első alelnöke, az európai alapjogok védelméért felelős holland Frans Timmermans elmondta: ha egy tagállam bevezetné a halálbüntetést, az nagyon komoly szankciókat vonhat maga után az EU részéről, habár az EU-s tagság felfüggesztésére nincs mód. Manipulatívnak, félrevezetőnek nevezte a nemzeti konzultációt. Mint mondta, az összes európai társadalom szembenéz a bevándorlással, pluralista, sokszínű társadalomra van szükség. *„A demokrácia banalizálása, kiüresítése zajlik Magyarországon”*, mondta ezután az olasz Gianni Pitella, az európai szocialisták frakciójának vezetője. A halálbüntetés felvetéséhez és a nemzeti konzultációhoz hasonló provokációkat azért hozzák létre, hogy a magyar polgárok figyelmét eltereljék a valódi, gazdasági problémákról. Éles kritika érkezett a Néppárton kívüli jobboldalról is: a tagállamoknak tiszteletben kell tartania az EU-s értékeket, akkor is, amikor már csatlakoztak, nemcsak előtte, fejtette ki Laura Ferrara, a radikális jobboldali frakció, az Európa a Szabadságért és a Demokráciáért nevében. Guy Verhofstadt volt belga miniszterelnök, a liberálisok frakció vezetője sorozatos provokációkat említett: illiberális demokrácia, energiaellátási szerződés az oroszokkal, és most a halálbüntetés. A nemzeti konzultáció kérdőívét *„usztító”*-nak nevezte. A felszólalása végén megkérdezte: Orbán Viktor vajon elfelejtette, hogy az 56-os menekülteket befogadta Európa? A Néppárton és benne a magyar kormánypártiakon, valamint az Orbán mellett kiálló ellenzéki Jobbikos Balczó Zoltánon kívül minden frakció képviselői kritikusan és gyakran szenvedélyesen szóltak.

„Nem szeretjük sem a locsogást, sem a mellébeszélést. Egyenesen beszélünk a bevándorlásról, a halálbüntetésről” – válaszolta mindezt Orbán Viktor. *„Mi magyarok azt szeretnénk, ha Európa az európaiaké lenne. Magyarországot pedig meg szeretnénk őrizni magyar országnak”*. Azt mondta, a halálbüntetést a bevándorlás ügyével együtt vissza kell utalni a nemzeti kormányok és törvényhozások hatáskörébe, mert ott jobb helyen vannak. Keresztény, nemzeti kormány vagyunk, van a szívünkben irgalom, mondta. A valódi menekülteket mindig befogadtuk. A bevándorlók azonban nem menekültek. *„Süketek párbeszéde folyik továbbra is”* – mondta Szájer József FIDESZ-képviselő (Néppárt). Guy Verhofstadttól azt kérdezte, miben antidemokratikus feltenni egy kérdést minden magyar állampolgárnak. Szerinte több baloldali felszólalónak is lehet lelkiismeret-furdalása, mert sokan egykori nagy gyarmatbirodalmak országainak képviselői. A PM jelöltjeként bekerült

Jávor Benedek szerint viszont a szélsőjobboldallal folytatott versenyfutása során hozzáidomult a FIDESZ azokhoz, akiktől el akarta venni a politikai teret. Ráadásul a stratégia csődöt mondott, hozzászoktatta a szavazóit azokhoz a gondolatokhoz, amiket a Jobbik évek óta hangoztat. *„Csak egyetlen dologra lesz ez történelmi példa, a szűklátókörű politikai cinizmusra”* – mondta Orbánnak.

A magyar miniszterelnök visszautasította a bírálatokat. *„Hallhattunk olaszt, skandinávot, németet, baltiakat. Én sohasem mernék ilyen hangon beszélni az Önök országáról, népéről és nemzetéről, egész egyszerűen nem tudnék elszámolni a saját lelkiismeretemmel”* – mondta. Szerinte

„*özönlenek a megélhetési bevándorlók*”, az EU ki akart próbálni Magyarországon egy új szabályozást, ami azonban nem vált be. Úgy fogalmazott, hogy a célt elérték, vita kezdődött a bevándorlásról és a halálbüntetésről is, ami fontos lépés Európának. A szólásszabadság nagyon fontos érték, mondta erre Timmermans, viszont ha nem akar javaslatot készíteni a halálbüntetésről, akkor mi a célja a vitának? – kérdezte. Amit Orbán Viktor állít, hogy a Bizottság nyitott bevándorláspolitikát javasol, ez nem igaz, mondta. „*Ne csináljon karikatúrát az Európai Bizottság javaslatából!*” – szólította fel a kormányfőt, és azt mondta, hogy szó sincsen arról, hogy olyan embereket szeretnének befogadni Európába, akiknek nincsen joguk menedékre. A vita után Orbán Viktor sajtótájékoztatóján ismételte meg álláspontját, és megerősítette, hogy a menekültek elosztását továbbra is örült ötletnek tartja. Az 1956-os magyar menekültekre történt utalásra így tért vissza: „*szíven ütött, hogy az Afrikából érkező bevándorlókat egy kalap alá helyezték a szovjet tankok elől menekülő magyar forradalmárokkal*”. Az Origo-nak kijelentette: „*Meggyőződésem, hogy Magyarország a vitákból mindig megerősödve jött eddig ki.*” → június 10.

Május 21. Heves szóváltás alakult ki a 19-i EP-vita utáni zárt néppárti frakcióülésen, amelyben a többség elítélte Orbán Viktor plenáris ülésen elhangzott szavait – értesült az Index Eurologus blogja. A luxemburgi keresztényszocialista Frank Engel a tudósítónak kijelentette: „*Orbán Viktor egy szánni való populista. Sokáig úgy gondoltuk a frakción belül, hogy időt kell adnunk neki, hogy megszokja, mi az a hozzáállás, ami az európai politikában elfogadható, de mostanra minden határon túlment, amit a Néppárt tolerálhat.*” Frank Engel szerint több kollégájában megérett már az elhatározás, hogy a FIDESZ kizárását kezdeményezzék a frakcióból, bár a 12 magyar szavazatra nagy szükségük van. A bajor Keresztényszociális Unió (CSU) képviselője, Markus Ferber azt mondta: „*Orbán Viktor úgy viselkedik, mint egy gyerek, aki folyton próbálgatja, hogy a szüleinél meddig mehet el.*” Túlzásnak tartja, hogy a miniszterelnök minden alkalommal, amikor az Európai Parlamentben jár, azt hangoztatja, hogy Magyarország egy szuverén állam. „*A néppárti frakcióban unjuk már, hogy minden második hónapban Magyarországról tartanak vitát az EP-ben*” – jelentette ki. A FIDESZ és a CSU kapcsolatáról úgy beszélt a bajor politikus, hogy az korábban kiválóan működött, mostanra viszont nem sok maradt belőle.

A katolikus egyház tanítása, érvényes katekizmusa szerint nem a halálbüntetés visszaállítására, hanem a bűnmegelőzésre, illetve a hatékony és emberséges igazságszolgáltatásra kell törekedni – mondta Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek az InfoRádió-nak. Eszerint az államnak kötelessége megvédeni polgárait, ugyanakkor „*napjainkban általában lehetséges, hogy az állam megvédje a legsúlyosabb bűncselekmények ellen polgárait anélkül, hogy halálbüntetést alkalmazna*”. A főpap úgy fogalmazott: ahol az állam olyan gyöngye, hogy esetleg nem tudná a büntetésvégrehajtást halálbüntetés nélkül hatékonyan biztosítani, ott a halálbüntetés alkalmazásával is nagyobb a valószínűsége az embertelenségnek és az igazságtalanságnak.

Május 22. Erdő bíboros másnap ugyanott a menekültekről beszélt – két evangélikus püspökön kívül elsőként szólalt meg a keresztény főpapok közül e témában. Emlékeztetett: egy igazi keresztény a menekültben sem nézheti azt, hogy az illetőnek milyen a beállítottsága. A nyomorúságot, ínséget szenvedőt kell meglátnia benne, akin – ha tud – segítenie kell. A bíboros hangoztatta: a menekültek kérdése sokarcú probléma, megoldása pedig az államok közös feladata. Utalt arra, hogy egyházi vezetők között is akadnak, akik fantáziát látnak a bevándorlók országok közötti elosztásában, amiről mondta azt Orbán Viktor az EP-ben, hogy „*örültség*”. Erdő Péter szerint a fő cél megszüntetni a kétségbeesett elvándorlás okait, és lehetővé tenni, hogy mindenki békében élhessen a saját hazájában. Ám addig is, amíg ehhez nem teremődnek meg a kedvező feltételek, a szolidaritásnak kell dominálnia.

Május 26. Domokos László, az ÁSZ elnöke a Költségvetési Tanács tagjaként azt mondta a Napi Gazdaságnak, hogy a 2016-os költségvetésben várt adóbevételeknek 85 %-a megalapozott, míg az előző évben a 2015-ösnek mindössze 51 %-át minősítették ilyennek. A kiadási oldal sokkal

kockázatosabb. Az egykori FIDESZ-politikus, aki 2010ben került a független számvevőszék élére, példaként említette az oktatás és az egészségügy tartozásait. Szerinte nem tartható fenn sokáig, hogy egyes állami szereplők hatalmas összegekkel tartozzanak üzleti partnereiknek. *„Milyen üzenetet hordoz, ha már maga az állam sem egyenlíti ki a számlákat a vállalt határidőre, miként tűrhetik el az állami döntéshozók hogy tízmilliárdos összegben halmozódjanak fel a kórházak, az oktatásügy lejárt számlái?”* – tette fel a kérdést.

Egy újságíró kérdésére, hogy tényleg ő lehet-e a következő államfő 2017-től, ahogy azt egyes lapok találgatják, Orbán Viktor miniszterelnök Székesfehérvárott azt válaszolta: *„ennek nulla alatt van a valószínűsége”*. Szerinte mindenkinek megvan a karaktere, hogy milyen munkát képes ellátni, és az államfői munka nem neki való. Neki a miniszterelnökség való, ez az ő világa, és a posztról legfeljebb a választók távolíthatják el. Jelezte, hogy ősszel FIDESZ-kongresszus lesz, ahol a párt megválasztja azt az elnököt, aki felkészíti a következő választásra. Ezt a munkát szívesen vállalja, vagy ahogy fogalmazott: *„alig várom, hogy 2018-ban is sorompóba léphessek”*.

Május 27. Az országgyűlés kivételes eljárással, túlnyomórészt kormánypárti szavazatokkal (csak öt ellenzéki igen mellett) egyetlen nap alatt módosította a reklámadó-törvényt, noha az EU-val a tárgyalások még nem zárultak le. Az adómentes bevétel határát 500 millió forintról 100 millióra szállították le, az e fölötti reklámbevétel után pedig a 2014-ben bevezetett, 1% és 50% közötti kulcsok helyett egységesen 5,3%-ot szabtak ki. Ezzel megszűnt a szabályozás EU által is kifogásolt, a törvény felfüggesztésének indokát adó diszkriminatív jellege – az 50% egyedül az RTL Klubot érintette –, az RTL Klub és a TV2 adóterhe jelentősen csökkent. (5 milliárdról 1,3 milliárdra, illetve 1,5 milliárdról 800 millióra.) Az addig adómentes 100 és 500 millió közti, valamint az 1%-os kulcs alá tartozó 500 millió és 5 milliárd közti bevételű cégek – tehát a többséget alkotó kisebbek – adóterhelése viszont drasztikusan megnőtt. A kormány érve az volt, hogy a differenciált kulcsok megszüntetése után sem csökkenhet a már betervezett költségvetési bevétel. → február 4.

Egyhangúlag határoztak a képviselők az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kibővítéséről. Ellenben kizárólag kormánypárti szavazatok döntöttek a köznevelési törvény módosításáról, amely egyebek közt az addigi szakközépiskolákat szakgimnáziumnak, az érettségit nem adó három éves szakiskolákat pedig szakközépiskolának nevezte el.

Az országgyűlés a határozathozatalok után a szokásosnál négy hónappal előbb elkezdte a következő évi központi költségvetési javaslat tárgyalását és a hét folyamán le is zárta az általános vitát, május 30-án pedig (szokatlan módon szombaton) lefolytatta a költségvetést megalapozó törvényjavaslat és a 2016-os adóváltozások vitáját is.

A Fővárosi Közgyűlés heves vita után módosította a hajléktalanok közterületi „éltvitelszerű tartózkodására” vonatkozó 2013 végi rendeletét, amelyet a Kúria január 20-án május 31-i hatállyal megsemmisített. Az ítéletnek megfelelően szűkebben és konkrétan határozták meg a tiltott területeket, a XIII., a XIV. és a XXII. kerület pedig korábbi álláspontjától eltérően egyáltalán nem kérte tiltott részek kijelölését.

Május 28. Az előírásoknak megfelelően használták fel a Norvég Civil Támogatási Alapból származó pénzt, és az ellenőrzési mechanizmusok is megfelelnek az előírásoknak, vagyis a londoni székhelyű PKF Littlejohn cég könyvvizsgálati eredményei pozitívak – közzéték Norvégia hivatalos magyarországi honlapján. Ez megnyugtató – nyilatkozta Vidar Helgesen, a norvég konzervatív kormány európai ügyekért felelős minisztere; Norvégia tárgyalni akar a magyar hatóságokkal a civilek támogatásáról. Ugyanezen a napon az Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az Alkotmánybírósághoz fordult a norvég alapot odaítélő konzorcium egyik tagja, a Kárpátok Alapítvány-Magyarország adószámának felfüggesztése ügyében, és kérte a Kormányzati Ellenőrzési Hivatalról szóló kormányrendelet alaptörvénybe ütközésének vizsgálatát is. Korábban a Kehi utasítására kezdeményezte a NAV a Norvég Civil Támogatási Alapot működtető konzorcium összes tagjánál az adószám felfüggesztését, az alap álláspontja viszont kezdettől az volt, hogy a Kehinek nincs hatásköre és jogalapja a norvég civil pénzeket kezelő Ökotárs ellenőrzésére, ezért a

hivatal jogszerűtlenül alkalmazott szankciókat, például az adószám felfüggesztését. → január 29., február 13., június 30., október 20., december 10.

Május 29. A miniszterelnök, bár február 27-én már megtartotta szokásos parlamenten kívüli évértékelő beszédét, most kormányzásának ötödik évfordulója alkalmából az egész időszakot értékelte a Szövetség a Polgári Magyarorszáért Alapítvány (a FIDESZ pártalapítványa) felkérésére a budai Várban, a Budapesti Történeti Múzeumban az "Öt éves a kormányzás" című konferencián. Őelőtte a 87 éves Boross Péter volt kormányfő, Matolcsy György jegybankelnök, Balog Zoltán miniszter és Schmidt Mária, a Terror Háza főigazgatója méltatta a kormány tevékenységét. Az MNB elnöke „új merkantilizmus”-nak nevezte azt a gazdaságpolitikát, amelynek jóvoltából szerinte „Magyarország sikeresen lezárta a 2010–15 közötti válságkezelés történetét. Minden korábbi stabilizációnál sikeresebb volt.” Hozzátette: „A titkos fegyvere az adósságháborúnak egy munkára ösztönző, munkahelyteremtésre, tudásszerzésre ösztönző adórendszer.” Orbán Viktor a felszólalásokra reagálva Matolcsyt „Magyarország legkreatívabb közgazdászát”-nak nevezte.

Megírt beszédére rátérve kijelentette: az elmúlt öt évben a kormányzás kulcsszava az erő volt, mostantól azonban a figyelem lesz. Előbb egy végzetesen legyengített országot kellett felerősíteni, és bár az erős vezetés nem gyengülhet el, ma már nem az erő a legfontosabb: mostantól a kormányzás kulcsa a figyelem, „odafigyelés az emberekre, a mindennapi életre”. „Sokan szenvedélyes hatalomvággyal vádolnak, de a mi szenvedélyünket Magyarországnak hívják. ... mi vagyunk a szabad és független Magyarország hívei, mi vagyunk azok, akik számára Magyarország szuverenitása nem lehet alku tárgya”. A kormányfő, bár kész vitázni az Európai Unióval, a beszédében „vezető ellenzéki erő”-nek nevezett Jobbikra utalva hangsúlyozta: határozottan ellenzi, hogy bárki is az EU-ból vagy a NATO-ból való kilépés irányába terelje az országot, mert „nekünk, magyaroknak ez a családunk”. Azt is mondta: senki sem állhat a törvények fölött, senki sem élhet vissza a helyzetével, de az sem fogadható el, hogy merő irigységből támadjanak emberek, mert ők bátrak és sikeresek. (Az előző nap híre volt, hogy Orbán veje, Tiborcz István eladta azt a világítástechnikai céget, amely sokak által bírált módon, az ellenzék szerint a miniszterelnökhöz fűződő családi kapcsolata miatt nyert sok önkormányzati közvilágítás-korszerűsítési közbeszerzést.)

Több ellenzéki orgánus, így a Népszava, a Klubrádió, a 444.hu tudósítóját helyhiányra hivatkozva nem engedték be a szervezők a rendezvényre.

Május 30. „Aki náci romantikára vágyik, aki pogromokra vágyik, az eltévesztette a házszámot, annak nincs helye a Jobbikban” – jelentette ki Vona Gábor elnök a párt kongresszusán. Szerinte a Jobbik sikerei egyértelműen a néppártosodásnak köszönhetőek, amit most érdemes tisztázni, miről is szól, mert a választáshoz közeledve már nem tehetik meg, hogy erről vitatkozzanak. Tudja, hogy sok kritika éri ezt a folyamatot a párton belül, de megnyugtatót mindenként: a párt nem veszíti el gyökereit, és célkitűzéseit, csak azokat a vadhajtásokat kell szerinte lemetszeni a pártról, amelyek félrevihetik a Jobbikot, és a fontos célok elérésben akadályozzák. A Jobbik elnöke szerint a FIDESZ és az MSZP meddő párharca a XX. században tartja Magyarországot, és miközben a lövészárkokból lövöldöznek egymásra az emberek, az ország tönkremegy. Ezt így fejtette ki: az egyik lövészárokban úgy tekintenek a keresztény magyar értelmiségre, mint akik született nácik, fasiszták, akik semmi másra nem várnak, csak hogy elpusztíthassák a magyar zsidóságot. A másik lövészárokban pedig sokan úgy tekintenek a zsidóságra, hogy született hazaárulók, akik semmi másra nem várnak, csak hogy tönkretegyék Magyarországot. Ő pedig most kijön a lövészárkokból. Hozzátette: nem lehet erővel, erőszakkal politikát csinálni, hanem türelemmel, megértéssel, higgadsággal. Helyi választási győzelmeikre utalt: „Ez adta nekünk Tapolcát, Törökszentmiklóst, ha ezt képesek vagyunk folytatni, a Jobbik fogja vezetni Magyarországot.” Erre reagálva a Jobbikkal szemben kritikus sajtó számos Jobbik-politikus és helyi szervezet továbbra is rasszista, uszító megnyilvánulásait idézte, azt állítva, hogy a pártelnök által képviselt fordulat csak álca.

Június 1. Az Alkotmánybíróság Áder János köztársasági elnöknek adott igazat, és nagyrészt megsemmisítette az állami földvagyon kezelésére vonatkozó törvényt, amelyet az országgyűlés április 14-én és 28-án fogadott el, az államfő azonban május 8-án aláírás helyett alkotmányossági felülvizsgálatra küldte. A bírák megállapították, hogy a ki nem hirdetett jogszabályt alkotmánysértő módon fogadták el, mert a csak minősített többséggel elfogadható részeket egyszerű többséggel fogadták el. A kétharmados támogatáshoz ugyanis bizonyos témák vannak kötve, nem törvénycímek, tehát nem lehet egyszerű többséggel is elfogadható törvénymódosításba becsempészni kétharmados témákat. Tartalmilag pedig azt tartották alaptörvény-ellenesnek, hogy ha a természetvédelmi területeket átadnák a földalapnak, akkor csökkenne a védettség szintje. A rendszerint megosztott AB-ban ezúttal csak Varga Zs. András alkotmánybíró, a legfőbb ügyész volt helyettese utasította el a döntés egészét. Más különvélemények inkább kiterjesztették volna a megsemmisítést arra, hogy a törvény erejénél fogva fel lehetne mondani még le nem járt hosszú távú földhaszonbérleti szerződéseket, ezt azonban az AB többsége alkotmányosnak ítélte.

A Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyezte a Fővárosi Törvényszék elsőfokú ítéletét, és új eljárást rendelt el a 94 éves Biszku Béla egykori MSZMP PB-tag, belügyminiszter, Kádár Jánosnak az 1956 utáni megtorlásokban fontos szerepet játszott vezetőtársa ügyében. A másodfokú döntés szerint a volt kommunista politikust kizárólag közvetett bizonyítékok alapján mondták ki bűnösnek és ítélték öt és fél év börtönre 1956-1957-es ügyekben emberölésre történt felbújtásért és háborús bűntettekért, ezért az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatra nem is alkalmas. → december 17.

Június 2. *"Az EU-nak igaza van a halálbüntetés kérdésében, nem vezetheti be senki"* – jelentette ki néhány héttel korábbi (és akkor számos FIDESZ-politikus által támogatott) nézeteivel ellentétben Orbán Viktor miniszterelnök azon a konferencián, amelyben Helmut Kohl volt német kancellár (1982-1998) 85. születésnapjáról emlékeztek meg. Hosszan méltatta a politikust és hazáját, de más aktuális kérdésekről is beszélt. Igazságtalannak tartotta a „multikulti” elutasításáért kapott bírálatokat, és ezt így magyarázta: Van olyan, hogy több különböző, de keresztény kultúra él egymás mellett, és van olyan, hogy több olyan kultúra él egymás mellett, amelyek más-más civilizációt képviselnek. Szerinte magyarul csak az utóbbit jelenti a multikulti, és csak ez utóbbi jelent veszélyt Európára. A civilizációközi népvándorlással az a baj, hogy ha egyszer megtörténik, nem lehet visszacsinálni, és Európa soha többé nem lesz keresztény és nemzeti. *„Ha egyszer elhibázzuk, örökre elhibázzuk.”*

Június 5. Székely László, az alapvető jogok biztosa jelentést tett közzé, amely kimondta: Miskolcon megfélemlítő hatású, indok nélküli, razziaszerű közös hatósági ellenőrzési gyakorlatot alakítottak ki jogszabályi felhatalmazás nélkül. Ez sérti a magánszférához, a tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jogot (az érintettek sokszor fogalmuk sem volt, ki, mit és miért kér éppen rajtuk számon), valamint az információs önrendelkezési jogot és az egyenlő bánásmód követelményét (a razziák több mint 90 %-a olyan szegregált környékeken folyt, ahol nagyon szegény, főleg roma emberek élnek). Ezeket a razziákat haladéktalanul meg kell szüntetni, hatályon kívül kell helyezni a közösségi együttélési szabályokat rögzítő rendeletet (ebben vannak azok a helyben kitalált változatos tilalmak, amelyek alapján bírságot lehet), amely szintén az eleve kiszolgáltatott emberek magánszférájába avatkozik be. A vizsgálat másik nagy témája a nyomortelepek kisöprését célzó húzások voltak: a kilakoltatások, a jogosan járó pénz kifizetését Miskolc elhagyásához kötő lakásrendelet, amelyet azóta súlyosan jogsértő volta miatt a Kúria már meg is semmisített, illetve a miskolci rendelet nyomán elindult borsodi kiszorítódsi. Az ombudsman felkérte a miskolci önkormányzatot, hogy működjenek együtt a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal a szegregátumokban folyó kilakoltatások megelőzése érdekében; szintén a máltaiakkal és a szakmával együttműködve dolgozzanak ki intézkedési tervet a hajléktalanná váló családok elhelyezésére, és vegyenek részt egy, az EMMI támogatásával készült komplex telepfelszámolási program kidolgozásában; a kiszorítódsiban élen járó Sátoraljaújhely és Szerencs képviselő-

testületét, hogy helyezték hatályon kívül azokat a törvénysértő rendeleteiket, amelyek segély-és közmunkamegvonással operálva tartanak távol a Miskolcra kizsorzott embereket.

Az ombudsmani jelentés ezen kívül Lázár Jánost, a Miniszterelnökséget vezető minisztert arra kérte, hogy a kormányhivatalok közreműködésével vizsgálja meg, hol folynak még a miskolcihoz hasonló jellegű razziák, és intézkedjen azok megszüntetéséről; Balog Zoltánt, az emberi erőforrások miniszterét, hogy a miskolci nyomortelepek, szegregátumok lakóinak helyzetét vizsgálja meg és dolgozzon ki intézkedési tervet forrásokkal és időtervvel együtt. Az ombudsman kimondta, hogy a szegregátumok problémáinak kezelésére sem a razziák, sem a kilakoltatások nem alkalmasak, csak elmélyítik a konfliktusokat, de a város magára hagyva, egyedül nem tudja megoldani ezeket a nagyon súlyos problémákat. Kriza Ákos miskolci polgármester (FIDESZ) válaszul június 11-én kijelentette: folytatják a kifogásolt akciókat, mert a nyomortelepek felszámolása, a hatósági ellenőrzések *"oda vezettek, hogy megerősödött a miskolciak hite a jogállamban"*. Ezért szerinte a városlakók üdvözlik ezeket. Június 15-én megszólalt az ügyben az Európai Bizottság is. Vera Jourová igazságügyi biztos Niedermüller Péter DK-s EP-képviselő írásbeli kérdésére ezt válaszolta: *"Úgy tűnik, hogy a romák lakhatási helyzetének javítását illetően a miskolci önkormányzat által hozott intézkedések nincsenek összhangban az európai uniós keretrendszerrel, illetve a magyar kormány által a saját nemzeti stratégiájában vállalt végrehajtandó intézkedésekkel."*

„Nem ózdkodunk a katonáemberekből lett vezetőktől” – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök a Budapestre látogatott Abdel Fattáh asz-Szíszi egyiptomi államfővel közös sajtótájékoztatóján. Az első demokratikusan választott egyiptomi elnököt 2013-ban véres katonai puccsal megdöntő, bár utána 2014-ben választáson megerősített volt tábornokra utalva ezt mondta: jól emlékszik azokra az időkre, amikor *„a magunkfajta, akár nyápicnak is nevezhető civilektől kemény kezű katonák vették át a hatalmat, hogy az országot megmentésük”*. Legyenek ugyanolyan jó tapasztalatai a katonákkal Egyiptomnak, mint Magyarországnak – fejezte ki a reményét. Úgy fogalmazott: a nyugati világban eredményes társadalomszervezési módszerek nem biztos, hogy máshol is alkalmazhatók. *„Nem vagyunk demokráciatanárok, erről minden nép maga dönt.”* – fogalmazott. Orbán szerint sok helyen félnek az iszlámtól, de Magyarország nem ilyen. Az iszlámot az emberiség egyik nagy szellemi alkotásának nevezte, ami emberek százmillióit segíti hozzá, hogy az emberi élet magasabb értelméhez jussanak hozzá. A magyarok hisznek a kulturális diverzitásban. Hozzáfűzte: *„A kultúrák közötti különbözőség a jóisten adománya”*, más kultúrákról csakis a tisztelet hangján beszélhetünk. ↔ június 2.

Megsemmisítette az elsőfokú elmarasztaló ítéletet a Fővárosi Ítéltábla a Szilvásy György, a Gyurcsány-kormány polgári nemzetbiztonsági szolgálatokat felügyelő volt minisztere (2007-2009) és társai ellen kémkedés vádjával folyó büntetőperben. A benne szereplő államtitkok miatt kezdettől titokzatos ügyben, amelyről a közvélemény nem tudhatta meg, hogy egyáltalán mivel vádolják az érintetteket, a Debreceni Törvényszék katonai tanácsa 2013. július 5-én Galambos Lajos nyugállományú vezérőrnagyot, aki 2004 és 2007 között volt a Nemzetbiztonsági Hivatal főigazgatója, kémkedésért 2 év 10 hónap végrehajtandó börtönbüntetésre ítélte, és ugyanennyit kapott felbujtóként elkövetett kémkedésért Szilvásy György. Az ügy iratait 2040-ig titkosították. Emiatt Szilvásy György a döntést csak úgy kommentálta, hogy a bírónak formai és tartalmi kifogásai egyaránt voltak, ami az általa korábban mondottakat igazolja, hogy törvénytelen az eljárás vele szemben.

Az Európai Parlament legnagyobb frakciójával rendelkező, a FIDESZ-t és a KDNP-t is a soraiban tudó Európai Néppárt határozati javaslatot nyújtott be, amely először bírálta nyíltan a magyar kormánypartot és vezetőjét. A szöveg emlékeztetett ugyan arra, hogy Orbán Viktor egy brutális gyilkosság után beszélt a halálbüntetésről, és pár nappal később már azt tudatta az EP-vel, hogy kormány nem tervezi a bevezetését, de ezzel együtt hangsúlyozta: *"a halálbüntetés ellentétes az EU alapelveivel és az uniós joggal"*. A javaslat kiemelte a kormányfő abbéli felelősségét, hogy elő kell mozdítania az unió alapértékeit, és jó példát kell mutatnia. A tervezet szerint a tagállamok joga, hogy konzultációt kezdeményezzenek a polgáraikat érintő kérdésekről. Megjegyezte

ugyanakkor, hogy az elindított konzultáció nyelvezete *"erősen félrevezető, elfogult és kiegyensúlyozatlan"*, továbbá sajnálatát fejezte ki, hogy a kérdéssor az EU-t hibáztatja, holott ezen a téren a tagállamoké a felelősség, és amúgy az uniós jogalkotásnak ők is teljes jogú résztvevői. A dokumentum a jobb- és baloldali szélsőségeket is elítélte, valamint azt, hogy *"demokratikus pártok populista érvekkel igyekeznek szembeszállni szélsőséges pártokkal"*. A többi frakció javaslata – a konzervatívoké kivételével – még élesebben kritikus volt.

Június 7. Több helyen lefestették vagy letépték a tiltakozó állampolgárok a kormány „nemzeti konzultációja” jegyében előző nap kihelyezett, *"Ha Magyarországra jössz, nem veheted el a magyarok munkáját!"* és *"Ha Magyarországra jössz, tiszteletben kell tartanod a kultúránkat!"* feliratú plakátokat. Erre tett közzé nyilvános biztatást az Együtt és a Vajnai Attila volt munkaspárti politikus vezette Egyesült Baloldal. A rendőrség, amelyről kiderült, hogy a tiltakozó felhívások hatására külön operatív csoportokkal figyelteti a magyarul egyébként nem tudó érintettekhez magyarul szóló óriásplakátokat, több elkövetőt előállított, és szabálysértési felhívást indított ellenük. A FIDESZ nevében Németh Szilárd képviselő ennél tovább ment, és büntető feljelentést ígérve szólította fel Szigetvári Viktort, az Együtt elnökét: *"ne uszítsák tovább az embereiket ilyen agresszív és törvénytelen cselekedetek elvégzésére. ... Megdöbbenő, hogy a baloldal a magyar családokkal szemben a bevándorlók oldalára állt, és az ő érdekeiket fontosabbnak tartja, mint honfitársainkét."* Szigetvári Viktor válasza: *"Szégyenteljes a FIDESZ és Orbán Viktor bevándorlásról szóló, az országot megosztó plakátkampánya, amellyel a munkanélküliségről és az oktatási rendszer válságáról akarják elterelni a figyelmet"*. A politikus leszögezte, hogy a kampánnyal szemben a polgári engedetlenség eszközét is elfogadhatónak tartja, kiáll a plakátrongálók mellett, maga is részt vett ilyen cselekedetben, és áll elébe az ígért feljelentésnek. Többen önként jelentkeztek a rendőrségen, és kijelentették: *"ez a plakátkampány olyan felháborító, diszkriminatív és bántó, hogy megengedhető az, hogy olyan eszközökhöz nyúljunk, ami szabályt sért"*. A témáról heves vita folyt június 8-án az országgyűlésben is. A Facebook-on mindössze hét óra alatt hárommillió forint jött össze adományokból, amelyből a Kétfarkú Kutya Párt és a Vastagbőr blog ellen-plakátkampányt indított a kormány bevándorlókat figyelmeztető plakátjaival szemben, 10-én pedig már 18 millió volt a számlán, és az adományok a következő napokban is bőségesen érkeztek. Ugyanakkor Kósa Lajos FIDESZ-alelnök június 9-én erőszakos cselekménynek, az egykori könyvégetésekkel párhuzamot vonva *"náci vircsaft"*-nak nevezte a plakátrongálásokat.

Június 8. Miközben a kormány a déli határok teljes lezárásának szándékáról nyilatkozott – az EU-val ellentétben biztonságos országnak minősítve Szerbiát –, és a miniszterelnök a debreceni befogadóállomást meg kívánta szüntetni, hazaküldve a menekültstátuszra jogosan számító embereket is, a strasbourgi székhelyű Európa Tanács rasszizmus és intolerancia elleni szakértői bizottsága, az ECRI által frissen közzétett jelentés nem-kormányzati szervezetektől kapott tájékoztatás alapján éles bírálatokat fogalmazott meg: *"A magyarországi menekültbefogadó állomásokon nagyon rosszak a körülmények, durva a bánásmód, nincs elég jogi segítség vagy civil társadalmi támogatás igénybe vételére"*. A vizsgálat szerint a létesítmények túlszűfoltak lettek, a higiénia és a biztonság gyors romlásnak indult, a menedékkérők mintegy 22 %-át fosztják meg személyi szabadságától. Az Európa Tanács szakértői nagyon aggasztónak találták, hogy a zárt menekültbefogadó állomásokra gyermekekkel érkező családok is kerülnek. Beszámolók szerint önkényességre utal annak eldöntési módja, hogy ki kerülhet a nyitott befogadó központba és kit helyeznek el a zárt részlegen, ahol nem ritka a fizikai, illetve verbális bántalmazás. Az ECRI országjelentése a menekültügyön kívül arról is szólt, hogy a gyűlöletbeszéd Magyarországon nem korlátozódik a szélsőséges pártokra és csoportokra, a romákra, zsidókra, melegekre és menedékkérőkre tett becsmérő kijelentések közhellyé váltak a közbeszédben, a média egy része pedig nyíltan rasszista tartalmakat terjeszt. A jelentés a romaellenes rasszista erőszakot az egyik legsúlyosabb magyarországi problémának nevezte. A Budapest Pride neonáci csoportok homofób

támadásainak célpontja lett. Az utóbbi időben migránsok, menedékkérők lettek rasszista erőszak elszenvedői.

Június 9. Az országgyűlés elfogadta a 2016-os költségvetést megalapozó törvénycsomagot, amelynek keretében számos korábbi döntést felülbírált. Egyebek közt lazította a stabilitási törvényben a szigorú költségvetési gazdálkodásra, a büdzsé egyensúlyára vonatkozó képletet. Az indoklás szerint a hatályos „szabályból következő hiány olyan egyenlegjavulást kívánna, amely a nemzetgazdaság teljesítőképességét indokolatlanul visszafogná és számos egyéb negatív következménnyel járna”. A szabály éppen 2016-tól arra kötelezte volna a kormányt, hogy minden évben olyan költségvetést készítsen, amely jelentősen csökkenti az államadósság reálértékét. A változtatás szerint viszont ezt csak akkor kell betartani, ha az infláció és a gazdasági növekedés is több lesz 3 %-nál. Amíg ez nem történik meg, addig csak arra kell figyelnie, hogy az államadósság nominálisan 0,1 százalékponttal csökkenjen. Arról is döntöttek, hogy „az államháztartás központi alrendszerének finanszírozásával és adósságának kezelésével kapcsolatos ... adat megismerése iránti igényt központi pénzügyi érdekből az adat keletkezésétől számított 2 évig el kell utasítani, ha az adat megismerése Magyarország pénzügyi érdekeit vagy az államháztartás finanszírozásának, illetve adóssága kezelésének külső befolyástól mentes ellátását veszélyezteti.” „A központi költségvetés tervezése során keletkező adat” esetében a titkosítási idő 10 év lehet, és mindkét esetben a nemzetgazdasági miniszter döntheti el, hogy az adott adatkérés ebbe a körbe tartozik-e. A társasági adó egykulcsossá tételét 2016 helyett 2020-ra halasztották.

A reklámtörvényben – a számos reklámügynökség tönkremenetelétől tartó szakma tiltakozása ellenére, káros piactorzító tényezőnek minősítve – betiltották a partnerek között fennálló bónuszrendszert. Kötelezően 15%-ban szabták meg azt a díjat, amelyet a reklámközvetítő a reklámozótól kaphat, a médiaügynökségek pedig a továbbiakban kizárólag a hirdetővel állhatnak szerződéses kapcsolatban. Ezt megelőzően a reklámközvetítő (többnyire médiaügynökség) a reklámot közlétező (jellemzően a médiaszolgáltató) reklámbevételeinek 5-20 %-át bónuszként kapta meg az év végén.

Újabb egy évvel későbbre, 2017-re halasztották az amúgyis vitatott szociális temetés bevezetését, amelynek keretében a szegénysorsú hozzátartozóknak ingyen sírhely fejében maguknak kellene eltemetniük a halottjukat. Ez többszöri halasztás után 2016-tól létezett volna, és az önkormányzati temetőfenntartók már több százmillió forintot költöttek az előkészületekre.

Ismét előfordult, hogy a kormány egyik javaslata nem kapta meg a szükséges minősített többséget. Az „*egyres törvényeknek a pénzügyi közvetítőrendszer fejlesztésének előmozdítása érdekében történő módosításáról*” szóló törvényjavaslatnak a jegybanktörvényt módosító pontjai a 198 jelenlévő képviselőből (egyetlen szocialista hiányzása mellett) 131 szavazatot kaptak, azaz a szükségesnél eggyel kevesebbet. Ezután a zárószavazás további részét elhalasztották. Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető azzal vádolta az ellenzéket, amellyel azonban előtte nem egyeztetett, hogy „a brókerek megvették”, Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter pedig felelőtlennek nevezte az ellenzéket, amiért nem támogatta a jegybanki ellenőrzés kiterjesztését. Az MSZP szerint azonban elegendő hatásköre van az MNB-nek, csak nem mindig él vele.

→ június 23. Az egyelőre el nem fogadott tervezet tartalmazta a BEVA kártalanítási összeghatárának 100 000 euróra emelését, valamint azt is, hogy a pénzügyi intézmények a Quaestor-ügy miatti pótbefizetéseiket nem csak a Quaestor-vagyon felszámoláskori értékesítése révén kaphatják vissza, hanem különböző adókötelezettségeikből is levonhatják. Volt kétharmados pontja a megyei könyvtárakat érintő törvénymódosításnak is, mert a vagyontörvényen változtatott. Ezt a kormánypártiak mellett az LMP és három független képviselő szavazatával sikerült elfogadni.

Június 10. Az Európai Parlament a május 19-i vita nyomán 362 igen, 241 nem szavazattal és 88 tartózkodással (54 távolmaradó mellett) a magyar kormány politikáját bíráló, kötelező jogi erővel nem rendelkező állásfoglalást fogadott el. A szociáldemokrata, a liberális, a zöldpárti és az „Európai Egyesült Baloldal” nevű frakció határozati javaslata kapott többséget a jelenlévők között.

A FIDESZ-t és a KDNP-t tagjai között tudó Európai Néppárt ezzel elutasított tervezete is kritikus volt, de egyebek közt nem tartalmazta az alábbi idézetben kiemelt mondatot, amelyet azonban a jobboldal sikertelenül próbált törölni. A határozat egyebek közt így szólt: Az EP

„elítéli, hogy Orbán Viktor magyar miniszterelnök több alkalommal tett olyan kijelentéseket, amelyek a halálbüntetés lehetséges magyarországi visszaállításáról szóló vitára ösztönöznek, intézményesítve és támogatva ezzel egy olyan elgondolást, amely ellentétes az Unió alapját képező értékekkel; tudomásul veszi ezért Orbán Viktor nyilatkozatát, amelyben kötelezettséget vállal, hogy Magyarország nem fogja visszaállítani a halálbüntetést, és hangsúlyozza, hogy a miniszterelnöknek kormányfőként feladata, hogy előmozdítsa az uniós értékeket és jó példával járjon elől; ...

megjegyzzi, hogy a tagállamok szuverén joga, hogy nemzeti konzultációkat rendezzenek; emlékeztet azonban arra, hogy a konzultációknak tükrözniük kell azt, hogy adott kormány készen áll felelős kormányzást folytatni, melynek célja a demokratikus politikai megoldások és az európai alapértékek tiszteletben tartásának biztosítása; ...

elítéli a magyar kormány által kezdeményezett, a bevándorlásról szóló nyilvános konzultációt és az ahhoz kapcsolódó országos plakátkampányt, és hangsúlyozza, hogy a Magyarországon indított, a bevándorlásról és terrorizmusról szóló ezen konzultáció tartalma és nyelvezte felettébb félrevezető, elfogult és kiegyensúlyozatlan, és elfogult és közvetlen összefüggést teremt a migrációs jelenségek és a biztonsági kockázatok között; ...

sajnálatosnak tartja, hogy a nyilvános konzultáció az uniós intézményeket és politikáikat okolja a tagállamok e kérdésben viselt felelősségének elismerése nélkül; emlékeztet rá, hogy a tagállamok teljes mértékben részt vesznek az uniós jogalkotási folyamatban; ...

úgy véli, hogy jogalkotási és igazgatási gyakorlatukban a tagállamoknak maradéktalanul be kell tartaniuk az uniós jogot, és hogy valamennyi jogszabálynak, beleértve bármely tagállam vagy tagjelölt ország elsődleges jogát, tükröznie kell az alapvető európai értékeket és meg kell felelnie azoknak, nevezetesen a demokratikus elveknek, a jogállamiságnak és az alapvető jogoknak; ...

megállapítja, hogy e legutóbbi fejlemények aggályokat keltettek a jogállamiság elveivel, a demokráciával és az alapvető jogokkal kapcsolatban az elmúlt év során Magyarországon, és azok összességükben véve a jogállamiság ellen irányuló rendszerszintű fenyegetést jelenthetnek ebben a tagállamban;

sürgeti a Bizottságot, hogy aktiválja a jogállamiság megerősítésére szolgáló uniós keret első szakaszát, és haladéktalanul kezdje meg a magyarországi demokrácia, jogállamiság és alapvető jogok mélyreható nyomonkövetési eljárását, amelynek révén értékelni lehet ... az e tagállamban a jogállamiság ellen irányuló rendszerszintű fenyegetés kialakulását, amely az EUSZ 7. cikke szerinti súlyos jogsértés egyértelmű kockázatába torkollhat; kéri a Bizottságot, hogy 2015 szeptemberéig nyújtson be a fenti kérdéstről szóló jelentést a Parlamentnek és a Tanácsnak. ...”

A FIDESZ EP-küldöttsége közleményben utasította vissza a határozatot: „... az Európai Parlament baloldali és liberális többsége szándékosan riogat, és a hazugságtól sem riad vissza annak érdekében, hogy saját pártpolitikai akaratát érvényesítse. Továbbra is a Magyarországról rendezett korábbi EP-vitákról ismert kettős mérce köszön vissza”. Gulyás Gergely, az országgyűlés törvényalkotásért felelős alelnöke pedig így fogalmazott: „összefogtak a liberálisok, baloldaliak, zöldek, kommunisták, és így többségbe kerültek, hiába a Néppárté a legnagyobb frakció az EP-ben”, de nem igazolódott be, hogy a Néppárt kihátrált volna a FIDESZ mögül.

„Hogy világosan és nyíltan beszéljünk: ez nem az én ízlésem szerint való” – mondta Balog Zoltán a University College London szláv és kelet-európai kultúrákkal foglalkozó intézetének vendégeként mintegy huszonöt, főleg magyar hallgató előtt a „Ha Magyarországra jössz, nem veheted el a magyarok munkáját!” feliratú nemzeti konzultációs plakátokról. Ám hozzátette: a társadalmi befogadás csak azokra vonatkozik, akik "velünk élnek ... ötszáz év óta", nem kizárólag csak a romákra, hanem a "hátrányos helyzetűekre" is. De nem a menekültekre. Az egész világ problémája, hogy számos etnikai, vallási csoport vándorol, és Magyarország nem áll készen arra, hogy integrálja ezeket az embereket – folytatta a miniszter, aki szerint először a saját dolgainkat kell

megoldanunk, nem másokét. Ezután még egyszer kimondta, hogy a nemzeti konzultáció idézett szlogenje nem az ő ízlése szerint való.

Június 11. Markus Ferber bajor keresztényszocialista politikus, az Európai Néppárt vezetőségi tagja a Figyelőnek adott interjújában azt mondta, hogy nem a halálbüntetés az első eset, amikor kritikát fogalmazott meg a magyar kormány intézkedéseivel szemben: az új alkotmány, a médiatörvény, az alkotmánybíróság korlátozása is ilyen volt. Mint mondta, a FIDESZ az önkormányzatokba, a civil életbe is mélyen beavatkozik, gazdák vesztették el földjeiket és az energiavállalatokat kiebrudalták. Ezek pedig *"mind olyan intézkedések, amelyek az Európai Néppárt által vallott értékeknek nagyon a határán, sőt olykor azon kívül vannak. Ezekről egyértelműen és határozottan szükséges beszélni, s egyszer bizony azt kell mondani, hogy elég volt. Azt hiszem, Orbán úr megértette, hogy a halálbüntetéssel kapcsolatos gondolat kísérletével elérte ezt a pontot"* – mondta Ferber. Szájer József EP-képviselő, a FIDESZ küldöttségvezetője a Heti Válasznak nyilatkozott: *"Tény, hogy a halálbüntetéssel kapcsolatban a Néppárt megfogalmazta: már a kérdés felvetésével sem ért egyet, és kérte, hogy a vitát Magyarországon zárjuk le. Ezt a miniszterelnök múlt csütörtökön Manfred Weber frakcióvezetővel való találkozásakor meg is ígérte. ... A FIDESZ és a miniszterelnök is szembesült azzal, hogy ebben a kérdésben nincs mozgástér. Engem is meglepett, hogy ez ilyen érzelmeket váltott ki a külföldi kollégákból. A politikai vitát lezárhatjuk, de a társadalom beszélni fog az ügyről."* – fogalmazott a magyar országgyűlésben 1990 és 2004 között, az EP-ben 2004 óta dolgozó politikus.

Nem találta bűnösnek a bíróság Kocsis Istvánt, a Magyar Villamos Művek 2005-2008 közötti – annak idején Gyurcsány Ferenc miniszterelnök kezdeményezésére leváltott – vezérigazgatóját, ezért felmentette a hűtlen kezelés vádja alól. A Kaposvári Törvényszék nem jogerős ítélete Kocsis öt vádlott-társa közül hármat szintén felmentett, Kocsis István feleségét, valamint Szász Andrást, az MVM volt tanácsadóját azonban elítélték. Az ügyészégi vádirat szerint Kocsis István az MVM vezérigazgatójaként különféle szerződésekkel 14,5 milliárd forint vagyoni hátrányt okozott az MVM-nek és a Paksi Atomerőműnek, amiből ugyanakkor 12,1 milliárd megtérült. Ő vallomásaiban azzal védekezett, hogy nem volt célja vagyoni hátrány okozása, de az általa megfogalmazott és a tulajdonosok által jóváhagyott régiós terjeszkedési stratégia idején nem volt előre látható a 2008-as pénzügyi válság, és az, hogy a tulajdonosok elképzelése megváltozik.

A British American Tobacco Pécsi Dohánygyára és a Lázár Jánossal jó viszonyban lévő hódmezővásárhelyi Continental-csoport tagja, a Tabán Trafik Zrt. (felügyelőbizottságának elnöke Dancsó József volt FIDESZ-képviselő, az Államkincstár elnöke) kapta meg húsz évre mindössze évi 600 millió forintos koncessziós díjért (amelyet fokozatosan 2021-ig kell elérni, addig még sokkal kevesebbet kell fizetni), egyedüli jelentkezőként a 6300 trafikot kötelezően ellátó dohány-nagykereskedelem kizárólagos jogát – derült ki a Miniszterelnökséget vezető miniszter sajtótájékoztatóján. A legalább évi öt milliárdosra becsült üzletre nem hirdettek nyilvános pályázatot, más cégek nem is tudtak róla, hogy már jelentkezhetnének az egy 2014-ben hozott törvény alapján megnyíló lehetőségre. A politikus szerint azért nem volt pályázat, mert az ügyben nem szerepel közpénz, de minden cég tudott róla, hogy majd lehet jelentkezni. A BAT egy 2008-ban kapott 300 millió forintos fogyasztóvédelmi bírság miatt ugyan nem nyerhette volna meg a jogot, de mivel az ilyen szankcióban nem részesült, csekély piaci részesedésű Continental 51%-os többségével (de a várt nyereség 75%-ára jogosultságával) hozott létre közös céget, ez az akadály elhárult. Június 18-án a kormány élt a verseny törvényben szereplő jogával, és rendeletben mondta ki, hogy a két említett cég *„összefonódását – tekintettel új munkahelyek teremtésére, valamint a koncessziós dohánykiskereskedelem-ellátási tevékenység megkezdésére és az ellátás biztonságára – közérdekből nemzetstratégiai jelentőségű összefonódásnak minősíti"*, vagyis nem kell vizsgálni a verseny törvénnyel való összeférhetőséget. Június 19-én pedig a cégbíróság máris bejegyezte az új közös vállalkozást. A Philip Morris (amely a szinte rá szabott dohányipari különadó nagy részét fizeti), a JTI és az Imperial Tobacco tiltakozott: ők nem tudtak a pályázati lehetőségről, és jogi lépéseket tesznek a döntés ellen, amely számukra súlyos veszteséget jelent, továbbá kiszolgáltatja

őket és üzleti titkaikat nyertes versenytársuknak, amely a jövőben az ő termékeiket is egyedül terítheti, miközben maga uralja a kiskereskedelmi piac harmadát. Lázár János miniszter elismerte, hogy a nagy dohánycégeknek nem kedvez az új helyzet, és ezt azzal indokolta, hogy a trafikosokat meg akarják védeni a nagy gyártók erőfölényétől, arra azonban nem adott választ, hogy ezt miért éppen a nagy gyártók egyikére bízzák. Június 22-én nyilvánosságra került: Láncki Tamás volt közigazgatási és igazságügyi minisztériumi helyettes államtitkár, a Századvég vezető elemzője, a kormányközeli vállalkozást vezető Láncki András filozófus-politológus fia már hónapokkal korábban felügyelőbizottsági tag lett a BAT Pécsi Dohánygyárnál. Egyúttal ő volt az ügyvezetője Orbán Viktor miniszterelnök ismeretlen státusú stratégiai főtanácsadója, az új médiacsoportot alapító Habony Árpád és a FIDESZ–KDNP politikai tanácsadója, Arthur J. Finkelstein Londonban bejegyzett közös cégének, a Danube Business Consulting Ltd.-nek, emellett az MTVA hivatásos bloggere volt havi félmillió forint körüli honoráriummal. A BAT magyarázata a meglepő személyi döntésre június 22-én: *"Olyan elismert szakembereket kerestek, akik egészséges életmódot folytatnak, nem dohányoznak, átlátják a hazai társadalmi folyamatokat, szakértelemmel rendelkeznek a szabályozott piacok működésében, ugyanakkor nincs dohányipari előéletük."* → november 18.

Június 12. *„Minden embercsempészhez el kell jutnia annak a hírnek, hogy Magyarország az a hely, ahol nem kukoricáznak, jobb elkerülni.”* – mondta Orbán Viktor miniszterelnök szokásos heti interjújában a Kossuth rádióban. Így folytatta: az emberek többsége egyetért azzal, hogy a bevándorlás veszélyes, a konzultáció arról szól, hogy milyen intézkedéseket tegyen a kormány a veszély elhárítására. A plakátrongáló liberális akciókat egy hangos kisebbség akcióinak tartja, amely szemben áll a többség egyetértésével. Szerinte a plakátok arra helyezik a hangsúlyt, hogy Magyarország egy barátságos, vendégszerető ország, de annak, aki ide jön, be kell tartania néhány szabályt.

Június 16. Az országgyűlés kormánypárti és Jobbikos szavazatokkal elfogadta a 2016-os adómódosításokról szóló törvényt. Ebben 16-ról 15%-ra csökkent a személyi jövedelemadó egységes kulcsa, egyúttal nőtt a családi szja-kedvezmény. Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) és a magyar kormány február 9-i megállapodásának megfelelően mérséklődött a bankok különadója. Az élő, egész- és félsertés után két évvel a sertés tökehúst is az 5%-os kedvezményes áfakulcs alá sorolták át. A *„dohányipari vállalkozások egészségügyi hozzájárulása”* nevű ágazati különadót, amelyet 2014 végén csak 2015-re szóló egyszeri kötelezettségként határoztak meg, most állandóvá tették. A kormány indoklása: *„A hozzájárulás megalkotásának okai jelenleg is fennállnak és továbbra is szükséges e közteherből eredő bevétel a dohányzás okozta egészséghatások miatt megnövekedett egészségkiadások kompenzálására.”*

A képviselők szavaztak a 2016-os költségvetéshez benyújtott módosító indítványokról. Lényeges változtatás nem történt, de jelentősen növelték a sportcélokra szánt, illetve a Nemzeti Emlékezet Bizottságának, a Nemzetstratégiai Intézetnek és a Nemzeti Közszolgálati Egyetemnek jutó összegeket, egyidejűleg csökkentve a kormány tartalékait és a Nemzetgazdasági Minisztérium költségvetését. Arra azonban nem találtak fedezetet – noha az erre irányuló indítványok kormánypárti képviselőktől származtak –, hogy a tervezethez képest mindössze néhány millió forinttal növeljék, valójában szinten tartásuk a fogyatékosok érdekképviselőinek állami támogatását, valamint hogy a Quaestor-kötvénytulajdonosokhoz hasonlóan megtérítsék a Honvéd Egészségpénztár tagjainak kárát, akik elveszítették megtakarításaikat, mert a Buda-Cash egyik csődbe ment érdekeltségénél vezették a számlájukat.

Június 17. A kormány határozatot tett közzé, amelyben *„elrendeli a magyar–szerb határszakaszon a zöldhatár átjárhatóságának megszüntetése érdekében körülbelül 175 km hosszúságban 4 m magasságú, határőrizeti célú ideiglenes kerítés létesítésének előkészítését”*. A miniszterelnök a visegrádi négyek kormányfői tanácskozását követő sajtótájékoztatón azt

hangsúlyozta, hogy Magyarország megvédi saját, és ezzel Európa külső határait is az illegális bevándorlólóktól. A téma kapcsán úgy fogalmazott: ez rendkívül összetett, van erkölcsi, gazdasági, demográfiai és biztonsági dimenziója, a lényeg azonban az, hogy az illegális határátlépés bűncselekmény, amelyet meg kell akadályozni. Rámutatott: ma az európai országok közül Magyarországra nehezedik a legnagyobb migrációs nyomás, amit az is mutat, hogy az országba az idei év első öt hónapjában több mint 50 ezer bevándorló érkezett, több, mint Olaszországba vagy Görögországba. Egy hazai sajtótájékoztatón egyébként elhangzott, hogy az unió magára hagyta Magyarországot a határok megvédésében. Valójában, bár az EU kerítésépítést nem támogattott, egészében a 2014-2020-es finanszírozási ciklusban Magyarországnak 40,8 millió eurót (bő 12,5 milliárd forintot) terveztek a Belbiztonsági Alapból kimondottan határvédelemre.

Határozottan reagált a tervre Alekszandar Vucsics szerb miniszterelnök: „*Mi nem fogunk falakat építeni. Szerbia nem zárja be önmagát. Szerbia nem fog Auschwitzban élni.*” Leszögezte: beszélni fog Orbán Viktorral, habár tudja, hogy a magyar miniszterelnök „*a saját nyilvánossága számára*” ígéretet tett, és „*kemény politikusról*” van szó, mégis Szerbia nevében arra kéri majd, hogy ne emeljen falakat, hanem találjanak valamilyen más közös megoldást. Ugyanaznap Ferenc pápa ezt mondta: „*Kérjük megbocsátást azoknak a személyeknek és intézményeknek, akik becsukják az ajtót a családot, védelmet kereső emberek előtt.*” Az unióban egyébként nem alakult ki egyetértés, közben Olaszország partjainál tragédiák zajlottak minden nap, amikor tízezrek próbáltak partra jutni Afrikából, és sokan megfulladtak. Magyarországon a koszovóiak hulláma elmúlt, az érkezők főleg Afganisztánból, Szíriából és Irakból menekültek a háború, az iszlám terror és a vallási-nemzetiségi üldöztetés elől. A baloldali ellenzék és a jogvédő szervezetek tiltakozására válaszul a kormány a bolgár-török határon emelt kerítésre hivatkozott, amely azonban önmagában nem volt képes megoldani a problémákat, míg például a szír-török határon a kétségbeesett tömeg néhány nappal korábban elsöpörte a fémakadályokat és a katonákat. Csak néhány hónapra kell lezárni a szerb-magyar határt – mondta Trócsányi László igazságügyi miniszter június 22-i parlamenti meghallgatásán, szerinte ugyanis „*ha nincs rá indok, akkor értelmetlen fenntartani*” a drótkerítést.

Június 19. A Európa Tanács alkotmányjogi tanácsadó testülete, a Velencei Bizottság közzétette a magyar médiaszabályozásról szóló álláspontját, és több ponton komoly kiigazításokra tett javaslatot. A testület szerint a magyar médiahatóság miniszterelnökhöz lojális vezetőjének túl nagy a hatalma; nagy a kockázata, hogy a Médiatanács és a közmédia kuratóriuma politikai kinevezettekből áll és nem eléggé független; az állami hirdetésekre fordított keret elköltése átláthatatlan; a kereskedelmi médiát nem lehet kizárni a fizetett politikai hirdetések piacáról; tisztázatlan, ezért önkényes is lehet a média szankcionálásának rendszere; szigorítani kell az újságírók informátorainak védelmét; túl szigorú a médiában megjelenő, esetleg sértő tartalmak törvényi szabályozása.

A Szegedi Ítéltábla jelentősen enyhítette annak a két volt rendőrnek az ítéletét, akik 2013. április 8-án az izsáki rendőrőrsön agyonverték a lopással alaptalanul gyanúsított, román állampolgárságú magyar Bara Józsefet. Bodor Viktor életfogytiglani helyett 12 év, Bimbó Csongor 20 év helyett 10 év fegyházatot kapott jogerősen, mivel emberölés helyett halált okozó súlyos testi sértés lett a cselekmény minősítése. Eredetileg is ez volt a vád, ám az elsőfokú Kecskeméti Törvényszék 2014-ben különös kegyetlenséggel elkövetett emberölésre változtatta, mert a védekezésre képtelen fogoly fejét szinte szétverték a kihallgatók. A másodfokú bíró szerint azonban az izsáki rendőrőrsön rendszeresen verték az őrizeteseket, és mivel ezt mások túléltek, az elkövetők az adott esetben is ezzel számoltak, tehát nem volt szándékuk ölni.

Június 23. Az országgyűlés a szokásosnál öt hónappal korábban elfogadta a következő évi központi költségvetést.

Ezen kívül – nemzetközi szerződések kihirdetését is ideszámítva – 23 további törvényt hoztak. Egyebek közt elfogadták azt a pénzügyi csomagot, amelynek minősített többséget igénylő, a

jegybank hatáskörét növelő pontjait június 9-én elutasították. Most ezeket törölve, a sima többséggel elfogadható részeket szavazták meg a kormánypárti képviselők. A jogszabály tartalmazta a BEVA kártalanítási összeghatárának 100 000 euróra emelését, valamint azt is, hogy a pénzügyi intézmények a Quaestor-ügy miatti pótbefizetéseiket nem csak a Quaestor-vagyon felszámoláskori értékesítése révén kaphatják vissza, hanem különböző adókötelezettségeikből is levonhatják. Egy másik törvénymódosítás egyébként nyilvánossá tette a Quaestor cégeinek a Magyar Fejlesztési Bankkal kötött ügyleteire vonatkozó szerződéseket és iratokat.

Az országgyűlés a Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető vezette gazdasági bizottság indoklás nélküli javaslatára eltörölte azt a tilalmat, hogy villany- és telefonoszlopokra nem szabad hirdetéseket tenni. Ezt a szigorítást 2012-ben közlekedésbiztonsági okokra hivatkozva vezették be. Akkor a baloldalinak tartott Bleuer István (egy ideig a Népszava tulajdonosa és finanszírozója) ESMA nevű cégének tulajdonában voltak az oszlopreklámok jogai. A mostani enyhítést sok kommentár azzal hozta összefüggésbe, hogy 2015 tavaszán a tilalom miatt elértéktelenedett céget a kormányhoz és személy szerint a miniszterelnökhöz közel álló Garancsi István vásárolta meg, aki a Videoton futballcsapatának tulajdonosaként, banki vezetőként, egy új építőipari és energetikai cégbirodalom kialakítójaként a legbefolyásosabb üzletemberek egyike lett. Ezt cáfolta Lázár János miniszter még a parlamenti szavazás előtt, június 11-i sajtótájékoztatóján. Szerinte az ok egyszerű: *"2010 után meg szeretnénk volna óvni az autósokat, hogy a kormány [ti. a kormánykerék] fogásától bármilyen reklám elvonja a figyelmüket. De a KSH tapasztalatai alapján nincs összefüggés a balesetek és a karókra feltett táblák között. A kormány rosszul döntött 2010-ben."* Farkas-Varga Éva KSH-osztályvezető erre a Népszabadságnak úgy reagált június 15-én, hogy a Statisztikai Hivatal külön az oszlopreklámok által okozott balesetekről *„soha nem gyűjtött adatokat"*. Fónagy János fejlesztési államtitkár erre június 16-án az országgyűlésben azt mondta: az általános baleseti statisztikából vontak le olyan következtetést, hogy az oszlopreklám betiltásának semmilyen hatása nem volt a balesetek számára.

Este a Belügyminisztérium közleményt adott ki: *„A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal a DublinNet rendszeren keresztül tájékoztatta Ausztria; Belgium; Csehország; Dánia; Egyesült Királyság; Finnország; Franciaország; Lengyelország; Luxemburg; Németország; Norvégia; Olaszország, Svédország és Szlovákia hatóságait, hogy 2015. június 23-ától technikai okokból, határozatlan ideig a folyamatban lévő ügyekben felfüggeszti a Magyarországra irányuló dublini transzferek fogadását."* (Ezzel a Dublin III. rendeletre, vagyis a 2013. június 26-án kelt 604/2013/EU parlamenti és tanácsi rendeletre utaltak, amely szerint abban az országban kell elbírálni a menekültkérelmet, ahol azt benyújtották. Aki tehát Magyarország területén lép be az EU-ba, és menekültkérelmet nyújt be nálunk, de azonnal továbbutazik Ausztriába vagy Németországba, azt visszaküldhetik ide az eljárás lefolytatására.) Az indoklás szerint Magyarország menekültügyi rendszere túlterhelt, az illegális migrációval érintett uniós tagállamok közül a legleterheltebb. A magyar rendőrség 2015. június 22-ig Magyarország schengeni külső határain 60 620 embert – ezen belül a magyar-szerb határszakaszon 60 089 embert – fogott el tiltott határátlépés miatt. Ezzel a rendelkezésre álló kapacitásokat kimerítette. *„Mindaddig, amíg a folyamatban lévő intézkedések eredményeképpen a magyarországi kapacitások nem bővülnek, a dublini transzfereket Magyarország nem fogadja. Magyarország ezért az uniós szolidaritás jegyében arra kérte a dublini rendszer tagállamait, hogy ne indítsák el az előre tervezett transzfereket, illetve újabbak indítását egyelőre ne tervezzék. A magyar hatóságok dolgoznak a kapacitások bővítésén, de ez időt vesz igénybe."* A BM közleménye szerint miután az uniós kötelezettségszegési eljárás következtében Magyarországnak meg kellett szüntetnie az idegenrendészeti őrizetbe vétel lehetőségét, *"a Magyarországról továbbutazó illegális migránsok tekintetében Magyarország vált az Eurodac-rendszer (a tagállamok területén illegálisan tartzkodó vagy oda illegálisan belépő személyek ujjlenyomatainak összehasonlítását végző rendszer) alkalmazójaként azonosíthatóvá, mint olyan ország, ahol az illegális migráns elsőként lépte át jogellenesen a határt"*, pedig Szíriából, Afganisztánból legkevesebb négy állam határát kellett – szintén jogellenesen – átlépnie a Magyarországon kérelmet előterjesztőnek ahhoz, hogy egyáltalán előterjeszthesse kérelmét a

magyar bevándorlási hatóságnál. „*Most már potenciálisan 160 000 és 200 000 közé tehető azoknak a száma, akiket nekünk vissza kellene fogadnunk*” – mondta Kósa Lajos, a FIDESZ alelnöke egy június 4-i TV-műsorban. Német statisztikák szerint 2015 első negyedévében Németország 2952 menedékkérőt próbált visszaküldeni Magyarországra azért, mert először itt nyújtották be a kérelmüket. Magyarország 2304 esetben elismerte felelősségét. A Helsinki Bizottság szerint mégis összesen 42 menedékkérő érkezett ténylegesen vissza Németországból. Johanna Mikl-Leitner osztrák belügyminiszter az APA osztrák hírügynökségnek azt mondta: aki továbbra is határok nélküli Európát akar, annak be kell tartani a schengeni határokat, s ugyanez vonatkozik a dublini rendeletre is, de Ausztria kész segíteni Magyarországnak a nehéz helyzetben. Sebastian Kurz osztrák külügyminiszter szintén elfogadhatatlannak nevezte Magyarország lépését. Ausztria felszólította az Európai Bizottságot is, hogy vizsgálja meg a kötelezettszegési eljárás lehetőségét az ügyben. A német külügyi államtitkár Berlinben közölte a magyar nagykövettel, hogy a magyar kormány egy korábban általa is elfogadott uniós egyezményt nem rúghat fel egyoldalúan. Az Európai Bizottságot a magyar lépés váratlanul érte, a magyar kormány nem küldött előzetes figyelmeztetést. Közleménye szerint „*mivel a Dublin-rendelet nem tartalmaz előírásokat arra az esetre, ha a fogadó állam felfüggeszti a transzfereket*” – ami több szakértő szerint azt jelenti, hogy ezt jogszerűen nem lehetett volna megtenni –, a Bizottság arra kérte Magyarországot, hogy haladéktalanul tisztázza, milyen természetű problémáról van szó, mennyire súlyos a helyzet, és közölje, hogy milyen lépéseket tesz annak megoldására.

Június 24. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter a kormányülés szünetében tartott rendkívüli sajtótájékoztatón az előző nap elhangzottaktól eltérően (amiről aztán Lázár János június 25-i sajtótájékoztatóján azt mondta, hogy „*nem vagyunk hiba nélküliek, és voltak, akik félreérthetően kommunikáltak*”) úgy fogalmazott, hogy Magyarország maradéktalanul betart minden EU-s jogszabályt, megfelel minden EU-s kötelezettségének, és semmilyen EU- jogszabály magyar alkalmazásának felfüggesztéséről nincs szó. Tasnádi László, a BM rendészeti államtitkára az országgyűlés honvédelmi és rendészeti bizottságának ülésén szintén azt mondta: „*Magyarország továbbra is betartja a dublini rendeletet, ugyanakkor technikai türelmet kér a további illegális bevándorlók visszavételére, hiszen azokat már képtelen ellátni*”. Nem sokkal ezután a kormány a következő határozatot hozta, és azonnal közzé is tette a Magyar Közlönyben:

„*A Kormány sajnálattal értesült arról, hogy az Osztrák Köztársaság és további európai uniós tagállamok Magyarországra jelentős számú gazdasági bevándorlót kívánnak visszaküldeni.*

2. *A Kormány megállapította, hogy az Osztrák Köztársaság és további európai uniós tagállamok kérésével nem ért egyet.*

3. *A Kormány rögzítette, hogy*

a) *feltett szándéka, ahogy eddig, úgy a jövőben is, maradéktalanul betartsa az Európai Unió jogszabályait;*

b) *ugyanakkor a Magyarország déli határára érkező nagyszámú gazdasági bevándorló a menekültügyi eljárások lefolytatásában jelentős mértékű technikai problémákat okoz, amelyek elhárítása folyamatban van;*

c) *Magyarországnak súlyos problémát jelent, hogy azon gazdasági bevándorlókat, akik csak Görögországban léphettek be az Európai Unió területére, hazánkba szeretnék visszaküldeni, ezért Magyarország konzultációt kezdeményez az Európai Unió intézményeivel.”*

Június 26. Elállnak a kötelező kvóta ötletétől, önkéntes alapon fogadnak be 60 000 menekültet az EU tagállamai – hajnalra így döntött az Európai Tanács. Orbán Viktor – bolgár kollégájával együtt – azt kérte az előző nap kezdődött brüsszeli csúcstalálkozón, hogy országait vegyék különleges elbírálás alá, ezt pedig az EU figyelembe fogja venni. Az Európai Bizottság elnöke már a sajtótájékoztató elején kiemelte: tisztában vannak azzal, hogy idén Magyarországon regisztráltak a legtöbb menekültkérelmet, többet, mint Görögországban vagy Olaszországban. A bizottság tisztségviselői úgy fogalmaztak: hazánknak „*csak kérnie kell, és kap segítséget*”. Orbán

Viktor miniszterelnök szerint nem kérdés, hogy meg kell védeni a határainkat, akár európai összefogással, akár önállóan, különben nem tudjuk lelassítani majd az áradatot. *„Most nem szabad engedni a szép szavaknak és az együttérzésnek, szívberek vagyunk, de nem agyatlanok”* – fogalmazott. Szerinte a menekülteket keresztényi irgalommal kell fogadni, de meg kell óvni Magyarországot azoktól, akik a *„gazdasági megélhetés”* miatt jönnek hozzánk. Martin Schultz, az Európai Parlament szociálemokrata elnöke azonban kijelentette: *„Akik azt mondják, hogy a migráció olyan probléma, amely megoldható a határok lezárásával, nem mondanak igazat.”*

Június 29. Áder János köztársasági elnök ezúttal a törvényhozók figyelmetlensége miatt küldött vissza egy törvényt: a Magyar Fejlesztési Bankról szóló törvény június 23-án megszavazott módosításába ugyanis két azonos sorszámú paragrafus került be.

Június 30. Az országgyűlés elfogadta a KDNP képviselői által benyújtott és a párt egyik legfontosabb céljaként megjelölt törvényt a magáncsödről, hivatalos címe szerint *„a természetes személyek adósságrendezéséről”*, amelynek *„célja, hogy a fizetési nehézségekkel küzdő természetes személyek adóssága az ehhez szükséges vagyon és jövedelem felhasználásával, szabályozott keretek között rendezésre kerüljön és fizetőképességük helyreálljon”*. A 2015. szeptember 15-étől hatályos jogszabály Családi Csödvédelmi Szolgálatot hozott létre.

A képviselők felhatalmazták a kormányt, hogy rendeletben állapítsa meg a *„Magyarország által nemzeti szinten biztonságosnak nyilvánított származási országok és biztonságos harmadik országok listáját”*, vagyis például arra, hogy az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának, az Európai Emberi Jogi Bíróságnak és a magyar Kúriának ezzel ellentétes döntéseitől függetlenül biztonságosnak minősíthesse például Szerbiát és Görögországot, és így vissza lehessen oda küldeni a migránsokat. Július 21-én jelent meg az erről szóló kormányrendelet, amely a biztonságos országok közé sorolta az EU tagjelöltjeit, így – ki nem mondva – Szerbiát is.

A közfoglalkoztatásról szóló törvényt úgy módosították, hogy nem csak azt kell három hónapra kizárni a közmunkából, aki a felajánlott egyszerűsített foglalkoztatást – vagyis mezőgazdasági vagy turisztikai ideny munkát, illetve alkalmi munkát – nem fogadja el, hanem azt is, aki bármilyen nem közmunka jellegű állásból felmondással távozik. Ezt Pintér Sándor belügyminiszter azzal indokolta, hogy céljuk *„a munkavállalók elsődleges munkaerőpiacon történő tartása”*. Az ellenzék rabszolgatartásként minősítette ezt, de csak annyit ért el, hogy – Czomba Sándornak, a közmunka ügyében egyébként nem illetékes Nemzetgazdasági Minisztérium foglalkoztatáspolitikai államtitkárának képviselőként benyújtott módosító indítványára – törölték a közmunkából kizárási okok közül az előző munkahelyről közös megegyezéssel történő távozást. Kihúzták továbbá a javaslatból, hogy a települési polgármesterek lényegében munkaközvetítőként lépjenek fel a napszámot kereső helybeli magánmunkáltatók és a munkanélküliek között.

Az országgyűlés kormánypárti szavazatokkal határozatot fogadott el, amely szerint: *„elfogadhatatlan, hogy az Európai Unió intézményei a pénzügyi ellenőrzési feladatokat gazdasági társaságokra ruházzák át, az pedig még inkább megdöbbentő, hogy egy országgyűlési képviselő, pártelnök, Gyurcsány Ferenc tulajdonában lévő társaság, az Altus Zrt. vezette konzorcium lássa el ezeket a feladatokat. Mivel Gyurcsány Ferenc az Altusból származó jövedelmét pártjának a támogatására is fordítja, az Európai Bizottság illetékes intézményének döntése felveti a közvetett pártfinanszírozás lehetőségét, sérti a politikai pártok közötti esélyegyenlőséget, megkérdőjelezi az ellenőrzés objektivitását, alkalmas az Európai Unió tekintélyének és az európai polgárok uniós intézményekbe vetett bizalmának aláásására”*. Az ügy hetek óta húzódó előzménye az volt, hogy a kormány állítása szerint 1,5 milliárd forint értékű megbízást kapott az Európai Bizottságtól a Gyurcsány Ferenc volt miniszterelnök, a Demokratikus Koalíció elnöke tulajdonában álló Altus Befektetési és Vagyonkezelő Zrt. Dobrev Klára Altus-vezérigazgató, a politikus felesége ezzel szemben azt közölte: a cég egy 11 tagú nemzetközi konzorcium vezetőjeként nyílt pályázaton kapta a megbízást, amely azonban az említettnél sokkal kisebb összegről, csupán 400 000 euróról (kb. 14 millió forintról) szól, a nagyobb szám ugyanis egy négy éves keretösszeg. A feladat

továbbá nem értékelés és ellenőrzés, hanem pusztán annak a statisztikai feldolgozása, hogy a tagállamok hogyan alkalmazták az új szabályokat a fejlesztési források tervezésekor, de Magyarországon még ezt sem közvetlenül az Altus vizsgálja, hanem a konzorcium német tagja. Ezeket az állításokat igazolták az EB válasza a magyar kormány és a kormánypárti Civil Összefogás Fórum tiltakozásaira, az illetékes hivatalnokok ugyanis nem találtak összeférhetetlenséget, ez azonban nem győzte meg Gulyás Gergely, Kósa Lajos, Tuzson Bence és Németh Szilárd vezető FIDESZ-politikusokat, akik a határozati javaslatot benyújtották. Az elfogadott szöveg nem csak az Európai Bizottsággal folytatandó tárgyalásra és az esetleges jogszabálymódosítások benyújtására kérte fel a kormányt, hanem annak megvizsgálására is, hogy *„a magyar törvények megkerülésével bújtatott pártfinanszírozásban részesülő párt magyar költségvetési forrásból folyósított támogatását a törvényes helyzet helyreállításáig fel lehet-e függeszteni”*. A határozatot különböző indokokkal a Gyurcsány Ferencel és pártjával élesen szembenálló ellenzékiek, így az LMP és a Jobbik képviselői is elutasították és pótcselekvésnek nevezték. Mások rámutattak arra, hogy a költségvetési támogatásról szóló mondat már tényként állítja azt a törvénysértést, amelyről néhány sorral előbb még az szerepel, hogy meg kell vizsgálni, történt-e ilyen. Továbbá a mandátumot szerző pártoknak a törvény szerint járó támogatást nem lehet függővé tenni a pártelnök magánvállalkozásával kapcsolatos kifogástól. A DK képviselői, köztük Gyurcsány Ferenc nem vettek részt a vitában.

→ augusztus 14., október 15.

Lezárult az a törvényességi eljárás, amelyet öt civil szervezet esetében kezdeményezett a Lázár János által felügyelt Kormányzati Ellenőrzési Hivatal, írta a Magyar Nemzet. A vizsgálat kiderítette, hogy a Norvég Civil Alap pénzeinek elosztásában résztvevő szervezetek jogszerűen működtek, csupán adminisztratív hiányosságokat talált náluk a Fővárosi Főügyészség. A lap információit az ügyészség szóvivője is megerősítette. → február 13., május 28., október 20., december 10.

Ugyanezen a napon a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletben mondta ki, hogy a FIDESZ és korábbi szóvivője valótlan tények állításával megsértette a Magyar Helsinki Bizottság jóhírnevét, ezért a Népszabadságban, a Magyar Nemzetben, valamint a Fidesz.hu oldalon nyílt levél útján fejezzék ki sajnálkozásukat. Hoppál Péter akkori párt szóvivő, 2014 óta kulturális államtitkár 2013 augusztusában egy sajtótájékoztatón azt mondta, hogy *"egy amerikai spekuláns kör mintegy félmilliárd forint hálapénzt fizetett ki olyan álcivil szervezetek számára, akik hajlandók arra, hogy rendszeresen lejáratják Magyarországot, lejáratják a FIDESZ-t és lejáratják a magyar kormányt, mindezt legfőképpen külföldön, külföldi fórumok előtt teszik meg. ... Ezek a fizetett statiszták magukat emberjogi szervezeteknek mondják."* Újságírói kérdésre efféle álcivil szervezetnek minősítette a Magyar Helsinki Bizottságot, egy lapinterjúban pedig a TASZ-t, a Haza és Haladás Alapítványt, az Eötvös Károly Intézetet, a NaNét, a Háttértársaság a melegekért nevű szervezetet, a Krétakör Alapítványt és az Amnesty International Magyarországot. A perben a FIDESZ és korábbi szóvivője meg sem próbálta bizonyítani állítását, ezért érdemi védekezés hiányában a bíró szinte teljes mértékben helyt adott a keresetnek, megállapítva, hogy a sérelmezett kijelentések jogsértők, mivel olyan tényállítást tettek az alperesek, amelyek alkalmasak negatív társadalmi értékítélet kialakítására.

Végleg megdőlt a vádirat legsúlyosabb állítása a 2010. május 14. óta őrizetben lévő Hagyó Miklós volt MSZP-s főpolgármester-helyettes ellen a Kecskeméti Törvényszéken folyó büntetőperben. A vádpont Balogh Zsolt korábbi BKV-vezérigazgató ellentmondásos nyomozati vallomása alapult, aki 2010-ben a Magyar Nemzetnek mondta: *"Azóta tudom, hogy tizenötmillió fér el egy Nokia-dobozban, mert egyszer például abban adtam át az összeget."* Kijelentését Balogh már a per egy korábbi szakaszában, 2012-ben sem vállalta, 2015 januárban pedig bocsánatot kért egy tárgyaláson Hagyótól, sőt kijelentette: nem adott át pénzt Hagyónak sem nokiásdobozban, sem máshogy. A per június 30-i tárgyalásán az ügyészség is elismerte, hogy bizonyíthatatlan a nokiásdobozos állítás. Ezért a Központi Nyomozó Főügyészség 2015. június 23-án megszüntette a vesztegetés miatt indult nyomozást, mivel az indoklás szerint *"a nyomozás adatai alapján nem*

állapítható meg bűncselekmény elkövetése, és az eljárás folytatásától sem várható eredmény". Hagyó Miklós már 2010 nyarán, gyanúsított kihallgatásán is azt állította, hogy *"ezt a bűncselekményt és semmilyen más bűncselekményt nem követtem el"*. → március 12.

Július 2. *"Nem fogunk megijedni"* Elżbieta Bienkowskától – jelentette ki Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter sajtótájékoztatóján azzal kapcsolatban, hogy a belső piaci szabályozásért felelős lengyel EU-biztos azt mondta: sehol nem ennyire feltűnő Európában, hogy csak olyanok árusíthatnak dohányterméket, akiknek jó a kapcsolatuk a kormánnyal, ezért hamarosan kötelezettségszegési eljárás jöhet piaci diszkrimináció miatt. A magyar politikus válaszul azzal vádolta az Európai Bizottság tagját, hogy egyes cégcsoportok érdekeit képviseli, és *„a dohánylobbi szóvivője”* lesz, amit ő *"egészen példátlanul"* tart.

Július 3. Sokan úgy gondolják, hogy az *"idegen szép"*, mert a bevándorlók befogadása pozitív dolog. Erre a sokszínűségekre nincs szükségünk – mondta Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth rádióban. Szerinte szervezett embercsempészek hozzák Európába a jobb életre vágyókat, de azt kell üzenünk, hogy ez a mi hazánk, az nem lehet, hogy törvénytörően ide érkezzenek és berontsanak az életünkbe.

Ugyanakkor a déli határzáról és más szigorításokról szóló július 6-i parlamenti szavazás előtt nyílt levelet írt a magyar országgyűlési képviselőknek Montserrat Feixas Vihé, az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának regionális képviselője, amelyben figyelmeztetett: a háborús zónákból érkező menedékkérők életét és biztonságát súlyosan veszélyeztetik azok a törvényi változtatások, amelyeket a parlament elfogadni készül, mert gyakorlatilag lehetetlen lesz Magyarországon nemzetközi védelemhez jutni. *"Ma a világ Magyarországra figyel, amikor ezeknek a kiszolgáltatott nőknek, gyermekeknek, családoknak nincs más választása, mint hogy itt próbáljanak biztonságot találni. Az Ön döntése sok ezer ember számára élet-halál kérdése. ... Menedéket kérni nem bűn, gyermekeknek pedig különösképp nem szabad rácsok mögött lenniük"*. Az ENSZ-tisztviselő rámutatott, hogy a javaslatok erkölcsi és humanitárius szempontból egyaránt aggályosak, és nem állnak összhangban az ország nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeivel sem. Hozzátette: természetesen elismerik az államok jogát arra, hogy megvédjék határaikat és polgáraik biztonságát, de szerintük ezt úgy is meg lehet tenni, hogy nem sodorják közben veszélybe a védelemre szorulókat. *"Az ENSZ Menekültügyi Főbiztosság kész a magyar hatóságokkal együttműködve olyan megoldásokat találni, amelyek megfelelnek a nemzetközi jog betűjének és szellemének is"* – állt a levélben, amely végül felidézte, hogy 1956-ban a világ tárt karokkal fogadta a magyarokat is, ezért tartsák szem előtt a globális szolidaritást.

Július 6. Az országgyűlés kivételes eljárással, számos hazai és nemzetközi emberi jogi szervezet tiltakozása ellenére, kormánypárti és Jobbikos szavazatokkal törvényt hozott *„az ideiglenes biztonsági határzár létesítésével, valamint a migrációval összefüggő törvények módosításáról"*. Ez megengedte azoknak a külföldieknek, akik menekültkénti elismerésüket kérték vagy akiknek kötelező tartózkodási helyet jelöltek ki, hogy közmunkát végezzenek, de egyúttal az addiginál több velük kapcsolatos költség megfizetését írta elő számukra. A korábbinál szélesebb körben engedélyezték a menekültügyi őrizetbe vételt például annál, akik menekültkénti elismerését kéri, de *„személyazonossága, illetve állampolgársága nem tisztázott"*, vagy *„kiutasítása iránt eljárás folyik és objektív kritériumok alapján bizonyítható – ide értve, hogy a kérelmezőnek ezt megelőzően [értsd: más országban, ahonnan Magyarországra érkezett] lett volna lehetősége nemzetközi védelem iránti kérelmet előterjeszteni –, vagy alapos okkal feltételezhető, hogy a kérelmező kizárólag azért folyamodik nemzetközi védelemért, hogy késleltesse vagy megghiúsítsa a kiutasító határozat végrehajtását"*. Az őrizetet 72 óránál hosszabb időre – legfeljebb összesen 120 napra – csak bíróság rendelheti el, a menekültügyi hatóságnak erre vonatkozó indítványát meg kell indokolnia. Ha pedig *„az elismerésüket kérők kivételesen nagy száma előre nem látott súlyos terhet ró a menekültügyi őrzött befogadó központok kapacitására"*, az őrizetbe vételt a hatóság más, *„a*

menekültügyi őrizet végrehajtására alkalmas helyen foganatosíthatja”. „A menekültkénti vagy oltalmazottkénti elismerését kérő külföldi” számára akkor is kötelező tartózkodási helyet jelölhet ki, ha nincs indok menekültügyi őrizetbe vételére. Felgyorsították a kiutasítási eljárást azok esetében, akik a magyar kormány szerint biztonságos harmadik országból jöttek Magyarországra, és korlátozták a jogorvoslatot. A törvény egyúttal megteremtette a határt lezáró kerítés építésének jogi alapjait, így például a határvonaltól számított 10 méteres sávon belüli szükséges területek kisajátításának vagy a kerítéssel kapcsolatos használatukért járó kártalanításnak a szabályait. Bár a köztársasági elnök által július 11-én aláírt és 13-án kihirdetett törvény csak augusztus 1-én lépett hatályba, a kerítés egy mintának szánt szakaszát – a büntetésvégrehajtási intézményekben dolgozó elítéltek által készített dróthálóval – Mórahalomnál július 13-án máris elkezdtek építeni.

A képviselők a kormány javaslatára úgy módosították az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvényt, hogy a közérdekű információt kérő állampolgárokra és szervezetekre a hatóságok nem csak a kiadott iratok fénymásolásának költségeit terhelhetik rá, hanem a dolgozók munkájával kapcsolatos kiadásokat is. Emellett megszüntették a névtelen adatkérés lehetőségét. Az ellenzék és számos civil szervezet tiltakozott, mert szerintük ezzel az állami visszaélések leleplezését nehezítik meg, illetve sokak számára lehetetlenné teszik, hogy hozzájussanak fontos és közérdekű információkhoz. A kormány ellenben arra hivatkozott, hogy sok kérés olyan tömegű munkát ad a hivataloknak, ami már a működésüket gátolja.

2016-tól kezdődő fokozatos bevezetéssel létrehozták az elektronikus kártyát, amely kiváltja egyebek közt a TAJ-kártyát és az adóazonosítót, elektronikus aláírást tesz lehetővé, és számos egyéb funkcióra képes. A kormány hangsúlyozta, hogy az adatokat továbbra sem lehet összekapcsolni, vagyis a különböző állami szervek kizárólag a hatáskörükbe tartozó adatokat láthatják majd, a kártya egyéb tartalmát nem. Az eredeti előterjesztéssel szemben nem tették kötelezővé az ujjlenyomat rögzítését.

A felsőoktatási törvényt módosítva, „*az intézmény stratégiai döntéseinek megalapozása, valamint a gazdálkodási tevékenység szakmai támogatása és ellenőrzése céljából*” új testület, a konzisztórium létrehozását határozták el, amelynek a rektoron és a kancelláron kívüli három tagját a miniszter bízza meg „*a felsőoktatási intézmény gazdasági-társadalmi környezete meghatározó szervezetei és az érintett felsőoktatási intézmény, valamint a felsőoktatási intézmény hallgatói önkormányzata*” által javasoltak közül.

A távszerencsejáték vagyis az online sportfogadás maradjon továbbra is állami monopólium (a Szerencsejáték Zrt. és a Magyar Lóversenyfogadást-szervező Kft. joga) – így döntött a Rogán Antal vezette gazdasági bizottság és a törvényalkotási bizottság bizottság javaslatára az országgyűlés. Bánki Erik FIDESZ-képviselő eredetileg – indoklás nélkül – azt kezdeményezte, hogy a „*Magyarország területén található játékkaszinó üzemeltetésére szóló koncesszió jogosultja*” is kapjon erre lehetőséget. Vagyis Andy Vajna filmipari kormánybiztos és Szima Gábor, a debreceni DVSC Futbalszervező Zrt. többségi tulajdonosa, hiszen pillanatnyilag nekik volt ilyen koncessziójuk. Végül azonban csak az online kaszinójáték szervezését adták oda nekik – igaz, azt viszont kizárólagossággal és ingyen, vagyis az amúgyis fizetett koncessziós díjon kívül további fizetési kötelezettség nélkül.

Az országgyűlés Rogán Antal FIDESZ- és Harrach Péter KDNP-frakcióvezető indítványára határozatot hozott arról, hogy „*... figyelembe véve hazánk olimpiai hagyományait és sportolóink olimpiai játékokon elért eredményeit, ... támogatja Budapest Főváros Közgyűlésének és a Magyar Olimpiai Bizottságnak, illetve a Magyar Paralimpiai Bizottságnak azon szándékát, hogy ... megpályázza a 2024-ben sorra kerülő XXXIII. Olimpiai Játékok, valamint a XVII. Paralimpiai Játékok megrendezésének jogát*”. Egyúttal felkérték a kormányt a jelentkezés elvi, szervezési és anyagi támogatására.

Az ügy ellentéteket okozott két ellenzéki pártban. Az MSZP budapesti vezetői – Kunhalmi Ágnes elnök és Horváth Csaba közgyűlési képviselő – ugyanis támogatták a fővárosi közgyűlés olimpiai határozatát, az országgyűlési frakció azonban úgy döntött, hogy az adott gazdasági helyzetben, a kormány általános politikáját figyelembe véve ellenzi, mert a megrendezés túl nagy

kiadásokkal járna és kockázatos. Hasonlóképpen foglalt állást az egyetlen parlamenti képviselővel (Szabó Tímea) rendelkező Párbeszéd Magyarországért, míg Karácsony Gergely zuglói polgármester, a párt társelnöke a fővárosi közgyűlésben megszavazta a határozatot. Végül a parlamentben az MSZP – kivéve a tartózkodó Kunhalmi Ágneszt és néhány távolmaradót – és az LMP nemmel szavazott, a kormánypártok és a Jobbik igennel, a függetlenek megosztottak voltak.

Több mint egy évvel az előző testület megszűnése után megválasztották a Magyar Nemzeti Bank új felügyelő bizottságát. Az elnök Papcsák Ferenc jogász lett, aki 2002 óta a FIDESZ országgyűlési képviselője, 2010-2014-ben Zuglói polgármestere volt. Nem cáfolt sajtóhírek szerint a FIDESZ frakcióülésén döntöttek mellette a szintén pályázó előző ciklusbeli fb-elnökkel, Járai Zsigmond volt pénzügyminiszterrel (1998-2000) és MNB-elnökkel (2001-2007) szemben. A korábbi törvénnyel ellentétben, amely minden frakciónak juttatott helyet a felügyelő bizottságban, az új jogszabály két kormánypárti és egy ellenzéki választott tagról szól. A gazdasági bizottság a három ellenzéki képviselőcsoport jelöltjei közül Veres Jánossal (MSZP, képviselő 1994-2014 között, pénzügyminiszter 2005-2009-ben) és Róna Péterrel (LMP, közgazdász, az előző fb tagja) szemben a Jobbik által javasolt Nyikos Lászlót (az ÁSZ alelnöke 1989 és 2001 között, a Jobbik képviselőjeként a költségvetési bizottság elnöke 2010-2014-ben) választotta, és ezt erősítette meg a plenáris ülésen a szavazás. Az elnök kizárólag kormánypárti szavazatokat kapott, a tagokat a Jobbik is elfogadta.

Július 7. Az Alkotmánybíróság nemzetközi szerződésbe ütközőnek minősítette az egyházakról szóló 2011-es törvény egyes pontjait, és bár nem semmisítette meg őket, az országgyűlést felszólította a módosításukra. Az érintett pont szerint „*A vallási tevékenységet végző szervezetet az Országgyűlés egyházként ismeri el, ha [...] legalább százéves nemzetközi működéssel rendelkezik vagy húsz éve szervezett formában, vallási közösségként működik Magyarországon és Magyarország lakosságának 0,1 százalékát elérő taglétszámmal rendelkezik*”. Az Európai Emberi Jogi Bíróság néhány el nem ismert egyház panaszára 2014. április 8-án úgy ítélt, hogy ezek a feltételek a Magyarország által törvénybe iktatott európai emberi jogi egyezményvel ellentétesek, mert túlzottak, illetve „*a bevett egyházak és az ilyenek nem minősülő vallási közösségek közötti megkülönböztetés a kisebb vallási közösségekhez tartozó hívekre objektív és igazolható indok nélkül ró terhet, nem felel meg az államtól elvárt semlegesség követelményének*”. Ennek alapján június 30-án hozott, de csak július 7-én közzétett határozatában 8:6 arányú többséggel az AB is ugyanilyen következtetésre jutott: a törvény e részei „*nem egyeztethetők össze ... a semlegesség és pártatlanság követelményével*”. → július 23., november 17., december 15.

Július 8. Angela Merkel német kancellár belgrádi látogatásakor Alekszandar Vucsics szerb miniszterelnök megismételte korábbi kijelentését, miszerint a migrációs problémát Szerbia egyedül nem tudja megoldani, ezért jó együttműködést épített ki a német, az osztrák és a magyar rendőrséggel. Kiemelte, hogy Szerbia nem fog falakat emelni a határain, mert nem azok jelentik a megoldást. Merkel azt mondta, megpróbálta lebeszélni Orbán Viktort arról, hogy kerítést emeljen a magyar-szerb határon, de nem járt sikerrel. Reméli, hogy más országok vezetői is beszélnek a magyar kormányfővel erről a kérdéstről.

„*Egy politikai közösséghez tartozunk, feleslegesek ezek a viták, és nem is egészen értem Lázár Jánost.*” – jelentette ki Tarlós István főpolgármester az Origo-nak a BKV finanszírozásával kapcsolatos viták és a Miniszterelnökséget vezető miniszter öt bíráló szavai kapcsán. „*Nem vagyunk egymásnak felettesei, az életpályánk sem keresztezi egymást. Egyszer valamikor berepült a parlamentbe Rapcsák András [KDNP-politikus, Hódmezővásárhely 1990 és 2002 közti polgármestere, 1998 és 2002 közti országgyűlési képviselője, akinek halála után mindkét tisztségére Lázár Jánost választották meg] esernyőjén, mint a csudálatos Mary Poppins, és az utóbbi egy évben eléggé próbára teszi a képességeit az a feladattömeg, amit a nálánál jóval nagyobb szellemi kapacitású miniszterelnök kiszignált rá. Nem tudom, miért foglalkozik olyan ügyekkel, mint a BKV, amihez nem is nagyon ért, és nem is igazán a kompetenciája. Lázár János tehetséges ember, de ha*

annyira szereti Budapestet, amennyire hangsúlyozza, inkább arra kérem, gondoskodjon róla, hogy fontos fővárosi fejlesztések ne heverjenek hetekig-hónapokig az általa vezetett minisztérium asztalán. Ha ebben meg tudunk egyezni, akkor barátok leszünk.”

„FIDESZ-alelnökként kifejezetten sérelmezem, hogy bárki, aki a FIDESZ támogatásával bármilyen pozíciót is tölt be, az nyílt FIDESZ- és kormányellenes propagandával kíván politikai tőkét kovácsolni a maga számára, vagy a teljesítmény hiányáról elterelni a figyelmet” – így válaszolt másnap ugyanott Lázár János. De hozzátette: „nyilvánvalóan legutóbbi megszólalásában Tarlós főpolgármester urat sem ez vezérelte, hiszen korábban több interjúban még dicsérte a kormány és a főváros kapcsolatát”. Tarlós azonnali viszontválasza: „Én egy árva szóval sem beszéltem sem a FIDESZ-ről, sem pedig a kormányról, kizárólag Lázár János személyéről”.

Július 11. A korábbi éveknél sokkal zavartalanabban, jó hangulatban, a becslések szerint 15-20 000 részvevővel zajlott le a 20. Budapest Pride, amelynek különös aktualitást adott, hogy az Egyesült Államok Legfelső Bírósága június 26-án az egész USA-ban törvényessé tette az azonos neműek házasságkötését. Az eseményt 25 baráti ország nagykövetsége és számos világcég magyarországi képviselete támogatta, a megnyitót Fischer Iván világhírű karmester tartotta. Szolidaritásból megjelent az MSZP, az LMP, a DK, az Együtt és a Liberális Párt több politikusa. Feltűnően sok heteró pár és kisgyermekes család is részt vett. Voltak ellentüntetők is, elsősorban a szélsőjobboldali Budaházy György vezetésével, de nem sikerült megzavarniuk a felvonulást, mert a rendőrség – szintén a korábbi gyakorlattól eltérően – egyértelműen és hatékonyan védte a rendezvény részvevőit, elszigetelve a gyalázkodókat.

Július 13. Lenkovics Barnabás, az AB elnöke (akit 2007-ben az országgyűlés a KDNP ajánlására, de konszenzussal választott bírónak) a Mandiner riporterének kérdésére, hogy FIDESZ-es lett-e az Alkotmánybíróság, ezt válaszolta: *„Egyáltalán nem lett az. Én nem gondolom, hogy az lett. Hogy a FIDESZ saját politikai holdudvarából is beültetett néhány embert alkotmánybírói székbe? Ez igaz. De ahogy beül, onnantól kezdve alkotmánybíró és nem FIDESZ-es. Az Alaptörvény betartására, betartatására tesz esküt.”* (Azt nem tette hozzá, hogy a 2012-től hatályos alaptörvény és az új AB-törvény a korábbi alkotmánnyal és törvénnyel ellentétben nem konszenzussal született, kizárólag kormánypárti képviselők szavazták meg.) A gazdasági válság hatását is figyelembe véve az elnök megkülönböztette a jogi és a politikai alkotmányosságot: *„Itt van a devizahitelek ügye. Ebben a jogállamiságból levezett jogbiztonság és a korábbi alkotmánybírói jogelvek szigorú alkalmazása esetén a teljes kormányzati beavatkozást megsemmisíthették volna. Aminek eredményeként 250-300 ezer család kerülhetett volna utcára. ... minden ilyen esetben külön-külön vizsgáljuk a kormány által megtett, törvényben megjelenített és elénk került lépések mögötti politikai, gazdasági, szociális, pénzügyi kényszereket és egyéb motívumokat. Ezeket egybevetjük a jogállam eddigi és az Alaptörvényből kifejtendő új értékrendjével, és próbálunk közöttük egy határvonalat meghúzni. Az biztos, hogy – mivel a politikai alkotmányosság igénye nagyobb súllyal jelent meg, mint korábban – nagyobb mozgásteret hagyunk a kormánynak és a parlamentnek, az erős cselekvési igényekre tekintettel. Illetve arra tekintettel, hogy a mi legitimációnk csak közvetett és a felelősségünk nem olyan erős.”* Bírálta a parlamenti többség magatartását is: *„Törvények beírása az Alaptörvénybe – legyen szó a hajléktalanokról, vagy egyházakról – nem szerencsés, sőt, a jogállamiság ellen hat. És rontja az Alaptörvény presztízsét, értékét, hiszen felhívja. De ez annak a bizonyos jogi és politikai alkotmányosság közötti ellentétnek a terméke.”* Elhatárolta magát Pokol Béla és Varga Zs. András alkotmánybíróktól, akik nála sokkal élesebben bírálták a korábbi AB inkább jogi-dogmatikai szemléletű tevékenységét.

Július 15. Az Európai Bizottság vizsgálatot indított annak tisztázására, hogy két új magyar adófajta, a legnagyobb kiskereskedelmi láncok számára a korábbi hatvanszorosára emelt élelmiszerlánc-felügyeleti díj és a dohánytermékek gyártásából és kereskedelméből származó árbevétel terhelő, először átmenetileg bevezetett, de a 2016-os költségvetésbe már állandó

kötelezettségként beépített adójellegű egészségügyi hozzájárulás meredeken progresszív szerkezete összhangban áll-e az uniós állami támogatási szabályokkal – jelentették be Brüsszelben. A közlemény szerint aggasztó, hogy „*az árbevétel alapuló adómértékek progresszív jellege – az uniós állami támogatási szabályok megsértésével – szelektív előnyt biztosít az alacsony árbevétellel rendelkező vállalkozásoknak a versenytársakkal szemben*”. A progresszivitás mértéke így festett: a dohányipari adónál 30 milliárd forint éves árbevételig 0,2%, 60 milliárd fölött 4,5%; az élelmiszer-kiskereskedelmi felügyeleti díjnál 0,5 milliárd forint éves árbevételig 0%, onnan 50 milliárdig 0,1%, 300 milliárd fölött viszont 6%. A legfelső kategóriába egy-egy cég tartozott. A befagyasztott 2015-ös költségvetési bevételt szakértők 40-44 milliárd forintra becsülték. Az EB felfüggesztő rendelkezést is kiadott, megtiltva Magyarországnak a két adófajta progresszív mértékeinek alkalmazását, amíg a Bizottság le nem zárja a vizsgálatát.

A FIDESZ-frakció válaszul arra kérte a kormányt, hogy a Brüsszel által rendszeresen támadt különadókat, „*ahogy eddig, úgy most is védje meg*”, mert szerinte az EB „*ezúttal is a külföldi multik érdekeit védi*”. A kormánypárt érvelése szerint az „*extraprofitál rendelkező*” ágazatokat sújtó különadók igazságosabbá teszik a közteherviselést, így az élelmiszerlánc-felügyeleti díjból az élelmiszerbiztonságot javító intézkedéseket tud végrehajtani az állam, a dohánytermékek kereskedelmét terhelő egészségügyi hozzájárulásból pedig a tervezett új budapesti kórház megépítését tudják támogatni.

Július 16. A kormány kezdeményezi a Büntető Törvénykönyv módosítását, hogy a most szabálysértésnek minősülő illegális határátlépés legyen bűncselekmény – jelentette be Lázár János miniszter a kormányülés utáni tájékoztatón. Megerősítette azt a hírt, amely szerint az ország több pontján sátoztáborok létesülnek a menekültáborok helyett. Az EB által felfüggesztett adókkal kapcsolatban ezt mondta: Mindkét vita elé állunk, próbáljuk az igazunkat megvédeni. A politikus szerint az ügy két cég, a Spar, illetve a Philip Morris „*feljelentésének*” és lobbitevékenységének tudható be. Hozzátette: „*lehet az Európai Bizottsághoz fordulni, de akkor még többet kell fizetni*”; ha nem ilyen adónemben, akkor másban.

Július 17. „*A véleménynyilvánítás szabadságának alkotmányos alapjogával élt*” Szeles András és Kalocsai Kinga, amikor leszakította a kormány egyik bevándorlás-ellenes plakátját – mondta ki a TASZ közleménye szerint a Pesti Központi Kerületi Bíróság a hatóságnál önként jelentkezett két fiatal ügyében. Ezért az eljárást megszüntette. Ugyanez a bíróság augusztus 10-én az Y-GEN Egyesület, az Együtt társult ifjúsági szervezetének aktivistái ellen indult, szándékos rongálással elkövetett tulajdon elleni szabálysértés miatti eljárást szüntette meg. Rendőrségi közlés szerint 85 megrongált plakát miatt 59 eljárás indult, ezek közül 34 bűncselekmény, a többi szabálysértés miatt.

Három évig nem indulhat közbeszerzési tenderen a Közgép, mert egyik közreműködőjéről hamis adatot tüntetett fel a Győr-Gönyű-i kikötő kivitelezésére beadott pályázatában – mondta ki a Közbeszerzési Döntőbizottság. → szeptember 16., december 10. A kormányfő korábbi barátjának, Simicska Lajosnak a tulajdonában álló nagyvállalkozás, amely a kormányzattal fenntartott viszonyának megromlása előtt éveken keresztül igen sok közbeszerzést nyert, bírósághoz fordult a szerinte megalapozatlan döntés ellen.

Július 20. Vida Ildikó, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnöke már május 20-án lemondott, így megbízatása a felmondási idő lejártával július 20-án megszűnt – derült ki mindenki, még a NAV-dolgozók számára is teljesen váratlanul. Munkatársaihoz írt búcsúlevelében, amelyben most első ízben a kormányt is bírálta, egyebek közt ez állt: „*Lemondásomhoz az elmúlt 5 év folyamatos küzdelmei, a tavaly október óta tartó kifejezetten személyemet, családomat érintő méltatlan és alaptalan támadások, a NAV szervezetét és személyi állományát alapjaiban érintő kormányzati elképzelések, valamint a NAV életpályára tett javaslatunk elutasítása vezettek. ... Ugyanakkor (április közepén) mélységes megdöbbenéssel szembesültem a NAV strukturális átalakítására,*

személyi állományára vonatkozó kormányzati elképzelésekkel, hiszen a NAV-ot senki nem kérdezte meg, szervezetünket, illetve annak felépítését, hatékonyságát, az egyes munkafolyamatokat senki nem tanulmányozta. ... Mindezek, valamint a NAV-ot és a személyemet ért támadások során tanúsított hozzáállás számomra szakmailag és emberileg is elfogadhatatlan. Bármelyik általam ismert elképzelés végrehajtása – mivel azok megítélésem szerint a költségvetés érdekeit és a szervezet működőképességét is veszélyeztetik – részemről vállalhatatlan." A hír azért volt váratlan, mert a korábbi hetekben minden kormányzati tényező cáfolta a NAV-elnök távozását, sőt közvetlen felettese, Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter épp a hír megjelenésével egy időben megjelent Mandiner-cikkben jelentette ki: „Az én bizalmam töretlen Vida Ildikóban, ameddig ő a NAV elnöke. Gond nélkül és eredményesen dolgozunk együtt.” Másnap ezt azzal magyarázta, hogy bár tudott a távozási szándékról, annak dátumát nem ismerte. Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter, aki korábban egyedüli kormánytagként célzást tett a személyi változás lehetőségére, utólag Giró-Szász András kormánybiztos útján azt üzentte: nem tartotta feladatának, hogy ő tájékoztassa a közvéleményt Vida lemondásáról. Mivel az utódot a lemondás benyújtása óta eltelt két hónapban még nem nevezték ki, az intézmény vezetését Varga Árpád elnökhelyettes vette át. → szeptember 29., december 1.

A Kúria július 1-én hozott, de csak most közzétett jogegységi döntésében kimondta, hogy az Európai Emberi Jogi Bíróság ítélete a tényleges életfogytiglani szabadságvesztésről kizárólag a magyar törvényhozókra vonatkozik, a magyar bíróságokra közvetlenül nem, vagyis az egyik érintett elítélt panasza kapcsán a strasbourgi döntést figyelmen kívül kell hagyni. A kormány „sikerrel védte meg” ezt a szerinte szükséges büntetőjogi eszközt – jelentette ki Répássy Róbert (FIDESZ), az Igazságügyi Minisztérium államtitkára.

Július 21. A Központi Statisztikai Hivatal közlése szerint májusban 2600 fővel kevesebben dolgoztak a kiskereskedelemben, mint februárban, amikor még vasárnap is nyitva tarthattak a boltok, és ez az adat nem tartalmazza az öt főnél kevesebbet foglalkoztató vállalkozásokat.

Július 23. Késedelmi kamattal együtt 1,2 milliárd forint kártalanítást kap az Iványi Gábor vezette Magyarországi Evangélikus Testvérközösség, amelyet az Európai Emberi Jogi Bíróság szerint jogtalanul fosztottak meg egyházi státuszától – jelent meg a Népszabadságban. Soltész Miklós EMMI-államtitkár a kormánypártivá vált Napi Gazdaságnak azt mondta, hogy a 16 érintett egyház közül nyolccal állapodtak már meg. A jogállás rendezésére azonban semmi nem történt, az országgyűlés igazságügyi bizottsága által 2014 nyarán benyújtott, a panaszosok elismerését egyébként továbbra is megtagadni kívánó határozati javaslatot nem tűzték a plenáris ülés napirendjére. → július 7., november 17., december 15.

Július 25. „Azt szeretném, ha Európa az európaiaké maradna” – ismételte meg álláspontját Orbán Viktor miniszterelnök az erdélyi Tusnádfürdőn már 26.-szor megrendezett Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor záróelőadásán. A baloldal ezzel szemben szerinte azzal kívánja teljesíteni „történelmi célját”, hogy „a bevándorlás eszkalálódása végletesen fellazítja a nemzeti kereteket”. Azt, hogy a kiküldött 8 millió „nemzeti konzultációs” kérdőívnek alig valamivel több mint egynolcadát küldték vissza az állampolgárok, és 95%-uk a kormányt támogatta, a kormányfő így értelmezte: „Magyarország döntött, a magyarok döntöttek.”

A román külügyminisztérium közben tiltakozott, amiért a táborban az Orbán Viktor Facebook-oldalára feltett fotók szerint Nagy-Magyarországot ábrázoló tárgyakat árultak. Eszerint „a román alkotmányos rendet sértő revizionista jelképek” elfogadhatatlanok, és „ellentétben állnak a román-magyar stratégiai partnerségről szóló szerződéssel”. A szóban forgó tárgyak csupán „történelmi jelképek” – válaszolta erre július 27-én Havasi Bertalan, a miniszterelnöki sajtóiroda vezetője.

Augusztus 4. Ásotthalomnál elkezdték a határzáró kerítés építését, és a munka elvégzésére szánt időt a miniszterelnök utasítására négy hónapról egy hónapra rövidítették. Közben július 31. és augusztus 2. között 4491 határsértőt fogtak el a rendőrök, köztük többszáz gyermeket. Zömük afgán és szír volt. A hatóságok megpróbálták megfélemezni az embercsempészeket is. A Nemzeti Védelmi Szolgálat július 30-án letartóztatott három szegedi rendőrt, akik kollégáikkal szemben a törvénytörőkkel működtek együtt.

Augusztus 7. Egyelőre csak másfél méter magas kerítés épül a déli határon, így akarják betartani a miniszterelnök által szűkre szabott határidőt – derült ki a sajtó helyszíni tudósításaiból. Utólag húztak fel egy három méteres másodikat. Az is világossá vált: elektronikus jelzőrendszer nem lesz, tehát aki a drótot akár egyszerű kéziszerszámmal átvágja, az bejut Magyarországra. Ez a 7-ére virradó éjjel Ásotthalomnál meg is történt.

Augusztus 9. *„Mi most nem egyszerű időkben élünk, de álláspontunk az, hogy Magyarország minden nehézség ellenére képes volt a legnagyobb mértékben megőrizni mindazt a jót, ami kapcsolatainkban rejlik”* – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök Kazanyban, az Orosz Föderációhoz tartozó Tatárföld fővárosában, ahol a vizes világbajnokságon vett részt, átvéve a sportszövetségi zászlót a 2017-es budapesti esemény házigazdájaként, de egyúttal először találkozott Dmitrij Medvegyev orosz miniszterelnökkel. *„A világot érintő kérdésekben, akárcsak más kérdésekben Magyarország jó partnere lesz Oroszországnak”* – idézte a magyar kormányfőt a TASZSZ orosz hírügynökség. *„Az Európai Unióval jelenleg meglévő közös problémák ellenére Magyarországhoz fűződő kapcsolataink szilárdak és barátiak”* – mondta magyar kollégájának az orosz miniszterelnök.

Augusztus 11. Munkamegbeszélésen látta vendégül a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége Lázár János minisztert. A megbeszélésen részt vett Heisler András, a MAZSIHISZ elnöke, Kunos Péter ügyvezető igazgató, Frölich Róbert, a februárban elhunyt Schweitzer József helyére július 27-én megválasztott országos főrabbi és Latorcai Csaba, kiemelt társadalmi ügyekért felelős helyettes államtitkár. A több órás egyeztetés után Lázár elmondta: a beszélgetésen kulturált formában és konszenzussal egybekötve közösen értékelték a magyarországi zsidószervezetek és a kormány közötti együttműködést. *„Az a legfontosabb, hogy az a közösség, amelyiknek a sajátja lesz ez a központ, elfogadja azt”* – jelentette ki a Miniszterelnökséget vezető miniszter a Sorsok Házával kapcsolatban. Heisler András az oktatás és a Sorsok Háza kapcsán hangsúlyozta, a legfontosabb az, hogy hiteles és történelmileg helyes kép legyen a magyar társadalom fejében a holokausztról és a zsidóságról. Szerinte ez jelenleg nem biztosított, mivel Schmidt Máriát, a Terror Háza vezetőjét nem tartják alkalmasnak egy ilyen program felügyeletére. Szerintük *„Schmidt nem elismert holokauszt szakértő, ezért nagyon nehéz vele megvalósítani egy nemzetközi elismertségű intézményt”*.

Augusztus 12. A köztársasági elnök a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság támogatása nélkül, de Balog Zoltán miniszter előterjesztésére egyetemi tanárrá nevezte ki Mocsai Lajos kézilabdaedzőt, a férfi válogatott volt szövetségi kapitányát, a 2014-ben újra önállóvá tett Testnevelési Egyetem rektorát. Ezzel egy hosszú és vitatott folyamat zárult le. A rektorra 2014. december 16-án kinevezett sikeres gyakorlati szakember, akit a Semmelweis Egyetemből 14 év után kivált intézmény szenátusa is támogatott, docensként már hosszabb ideje tanított, de az egyetemi tanári kinevezéshez előírt feltételeknek nem felelt meg. Már amikor a törvényhozás 2014 júliusában felmentette a TE-t az egyetemre kötelező bizonyos szabályok alól, és egyebek közt lehetővé tette, hogy az intézményt professzori ranggal nem rendelkező oktató vezesse, általános vélemény volt, hogy ezt a kivételt személyesen Mocsai Lajos érdekében tették. Ám 2015. június 25-én a Debreceni Egyetem az intézmény doktori és habilitációs tanácsának elutasító véleménye ellenére díszdoktori címet adományozott neki az egyetem *„sportstratégiai céljainak*

megvalósításában való eddigi közreműködéséért, a közös kutatási, oktatási feladatokban való eredményes részvétele miatt”, és bár a díszdoktorátus nem tudományos fokozat, hanem kitüntetés, ennek alapján a sportszakember a professzori címet is elnyerte.

Augusztus 13. Lázár János miniszter sajtótájékoztatóján elismerte: államtitkára, a mezőgazdasági nagyvállalkozóként is ismert L. Simon László nem mondott igazat, amikor az RTL Klub riporterének letagadta, hogy tulajdonosa lenne egy olyan cégnek, amely valótlannul és törvénysértő módon hirdette egy élelmiszerkiegészítő terméke gyógyhatását. Az államtitkárt nem váltja le, mondta a miniszter, de neki és összes többi munkatársának azt javasolja, hogy aki kormánytisztviselő lesz, váljon meg gazdasági érdekeltségétől. Három nappal később szokatlan módon külön közleményben is megismételte ezt: *„Nagyra értékelem L. Simon László államtitkár úrnak a Miniszterelnökségen végzett munkáját, ugyanakkor már neki is jeleztem azt az álláspontomat, hogy aki állami vezető lesz, az akkor teszi a legjobbat, ha megszabadul minden valós befolyást jelentő gazdasági érdekeltségétől. A jövőben nyomatékosan felhívom a Miniszterelnökségen dolgozó államtitkárok, helyettes államtitkárok figyelmét, hogy üzleti tevékenységet ne folytassanak! Azért, hogy ne fordulhasson elő olyan helyzet velük kapcsolatban, ahol az összeférhetetlenségnek vagy a visszaélésnek akárcsak a gyanúja is egyáltalán felmerülhet.”*

Augusztus 14. A Mérték Médiaelemző Műhely a Társaság a Szabadságjogokért segítségével pert nyert a Médiatanáccsal szemben – tette közzé a TASZ. Kétévnyi pereskedés után a Kúria döntése alapján a testületnek ki kellett adnia a Klubrádió pályázatával kapcsolatos iratokat, amelyek alapján a Mérték szakértői megállapították: *„a Médiatanács diszkriminatív eszközként használta a formai követelményeket a rádiós frekvenciák újrapályáztatása során és jogszerűtlenül, nem azonos szigorral kérte számon a pályázati követelmények teljesülését”*. Vagyis a testület évekig önkényesen és törvénysértően járt el a Klubrádióval szemben, amikor hiába nyerte el 2010-ben a rádió a 92.9-es ingyenes frekvenciát, az NMHH jogelődje – törvényellenesen – nem kötött velük szerződést; ezután a Klubrádió perre ment a frekvenciáért, amit 2014-ben meg is nyert, de addig a 95.3-on működve 130 millió forintot volt kénytelen fizetni a frekvencia használatáért a Médiahatóságnak.

Válasz érkezett Brüsszelből a Gyurcsány Ferenc cégének adott EU-megbízás miatti tiltakozások egyikére. Az OIKOSZ Alapítvány, amelynek honlapja „jogtulajdonos”ként *„Nagy Ervin filozófus”*-t tünteti fel, 2015 tavaszán több mint tízezer aláírást gyűjtött össze, és petíciót terjesztett az Európai Bizottság elé, hogy vonja vissza a megbízást, mivel sem Gyurcsány Ferenc, sem Dobrev Klára *„nem alkalmas az unió által megkívánt objektív, politikai érdekektől független szakmai munkára”*. A petícióra adott válaszban Walter Deffaa, az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatóságának főigazgatója leszögezte, hogy meglátása szerint nem létezik olyan ok, ami miatt meg lehetne szüntetni vagy fel lehetne függeszteni a szerződést. *„Abbéli aggályaira válaszul, hogy az Altus Zrt. politikai érdekeket kíván majd érvényesíteni, vagy hogy politikai érdekek is beszivároghatnak a szakmai munkába, hadd szögezzem le egyértelműen, hogy a részvételre jelentkezőknek és az ajánlattevőknek bizonyítékkal kell szolgálniuk arról, hogy teljesüljenek a kizárási kritériumok a költségvetési rendeletben foglalt rendelkezésekkel összhangban. Az Altus Zrt. minden olyan dokumentumot a rendelkezésünkre bocsátott, amely igazolja, hogy a konzorciumot vezető vállalat és a konzorcium tagjai”* esetében nincs szó összeférhetetlenségről – írta Deffaa. Azt is leszögezte, hogy az összeférhetetlenségről eseti alapon dönt a Bizottság, de annak valósnak, *„nem pedig hipotetikusnak”* kell lennie. *„Mivel a tanulmány az összes tagállamra kiterjedő adatgyűjtést és helyzetfelmérést szolgálja, ami mindennemű politikai ítéletalkotás nélkül megvalósítható, nem merülnek fel olyan aggályok, hogy politikailag elfogult eredmények születhetnek. A szerződés tárgyilagos és pártatlan teljesítése tehát nincs veszélyben.”* – szögezte le. Az OIKOSZ Alapítvány cinikusnak nevezte ezt az érvelést. → június 30., október 15.

Augusztus 18. Határvadász-századokat állítanak fel, és ezek keretében több ezer rendőrt vezényelnek Csongrád és Bács-Kiskun megyébe, hogy megvédjék a határt az „*egyre agresszívabb*” menekültektől – jelentette be Lázár János miniszter a kormányülés szünetében.

Augusztus 20. A menekültkérdés volt az egyik fő téma a Szent István-napi ünnepi beszédekben is. – A nemzeti ünnepen Szent István-rendet vett át Eötvös Péter zeneszerző és Polgár Judit sakkozó.

Augusztus 25. Orbán Viktor egy évet adott a kormányának ahhoz, hogy "*a szükséges lépéseket megtegye*" – közölte a Miniszterelnökséget vezető miniszter a kabinet munkáját értékelő kormányzati konferencia utáni sajtótájékoztatón. Lázár János azt mondta, hogy a cselekvés legfontosabb éve lesz az előttük álló esztendő, ugyanis a miniszterelnök szerint 2017 és 2018 már "*a bizalom megtartásának éve*", azaz a kormánypártnak készülnie kell a következő választásra. A politikus szerint a fő téma az oktatás színvonalának emelése volt, illetve hogy mennyire fontos az állami bürokrácia csökkentése, mert az versenyhátrányt jelent a cégeknek. A tömeges migrációról azt mondta: látható, hogy a menekültek egyre agresszívabban akarnak bejutni az EU területére, és ez potenciális veszélyforrás. Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere az Indexnek nyilatkozott a tanácskozás után: „*Mi szeretnénk eldönteni, hogy kit engedjünk be és kit nem, ne mások döntsék el helyettünk, de akit meg beengedünk, annak adjunk emberi elbánást, különösen a gyerekeknek.*” Őket úgy kell ellátni, oktatni, mint a sajátjainkat, és ő ezért fog dolgozni – tette hozzá.

Augusztus 28. Kormánypárti képviselők egy csoportja a minősített többséget igénylő honvédelmi és rendőrségi törvény, a belügyminiszter pedig további törvények módosítására nyújtott be törvényjavaslatot a menekültáradat megfékezése, egyebek közt a hadsereg bevetetősége érdekében, egyúttal szeptember 3-4-ére kérték az országgyűlés rendkívüli ülésének összehívását. A Jobbik egy nappal korábban saját törvényjavaslatokat terjesztett elő, benne az alaptörvény módosításával, amit azonban a kormányoldal nem tartott szükségesnek.

Augusztus 30. Az európai értékek semmibe vétele olyan kerítést építeni, amelyet még az állatoknak sem csinálnánk – mondta Laurent Fabius a Le Monde-nak, az I–Télének és az Europe-I-nek adott közös interjújában. A francia külügyminiszter nagyon súlyosnak ítélte azt, ahogy Magyarország viselkedik a menekültkérdésben. Botrányosnak nevezte, hogy egyes európai országok nem fogadják el a menekültek befogadására vonatkozó európai kontingenseket. „*A politikailag üldözött embereket, akik háború sújtotta országokból jönnek, be kell tudni fogadni.*” – hangsúlyozta Fabius. Az MTI-nek nyilatkozva Sziijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter visszautasította ezt. Szerinte úgy tűnik, Európában egyesek még mindig nem képesek megérteni azt, hogy Magyarországra milyen elképesztő és drámai nyomás hárul bevándorlási szempontból a Nyugat-Balkánon keresztül. Álláspontja szerint az a jó európai, aki az európai szabályokat betartja. A schengeni szabályok világosan rögzítik minden uniós tagállamnak azt a kötelezettségét, hogy meg kell védeni a saját és az Európai Unió külső határait. „*Magyarország ezt teszi, és ezzel megfelel uniós kötelezettségeinek*” – szögezte le a miniszter.

Jobbikos jelöltek nyertek Tapolcán két időközi önkormányzati képviselőválasztáson abszolút többséggel, vagyis több szavazatot kaptak, mint a másik három-három jelölt együttvéve. A FIDESZ és a KDNP által támogatott független jelölt mindkét körzetben erősen lemaradva második lett, a szocialista induló pedig harmadik, illetve negyedik. A választás azért vált szükségessé, mert a 2015. április 12-i időközi országgyűlési választáson győztes Rig Lajos a törvényi összeférhetlenség miatt lemondott helyi mandátumáról, a szintén Jobbikos Dobó Zoltán polgármester pedig, bár őt erre jogszabály nem kötelezte, azért tette ugyanezt, mert remélte, hogy így megnövelheti pártjának súlyát, hiszen neki a város vezetőjeként akkor is szavazati joga van a testületben, ha nem képviselő. A kisvárosi helyi voksolás azért váltott ki országos érdeklődést, mert

a Jobbik áprilisban ott szerezte első egyéni választókerületi parlamenti mandátumát. Szabó Gábor, a Jobbik pártigazgatója közleményében azt írta a mindössze 28%-os azaz a két helyen összesen ezer fős részvétellel zajlott választásról, amelyen pártja jelöljeit az összes választójogosult polgárnak mintegy hatoda (576 fő) támogatta, hogy "a Jobbik mint kormányváltó erő mögé ismét felsorakozott a magyar emberek többsége". Többsége a Jobbiknak még így sem lett a 11 fősről az immár nem képviselő, de szavazati jogú polgármesterrel együtt 12 főre bővült testületben, mert létszámuk a független – korábban MSZP-s, de onnan a Jobbikkal vállalt együttműködése miatt kizárt – Lévai József képviselő-alpolgármesterrel együtt is csak hat. Így, mivel az öt FIDESZ-es szemben állt a polgármesterrel, az egyetlen megmaradt szocialista képviselőé lett a döntő szó, a továbbiakban minden képviselőtestületi határozat azon múlt, hogy ő melyik oldalt támogatta. És ő, Buzás Gyula már az időközi választás előtt is többnyire a Jobbikos polgármester mellé állt.

Augusztus 31. Sigmar Gabriel német alkancellár, szociáldemokrata pártelnök egy TV-interjúban „gyalázat”-nak nevezte, hogy egyes EU-tagállamok kivonják magukat a menekültek befogadásából. Giró-Szász András kormányzati kommunikációért felelős államtitkár erre is reagálva tett szemrehányást a német kormánynak: szerinte az európai uniós jogszabályok világosan kimondják egyrészt a schengeni határok egyértelmű védelmét, másrészt azt, hogy egy uniós tagállam területét harmadik országból származó emberek csak érvényes úti okmányokkal és a célország által kibocsájtott vízummal rendelkezve hagyhatják el. Ezek az uniós jogszabályok határozták meg az elmúlt napokban a magyar hatóságok fellépését, mondta. A magyar kormányhivatalnok a politikusokhoz hasonlóan következetesen került a „menekült” szó használatát. "A problémát az okozza, hogy az elmúlt napokban Németország megengedőbb magatartást tanúsított a feltételezhetően Szíriából érkező illegális bevándorlókkal szemben. Az erről szóló híradások az uniós jogszabályokkal szemben reményeket keltenek az illegális bevándorlók között, és ez a nem tisztázott helyzet az, amely jelenleg sokszor átláthatatlan és nehezen kezelhető körülményeket hozott létre."

Szeptember 1. Megalakult a határrendészeti igazgatóság; a Készenléti Rendőrségen belül létrejött szervezet keretein belül 2106 fővel erősítették meg a magyar-szerb határ védelmét. A hat „határ vadász” egység tagjai közé 876 próbaidős végzős rendészeti szakközépiskolás került. A vadászok szeptember 15-től kezdték meg a munkájukat, helikopteres, kutyás és lovas járőr is segítette őket. Közben a Keleti pályaudvaron augusztus utolsó napjai óta káosz uralkodott, a Magyarországon maradni nem akaró menekülteket hol a magyar, hol a határon az osztrák hatóságok nem engedték Németországba utazni, bár augusztus 31-én egy vonat mégis elmehetett. Rogán Antal FIDESZ-frakcióvezető az e naptól Magyar Idők címen megjelenő – saját meghatározása szerint kormánypárti – napilapnak, a volt Napi Gazdaságnak azt mondta: nagyon erős tél várható, milliók vannak úton az Európai Unió felé, ám Magyarország nem lesz képes önállóan kezelni ekkora szociális problémát. Úgy vélekedett, az uniónak is ki kell mondania, nem tud ennyi bevándorlót ellátni, és ő nem szeretné, hogy „unokái az 'Európai Egyesült Kalifátusok'-ban éljenek”. "Véget kell vetni a felelőtlen nyilatkozatoknak, és nem biztatni, hanem lebeszélni kell az illegális bevándorlásról az embereket, ami könnyen tragédiához vezet" – fejtette ki. Érvelése szerint ezért kell felhatalmaznia az Országgyűlésnek a kormányt arra, hogy Magyarország minden szükséges eszközzel meg tudja védeni a határait. Csak azoknak a kérelmeit fogadjuk el, akik erre valóban jogosultak, aki biztonságos országból érkezik, például Szerbia felől, mint a túlnyomó többség az első szakaszban felállított, de könnyen megkerülhető pengés szögesdrót-kerítés ellenére, az nem számíthat arra, hogy átengedik. "Ha pedig kialakul egy olyan szituáció, hogy ezeket a pontokat vagy a műszaki határzárát meg kell védeni, akkor minden eszközt be kell vetni."

Angela Merkel német kancellár egy berlini sajtótájékoztatóján leszögezte, hogy Németországnak nincs felelőssége a Magyarországról vonattal érkező menedékkérők jogi helyzetével kapcsolatos bizonytalanságban. Elmondta, hogy a Németországba érkező szíriai menedékkérők nagyon nagy valószínűséggel megkapják a polgárháborús menekült státust, és „ez a

szíriai helyzetet látva nem lehet meglepetés, minden európai országban hasonlóan kellene lennie”. Szerinte a vádaskodások helyett ki kell dolgozni egy közös menekültügyi politikát: az európai uniós tartózkodásra nem jogosult menedékkérőket vissza kell juttatni hazájukba, az üldözötteket és háborús menekülteket pedig a tagállamok „gazdasági erején, teljesítőképességén és nagyságán” alapuló, illetve a munkanélküliségi ráta figyelembevételével folytatott eljárás szerint szét kell osztani. Lázár János miniszter egy parlamenti bizottsági ülésen kijelentette: „Az EU ebben a kérdésben csődöt mondott, a menekültügyben az EU maga jelenti a problémát, mert nem tudja megoldani határai védelmét, sőt, egységes álláspontot sem tudott eddig kialakítani a kérdésben”.

Magyarországnak nagyon határozottan vissza kell utasítania minden olyan vádat, amely szerint az ország nem megfelelően kezeli a bevándorlók kérdését, hangoztatta a Külgazdasági és Külügyminisztérium államtitkára. Magyar Levente megbeszélést folytatott a budapesti osztrák nagykövetség ügyvivőjével, akit azt követően kértek be, hogy Werner Faymann osztrák kancellár augusztus 31-i nyilatkozatában közvetve bírálta Magyarország eljárását amiatt, hogy a menekülteket aznap hagyta továbbutazni Ausztriába. Az államtitkár kijelentette: huszonnégy órán belül a francia után "már a második szövetséges és baráti ország kormányánál kell eljárjunk" amiatt, mert "minősíthetetlen kifejezésekkel illetik" Magyarország bevándorlási politikáját. Ezt ráadásul olyan országok teszik, amelyek Magyarországnál nagyságrenddel kisebb mértékben szembesülnek "azzal a rettenetes nyomással", amelyet az illegális migráció jelent – fűzte hozzá.

Nils Muižnieks amerikai születésű lett politológus, az Európa Tanács emberi jogokért felelős biztosa az Indexnek küldött cikkében ezt írta: „Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága szerint január óta kicsivel több, mint 430 ezer menedékkérelmet adtak le az európai uniós tagállamokban. 40 százalékukat Németország vette föl, a többiek negyedét pedig Magyarország. Ez azt jelenti, hogy huszonhat EU-s országra jut 180 ezer menedékkérelme, ami finoman szólva sem kezelhetetlen. ... Sajnos a politikusok ... az EU-s országok többségében azon versenyeznek egymással, hogy melyikük tud károsabb üzeneteket küldeni a közvéleménynek. Németország az egyetlen, kimagasló kivétel. ... Bulgáriában és Magyarországon hirtelen megnőtt a menedékkérők száma, és nagyon kevés segítséget kaptak EU-s szomszédaitól, ha kaptak egyáltalán. Egy rossz döntéssel válaszoltak: lezárták a határaikat. Ez egész biztosan nem segítség azoknak, akik a nemzetközi közösség védelmére szorulnak. A kellemetlen politikai igazság viszont az, hogy részben azért jutottunk ide, mert az EU-s menekültfogadási rendszer bünteti azokat az országokat, amelyek Európa határán fekszenek. A valódi gond nem az, hogy menekültek jönnek. A valódi gond a kormányok kapkodó, majdnem hisztérikus reakciója. Ez nem egy bevándorlási válság, sokkal inkább egy politikai válság ... Ha meg akarjuk menteni a szolidaritás és az emberi jogok Európáját, újra kell gondolnunk, hogy hogyan állunk a bevándorláshoz. ... Az EU-tagállamoknak és az Európai Bizottságnak olyan rendszert kellene felállítania, amelyben igazságosan elosztják egymás között a menedékkérőket, a szolidaritás és az emberi jogok védelme nevében. Ez nagyobb védelmet nyújtana a menekülteknek, és egyúttal levinné a terhet néhány EU-s országról. ... A menekültek védelme erkölcsi és jogi kötelesség. Nem egyszerű feladat, de nem is lehetetlen. Muszáj többet tennünk, hogy megvédjük azokat, akiket üldöznek, és akik háború elől menekülnek. De politikai akarat kell hozzá, hogy Európa hű maradjon a saját értékeihez.” Mikola István, a Külgazdasági és Külügyminisztérium biztonságpolitikai államtitkára szeptember 8-án határozottan visszautasította a bírálatot, és tudatta az ET-biztossal, hogy Magyarország betartja a schengeni és a dublini előírásokat.

Az EMMI felsőoktatási államtitkársága döntött több egyetem szétválasztásáról és összevonásáról – jelentette be Palkovits László államtitkár. A Budapesti Corvinus Egyetemről leválasztják a budai "kertészeti" karokat, és a gödöllői Szent István Egyetemhez csatolják. (Ezek 2003-ban éppen Gödöllőtől kerültek át a többször változott nevű budapesti „Közgáz”-hoz.) 2016. július 1-től a Szent István Egyetem Állatorvostudományi Kara kiválik a SZIE-ből, ahová 2000-ben csatolták, és újra önállóvá válik. A Nyugat-magyarországi Egyetemből Szombathely 2017-ben válik ki, a mosonmagyaróvári agrárkar és a győri Apáczai-kar viszont már 2016-ban csatlakozik a győri Széchenyi Egyetemhez. Egyesül Szolnok és Kecskemét főiskolája, valamint az egri Eszterházy Károly és a gyöngyösi Károly Róbert Főiskola is. A Corvinus érintett tanárai és hallgatói tüntetésen

tiltakoztak a szerintük hátrányos átszervezés ellen, a megmozdulások még napokon át folytatódtak. Az egyetem szenátusa sem értett egyet. Balog Zoltán miniszter szeptember 9-én ennek ellenére közölte: a döntés végleges.

Szeptember 2. Este mintegy 4000 tüntető tiltakozott a kormány politikája ellen, a menekültek védelmét, jobb ellátását és kiengedését követelve. Ugyanakkor a Keleti pályaudvarnál szélsőjobboldali, „*fehér Magyarország*” követelő és a menekülteket napok óta önkéntesen segítők elleni antiszemita jelszavakkal uszító tüntetők is megjelentek. A Keleti körül egész nap több ezer ember, köztük sok kisgyerekes család nézett szembe a rendőrökkel, de többségük a több tízezer forintért megvett vonatjegye ellenére nem szállhatott vonatra. A tömeg élelmezése, a hőségben különösen fontos vízellátása, tisztálkodása, vécéhasználata és egészségügyi ellátása nem volt megoldva, az önkéntesek csak részben tudták kielégíteni az igényeket.

Az 56 éves Veres András szombathelyi megyéspüspök lett a Magyar Katolikus Püspöki Kar új elnöke – tette közzé az egyház. A 2002 óta hivatalban volt Erdő Péter bíboros-prímás, esztergom-budapesti érsek a szabályok szerint csak akkor maradhatott volna tovább a testület élén, ha legalább kétharmados támogatást élvez, azonban ennél jóval kevesebb főpap szavazott rá.

Szeptember 3. Orbán Viktor miniszterelnök a Frankfurter Allgemeine Zeitung konzervatív német lapban közölt vendégkommentárt. A cikk címe: „*Akit lerohannak, az senkit nem tud befogadni.*” Egyebek mellett azt írja: „*Nem menekültprobléma, nem menekültügyi helyzet tartja harapófogóban Európát, hanem egy egyre duzzadó újkori népvándorlási hullám fenyeget.*”. A bevándorlás egyben jól jövedelmező üzleti vállalkozás, amelyre veszélyes és gátlástalan bűnözői csoportok telepedtek rá. „*Embertelen, ami a tengeren, az utakon, a határainkon történik, és örültség, amit Európa csinál.*”. A kialakult „*helyzetért az Európai Unió elhibázott bevándorláspolitikáját terheli a felelősség, és felelőtlen minden európai politikus, aki a jobb élet reményével kecsegtetve arra bátorítja a bevándorlókat, hogy mindent hátrahagyva, életük kockáztatásával Európa felé vegyék az irányt. ... ha nem tudjuk megvédeni a határainkat, akkor Schengen veszélybe kerülhet. ... Az emberek azt akarják, hogy urai legyünk a helyzetnek, és védjük meg a határainkat.*” Minden egyéb kérdésről „*csak azután érdemes beszélni, ha feltartóztattuk az áradatot*”, így arról is, hogy „*hány embert akarunk befogadni, vagy legyenek-e kvóták.*”. „*Az ideérkezők egy másik vallásban nevelkedtek, és egy gyökeresen különböző kultúrát képviselnek*”, többségük muzulmán. Ez „*fontos kérdés, hiszen Európa és az európaiság a kereszténységben gyökerezik. ... Vagy nem aggasztó-e önmagában is, hogy az európai keresztény európai kultúra már arra is alig képes, hogy saját keresztény értékrendjében tartsa Európát?*” – kérdezte a cikk végén Orbán Viktor.

„*A német kormány meghívta a terített asztalhoz a szíriai menekülteket*” – jelentette ki a kormánytájékoztató Lázár János miniszter, aki szerint a németek azt a reményt keltették, hogy a szíriaiak engedély nélkül bejuthatnak, és ott maradhatnak. A menekültek azért tagadták meg az együttműködést, mert a németek összevissza beszéltek, vélte Lázár. Pedig az lenne a kötelességük, hogy regisztráljanak és adják be a menedékkérelmüket, amelyet azután elbírálnak az illetékes hatóságok. „*Kirekesztő, megbélyegző folyamat zajlik Magyarország ellen*”, tette hozzá, a régi tagországok szerinte fenyegetik, zsarolják az új tagországokat. A budapesti Német Nagykövetség válaszul közleményt tett közzé, amely szerint a dublini egyezmény érvényes, a menekültstátuszt kérelmezőknek abban az országban kell regisztráltatniuk magukat, amelynek határán keresztül beléptek az Európai Unióba. A képviselő visszautasította a vádak, értelmezése szerint Merkel kancellár nem jelentette be, hogy a szíreket mentesítenék a dublini megállapodásban előírt procedúrák alól. Maga a német kancellár is reagált: „*Németország azt teszi, amit erkölcsileg és jogilag meg kell tennie. Nem többet és nem kevesebbet*”. Figyelmeztette Magyarországot a háborús, illetve polgárháborús menekültek védelmét előíró genfi konvenció betartására. Steffen Seibert német kormányzóvivő a Twitteren ezt idézte Angelá Merckeltől: „*Európa egy értékközösség, a genfi menekült egyezmény pedig nélkülözhetetlen része ennek az értékközösségnek*”. Azoknak kell

védelmet kapniuk, akiknek védelemre van szükségük, ezt pedig valamennyi európai államnak tiszteletben kell tartania. A szociáldemokrata Frank-Walter Steinmeier külügyminiszter pedig azt mondta, hogy Orbán Viktor állítása, amely szerint itt német üggyről van szó, "teljes képtelenség".

Közben Brüsszelben az Orbán Viktorral közös sajtótájékoztatón Donald Tusk, az Európai Tanács elnöke azt mondta: nem szabad, hogy a szolidaritás és a helyzet ellenőrzése iránti törekvések, amiket szerinte Magyarország és barátai képviselnek, kizárják egymást, és ezek mentén megosszák Európát. „Egy kereszténynek mindegy, hogy milyen vallású, vagy nemzetiségű az, aki segítségre szorul” – tette hozzá.

Martin Schulz, az EP elnöke megjegyezte, hogy „Orbán Viktor, aki egy diktatúrában nőtt föl, pontosan tudja, mennyire fontos menedéket nyújtani azoknak, akiket üldöznek”. A magyar kormányfő viszont azt hangsúlyozta, hogy a menekültek tévednek, ha azt hiszik, hogy Európában letelepedhetnek. Úgy gondolja, az lenne a kegyetlenség, ha az ellenkezőjét hitetnék el velük. Néhány óra múlva Schulz a ZDF német közszolgálati televízióban már így fogalmazott: „Orbán Viktor magyar miniszterelnök álláspontja az európai menekültválsággal kapcsolatban teljes mértékben elfogadhatatlan, és az uniós tagországok közötti szolidaritás felmondását jelenti”. Szerinte "nem az EP vagy az Európai Bizottság kudarcáról van szó, hanem a nemzeti kormányok kudarcáról, mint például a magyar kormány, amelyek nem tudnak, és részben nem akarnak részt venni az európai szolidaritásban".

Az EU nem menekültkérdéssel áll szemben, mondta Orbán Viktor a Juncker EB-elnökkel tartott találkozó után. Szerinte egyre nő azoknak a migránsoknak a száma, akik nem háború sújtotta területekről jönnek. Ha tovább folytatjuk azt a politikát, amit eddig csináltunk, akkor tízmilliók fognak jönni, mondta.

Budapesten mindeközben rendkívüli ülést tartott az országgyűlés, ahol a vezető kormánypárti politikusok napirend előtt is elmondták érveiket a szigorító törvényjavaslatok mellett, amire Tóbiás József, az MSZP elnök-frakcióvezetője azt válaszolta, hogy a menekültproblémára benyújtott kormányzati tervezet embertelen, erkölcsstelen, hatástalan, alaptörvény-ellenes és nemzetközi szerződésekkel ellentétes.

Az országgyűlés ezután elutasította, hogy a honvédelmi és a rendőrségi törvény módosításáról szóló, „egyes törvények Magyarország államhatárának hatékonyabb védelmével és a tömeges bevándorlás kezelésével összefüggő módosításáról” című kormánypárti képviselői, valamint az „egyes törvényeknek a tömeges bevándorlás kezelésével összefüggő módosításáról” című belügyminiszteri törvényjavaslatot a házszabálytól eltérve tárgyalják. Ehhez négyötödös támogatottság kellett volna, de az ellenzékben csak a Jobbik szavazott a kormánypártokkal, ez pedig nem volt elég. (146:41 volt a szavazati arány. Tizenegy képviselő nem szavazott, köztük a hivatalosan külföldön tartózkodó házelnök, miniszterelnök és külügyminiszter.) Ezután elfogadták, hogy a kormány tervezetét kivételes eljárással tárgyalják, mert ehhez elég volt az egyszerű többség. Ez lehetővé tette erről a másnapi szavazást. Mivel azonban sarkalatos azaz kétharmados törvényt nem lehet kivételes eljárással módosítani, a másik előterjesztésnek csak a tárgyalását lehetett elkezdeni szeptember 4-én.

Áder János köztársasági elnök, aki Borut Pahor szlovén államfővel tárgyalt Budapesten, a menekültügyről először megszólalva kijelentette: elsősorban humanitárius problémáról van szó, az emberekről még a tél beállta előtt gondoskodni kell. Másrészt bűnügyi gondot is okoz a helyzet, ugyanis az embercsempészek kíméletlenül kihasználják az Európa felé tartó migránsok százezreinek kiszolgáltatottságát, végül pedig nemzetbiztonsági problémával is szembe kell nézni. Áder János azt mondta: Magyarország szándéka világos és egyértelmű, közös európai megoldás kell, és ezért lobbizik már hónapok óta a miniszterelnök. Emellett meg akarja védeni a határokat, ami az állam alkotmányból fakadó kötelezettsége, és be akarja tartani a nemzetközi szerződésekben eredő kötelezettségeket.

A nap folyamán indított Bécs felé vonatot a rendőrség Bicskén megállította, és a menekülteket az ottani befogadó táborba vitte, ami ellen egy részük ülősztrájkjal tiltakozott.

Szeptember 4. "Európa gazdag és gyenge, a határaink megvédésében viszont erőt kell mutatnunk" – mondta az éjjel hazatért Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth rádióban. Úgy fogalmazott: az EU- vezetők kritizálták zárt ajtók mögött is a magyar lépéseket, de jobb ötletet senki nem tudott adni.

Az országgyűlés az előző nap elhatározott kivételes eljárással elfogadta azt a törvényt, amelyhez nem volt szükség minősített többségre. (A Jobbik ezúttal is a kormánypártokkal szavazott.) Ez egyebek közt bevezette a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet fogalmát, és az e helyzetben alkalmazható intézkedéseket, például állami és önkormányzati ingatlanok és ingóságok kártalanítás ellenében történő igénybe vételét, különleges építésügyi, környezetvédelmi és egyéb szabályokat. A jogszabály szól a határon tranzitónák kialakításáról, és arról, hogy a menedékjoggal kapcsolatos eljárást a hatóságnak, illetve felülvizsgálati kérelem esetén a bíróságnak ott a helyszínen vagy kép- és hangkapcsolat útján kell lebonyolítania. Azt a törvényalkotási bizottság tette hozzá a kormány javaslatához, hogy a határozatokat az érintett által értett nyelven kell közölni. Ugyanakkor ugyanez a testület a büntető eljárásból, amelyben börtönbüntetést és kiutasítást lehet kiszabni, törölte a fordítás és tolmácsolás kötelezettségét. Tárkány-Szűcs Babett, a Szegedi Törvényszék elnöke azonban szeptember 15-én azt mondta: az anyanyelvhasználatot nem csak élő szóban fogják biztosítani tolmáccsal, hanem a tolmács mégiscsak le fogja fordítani a vádiratot és az ítéletet, és kézbesíti is azt a védőügyvédnek. A kormány már előre bejelentette: a tranzitónákat, bár magyar területen lesznek, teljesen elzárják Magyarország további részei felé → szeptember 10., 15. – Trócsányi László igazságügyi miniszter megfogalmazása szerint ott „*az országba való belépés idegenrendészeti szempontból nem valósul meg*” –, és mivel az ott tartózkodók a biztonságos országgá nyilvánított Szerbiából érkeznek, gyakorlatilag rendkívül csekély esély lesz arra, hogy valaki menedékjogot kapjon.

Bűncselekménnyé minősítették a határzár tiltott átlépését, megrongálását, valamint a határzárral kapcsolatos építési munka akadályozását, előírva, hogy az emiatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt elkövetőket ki is kell utasítani az országból (tehát menedékjogot eleve nem kaphatnak), és e cselekményekkel kapcsolatban új eljárási szabályokat határoztak meg. Szigorították ugyanakkor az embercsempészet büntetését is.

Miközben a világsajtó legtekintélyesebb orgánumai, köztük a konzervatívak is szinte egységesen (és időnként erős túlzásokkal) elítélték a magyar kormány lépéseit és még inkább azok stílusát, Bohuslav Sobotka cseh, Robert Fico szlovák és Ewa Kopacz lengyel miniszterelnök Prágában Orbán Viktorral tartott találkozója után így nyilatkozott: „*teljes támogatásukról biztosítják Magyarországot azon igyekezetében, hogy legyőzze a kihívást. Szolidaritásuk jeléül a kormányfők készek további segítséget nyújtani Magyarországnak.*”

Legalább száz buszt küld a kormány a Keleti pályaudvarnál dekkoló és az M1-es autópályán haladó 3000 migránsért, hogy az osztrák-magyar határig, Hegyeshalomig szállítsák őket. Nem alkalmaznak erőszakot. – közölte Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter a központi operatív törzs ülése után késő este tartott rendkívüli sajtótájékoztatón. Semmiféle segítséget nem kaptunk az EU-tagállamoktól, miközben rajtunk számon kérik a szolidaritást, de az Európai Unióra nem tudunk várni, mint ahogy Németországra és Ausztriára sem – tette hozzá. Az osztrák belügyminisztérium nem sokkal korábban még azt közölte, hogy büntethetők azok, akik segítenek elszállítani a migránsokat Ausztria felé, de nem sokkal később Werner Faymann osztrák kancellár a Facebookon jelentette be, hogy az ország be fogja engedni a migránsokat. Orbán Viktorral és Angela Merckellel telefonon egyeztetve, a szükséghelyzetre tekintettel hozta meg a döntést. Az osztrák kancellár hozzátette: elvárják, hogy Magyarország teljesítse a dublini egyezményből eredendő kötelességeit és számítanak az ország együttműködésére. Szeptember 5-ére virradó éjjel és 5-én reggel folyamatosan távoztak a buszok Ausztriába. Kovács Zoltán kormányzó azt mondta, hogy mindez egyszeri akció volt, mert ha gyakorlattá válik, nagy baj lesz, vagyis bátorítást nyernek a még úton lévő vagy a még el sem indult menekültek. (Ennek ellenére 5-én is ezrek indultak útnak Ausztria felé. A nap folyamán az osztrák vasút szerint összesen 11 000-en mentek át.) A menekülteknek Ausztriában és Németországban ugyanolyan eljárásról kell keresztülmenniük,

mint amilyen elől Magyarországon elzárkóztak, mondta a szóvivő. Szeptember 4-én egyébként országsszerte 2181 embert fogtak el tiltott határátlépés miatt.

Szeptember 5. Németországban a politikai menedékjogra jogosult emberek befogadásának nincs felső határa, ugyanakkor mindazoknak, akik nem szorulnak védelemre, vissza kell térniük a hazájukba – erősítette meg Németország álláspontját a német kancellár. Angela Merkel a Berliner Morgenpostban megjelent interjújában kiemelte, hogy a politikai menedékjog alapvető emberi jog, és ez a jog „nem ismeri a menedékkérők számának korlátozását”. Németországnak „erős, gazdaságilag egészséges országgént megvan az ereje, hogy megtegye mindazt, ami szükséges” – tette hozzá a kancellár. Ugyanakkor „az embereknek van érzékük a méltányosságra, és elvárják, hogy Európában mindenki ugyanúgy elfogadja ezt a feladatot, mint mi”.

"Azt reméltem, hogy a szabadságharc után lesz kiegyezés, és mint a Magyar Bankszövetség elnöke, ebben a szellemben tárgyaltam a kormányzattal és a bankok külföldi tulajdonosaival" – mondta Patai Mihály, az UniCredit elnök-vezérigazgatója a miskolci közgazdász vándorgyűlésen, majd hozzátette: most már be kell látnia, hogy nincs és nem lesz kiegyezés, csupán folytonos huzakodás a kormányzattal. A magyar bankpiac helyzetét jellemző előadásában kiemelte, hogy az anyabankok összesen 4,5 milliárd euróval tőkésítették fel magyarországi leányaikat, ennyivel járultak hozzá a stabilitáshoz a külföldi adófizetők, majd utalt arra is, hogy a bank- és brókeresdők összességében hatszor nagyobb terhet jelentenek a szektornak, mint amennyit a bankadó egy részének elengedésével nyerne.

Késő este a menekültválságról egyeztetett egymással telefonon Angela Merkel német kancellár és Orbán Viktor miniszterelnök. Egyetértettek abban, hogy mindkét ország betartja európai kötelezettségeit, így a dublini megállapodásból származókat is, továbbá hogy a menekültek továbbutazása kivételes eset volt a magyar határon kialakult szükséghelyzet miatt. Ugyanakkor Szerbia felől nem szűnt meg a tömegek belépése.

Ezen a napon zajlott Kötcsén a jobboldal politikai táborának évente szokásos „polgári piknikje”, de – legalábbis a zárt rendezvény utáni nyilvános megszólalások szerint – ott is túlnyomórészt a menekültválság foglalkoztatta a résztvevőket.

Szeptember 6. Werner Faymann osztrák kancellár az Österreich című lapnak kijelentette: az EU történetének legnagyobb válságáról van szó, igazságos menekültkvóta kell. Németország és Ausztria most először megmutatta, hogy a menekültproblémát csak közösen lehet megoldani. A magyar magatartásról azt mondta, hogy a képek többet mondanak minden szónál, a menekültproblémát nem lehet szögesdróttal megoldani. Hozzátette: "aki nem segít megoldani a menekültproblémát, annak a jövőben pénzügyi következményekkel kell számolnia", hiszen "a szolidaritás nem egyirányú utca". Magyar Levente külügyi államtitkár emiatt élesen bírálta az osztrák kormányfőt. Ugyane napon Christian Levrat, a svájci kormánykoalíció második legerősebb pártja, a Svájci Szociáldemokrata Párt elnöke azt javasolta a SonntagsBlick című lapnak adott interjújában, hogy országa fagyassza be Magyarország pénzügyi támogatását az ottani emberi jogi helyzet és a menekültbotrány miatt, és tiltsa meg Orbán Viktor magyar miniszterelnöknek „és klikkjének” a Svájcba való belépést. A Külgazdasági és Külügyminisztérium reakciója szerint Magyarország minden uniós jogszabályt betart, az ilyen nyilatkozatok a megoldás megtalálását egyáltalán nem segítik, kizárólag felesleges politikai hangulatkeltésre alkalmasak.

Közben részben vonaton, részben magánszervezésű osztrák autókönvojjal továbbra is tömegesen távoztak Ausztriába a Magyarországra érkezett menekültek. Werner Faymann osztrák kancellár délután azt mondta, hogy „lépésről lépésre el kell hagynunk a különleges intézkedéseket, és vissza kell térniük a jogi normáknak megfelelő és emberséges, normális helyzethez”. Szóvivője szerint az osztrák-magyar határon ismét szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket fognak tartani, ha véget ért a menekültáradat. Röszkén, a szerb határnál viszont megnyílt egy új, ezer fős gyűjtőpont. A szögesdrótkerítéssel körülvett, kutyákkal őrzött 10,5 hektáros terület 38 millió forintból épült, és mintegy száz sátrat állítottak fel benne, de hamarosan elégtelennek bizonyult.

Erős ellentétek mutatkoztak meg a legnagyobb magyar vallásfelekezeten belül a menekültek ügyében. Ferenc pápa a Szent Péter téren azt kérte: „*Minden európai templom, kolostor, vallási közösség fogadjon be egy menekült családot, és a püspökök is lépjenek fel ennek érdekében*”. Hozzátette: mindenki „*kérjen megbocsátást Istentől azon emberek és intézmények számára, akik bezárják az ajtót a jobb életet, a családot és védelmet keresők előtt*”, mert „*a gyanakvás és az előítélet a rászoruló idegennek járó tisztelet és szolidaritás bibliai parancsába ütközik*”. Egy levelében, amelyet a Reuters hírügynökség idézett, ezt írta: „*Erőszakos cselekménynek számít, ha valaki falakat, akadályokat épít azok elé, akik olyan helyet keresnek, ahol béke van. Erőszakos cselekmény ellökni magunktól azokat, akik embertelen körülmények között menekülnek egy jobb jövő reményében.*” Miután Christoph Schönborn bécsi bíboros-érsek megígérte, hogy ezer menekültnek csinálnak szálláshelyet a bécsi érsekség ingatlanjaiban, és egy időre a pannonhalmi bencés főapátság is befogadott számos Ausztria felé tartó embert, egy újságíró egy tájékoztatón megkérdezte Erdő Péter bíboros-prímást, hogy a magyarországi egyház egésze miért nem csinál valami hasonlót, amikor tömegével fekszenek menekült családok kisgyerekekkel az aluljárókban. A főpap azt felelte, hogy szerinte a magyar törvények nem teszik lehetővé a nagyobb segítségnyújtást: „*Azt a gyereket kérem mi nem vagyunk jogosultak bevinni egy lakásba, és azt mondani, hogy legyenek itt, mert akkor embercsempészek vagyunk*”. Ezt a kijelentést mint tényszerűen valótlant nagy felháborodás fogadta, amire az érsek utóbb azt válaszolta, hogy az egyház például a Caritas révén sokat segített, csak nem feltűnően. Pajor András katolikus plébános, a Keresztény Kulturális Akadémia elnöke ezzel szemben a Facebook-on ezt közölte: „*mi nem fogunk segíteni, és ebben nem is érzünk felelősséget, mert értelmetlen lenne! ... A bevándorlás-pártiak képviselik az igazi irgalmatlanságot a szegény megtévesztett tömegekkel, de a békés életű európai családokkal szemben is. Ez az igazi képmutatás!*” Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspök pedig a Washington Post tudósítása szerint kijelentette: a pápa nincs tisztában a helyzettel. Szerint valójában arról van szó, hogy Európát elöntik a keresztény, univerzális értékrendre veszélyes tömegek. „*Ők nem menekültek. Ez egy invázió. »Allah Akbar« kiáltásokkal érkeztek. El akarják foglalni az országot.*” A püspök közölte, hogy a pápával szemben a miniszterelnök véleményével ért egyet teljes mértékben. Igaz, másnap a Civilhetes című online kiadványnak azt mondta, hogy az amerikai lap félremagyarázta a szavait, és a szeged-csongrádi egyházmegye most is aktívan segít a menekülteknek, a napokban például egymillió forintért vettek nekik takarókat, de azért megismételte, hogy a pápa félreérti a helyzetet, mert a távolból nem lehet megítélni, miféle emberek jönnek át a határon. Szeptember 11-én aztán már ilyen nyilatkozat jelent meg: a Szeged-Csanádi Egyházmegye szerint kötelességünk fajtól, nyelvtől, vallástól, szimpátiától vagy anyagi helyzetétől függetlenül, minden lehetséges módon segítségére lenni bármilyen testi, lelki, szellemi nyomorban, illetve szenvedést okozó körülmények között élő embertársunknak. Veres András szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia új elnöke ugyanaznap ugyanezt mondta: nemre, korra, nemzetiségre vagy felekezetre való tekintet nélkül kell segíteni az úton lévő, nehéz helyzetbe került embereket.

Bár a menekültek túlnyomó része az évek óta háború pusztította Szíriából és Afganisztánból érkezett, Orbán Viktor miniszterelnök az ORF osztrák közszolgálati televízióknak ezt nyilatkozta: „*a most érkezők többsége gazdasági bevándorló*”, Magyarország ezért zárja el a határokat előttük. Úgy vélte, hogy általában is le kellene zárni Európa határait, és Németországnak és Ausztriának világosan ki kellene jelentenie, hogy több menekültet nem fogad be. Szijjártó Péter külügyi miniszter a Der Standard című osztrák lap másnapi számában megjelenő interjújában kijelentette: számunkra a szolidaritás azt jelenti, hogy megvédjük a határainkat, a magyar-szerb határon lévő kerítés megépítésére azért is volt szükség, hogy az unió külső határait megvédjék.

Szeptember 7. Váratlanul lemondott Hende Csaba honvédelmi miniszter. Miután ülésezett a kormány nemzetbiztonsági kabinetje, ahol áttekintették az illegális bevándorlással kapcsolatos helyzetet, és ezen belül beszámolót hallgattak meg a magyar-szerb határon épülő ideiglenes biztonsági határzár készülségi állapotáról, a miniszter benyújtotta lemondását a miniszterelnöknek,

amelyet Orbán Viktor elfogadott. Új honvédelmi miniszternek Simicskó István kereszténydemokrata képviselőt, az Emberi Erőforrások Minisztériuma sportügyi államtitkárát kérte fel, aki 2010-2012-ben a HM államtitkára volt.

Közben a röszkei táborból a Szerbiából érkezett menekültek egy része kitört, és gyalog Budapestre indult, de aztán visszatértek.

Szeptember 8. Négymillió euró rendkívüli segítséget hagyott jóvá az Európai Bizottság Magyarország számára a menekültválság kezeléséhez, így a menedékkérők fogadására szolgáló létesítmények továbbfejlesztésére, újak létrehozására, a hozzájuk szükséges eszközök és felszerelések beszerzésére, a humán erőforrások és a szállítási lehetőségek bővítésére. A tömeg Szerbia felől folyamatosan érkezett, és lassan ment az emberek regisztrációja, ami növelte a feszültséget. Néhány embercsempészt sikerült elfogni.

Az országgyűlés honvédelmi bizottsága kormánypárti többséggel támogatta Simicskó István honvédelmi miniszteri kinevezését. A jelölt azt mondta, támogatja a kormány eddigi döntéseit menekültügyben, szerinte jó megoldást egyelőre egész Európában senki sem tud. *„Lehet kvótákról beszélni, de előbb meg kell állítani ezt az új típusú népvándorlást, mert akár milliók, tízmilliók lephetik el Európát”*. Kijelentette: a honvédség nem alkalmazhat majd emberi élet kioltására alkalmas eszközöket, és csak az elsődleges határőrizeti szerv, a rendőrség munkáját segítheti. Hozzátette: meg kell tartani a honvédségi beavatkozásban a veszéllyel való arányosság mértékét, *„pofonra valóban nem lehet rakétával visszalőni”*. Az új miniszter kinevezése este már meg is jelent a Magyar Közlönyben. Kósa Lajos (FIDESZ) bizottsági elnök egyébként kimondta, amit a sajtó az előző délután óta sejtetett: Hende Csaba távozásának egyetlen oka az volt, hogy Orbán Viktor nem volt elégedett a határzárépítés ütemével. Maga a volt miniszter szeptember 12-én választókerületében, Szombathelyen, a Polgári esték elnevezésű civil rendezvényen így mondta el a történeteket: a 7-i kormányülésen súlyos kritika érte a honvédség tevékenységét a műszaki határzár építésében, és mivel meggyőződése, hogy az építést végző katonák nem hibáztak, úgy érezte, hogy a felelősséget miniszterként neki kell vállalnia, ezért ajánlotta fel a lemondását. Orbán Viktor miniszterelnök ugyanerről szeptember 14-én a TV2-nek ezt mondta: *„amikor az életünkért futunk, amikor arról van szó, hogy valóban a magyarországi jogrendnek akarunk érvényt szerezni, akkor nem lehet valamit határidőre végrehajtani, ha egyébként fizikailag lehetséges lenne korábban is. Ilyen értelemben a minisztert nem terheli felelősség, mert ő határidőre teljesítette volna a munkát, de én sokkal gyorsabb előrehaladást szerettem volna látni, és így aztán el kellett fogadnom a lemondását.”*

„A menedékkérőket fogadó központokban uralkodó állapotok, az azonnali kiutasítás gyakorlata, a szögesdrótkerítés és egyéb elrettentési módszerek sérthetik az Európai Unióba érkező migránsok alapvető jogait” – állt az Európai Parlament 369 szavazattal, 291 ellenszavazat és 58 tartózkodás mellett elfogadott, jogi kötelező erővel nem bíró állásfoglalásából.

Magyarország 2013-2014-ben ezer keleti keresztény családot befogadott Irakból és Egyiptomból, a nyilvánosság kizárásával, biztonságos módon és a magyar állampolgárság megadásával, azzal a lehetőséggel, hogy bármikor visszatérhetnek az eredeti lakhelyükre – mondta Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere Párizsban, a Közel-Keleten üldözött kisebbségek megsegítése érdekében 56 ország és 11 nemzetközi szervezet részvételével rendezett konferencián. A politikus arról is beszélt, hogy a magyar határzár építését sokan embertelen tetteként akarják feltüntetni, pedig a bajt az európai vezetők nagy része okozza, akik *„káoszt teremtenek azzal, hogy egyszerre mondják, hogy gyertek is, meg nem is. ... Mi egyértelműen azt mondjuk, hogy ne gyertek, mert ennek így nincs értelme, és abban kell segíteni, hogy ott tudjanak maradni a migránsok, ahol vannak. ... nem tudjuk elfogadni, hogy mások kényszerítsenek illegálisan bennünket arra, hogy az országunkat menekülttáborrá változtassuk, és szerintünk ez Európának is egy komoly veszélyt jelent”*. Khalil Youssef, a magyarországi kopt egyház vezetője a szeptember 11-i Népszabadságnak azt mondta: nem tud egyiptomi keresztény menekültek befogadásáról, pedig kizárt, hogy az említett koptok, különösen ha nagy tömegben jöttek, ne tűntek volna fel a templomukban. Tovább

bonyolította az ügyet, hogy Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes Szabó Tímea PM-képviselő kérdésére azt válaszolta: 2008 január 1. és 2015 júniusa között összesen mindössze 263 ember jutott magyar állampolgársághoz úgy, hogy a szigorú feltételek alól államérdekre hivatkozva mentességet adott a köztársasági elnök. Közülük 198 fő volt egyiptomi. Így továbbra is tisztázatlan maradt, milyen ezer családról beszélt a miniszter. Szeptember 22-én a Mandiner oknyomozása derített fényt arra, hogy a számok az állampolgársághoz jutottakon kívül menekülteket, oltalmazottakat, tartózkodási és letelepedési engedélyben részesítetteket is jelentenek, és egyiptomi koptokon és más közel-keleti keresztényeken kívül irániakat is tartalmaznak, de ezek jelentős része tovább ment Nyugat-Európába.

Szeptember 9. Magyarország nem ül szégyenpadon, felelős önálló politikánkat nem adjuk fel csak azért, mert bírálják, és sok ország vezetői valójában egyetértenek velünk – nyilatkozta Sziijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter a Népszabadságnak. *„Ha valakinek az életét, a családját veszélybe sorolják háborúval, diktatúrával, politikai üldözéssel, azt be kell fogadni. ... ennek morális, vallási és jogi alapon is meg fogunk felelni. Ugyanakkor tisztán kell beszélni: a gazdasági bevándorlók befogadására Európa százezres, milliós, tízmilliós nagyságrendben nem képes.”*

A New York-i központú Human Rights Watch emberi jogi szervezet és az Orvosok Határok Nélkül kifogásolta a körülményeket a röszkei regisztrációs központban. Peter Brouckaert, a HRW rendkívüli helyzetekkel foglalkozó igazgatója szerint *„Magyarország a tökéletes megalázás terepévé vált a szíriai emberek és mindazok számára, akik menedéket keresnek Európában”*. Az igazgató szerint a regisztrációs pontokon a menedékkérőket *„karámokban”* tartják, kint a szabadban, tűző napon, élelem és víz nélkül, ha pedig megbetegednek, nem látják el őket gyógyszerrel. *„Egyszerűen elfogadhatatlan, hogy embereket állatokként kezeljenek Európa küszöbén”* – idézte az AP a HRW tisztségviselőjét. Az ORFK másnap sajtótájékoztatón válaszolt: Csiszér-Kovács Viktória szóvivő azt mondta, hogy mindez szemenszedett hazugság, a jogszabályoknak megfelelő ellátást adnak a bevándorlóknak, és folyamatos, 24 órás egészségügyi jelenlétet tartanak fenn a számukra.

Az országgyűlés Kósa Lajos vezette honvédelmi és rendészeti bizottsága a részletes vita végén törölni javasolta a vezető kormányparti politikusok által benyújtott rendőrségi törvénymódosításból azt a jogvédők és a Jobbikon kívüli ellenzék által hevesen támadott részt, hogy a rendőr magánlakásba hatósági határozat nélkül is behatolhasson *„tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben, Magyarország területén jogellenesen tartózkodó személy felkutatása érdekében, ha alaposan feltételezhető, hogy a magánlakásban ilyen személyek tartózkodnak.”* Indoklás: a hatályos rendőrségi törvényben szereplő felhatalmazás elegendő.

Szeptember 10. Michael Roth, Németország szociáldemokrata külügyi államminisztere a Figyelőnek adott interjújában visszautasította és cinikusnak nevezte a magyar kormány részéről Németországot érő kritikákat. Szerinte a dublini rendszer maradéktalan betartásánál fontosabbak a humanitárius szempontok, de ettől még elvárják, hogy az unió határországi regisztrálják a menekülteket. Hozzátette, hogy miközben Görögország, Macedónia és Szerbia is kapott már pénzügyi támogatást a menekültválság kezelésére, nem értik, hogy a különösen válságos helyzetét folyamatosan hangsúlyozó Magyarország kormányától miért nem érkezett ilyen kérés.

A korábbi tervekkel ellentétben nem lesznek Szerbia felé nyitottak a határszélen létrehozandó tranzitzőnák – mondta Lázár János miniszter sajtótájékoztatóján. → szeptember 4., 15. A bevándorlási hivatal munkatársai a határon a magyar oldalon várják majd azokat, akik a menekültekérelmet be kívánják adni. Aki nem adja be a menekültekérelmét, az nem léphet be Magyarországra területére. A bírók a menekültekkel kapcsolatos eljárásokat Szegeden folytatják le, nem a határon. A miniszter egyúttal visszautasította azokat az állításokat, amelyek szerint a kormány nem bánik emberségesen a bevándorlókkal. A bevándorlók ellátása nemcsak jogi, hanem erkölcsi kötelesség is, hangsúlyozta, hozzátéve, hogy nem a segítséget viszik az emberekhez, hanem

őket szállítják a segítségnyújtási pontokhoz, tehát mindenki kap ellátást a táborokban, de csak ott. Az is elhangzott, hogy napi 10 kilométer kerítés épül. Eközben újra tömegek gyűltek össze Budapesten a Keleti pályaudvarnál, tülekedés volt a vonatoknál, ám Ausztria leállította a teljes vasúti forgalmat.

Szeptember 11. Már 3800 katoná van a déli határ közelében – közölte a TV2-ben az előző nap hivatalba lépett Simicskó István honvédelmi miniszter. A katonák elsődleges feladatuként a kerítésépítésben való részvételt nevezte, illetve a rendőrök mellett a biztosítást, mert *"élőerős védelem kell a határ mellé, nem elég a kerítés"*. Az előző napon minden addiginál több, 3262 határsértőt fogtak el a rendőrök a polgárőrökkel együttműködve Csongrád megye déli részén, többségük szír, afgán és pakisztáni állampolgárnak vallotta magát.

Az elmúlt napokban a menekültek *„szabályosan fellázadtak a magyar jogrend ellen”* – jelentette ki a kormányfő Budapesten az Európai Néppárt EP-frakcióvezetőjével, Manfred Weber bajor CSU-politikussal közös sajtótájékoztatóján. Orbán Viktor köszönetet mondott a rendőrségnek; mint fogalmazott, *„megemeli a kalapját”* minden közrendőr előtt, hogy erőszak nélkül tudták kezelni a helyzetet. Arra kérte a menekülteket, hogy tartsák be a szabályokat, és a határszakasz arra kijelölt pontjain lépjenek majd be az országba. Arról is beszélt, hogy ha valaki menedékkérelmet nyújt be, annak igazolnia kell majd azt, hogy Szerbiában ugyanezt már megtette, de nem adtak neki menekültstátuszt. (Mivel ilyen beutazók nem léteznek, ezt értelmezte úgy csaknem minden elemző, hogy valójában minden kérelmet el fognak utasítani.) Manfred Weber arról beszélt, hogy a menekülteknek együtt kell működniük az európai hatóságokkal, és nincs joguk eldönteni, hogy melyik tagállamba szeretnének menni, ugyanakkor *„fontos, hogy minden menekült méltóságát óvjuk”*.

A FIDESZ országos választmánya elnökségének döntése alapján, az általa elfogadott tagsággal újjáalakult a párt esztergomi szervezete – jelentette be Völner Pál, a párt választókerületi elnöke, a térség országgyűlési képviselője. Meggyes Tamás volt polgármester (2000-2010), a város 2010 és 2014 közti országgyűlési képviselője nem lett tagja az alapszervezetnek. *"A szervezet elnökeként a kiegyensúlyozottságra és a konszenzus keresésére fogok törekedni Esztergom ügyeiben"* – fogalmazott Völner Pál, és hozzátette, hogy az új helyi FIDESZ-szervezet nem fog annyira belefolyni a város napi ügyeibe, mint korábban. → május 18.

Szeptember 12. Először kaptak éles riasztást azok a magyar Gripen vadászgépek, amelyek a balti országok légtérének védelmében vesznek részt – közölte a Honvédelmi Minisztérium. A gépek azonosítottak egy orosz An-26-os katonai szállítórepülőgépet a Balti-tenger felett, és sikeresen elfogták. Magyarország szeptembertől kezdve négy hónapon keresztül látta el Észtország, Lettország és Litvánia légtérvédelmét vezető nemzetként, Németországgal közösen NATO-parancsnokság alatt.

Minden addiginál élesebb verbális osztrák-magyar konfliktus tört ki. A szociáldemokrata Werner Faymann osztrák kancellár a Spiegelnek adott interjújában lényegében a náci Németország faji politikájához hasonlította azt, ahogyan az Orbán-kormány a menekültkérdést kezelte: *„Orbán felelőtlenül cselekszik, amikor mindenkit gazdasági menekültnek nyilvánít”, és "tudatosan az elrettentés politikáját alkalmazza. ... Menekülteket úgy vonatra tenni, hogy azt hiszik, teljesen máshova mennek, kontinensünk történelmének legsötétebb fejezeteit idézi. ... Elfogadhatatlan, hogy az emberi jogok a vallás alapján oszlanak meg.”* – mondta arra utalva, hogy korábban az Ausztriába szóló jeggyel vonatra ült menekülteket tájékoztatás nélkül leszállították a bicskei tábornál. Azokat, akik az Európai Bizottság által javasolt kvótarendszernek ellenállnak, mint a visegrádi országok, szerinte az EU-s források megvágásával lehetne büntetni, mert *„a szolidaritás ellen vétnek”*. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter így reagált: az osztrák kancellár viselkedése és nyilatkozata *„teljes mértékben méltatlan egy XXI. századi európai vezető politikushoz”*, hetek óta *"hazugságkampányt"* folytat Magyarországgal szemben, állításai minden alapot nélkülöznek. *„Ezt mi a leghatározottabban visszautasítjuk és kikérjük magunknak.”*

Szeptember 13. Az Országgyűlés elnöke szerint Európa "*krízisponton van*", de ez csak másodlagosan migrációs válság, elsődlegesen egy mély szellemi, erkölcsi és ebből fakadó politikai válság. Kövér László a Magyar Rádió Vasárnapi újság című műsorában sugárzott interjújában azt mondta: Európa és az unió nem a megoldás, hanem maga a probléma, de ezt "*rajtunk kívül kevesen ismerik fel, és ismerik be*".

Az előző napon 4079 határsértőt, köztük 1026 gyermeket fogtak el a rendőrök Csongrád megye déli részén. Közülük sokan nem akartak a röszkei táborban maradni, és ujjlenyomattal nyilvántartásba vétetni magukat, hanem miközben többezer gépkarabélyokkal felfegyverzett katona volt már jelen – noha a honvédség alkalmazását engedélyező törvényt még nem fogadta el az országgyűlés, merre a szeptember 4-i általános vita után nem hívtak össze újabb rendkívüli ülést –, kitörve elindultak az országutakon.

A 14-ére virradó éjszaka teljesen kiürítették a röszkei gyűjtőpontot, noha a nap folyamán Csongrád megyében 5683 illegális bevándorlóval, köztük 931 gyermekkel szemben intézkedtek a rendőrök. Mindenkit buszokra raktak. Körmend után Szentgotthárdon is tábor nyílt. Budapesten este több tüntetés zajlott a kormány ellen, a menekültek védelmében. Közben Németország addigi magatartását gyökeresen megváltoztatva ideiglenesen leállította a vasúti forgalmat Ausztriából Bajorország felé, és újra bevezette a határellenőrzést.

Szeptember 14. 868 próbaidős rendőr (szakközépiskolás) tett esküt a Hősök terén, akiket még végzésük előtt a Készenléti Rendőrség határrendészeti igazgatóságának állományába nevezték ki határvadásznak a szerb-magyar határra. "*Rendben, békében, biztonságban akarunk élni, nem akarunk káoszt.*" – mondta nekik Orbán Viktor miniszterelnök. Szerinte az esküt tévő rendőrök feladata, hogy megvédjék "*a kultúránkat, az életformánkat*" és az ország szuverenitását. Ugyanis Magyarország keresztény ország, és "*nem akarjuk, hogy a világméretű népmozgás megváltoztassa*", nem ezért küzdöttük át magunkat világháborún, kommunizmuson, rendszerváltáson és gazdasági válságon. De "*a történelem ránk rúgta az ajtót*". "*Önök agresszióval fognak találkozni*", tette hozzá a kormányfő, ilyenkor is legyenek emberségesek, de megalkuvás nélkül szerezzenek érvényt a magyar törvényeknek.

A FIDESZ szerint a német kormány megváltozott magatartása igazolja azokat az intézkedéseket, amelyeket Magyarország tett a határvédelem szigorítása érdekében. Gulyás Gergely, az országgyűlés törvényalkotási bizottságának elnöke a röszkei határátkelőnél beszélt. Azt mondta, felelőtlen volt az EU egyes vezetőinek azon – általa hallani vélt – üzenete, hogy mindazok befogadást nyerhetnek, akik egy jobb élet reményében érkeznek Európába. Németország nem váltott irányt a menekültválságban követett politikájában, továbbra is betartja emberiességi és jogi kötelezettségeit, ami azt is jelenti, hogy változatlanul fogadja a területére érkező menedékkérőket – mondta röviddel ezután a német kormány szóvivő. Steffen Seibert szerint az utóbbi napokban kialakult helyzet tette szükségessé a határellenőrzés ideiglenes visszaállítását, de ez nem a határok lezárását jelenti.

Délután lezárták a határt: rendőrsorfallal állta el a menekültek útját Röszkénél, és mindenkit a két kilométerrel távolabb lévő legális átjáróhoz, Röszke II-höz tereltek. "*Nem légmentesen zárjuk le a határt*" – mondta a TV2-nek a miniszterelnök, és emlékeztetett rá, hogy eddig sem lehetett volna a határátkelőn kívül máshol átlépni a határt. Mint mondta, a kapukon keresztül be lehet adni a menekültek kérelmet, ennek az lesz a menete, hogy megkérdezik, hogy beadta-e Szerbiában, ami biztonságos ország, "*ha nem adta be, akkor el fogjuk utasítani*". Szerinte ezek az emberek nem az életüket mentik, hiszen nem felel meg nekik Szerbia, de Ausztriában sem állnak meg, mert nekik nem jó az osztrák életszínvonal, német életszínvonalon akarnak élni. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma ugyanakkor közölte: "*a magyar kormány minden, kísérő, illetve szülő nélkül érkező gyermekekre nem bevándorlóként, hanem mindenekelőtt gyermekként tekint, és gondoskodik biztonságos elhelyezésükről.*"

A migráció okozta problémákat nem a falak és a szögesdrótok, hanem az európai összefogás oldhatja meg – jelentette ki Gianni Pittella, a szocialisták és demokraták európai parlamenti frakciójának vezetője Röszkén.

Szeptember 15. Éjfélről hatályba lépett a szeptember 4-én elfogadott törvény, a szerb-magyar határt teljesen lezárták. 15-ére virradó reggel menekültek máris megrongálták a műszaki határzárát a röszei átkelő közelében. A 16 tagú csoport tagjai átvágták először a gyorstelepítésű drótakeadályt, majd a három méter magas drótkerítést, és átmásztak. Az ott járőröző rendőrök elfogták, majd előállították őket. Később több ilyen eset történt. 14-én minden addiginál több, 9380 embert fogtak el a rendőrök tiltott határátlépés miatt – közölte az Országos Rendőrfőkapitányság. Százharminc máshonnan átküldött bíró segíti ezentúl a Szegedi Törvényszék munkáját – jelentette be Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnöke. Az egyes ítélőtáblák és törvényszékek elnökei 90 bírósági titkár és 245 bírósági tisztviselő kirendelését is vállalták.

Szerbia akár hadsereggel is útját állná annak, hogy Magyarország visszatoloncolja az illegális határátlépőket a területére – idézte a szerb szociális és munkaügyi államtitkárt az M1 tudósítója. A politikus szavai szerint az ország csak azokat fogadná vissza, akik Szerbiában kértek menedékkérelmet, de az eljárást nem megvárva elhagyták az országot. *„Minden lépésünkről tájékoztatjuk a szerb felet”* – mondta egy sajtótájékoztatón Bakondi György miniszterelnöki főtanácsadó. Ezzel szemben Alekszandar Vulin szerb munkaügyi miniszter szerint velük a magyar kormány egyáltalán nem egyeztetett, ők nem tudták, hogy ekkora menekültömeget reked a két határszakasz között. A politikus megjelent a lezárt röszei határnál, és a médiának arról számolt be: hiába kérte a magyarokat, hogy nyissák meg a határt, nem tették. Szijjártó Péter miniszter cáfolt: szerinte Magyarország folyamatosan tájékoztatja Szerbiát arról, mi történik a szerb-magyar határon. Ivica Dacsics szerb külügyminiszter szerint Belgrád számára elfogadhatatlan, hogy más államok visszaküldjék Szerbiába a menekülteket, miközben további menedékkérelmek érkeznek az országba. *„Szerbia nem kívánja tovább élezni a menekültválságot, tovább kíván tárgyalni a közös megoldásról, de azt elutasítja, hogy egyedüli áldozatává váljon a helyzetnek”* – jelentette ki a politikus Prágában.

„Nettó hazugság” az, amit Victor Ponta román kormányfő állít a migránskérdés magyarországi kezeléséről, és méltatlan egy 21. századi politikai vezetőhöz – jelentette ki ugyancsak Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter. Victor Pontának arra a kijelentésére reagált, hogy *„Románia emberként fog bánni a migránsokkal, nem pedig úgy, mint magyar szomszédaink, akik botokkal terelik és sorszámmal látják el őket”*. A miniszter hangsúlyozta, hogy *„a magyar kormány határozottan visszautasítja az elhangzottakat, és egyúttal felszólítja a román miniszterelnököt, fejezze be a Magyarországról szóló hazugságait”*.

Azokat az ablakokat, amelyeken be lehetett nyújtani a menedékkérelmet, a korábbi tranzitóna-elképzeléssel szemben a magyar hatóságok pontosan a határvonalra helyezték el. Így csak az iratokat átvevő, konténerekben ülő hivatalnokok tartózkodtak Magyarországon, a sorbaálló kérelmezők nem, vagyis a többségnél várható elutasítás esetén nem „vissza”-küldték őket Szerbiába, mert még ott voltak. A határ szerb oldalán az alábbi szövegű szórólapokat lehetett találni: *„Magyarország vendégszerető ország, de a legsúlyosabb büntetést fogadosítjuk azokkal szemben, akik illegálisan próbálnak meg átlépni a határon. Az illegális határátlépés bűncselekmény, amiért börtönbüntetés jár. NE HALLGASSON az embercsempészekre! Magyarország az illegális bevándorlóknak nem engedélyezi, hogy a területén áthaladjanak. Magyarország Kormánya”*

Bács-Kiskun és Csongrád megyében a kormány 12 órától fél évre kihirdette a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetet – jelentette be Kovács Zoltán kormánybiztos. Újságírói kérdésre azt is elmondta, hogy két tranzitóna működik majd, Röszkén és Tompán. → szeptember 4., ↔ szeptember 10. Közben több mint száz ember tüntetett Röszkénél, aki rájött, hogy hiába adja be a kérelmét, azt szinte biztosan elutasítják. Több száz migráns ülő- és éhségsztrájkot kezdett a Röske-Horgos autópálya-átkelőnél. Jogvédők azt kifogásolták, hogy a kérelem és az esetleges

fellebbezés elbírálásáig a várakozóknak, köztük kisgyerekeknek, terhes asszonyoknak, betegeknek napokig (a szabályok szerint akár 8+8 napig) kellene a határmenti senkiföldjén tartózkodniuk mindenféle ellátás nélkül, tehát a budapesti Keleti pályaudvarnál is sokkal rosszabb körülmények között. Bakondi György ezt cáfolta. Szerinte akinek az ügyében 24 órán belül nem születik döntés, a tranzitban kialakított szálláshelyekre kerül. A különleges ellátást igénylő személyeket – időseket, betegeket, kisgyermekes családokat – befogadó állomásokra szállítják, ügyükben a korábban megszokott eljárásban döntenek.

Három órás eljárás után délutánra a határon már el is utasították az első menedékkérelmeket. A menekültek egy kizárólag magyar szövegű határozatot kaptak kézhez, amely azzal indokolta a döntést, hogy a kérelmezők biztonságos harmadik országból, Szerbiából jöttek. Szintén magyarul volt olvasható a papíron az, hogy a döntés ellen hét napon belül lehet fellebbezni a Szegedi Ítéltáblán. A végzésben egyúttal szerepelt, hogy egy évre kitiltották őket a schengeni övezetből, noha éppen a magyar hatóság felszólítására adták be szabályosan a kérelmüket.

A magyar–román határon is a magyar–szerb–román hármastól „ésszerű távolsáig” húzódó kerítés megépítésének előkészítéséről döntött a kormány – jelentette be Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter. Másnap el is kezdték építeni. A román külügyminisztérium válasza: az Európai Unió két stratégiai partnerségben levő tagállama közé kerítést építeni *"nem helyes lépés politikai szempontból, az európai szellemiség szerint"*. Manfred Weber, az Európai Parlament néppárti frakciójának vezetője, a bajor CSU politikusa azt mondta, hogy a határok biztosítása során az *"emberiesség mércéjéhez"* kell igazodni. *"Ez azt jelenti, hogy Európa humanitárius követelményeinek megfelelően kell bánni az emberekkel, menekültekkel."* De hozzátette: *„Orbán Viktor miniszterelnök jogos kérdéseket vet fel az Európai Unió külső határainak védelméről, akinek pedig vannak a magyar megoldásnál jobb javaslatai, terjessze elő azokat."*

Kósa Lajos, az országgyűlés honvédelmi és rendészeti bizottságának FIDESZ-es elnöke az M1-nek este ezt mondta: *„Azok, akik még egy hónapja habzó szájjal bíráltak bennünket, most arról beszélnek, hogy Magyarország intézkedései helyesek, és Magyarország az egyetlen ország, amelyik betartja a rá vonatkozó schengeni és a dublini egyezményeket."*

Az Alkotmánybíróság alaptörvény-ellenesnek minősítette és megsemmisítette a Kúria végzését, amely hitelesítette a férfiak és nők nyugdíjba menetelének azonos feltételeire vonatkozó országos népszavazási kezdeményezés aláírásgyűjtő ívét. (A kérdés lényege az volt, hogy 40 év szolgálati viszony után a férfiak is ugyanúgy nyugdíjba mehessenek életkoruktól függetlenül, mint a legutóbbi változtatás óta a nők.) A Nemzeti Választási Bizottság korábban megtagadta ezt, de a Kúria megváltoztatta a döntést, és ezután már meg is kezdődött az aláírások gyűjtése. Az Alkotmánybíróságnál több magánszemély és érdekvédelmi szervezet tett emiatt alkotmányjogi panaszt, arra hivatkozva, hogy a nők pozitív megkülönböztetése alkotmányos követelmény, az egyenlő korhatár pedig ezt megszüntetné. A kezdeményezést, amelynek elindítója éppen a férfiak és a nők közti megkülönböztetést tartották alkotmányellenesnek, a DK-n kívül az összes ellenzéki párt és több szakszervezet támogatta, a DK azonban a kormánypártokhoz hasonlóan felelőtlennek és gazdaságilag károsnak tartotta.

Két évvel halála után szobrot avattak Brüsszelben Horn Gyula volt magyar miniszterelnökről (1994-1998), a Magyar Szocialista Párt egykori elnökéről (1990-1998). *"Nagy ember, nagy magyar, nagy európai volt, legyenek rá büszkék a magyarok"* – mondta Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság keresztényszociális párti elnöke.

Szeptember 16. Rogán Antal a velencei kihelyezett FIDESZ-frakcióülés előtt bejelentette, hogy elfogadta a felkérést, és a miniszterelnök politikai kabinetfőnöke lesz október 1-től. Arra a kérdésre, hogy milyen együttműködésre számít Lázár Jánossal, a Miniszterelnökséget vezető és az ő kinevezését sajtóértesülések szerint ellenző miniszterrel, Rogán azt válaszolta: *„Lázár Jánossal több mint öt éve kiválóan dolgozom együtt"*, és biztos abban, hogy ez most is zökkenőmentes lesz,

hiszen közös a céljuk, *“egy eredményes és sikeres kormányzás, és ebben kell segítenünk mindkettőnknek Magyarország megválasztott miniszterelnökét”*.

Kora délután megszületett az első büntető ítélet az előző nap életbe lépett szabályok alapján. A Szegedi Járásbíróság jogerősen egy évre kiutasított Magyarországról egy iraki férfit a határzár tiltott átlépéséért. A vádlott elmondta, hogy a harcok során két testvérét megölték, a háború elől menekülve indult el testvérel az iraki fővárosból. Egy korábban mások által vágott lyukon bújtak át a kerítésen. A vádlott többször is azt mondta, nem tudta, hogy bűncselekményt követ el. A bíró szerint viszont a drótakadálnál és a több mint három méteres kerítésnél egyértelműbben nem tudja kifejezni egy ország, hogy ebben a formában nem lehet a határt átlépni, így a vádlottnak tisztában kellett lennie azzal, hogy szabálytalan, amit tesz. A mintegy másfél órás tárgyaláson elhangzottakat folyamatosan tolmács fordította a vádlottnak, noha a módosított jogszabály szerint ez már nem lett volna kötelező. A nap folyamán összesen kilenc ítéletet hozott határzár tiltott átlépésének ügyében a bíróság, három esetben egy, hat esetben két évre utasították ki a vádlottakat. Heten iraki, ketten szír állampolgárságúnak vallották magukat. Ugyanakkor egy három gyerekes szír család menedékkérelmét elsőként befogadták.

A rendőrség könnygázzal és vízágyúval verte vissza a kaput áttörő menekülteket a horgos-röszkei átkelőnél. 14 magyar rendőr és becslések szerint többszáz menekült sérült meg, köztük gyerekek és állapotos nők.

Kovács Zoltán kormányzóvivő a röszkei határnál tartott azt mondta: csövekkel, vasrudakkal felfegyverzett migránsok támadták meg a magyar határt, a magyar rendőrök a testükkel védik a határt, nem fognak senki sem átengedni. *“Masszív, agresszív népvándorlás zajlik”* – közölte Sziijártó Péter külgazdasági és külügyminiszter, aki szerint *“ezek nem békés menekültek”*. A szerb külügyminisztert határozottan arra kérte, hogy a szerb hatóságok azonnal lépjenek fel a szerb területről támadók ellen. Az illetékes Nebojsa Sztefanovics szerb belügyminiszter úgy válaszolt, hogy *“humánus, tiszteletteljes módon”* akarják elválasztani az emereket a határtól. Végül a magyar belügyminiszter bezárta a röszkei határátkelőt. → szeptember 20.

Az ENSZ főtitkára elítélte, hogy a migránsok ellen a magyar rendőrség könnygázt használt Röszkénél. *„Sokkoló volt látni, hogyan bánnak ezekkel a menekültekkel”* – mondta Ban Ki Mun a magyar hatóságok fellépéséről. (Sziijártó Péter szerint rosszul tájékoztatták.) Ursula von der Leyen német védelmi miniszter a CNN-nek ugyanerről: *„Ez nem elfogadható. És szembe megy az európai szabályainkkal. Nagyon fontos, hogy tartsuk magunkat az emberi méltósághoz és az emberi jogok betartásához, és a menekülteknek joguk van a tisztességes bánásmódra.”*

A Demokrata című hetilap éppen e napon közölte Orbán Viktor miniszterelnöknek a szeptember 5-i kötcei polgári pikniken elmondott beszédét. Egyebek közt ez hangzott el: *“Az egész menekültügy, az egész népvándorlás, az egész megélhetési bevándorlási probléma megfelelő látószögéből nem más, mint a liberalizmus identitásválsága.”* Vége a *“liberális blablának”* nevezhető szellemi-ideológiai korszaknak, ez új esélyt kínál arra, hogy a nemzeti-keresztény eszmerendszer, gondolkodásmód visszanyerje dominanciáját immár nemcsak Magyarországon, hanem egész Európában. *„Ez az első jó identitásválság, amit átélek”* – tette hozzá.

A magyar miniszterelnök több külföldi lapnak, a Die Pressének, a Le Figarónak, a Timesnak és a Die Weltnek egyszerre adott interjút. Elmondta, hogy nem csak a román, hanem a horvát határ bizonyos részeire is kerítés épül. Megdöbbsent a kvótarendszerrel egyet nem értő országok uniós támogatásainak megnyirbálásáról szóló fenyegetések hallatán, amelyet többször emlegetett Faymann osztrák kancellár. A magyar miniszterelnök úgy látja: a megoldások közös keresése helyett ez visszatérést jelentene a hatalmi szóhoz. A strukturális alapoknak egyébként semmi közük a szolidaritáshoz, azok nem alamizsnát jelentenek, hanem komoly gazdasági érdekek állnak mögöttük Európa régióinak fejlesztésére. Szerinte az elmúlt hónapokban Magyarország volt az egyetlen, amely komolyan vette az unió közös szabályait. Nevetséges, hogy ezért minket támadtak.

Egyelőre újra lehetővé vált, hogy a Közgép indulhasson hazai közbeszerzéseken. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ugyan csak a per jogerős befejezéséig, de felfüggesztette a

Közbeszerzési Döntőbizottság tiltó határozatát. → július 19., december 10. Arra hivatkozott, hogy a vitatott határozat miatti 3 éves eltiltás nemcsak a cégnek okozna súlyos és visszafordíthatatlan károkat, hanem olyan sok közbeszerzést érintene, hogy az a közpénzek hatékony felhasználására is hatással lenne. Szeptember 29-én viszont kiderült: pénzügyi szabálytalanságokat talált a Közgép uniós pénzből finanszírozott projektjeinél az OLAF, a csalások után nyomozó európai hivatal, a nem rendeltetésszerűen felhasznált pénzt pedig visszakövetelheti Brüsszel. Az érintett projektek között volt az M0 autópálya M6-os és 51-es főút közötti szakaszának bővítése, a Szajol–Püspökladány-vasútvonal átépítése és vasútfejlesztés Záhony környékén. A Közgép válasza erre: szabálytalanságokat csak az ajánlatkérőknél vizsgál az OLAF, nem önáluk.

Szeptember 17. A FIDESZ-frakció Kósa Lajost, a párt ügyvezető alelnökét választotta vezetőjévé Rogán Antal helyére. Ő volt az egyetlen jelölt.

„Minden tőlünk telhetőt megteszünk azért, hogy Rogán Antal sikeres legyen” – mondta tájékoztatóján az új kormányfői kabinetfőnökről Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter. Utalt rá, hogy még nem dőlt el, szervezetileg milyen viszony lesz kettejük között. „Ha megkérdezi a véleményemet a miniszterelnök, azt tudom mondani, amit tőle tanultam: a végrehajtó hatalomhoz felelősségnek is kell társulnia. ... nekem tudnom kell felelősséget vállalni minden alá tartozó emberért. Különböző olyan lennék, mint egy szocialista miniszter. Ezt el fogom mondani neki.” → szeptember 21., 22. Hozzátette: miniszterként ő válaszol a parlamentben az ellenzék kérdéseire, és jogi felelősséggel is tartozik azért, ami az alá tartozó minisztériumban történik. Ez igazolni látszott a sajtóértesüléseket, hogy a politikus nem szeretné, hogy Rogán szervezetileg hozzá tartozzon, és ő viselje a felelősséget Rogán lépéseiért, hanem azt tartaná elfogadhatónak, ha Rogán és a stábja közvetlenül a miniszterelnök alá tartozna. Maga Orbán Viktor másnap a Kossuth rádióban csak annyit mondott: Rogán Antaltól azt várja, hogy a kormányzati munka gyengeségeit orvosolja; túl sok a munka, ami a kormányfőre hárul, szüksége van fiatalabb emberekre, akik segítenek neki ebben.

Lázár János megemlítette az előző napi összecsapást is a szerb-magyar határon. „Megrendítő, nem boldogító, hogy összecsaptak”, mondta, de szerinte a rendőrség intézkedése szükséges, arányos volt. Kiemelte, hogy a szerb rendőrség nem támogatta a magyar rendőrök munkáját → szeptember 20., pedig hazugság, amikor szerb politikusok azt állítják, hogy a magyarok nem tájékoztatták őket előzetesen a határ lezárásáról, hiszen Pintér Sándor belügyminiszter ezért utazott oda. Úgy vélte, külföldön hamis, álszent és szereptévesztő módon járnak el, akik a schengeni egyezmény betartása miatt igyekeznek az országot megbélyegezni, ez példátlan rágalomhadjárat. Külön kiemelte, hogy elítéli, amit az osztrák kancellár és a román miniszterelnök művel, "gyűlöletbeszédet folytatnak, próbálják kirekeszteni a magyarokat Európából".

Nagyjából ugyanekkor Zoran Milanović horvát kormányfő azt nyilatkozta, hogy a budapesti kormány politikája, a kerítések építése veszélyes és kegyetlen. (A Magyarországra Szerbia felől bejutni nem tudó menekülttömeg az ő országukat árasztotta el két nap óta, ugyanakkor több csoport Horvátországon át jutott be Magyarországra.) Matteo Renzi olasz miniszterelnök pedig kijelentette, hogy Európa a falak ledöntésére, nem pedig emelésére született. A migrációs válságot érintő intézkedéseivel Magyarország nemzetközi jogokat sértett – mondta Zeid Raad al-Husseini, az ENSZ emberi jogi főbiztosa.

„Horvátország alkalmatlan ahhoz, hogy csatlakozzon a schengeni övezethez” – mondta Szijjártó Péter, aki szerint a horvát bevándorlási rendszer egy nap alatt összeomlott. Élesen bírálta a horvát miniszterelnököt, és bejelentette, hogy Baranya és Somogy megyére is kiterjesztik a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetet. Az előkészítés után azonnal megkezdik a fizikai akadály építését a szükséges horvát szakaszokon.

Az Egri Törvényszék a TASZ által indított perben kihirdetett elsőfokú, nem jogerős ítéletében megállapította: a rendőrség 2011-ben Gyöngyöspatán megsértette a helyi romák egyenlő

bánásmódhoz való jogát azzal, hogy elmulasztott megfelelően fellépni a szélsőséges szervezetekkel szemben, és így elmulasztotta megvédeni a megfélemlített roma közösséget. A bíróság szerint később szabálysértési eljárási gyakorlatával is diszkriminálta a romákat a rendőrség. A jogvédő szervezet szerint először mondta ki a bíróság közérdekű perben azt, hogy a rendőrség hátrányosan megkülönböztette roma honfitársainkat.

Szeptember 18. *"Fegyveres támadás érte Magyarországot"* Horgos felől 16-án a határátkelőnél, de *"a rendőrök megvédték magukat és megvédték az államhatárt, úgy, hogy közben az emberiség szabályait is figyelembe vettük"* – mondta Orbán Viktor miniszterelnök reggel a Kossuth rádióban, hangsúlyozva, hogy a szerb rendőrök tétlenül nézték a menekültek Szerbia felőli támadását.

→ szeptember 20. Ezzel szemben a Washingtonban tárgyaló szerb kormányfő, Aleksandar Vucics kijelentette: reméli, hogy nem ismétlődik meg az eset, amikor a magyar rendőrség szerb területen állókat zavart szét könnygázzal és vízágyúval, aminek szerb újságírók is szenvedő alanyai voltak. Belgrád választ vár az EU-tól, és azt is, állapítsa meg a felelősöket a könnygázos konfliktusért. Továbbá ezt mondta: *„Elvégeztük azt a feladatot, amit előttiünk egyik ország sem tett meg. Szolidaritással és toleranciával fordultunk a menekültek felé, akiknek orvosi ellátást is biztosítottunk.”* Ha a területüket és függetlenségüket fenyegető akciók megismétlődnek, akkor Szerbia kénytelen lesz megvédeni magát, különben ez hatalmas katasztrófát okozhat a régióban. *„Nemcsak a felelősöket, de az egész EU-t is figyelmeztetni szeretném, mert mindaz, ami történt, nem a mi hibánk, hanem azoké, akik nem reagáltak időben és a megfelelő módon.”* A nap folyamán a francia és a svéd miniszterelnök is bírálta a magyar kormányt. A külügyminiszter a nagyköveteket behívatta, és tiltakozott náluk a szerinte „képmutató” magatartás miatt.

"A szomszédjaink nagyon gyorsan összefogtak ellenünk, és most ujjal mutogatnak ránk, de mi nem fogunk szögesdrótot húzni, mint Magyarország" – mondta Zoran Milanović horvát kormányfő. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter szánalmasnak minősítette a horvát miniszterelnök viselkedését. Közleményében azt írta: *„azután, hogy mindössze egyetlen nap alatt összeomlott a horvát bevándorlóellátó rendszer, Milanović még mindig Magyarország hazug és méltatlan támadásával tölti idejét, alaptalan rágalmakat megfogalmazva”*. Közben Horvátországból vonaton és buszon több ezer menekült érkezett Magyarországra. Kovács Zoltán kormányzóvivő Beremenden tartott tájékoztatója szerint például mindenféle egyeztetés nélkül ezer ember érkezett vonattal Magyarbólyba. Bakondi György főtanácsadó példátlanak nevezte, hogy *„előzetes értesítés nélkül 40 felfegyverzett horvát rendőr lépett be Magyarország területére, őket a magyar rendőrök lefegyverezték”*. Kovács Zoltán szerint ezzel a lépéssel Horvátország *„súlyos határsértést”* követett el. A horvát rendőrség szóvivője viszont tagadta, hogy a magyar rendőrök horvát rendőröket tartóztattak vagy fegyvereztek volna le. *„Nem volt se letartóztatás, se lefegyverzés. Ez nem igaz. Egy előzetes megállapodás volt a vonatkísérétről a két oldal rendőrei között.”* Éjfél előtt az ORFK is tisztázó közleményt adott ki az ügyről: *„Magyarbólyon a magyar államhatárt átlépő vonat mozdonyvezetőjét és annak személyzetét a rendőrök előállították, a szerelvényt Magyarország területére bekísérő – szolgálati lőfegyverrel nem rendelkező – horvát rendőröket igazoltatták, majd visszakísérték a horvát államhatárig.”* [Kiemelések a kronológia szerkesztőjétől.] (Kovács Zoltán kormányzóvivő másnap a magyar rendőrséggel is vitába szállt erről.) Ranko Ostojčić horvát belügyminiszter a Jutarnji List című horvát lapnak nyilatkozva a miniszter azt mondta: a rendőrök Magyarországgal egyetértésben a rend fenntartása érdekében kísérték a migránsokat, de Magyarország nyilvánvalóan úgy döntött, hogy *"meghamisítja és kiforgatja"* ennek e megállapodásnak az értelmét. Pintér Sándor belügyminiszter október 5-én Szabó Timea független képviselő (PM) kérdésére ezt válaszolta: *„A horvát-magyar határon a menekültek Magyarországra történő 'vonatoztatásáról' a két ország rendőrsége közt nem volt előzetes megállapodás. ... A magyar rendőrség nem fegyverezte le a vonaton tartózkodó horvát rendőröket, mivel a rendőri ellenőrzés során nem volt náluk lőfegyver.”*

Rogán Antal kijelölt, de még ki nem nevezett miniszterelnöki kabinetfőnökként az InfoRádióban azt mondta, hogy ha Horvátország európai uniós tagállamként be akar lépni a schengeni övezetbe, de nem akarja megvédeni a határokat, akkor éretlen rá, a jelenlegi kormány és vezetés nincs felkészülve a schengeni tagságra, és a schengeni övezetről születő döntéskor a magyar kormány ezt az álláspontot fogja képviselni.

A kormány Zala és Vas megyére is kihirdette a válsághelyzetet.

Gyurcsány Ferenc DK-elnök egy sajtótájékoztatón azzal vádolta meg Orbán Viktor miniszterelnököt, hogy *"tudatosan megszervezte a menekültek elleni támadást"*. Szerinte Röszkénél 15-én a rendőrség hátrébb vonta a sorfalat, kinyitották a határzárát, hogy később a Magyarországra érkező *„ünneplő, boldog tömeget”* minden előzetes figyelmeztetés nélkül megtámadják. Orbán Viktor hazug, manipulatív szándékkal harcot robbantott ki, erre készült hónapok óta, és bizonyítani akarta, hogy erőszakos menekülthullámmal állunk szemben, ezzel félrevezeti a hazai és a nemzetközi közvéleményt – állította az ellenzéki politikus. *„Amit Gyurcsány Ferenc állít, arra a válasz nem politikai, nem rendőrszakmai, hanem egyedül orvosi lehet”* – fogalmazott válaszul Gulyás Gergely, az országgyűlés törvényalkotási bizottságának elnöke.

Szeptember 19. A tömeges migrációs helyzet miatt Benkő Tibor, a Honvéd Vezérkar főnökének javaslatára Simicskó István honvédelmi miniszter elrendelte 500 önkéntes műveleti tartalékos katona (teljes létszámuk 3500 fő) behívását – közölte a Honvédelmi Minisztérium. A behívottak elsősorban azoknak az aktív katonáknak a laktanyán belüli feladatait látják majd el, akik már huzamosabb ideje az ideiglenes biztonsági határzár védelmében vesznek részt.

A Külgazdasági és Külügyminisztérium berendelte Görögország budapesti nagykövetét a görög belügyminiszternek egy svéd lapnak adott interjúja miatt. Szijjártó Péter miniszter szerint a görög politikus *„a csillagokat is lehazudta az égről, amikor arról beszélt, hogy Görögország megvédi a határait. Ha ez így van, akkor hogy jöhetett az idén több mint 202 ezer illegális bevándorló Magyarországra? ... jó lenne, ha a görög kormány nem nézné hülyének az európai embereket, hanem érdemi lépéseket tenne határának megvédése és a bevándorlók regisztrációja érdekében"*. Szijjártó Péter Gentiloni olasz külügyminiszternek az osztrák Der Standard számára adott interjújára is reagált: Olaszország a bevándorlási hullám egyik frontországja, így az olasz külügyminiszter *„jobban tenné, ha arra figyelne, hogy az országa minden uniós előírást betartson, ahogy Magyarország betart"*.

„Nem volt megállapodás a magyarokkal. Rákényszerítettük őket, hogy fogadják a menekülteket, úgy, hogy odaküldtük az embereket, és továbbra is ezt fogjuk tenni” – jelentette ki a korábbi állításoktól eltérően Zoran Milanović horvát miniszterelnök. Dícséretben részesítette azokat a rendőröket, akik előző este vitatott körülmények között átjöttek Magyarországra. E napon délelőtt tíz óráig mintegy 1200 migráns érkezett Magyarországra a magyar-horvát határ Baranya megyei szakaszán, miközben 6700 menekült utazott az ausztriai Burgenlandba a magyar határátkelőkön keresztül. Szijjártó Péter egy sajtótájékoztatót azt mondta: 18-án délután háromszor is felhívta telefonon a horvát külügy irányítóját, aki mindháromszor hazudott neki. Vesna Pusić azt mondta neki, hogy a két belügyminiszter megállapodott, később a helyi rendőrfőnök megállapodására hivatkozott, miközben kiderült, hogy semmilyen megállapodás, sőt kommunikáció sem volt. *"A horvát kormány a szemébe hazudott a magyar és a horvát embereknek, az Európai Uniónak és az európai uniós polgároknak, amikor elkezdte regisztráció nélkül Magyarországra szállítani a menekülteket és úgy tett, mintha erről egyeztetett volna a magyar hatóságokkal"*.

A nol.hu azonban este olyan előző napi videofelvételt közölt, amely a horvát fél állítását igazolta. Ebből ugyanis az derült ki, hogy a vonat a határon megállt, mert a mozdonyvezető közölte, hogy nem mehet tovább. A magyar oldalon hat magyar rendőr várta a vonatot, egyikük felszállt, és megkérte a horvát rendőröket, hogy maradjanak fent Magyarbólyig, mert hatan nem bírnak majd ezer emberrel. A videón látható és hallható egy magyar rendőr, amint telefonon azt

mondja, hogy „itt állok a vonaton a horvát parancsnokkal”. A horvátok telefonáltak, a vonat szabad jelzést kapott, és 10 km/órás sebességgel begurult Magyarbólyra.

19-én 12-13 000 menekült érkezett Magyarország felől Ausztriába az osztrák vöröskereszt becslése szerint. Semmiféle regisztráció nem történt magyar részről – ahogy a magyar vezetők által emiatt bírált Horvátországban vagy korábban Szerbiában sem –, de az áthaladás rendezetten folyt. Kovács Zoltán kormányzóvivő ennek ellenére butaságnak nevezte azokat a külföldi beszámolókat, amelyek szerint Magyarország megnyitotta volna a horvát határszakaszt a migránsok előtt. Szijjártó Péter miniszter néhány órával korábban azzal magyarázta a történeteket, hogy amíg nem épül meg a kerítés, addig nem lehetett ugyanúgy visszaküldeni a menekülteket, mint a szerb szakaszon, mert kaotikussá vált volna a helyzet.

Szeptember 20. Nebojsa Sztefanovics szerb és Pintér Sándor magyar belügyminiszter ünnepélyesen újrainyitotta a horgos-röszkei határátkelőnek azt a részét, amelyen az autópályán van. A két belügyminiszter a korábbi napok éles magyar bírálataival ellentétben → szeptember 17., 18. köszönetet mondott egymásnak a jó kommunikációért és a zökkenőmentes együttműködésért. Pintér Sándor szerint azt mondta: bajban ismerszik meg a jó barát. Bakondi György miniszterelnöki főtanácsadó szerint pedig Magyarország garanciákat kapott Belgrádtól arra, hogy a szerb fél gondoskodik a határforgalom megfelelő ellenőrzéséről.

Közös közleményt adott ki a Labancz Zsolt SP (piarista) vezette Férfi Szerzetes-elöljárók Konferenciája és a Deák Hedvig OP (domonkosrendi) vezette Magyarországi Rendfőnöknők Konferenciája a menekülthelyzetről. *“Hazánkban, ahol oly nagyon hiányzik a társadalmi bizalom, az egymás iránti bizalom, nem szeretnénk belenyugodni abba, hogy közösen azt éljük át, elzárjuk szívünket mások szenvedése elől. Akármi is legyen a helyes politikai megoldás – s egyértelmű, hogy itt okosságra és távlatos bölcsességre van szükség –, egy biztos: csak annak az embernek és annak az országnak van jövője, aki és amely képes az együttérzésre, képes átlépni a bizalom küszöbét, aki meg tudja osztani a sajtóját, s képes odalépni irgalmas szamaritánusként testvére testéhez és sebéhez, hogy ott titokzatos módon találkozzék Jézus testével és sebével. ... Mi, szerzetesek, ki szeretnénk fejezni mélységes hálánkat és köszönetünket mindazok iránt, akik együttérző szívvel fordultak az utóbbi időkben a hazánkba érkező menekültek felé: önkéntes segítők, adományozók és adományosztók, orvosok és mentális, pszichológiai segítséget nyújtók. Lelkiünk jobbik feléről tettek ők tanúságot, s mindannyiunkat kihívnak zárkózottságunkból, félelmeinkből. Köszönet és hála nekik.”*

Hét jelölt közül 60%-os többséggel győzött a szocialista jelölt egy XIII. kerületi önkormányzati időközi választáson, amelyet az előző képviselő halála miatt írtak ki. A részvételi arány mindössze 22% volt, 1339 érvényes szavazatot adtak le. A FIDESZ nem indult, a KDNP önálló jelöltjét harmadannyian támogatták, mint a kerületben évtizedek óta kormányzó MSZP-ét. Az önmagában nem túl jelentős helyi voksolás a szocialisták ottani töretlen népszerűsége miatt keltett figyelmet.

Szeptember 21. Az országgyűlés elfogadta a rendőrségi és a honvédségi törvény módosítását, így megeremtődött az egyébként már szeptember 10. óta a határon jelen lévő honvédség alkalmazásának teljes jogalapja. A Jobbik a kormánypártokkal szavazva biztosította az előírt kétharmadosnál nagyobb többséget. Az LMP és a függetlenek nemmel szavaztak, az MSZP tartózkodott. A jogszabály a „tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet” idejére adott új feladatokat és jogokat a fegyveres testületeknek. A honvédség közreműködik „az államhatár őrzésében, az államhatár rendjét közvetlenül veszélyeztető konfliktushelyzet és a tömeges méretű migráció kezeléséhez szükséges intézkedések végrehajtásában, valamint az államhatár rendje ellen irányuló erőszakos cselekmények elhárításában”. Kimondták, hogy nem minősül lőfegyverhasználatnak a gumilövedék, a pirotechnikai eszköz, a könnygázgránát alkalmazása, az elfogó háló célba juttatása. Ezzel újra engedélyezték a 2006-os őszi események után az akkori

ellenzék teljes egyetértésével betiltott gumilövedéket. Ugyanakkor a törvényalkotási bizottság javaslatára kimondták, hogy az ilyenkor bevetett katonának általában a rendőrségi és nem a honvédségi törvény előírásai szerint kell működni, fegyverhasználati joga van, de kötelezettsége nincs, és a fegyver vagy más, testi sérülés okozására alkalmas kényszerítő eszköz használata soha nem irányulhat emberi élet kioltására. Az eredeti javaslat *„másképpen el nem hárítható személy elleni életet vagy testi épséget súlyosan veszélyeztető támadás”* esetében még a halálos lövést is engedélyezte volna. A törvényhozás főbizottsága és a honvédelmi és rendészeti bizottság indítványára törölték azt a mondatot, amely ilyen válsághelyzetben kiterjesztette volna a menekülteket kereső rendőrök jogát magánlakások átkutatására hatósági határozat nélkül. A törvényt Áder János köztársasági elnök még aznap aláírta, így az másnap hatályba lépett.

Ezt megelőzően, napirend előtt a miniszterelnök az országgyűlésben is elmondta, hogy *„veszélyben a határaink, veszélyben Magyarország, veszélyben van Európa”*, Magyarországnak pedig *„kötelessége megvédeni az európai családot, az európai határokat”*.

Lázár János egyeztetett Orbán Viktor miniszterelnökkel Rogán Antal kabinetfőnöki kinevezéséről, majd bejelentette, hogy nem mond le emiatt. A Miniszterelnökséget vezető miniszter leszögezte: arról született megállapodás, hogy papíron sem ő lesz Rogán hivatali főnöke. → szeptember 17., 22.

A kormány a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara, valamint a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége kezdeményezésére hivatkozva – mindkét szervezet elnöke a FIDESZ országgyűlési képviselője – határozatot hozott, amely szerint a törvény szerinti 300 hektár földszerzési maximum alkalmazásával lehetővé teszi a földművesek számára az állami tulajdonú földterületek (mintegy 380 000 hektár) megvásárlását, és ezt 2015. december 31-éig le is bonyolítják. A *„Földet a gazdáknak!”* programhoz egyebek közt a következő irányelveket határozták meg: átlátható eljárások legyenek, az erdők és természetvédelmi területek nem tartoznak bele, három hektárnál kisebb földrésztleteket egyszerűsített ajánlattételi felhívással, három hektárnál nagyobb földrésztleteket pedig a 23 megyei jogú városban a fővárosi és megyei kormányhivatalok által lebonyolított árverésen lehet megvásárolni, a helyben kialakult piaci ár feletti értéken, 20 éves elidegenítési és terhelési tilalom, valamint a Magyar Állam visszavásárlási jogának kikötésével és földvásárlási hitelprogram meghirdetésével. Az ellenzék tiltakozott, mert a földeladás szerinte a sokszor szabálytanul, „mutyival” kijelölt egyéni földbérlőket támogatja (miközben a bérlők többsége gazdasági társaság, ezért nem szerezhethet földtulajdont), és törvénymódosítást tartott szükségesnek, míg a kormány elegendőnek tartotta a saját hatáskörében hozott döntést.

→ október 16.

Szeptember 22. Az országgyűlés *„Üzenet az Európai Unió vezetőinek”* címmel határozatot fogadott el kizárólag kormánypárti szavazatokkal, az MSZP és a függetlenek ellenszavazata, illetve a Jobbik és az LMP távolmaradása mellett. Ez egyebek közt kimondta, hogy az *„illegális bevándorlás”* terén *„kialakult helyzetért az Európai Uniót terheli a felelősség. Mára odáig jutottunk, hogy Brüsszel felelőtlen politikája miatt emberek halnak meg. Az európai politika szégyene, hogy mindez bekövetkezhet. Ennek az embertelenségnek véget kell vetni. Ki kell mondanunk, hogy felelőtlen minden európai politikus, aki a jobb élet reményével kecsegtetve arra bátorítja a bevándorlókat, hogy mindent hátrahagyva, életük kockáztatásával Európa felé vegyék az irányt. Közép-Európa országai, amelyek csak nemrég lábaltak ki a gazdasági válságból, nem engedhetik meg, hogy Brüsszel elhibázott politikájának kárvallottjai legyenek. Nem engedhetjük meg, hogy az illegális bevándorlók veszélyeztessék a magyar emberek munkahelyeit és szociális biztonságát. Jogunk van megvédeni kultúránkat, nyelvünket, értékeinket. ... Ezért felszólítjuk az Európai Unió vezetőit, hogy hallják meg az emberek hangját. Térjenek vissza a józan ész útjára és védjék meg Európát és az európai polgárokat. Továbbá ezúton felszólítjuk a Magyar Kormányt, hogy teremtse meg a szükséges pénzügyi forrásait és a jogszabályi feltételeit annak, hogy Magyarország minden szükséges eszközzel meg tudja védeni a határait.”*

Az uniós belügyminiszterek döntése szerint Magyarországnak be kell fogadnia 1294, Olasz- és Görögországban regisztrált, főleg Eritreából, Szíriából és Irakból menekült embert. Magyarország, Csehország, Szlovákia és Románia nem szavazta meg a határozatot, de az ennek ellenére kötelezővé vált, ugyanakkor számos enyhítési lehetőséget is tartalmazott. Orbán Viktot jelezte: lehet, hogy bírósághoz fordulunk a nem egyhangúlag hozott döntés ellen.

Egy törvényjavaslatból kiderült, hogy külön minisztériummá szervezik a kabinetirodát, amelyet a volt FIDESZ-frakcióvezető miniszteri rangban vezet a továbbiakban. Így oldható meg, hogy Rogán Antal a miniszterelnök politikai kabinetfőnökeként ne legyen Lázár János beosztottja, és világosak legyenek a felelősségi viszonyok. → szeptember 17., 21. Míg a hatályos törvény úgy szövegezte, hogy a Miniszterelnökség „elsősorban a kormányzati koordinációt ellátó minisztérium”, az új javaslat szerint a Miniszterelnökség „elsősorban az állam tevékenységének kormányzati, valamint a Kormány társadalompolitikai tevékenységének összehangolását ellátó minisztérium”, a Miniszterelnöki Kabinetiroda pedig „elsősorban általános politikai koordinációt ellátó minisztérium” lesz. Az addigi kabinetfőnök, a nyilvánosság előtt nem ismert, de Orbán Viktor legbizalmasabb munkatársai közé tartozó Nagy János tisztségét „szervezési kabinetfőnök”-re javasolta átnevezni a Lázár János által benyújtott tervezet. Ezzel függött össze, hogy 24-én lemondott Nobilis Márton, a 2014. október 1-én létrehozott és az új tárcához átsorolt Nemzeti Kommunikációs Hivatal elnöke.

Szeptember 24. Heves és hosszú vita után több ponton Orbán Viktor elképzelései érvényesültek az Európai Unió csúcsertekezletén. Az EU pénzügyi segítséget ad Törökországnak, Libanonnak és Jordániának, ahol több mint négy millió szíriai menekült él, valamint támogatja a nyugat-balkáni országokat a válság kezelésében. Több pénzt kapnak az ENSZ segítő szervezetei, és az EU megduplázza a menekültkérdésre fordítandó saját alapját is. A magyar miniszterelnök megakadályozta a kvótarendszer bevezetését. Azt a javaslatát azonban nem fogadták el, hogy a görög határokat közös, nemzetállamok felajánlásából feltöltött erők védjék. Az ülés előtt Bajorországban részt vett az ott kormányzó CSU tartományi parlamenti frakciójának ülésén, és a német szövetségi kormányt bírálva részesévé vált az Angela Merkel szövetségi kancellár, CDU-elnök elleni CSU-támadásnak. Német támogatók és ellentüntetők egyaránt fogadták. Másnap Bécsben külön is tárgyalt a magyar kormányfő és Faymann kancellár. Az osztrák politikus utóbb kijelentette: van feszültség, de a találkozó „megmutatta, hogy beszélünk kell egymással”. Az Európai Unió külső határának biztosítására hozott intézkedéseket „jogszerűnek” nevezte, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a menedékjog ezzel „egyenrangú, az egy emberi jog”. Orbán Viktor azt mondta, hogy a megbeszélések konstruktívak voltak, a jó szándék légköre uralta őket, és bár voltak véleménykülönbségek, azokat mindenki át akarja hidalni, ezért szerinte „az osztrák-magyar kapcsolatok most jobb állapotban vannak, mint reggel 8 órakor”. Ausztria is tudomásul veszi, hogy a magyar-horvát határon is létre kell hozni egy, a szerb határnál létesítetthez hasonló határrendészeti rendszert a határátlépés európai formáinak biztosítása érdekében.

Szeptember 25. Éles ellentét tört ki két baloldali ellenzéki párt között: Gréczy Zsolt, a DK szóvivője azt kérdezte az MSZP-től, hogy a párt hivatalos álláspontjának tekinthető-e, amit Mesterházy Attila fogalmazott meg egy konferencián, miszerint támogatja Orbán Viktor menekültügyi politikáját. Gréczy szerint „Ha igen, akkor beszéljünk nyíltan és világosan: az MSZP ebben az esetben elárulja az európai baloldal igazi értékeit, és elárulja a demokratikus ellenzék szavazóit.” Figyelmeztette a szocialistákat, hogy a menekültügyben választani kell az erkölcsös, tisztességes, egyszerre európai és nemzeti érdekeket képviselő politika között, illetve az „orbáni erőszakkal” való azonosulás és kollaboráció között. Az MSZP szóvivője, Budai Bernadett erre úgy válaszolt, hogy „az MSZP nem Orbán Viktor menekültpolitikájával ért egyet, hanem azzal a határozott javaslatcsomaggal, amelyet a szocialista párt hónapok óta mond, és amellyel két napja még a DK is egyetértett”. Mint írta, az MSZP a menekültügyet nemzeti ügynek tekinti, amelyben

minden pártnak a konszenzust, nem pedig a konfliktust kellene keresnie. *„Kár, hogy a menekültügyből pártpolitikát csináló FIDESZ mellé a DK is felzárkózott.”*

Szeptember 28. A kormány elveszi a kiemelt EU-s projekteket a botrányokkal sújtott Országos Roma Önkormányzattól, az összesen 10 milliárdos nagyságrendű programok az EMMI-hez tartozó Türr István Képző és Kutató Intézethez kerülnek. Rétvári Bence (KDNP), az Emberi Erőforrások Minisztériuma államtitkára az országgyűlésben nyilvánosságra hozta, hogy 272 millió forintot költöttek el szabálytalanul a programban, az ORÖ-t ebből 228 millió visszafizetésére kötelezték. Az ORÖ felügyelete alól a kormánydöntéssel kikerült egyebek közt a Nő az esély projekt (költségvetése több mint 4 milliárd forint), a roma mentorhálózati program (2 milliárd Ft), a 9000 hátrányos helyzetű iskolás támogatását segítő Útravaló ösztöndíj és mentorprogram (6 milliárd Ft), az Aktívan a tudásért program, mely a felnőttek általános iskolai végzettség megszerzését segítené (6,3 milliárd Ft) és az Integrált gyermekprogramok (3 milliárd Ft). Hónapok óta közszájon forgott, hogy szabálytalanságok, visszaélések történtek különböző roma programoknál, így a Híd a munka világába címűnél. A NAV három ügyben is nyomozott. Ellentét támadt az ORÖ 2014-ben megválasztott elnöke, Hegedüs István és elődje, Farkas Flórián miniszterelnöki megbízott között, aki 2011 és 2014 között (illetve a még Országos Cigány Önkormányzatnak nevezett testület élén 1995 és 2003 között) volt elnök, 1991 óta a Lungo Drom cigányszervezet vezetője és 2002 óta a FIDESZ országgyűlési képviselője. → október 5., november 26., december 15.

Szeptember 29. Külön államtitkárság irányítja majd a NAV-ot, amelynek szervezetét is átalakítják – jelentette be Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter. Ennek vezetője Tállai András FIDESZ-képviselő lesz, aki addig is NGM-államtitkár volt. Ez a megoldás azt jelentette, hogy a politikusnak nem kellett lemondania képviselői mandátumáról. A miniszter az Inforádióknak létszámcsökkenésről beszélt: *„Azt be kell látni, hogy 23 000 fő egy ekkora méretű gazdaságnak és országnak nagy.”* Szerinte a regionális szervezeti rendszer idejétmúlttá vált, meg lehet szüntetni, ami közel 2300-2400 embert érint a NAV állományában. Továbbá, mint mondta, az nem megy, hogy úgy történnek vizsgálatok, hogy az a hozzáállás, hogy mindenki visszaél, mindenki bűnös. *„Azt tűztem ki magam elé célul, hogy az adóhivatallal megértessem, hogy ha ... fél év, tehát 180 nap alatt nem sikerül egy vizsgálatot befejezni, akkor ott valami más gond van, és inkább magával a hivatallal van a gond.”*. Holecz Gábor, a Vám- és Pénzügyi Dolgozók Szakszervezete VPDSZ elnöke október 4-én közölte, megdöbbenőnek tartják, hogy a NAV átszervezéséről határozó úgynevezett átszervezési bizottságból egyedülálló módon éppen a munkavállalói érdekképviselők maradtak ki, ezért mind a beosztottak, mind a vezetők csak a sajtóból értesülnek a különböző átszervezési koncepciókról. → július 20., december 1.

Több más államtitkár-cserét is bejelentettek, így például a régi FIDESZ-es Répássy Róbert leváltását az Igazságügyi Minisztérium államtitkári tisztségéből. Róla Trócsányi László miniszter a Kossuth rádióknak azt mondta: munkáját és emberi tisztességét nagyra értékeli, jó kapcsolatuk volt, de a továbbiakban *“másfajta munkavégzésre lesz szükség a politikai munkában”*.

Világmeletű, tehát az Európán kívüli országokat is bevonó választ vár a menekültválságra Orbán Viktor, és azt is megakadályozná, hogy a krízis miatt iszlámellenes hangulat alakuljon ki Európában – a magyar kormányfő erről New York-ban, az ENSZ székházában beszélt. Az ENSZ terrorizmusról foglalkozó értekezlete után egyeztetett Abdel-Fattáh esz-Szíszi egyiptomi elnökkel, és a beszélgetés során hangsúlyozta, hogy nem az iszlám hittelt van probléma, hanem a tömeges illegális migrációval.

Szeptember 30. Újabb fázisába lépett a FIDESZ és egykori szövetségese, Simicska Lajos nagyvállalkozó közti ellentét. A fővárosi közgyűlés úgy döntött, hogy egyoldalúan felmondja szerződését Simicska reklámcéggel, a Mahir Cityposter Kft.-vel, és elbontatja a budapesti közterületekről mind a 761 hirdetőoszlopát. A 2006-ban, még Demszky Gábor főpolgármestersége

idején, de a FIDESZ-frakció csaknem felének támogatásával kötött szerződésről most egy vizsgálat kimutatta, hogy „*nagyon előnytelen és a kötelezettségek szempontjából súlyosan egyoldalú*”, mert a főváros azt vállalta, hogy az oszlopok 50 méteres körzetében 25 éven keresztül sem maga, sem más vállalkozás számára nem engedélyez reklámcélú tevékenységet. Így gyakorlatilag monopóliumhelyzetbe hozta a Mahirt a forgalmas csomópontokban, valamint belvárosi tereken. A Mahir mindezért cserébe a nettó bevételének 15 %-át, de legalább évi 45 millió forintot volt köteles fizetni, és ennél többet akkor sem adott, amikor magas volt a bevétele. Továbbá a főváros szerint a Mahir nem teljesítette egyes vállalásait, így a légszennyezőmérő oszlopait nem oda telepítette, ahova kellett, és az internetes terminálokkal is baj volt. Maga Simicska Lajos erre úgy reagált, hogy a szerződésben nagyon pontosan körülírták, milyen feltételek esetén mondható fel, és szerinte most egyetlen ilyen feltétel sem áll fenn. Perelni fog, mert a szerződés felmondása *"nyilvánvalóan jogszabályba ütközik, egyben bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúját is felveti"*. → december 22.

A Szolnoki Törvényszék Sukoró-ügyben hozott első fokú döntésében különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés kísérletéért négy év letöltendő börtönbüntetésre ítélte Tátrai Miklóst, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. volt vezérigazgatóját, bűnsegédként 3 év 6 hónapra Császy Zsoltot, az MNV volt értékesítési igazgatóját és pénzbüntetésre V. Bálint ügyvédet, viszont Markó Andreát, a Pénzügyminisztérium volt szakállamtitkárát és F. Zsolt értékbecslőt felmentette. A vád szerint 1 milliárd 294,6 millió forint vagyoni kár érte volna a magyar államot, ha a Fejér megyei Sukoró község melletti területen tervezett King's City kaszinóberuházás kapcsán a telekcsera megtörténik, mert a magyar állam Joav Blum albertirsai és pilisi gyümölcsöseit túllárazottan vásárolta meg, míg a beruházásnak helyet adó mintegy 80 hektár sukorói földet áron alul adta el neki. A szerződést a Fővárosi Ítéltábla 2011-ben semmisnek mondta ki. A vádlottak védői felmentést kértek és a bűncselekmény hiányára hivatkoztak, mivel szerintük nem érte kár az államot. Tátrai ügyvédje azt mondta védőbeszédében: az volt az ügy lényege, hogy rá lehessen sütni az akkori baloldali politikai erőkre a korrupció bélyegét. Az ügyészség ellenben súlyosbításért fellebbezett, tehát az ítélet nem lett jogerős.

A Demokratikus Koalíció elnöke október 2-i sajtótájékoztatóján a diktatúrákra jellemző súlyos bűncselekménynek nevezte, hogy a hatalom a bíróságot felhasználva bebörtönzi ellenfeleit. Gyurcsány Ferenc azt mondta, a Sukoró-ügyben egyértelműen az ő elítélése volt a célpont, azonban ez nem sikerült, és ezért a nála védtelenebb, gyengébb Tátrai Miklóst és Császy Zsoltot ítélték letöltendő börtönbüntetésre. A volt kormányfő úgy fogalmazott, az ítélet meghozatalában részt vevők tette nem fog következmények nélkül maradni, ugyanis a hatalom bukását követően tisztességes eljárásban bizonyítják majd bűnösségüket.

Szintén első fokon, nem jogerősen ítélték a Pesti Központi Kerületi Bíróság Dávid Ibolya és Herényi Károly fölött a 2008-ban kirobbant UD Zrt.-ügy egyik mellékszálában. Az MDF volt elnökét és frakcióvezetőjét megrovásban részesítette „*társtettesként elkövetett kényszerítés*” miatt, mert bár a bíró szerint „*emberileg érthető*” volt felháborodásuk egy párton belüli áskálódás miatt, mégis törvénysértő módon vették rá a visszalépésre Almássy Kornél pártelnökjelöltet egy titokban rögzített hangfelvétel nyilvánosságra hozásával fenyegetve.

Először szólalt meg a menekültválságról Colleen Bell, az Egyesült Államok 2015 elején érkezett budapesti nagykövete. Az Orizonak adott interjúban egyebek közt azt mondta: „*Megértjük, hogy Magyarországnak szuverén államként joga van megvédeni a határait. Mi azt támogatjuk, hogy az Európai Unió és benne Magyarország átfogó és egységes szemléletmódot alakítson ki erre a rendkívül nehéz helyzetre. Megértjük, hogy Magyarország nehéz helyzetben van, miközben megpróbál megfelelni az Európai Unió elvárásainak és a dublini rendelettel összhangban tevékenykedni. Ugyanakkor a menekültekkel való emberi bánásmódot hirdetjük. Az Egyesült Államok nincs abban a helyzetben, hogy megoldást kínáljon, a menekültek és migránsok emberi jogainak betartásáért viszont közbenjárhatunk. ... Azt is el kell mondanom, hogy a menekültellenes retorika, amit az országban hallok, és amit az újságokban olvasok, nagyon nem segít a helyzeten.*”

Rádásul nem is a magyar embereket képviseli. Azok a magyarok, akiket én ismerek, vendégszeretők, gondoskodók, nagylelkűek és könyörületesek.”

Október 1. Giró-Szász András kommunikációs államtitkár a kormánytájékoztatón bejelentette, hogy benyújtotta a lemondását. Mint mondta, a Miniszterelnöki Kabinetiroda létrehozásával új helyzet állt elő, és bár Rogán Antal megkérte, hogy ugyanabban a munkakörben folytassa, „*ezt nem tudta vállalni*”. November 17-én kiderült: miniszterelnöki főtanácsadó lett havi bruttó 997 000 forintos díjazásért.

Október 5. Váratlan fordulatot vett a roma önkormányzat körüli konfliktus. Hegedüs István, az Országos Roma Önkormányzat elnöke sajtótájékoztatón jelentette be: olyan hangfelvétel van a birtokában, melyen Farkas Flórián miniszterelnöki megbízott arról beszél, hogy bizalmi viszonyban van olyan magas rangú személyekkel, akik ha kell, megszüntetik az ORÖ-t. Hegedüs István korábban Farkas Flórián bizalmasának számított, az ő ajánlására vette át az elnöki tisztséget, amikor a képviselői mandátumot választó elődjének az újonnan bevezetett összeférhetlenségi szabály miatt le kellett mondania, de most azt mondta: Farkasnak azonnal „*ki kell vonulnia a roma közéletből, ő az egyetlen akadálya az integrációnak. Ha Farkas picit is szereti a roma embereket, még ma lemond, ha nem, megkérjük a miniszterelnököt, hogy azonnal szüntesse meg Farkas miniszterelnöki megbízását.*” → szeptember 28., november 26., december 15. Ezt megelőzően, október 1-én kudarcba fulladt az ORÖ közgyűlése, mert már a napirendet sem sikerült elfogadni, ezért nem tarthatták meg az ülést.

Október 6. 94 éves korában, hosszú betegség után elhunyt Göncz Árpád, a Magyar Köztársaság 1990 és 2000 közti első elnöke. Politikai irányzattól függetlenül minden párt tisztelettel emlékezett meg róla és méltatta tevékenységét, kivéve a Jobbikot, amely csak részvétét fejezte ki a családnak.

→ november 6.

Azért adja el az állam a tulajdonában lévő földeket, hogy ne lopják szét a különböző kormányok alá tartozó menedzsmenetek – jelentette ki Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter a parlamenti mezőgazdasági albizottság ülésén azt a kormánydöntést indokolva, hogy az állami termőföldeket kedvezményesen eladják az azokat használó egyéni gazdálkodóknak. (Az ellenzék szerint valójában a földbérlethez „mutyialapon”, törvénytelenül jutott FIDESZ-közeli személyeknek, akik az igazi gazdákat fosztották meg a földhasználatól.) *"Szétlopták, ellopták és szétcsalták az állami mezőgazdaság cégeket. ... A szocialista kormány alatt a szocialista menedzsmenst lopja szét, a FIDESZ-es kormány alatt FIDESZ-es menedzsmenst lopja szét. Ez a világ kinek kell?"* – fogalmazott Lázár János. Két nap múlva a kormánytájékoztatón finomított: „*ez csak közvélekedés, ami a valóságtól független*”.

Az éles fogalmazásra indokot adhatott a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal feljegyzése, amely az összesen mintegy 1 millió hektáros állami tulajdonú területen gazdálkodó 22 erdészeti közület közül hat erdőgazdaság 2010 és 2013 közötti gazdálkodását vizsgálta. Mint az Index nyilvánosságra hozta, a Kehi szerint az államnak az erdőterületekből több mint kétszázszor nagyobb bevétele származott volna, ha haszonbérbe adta volna őket, mint az elmúlt két évtizedben – tehát mindegyik kormány alatt – működtetett rendszerből. A vizsgálati összefoglaló szerint az ellenőrzött időszakban „*az erdészeti gazdálkodását a szabályozatlanság, a versenyztetés mellőzése, a tulajdonosi érdekek háttérbe szorítása, az átláthatatlan gazdálkodás és a kontroll hiánya jellemezte*”. A 22 erdészeti közület 94 milliárd forint nettó árbevétel mellett alig 2,8 milliárdos hasznot tudott kitermelni, ugyanakkor volt olyan cég, ahol a bevételek 48 %-át elvitték a vállalatvezetési költségek.

Október 8. Megállapodás született a visegrádi országok között arról, hogy Csehország, Szlovákia és Lengyelország is részt vesz Magyarország déli határán az Európai Unió és a schengeni övezet külső határának ellenőrzésében – közölte Sziijártó Péter külgazdasági és külügyminiszter

Luxembourgban. Néhány óra múlva Ranko Ostojić horvát belügyminiszter ugyanott kijelentette: Horvátország számára ez „abszolút elfogadhatatlan”.

Október 12. Az országgyűlés kormánypárti szavazatokkal elfogadta a Miniszterelnöki Kabinetiroda mint önálló minisztérium felállításáról szóló törvényt, amely kimondta, hogy „*az általános politikai koordinációt ellátó Miniszterelnöki Kabinetirodát a miniszterelnök kabinetfőnöke mint miniszter vezeti*”. Az addigi kabinetfőnök szervezetét Miniszterelnöki Programirodának nevezték el, amelynek vezetője államtitkári rangot kapott a Kabinetirodán belül, de úgy, hogy őt a miniszterelnök közvetlenül irányítja. A megmaradt Miniszterelnökség új meghatározása: „*elsősorban az állam tevékenységének kormányzati, valamint a Kormány társadalompolitikai tevékenységének összehangolását ellátó minisztérium*”. A törvényt a köztársasági elnök még aznap este kihirdette, és az másnap hatályba lépett. Az új minisztert, Rogán Antalt október 17-i hatállyal nevezte ki a köztársasági elnök.

Szokatlan módon, mind az öt frakció egy-egy képviselőjének közös előterjesztéseként – és ennek következtében három független szavazat híján egyhangúlag – fogadták el az ügyvédi törvény eredetileg a FIDESZ által kezdeményezett módosítását, amely lehetővé tette, hogy ha az igazságügyi miniszter felfüggeszt egy megyei szintű ügyvédi kamarát vagy felügyeleti biztost rendel ki mellé, akkor az országos önkormányzati testület, a Magyar Ügyvédi Kamara dönthessen arról, hogy az adott helyi kamara feladatait átmenetileg hogyan lássák el. Ez a hatályos törvényben nem volt szabályozva, de szükségessé vált, mert a Fővárosi Ítéltábla 2015. szeptember 25-én szabálytalanságok miatt jogerősen megsemmisítette a Budapesti Ügyvédi Kamara 2014-es vezetőségválasztását, és ez bizonytalanná tette a testület működésének jogszerűségét. A Magyar Ügyvédi Kamara elnöksége október 21-én döntött: Havasi Dezsőt, a Győr-Moson-Sopron Megyei Ügyvédi Kamara elnökét jelölte ki a fővárosi elnök teendőinek ellátására. December 23-án azonban a Fővárosi Törvényszék első fokon úgy döntött: az ügyvédi kamara korábbi jogértelmezése helyes, a 2014-es választási eredmény megsemmisítése után a 2010-ben választott vezetők maradtak hivatalban. Eszerint az új törvény és a győri kamarai elnök kirendelése szükségtelen volt, de ez a bírói döntés az év végéig nem vált jogerőssé.

Október 13. Hivatalosan is közzétettek néhány hetek óta tényként emlegetett államtitkár-cserét. Az Igazságügyi Minisztériumban az 1993 óta FIDESZ-politikus Répássy Róbert helyett Völner Pál képviselő, ügyvéd, a FIDESZ Komárom-Esztergom megyei elnöke lett a parlamenti államtitkár, aki 2010-2014-ben a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium államtitkára volt. A Nemzetgazdasági Minisztériumban két, addig a politikán kívül működő szakértő került vezető állásba: Glattfelder Béla volt országgyűlési és EP-képviselő helyett, aki már az 1990-es FIDESZ-frakciónak is tagja volt, Lepsényi István mérnök, a Magyar Suzuki és a fékberendezéseket gyártó Knorr-Bremse volt vezérigazgatója lett a gazdaság szabályozásért felelős államtitkár, míg a július végén lemondott Orbán Gábor pénzügypolitikai államtitkár tisztségét Hornung Ágnes jogász-közgazdász, a brüsszeli magyar EU-képviselő volt munkatársa kapta. Czomba Sándor képviselő, a munkaerőpiacért és képzésért felelős államtitkár helyére Cseresnyés Péter képviselőt, volt nagykanizsai polgármestert (2010-2014) nevezték ki. A Miniszterelnökségen Csepreghy Nándor, a fejlesztéspolitikai kommunikációért felelős addigi helyettes államtitkár lett államtitkárként Lázár János miniszter helyettese.

Október 14. Az Európai Parlament felfüggesztette Kovács Béla, a Jobbik (ott a függetlenek közt helyet foglaló) EP-képviselőjének mentelmi jogát. A magyar Központi Nyomozó Főügyészség 2014 májusában kérte ezt, mert a politikust azzal gyanúsítják, hogy az orosz titkosszolgálatnak kémkedett. Ő több nyilatkozatban tagadta a vádat, és azt is, hogy bármilyen kapcsolatban állt volna titkosszolgálatokkal. Az EP jogi szakbizottsága kétszer kért további indoklást a magyar ügyészségtől írásban, majd 2015 júliusában személyesen is meghallgatta Polt Péter legfőbb ügyész Brüsszelben, bár ő nem árulta el, hogy milyen bizonyítékok alapján szeretnék vád alá helyezni

Kovácsot, mert azok államtitoknak minősülnek. Az EP szakbizottsága 2015. október 12-én javasolta, hogy függesszék föl Kovács Béla mentelmi jogát, de parlamenti képviselőként továbbra is dolgozhasson. Ezt fogadta el két nap múlva a plénum. A bizottság nem látott megalapozott gyanút arra vonatkozóan, hogy a mentelmi jog felfüggesztésének kezdeményezésével a képviselőnek politikai kárt akarna okozni a magyar hatóság. Mindazonáltal felhívta a figyelmet, hogy a jogerős ítélet meghozataláig a képviselőnek mentesülnie kell bármely formájú őrizetbe vétel, vizsgálati fogság vagy más, képviselői megbízatásának teljesítését akadályozó intézkedés alól. → január 6.

Október 15. Az Andrew G. Vajna filmipari kormánybiztos érdekeltségébe tartozó Magyar Broadcasting Co. Kft. tett ajánlatot a négy csatornát működtető TV2 Csoport 100%-os tulajdonának megvásárlására, és az erről szóló megállapodást e napon aláírták – közölte hivatalosan is a korábban már kiszivárgott információkat a TV2. Az is kiderült, hogy Dirk Gerkens, az RTL Magyarország azaz a legnagyobb és a két országos kereskedelmi adó versenyében mindaddig győztes vetélytárs éléről tavasszal távozott vezérigazgató veszi át a TV2 irányítását. A tranzakció lezárására a hatósági engedélyek és szerződés-átruházások megszerzésekor kerülhet sor – tették hozzá, egyebek között a versenyhivatali engedélyre célozva. A most eladóként szerepelt tulajdonosok és ügyvezetők, Yvonne Dederick és Simon Zsolt 2013 decemberében vásárolták meg a veszteséges médiavállalatot a ProSiebenSat.1-től a német eladó által nyújtott hitelből. Andy Vajna kormánybiztosi munkája mellett jelentős, részben egy offshore-paradicsomba bejegyzett cégbirodalom tulajdonosa volt, így több kaszinót működtetett, továbbá – sokak szerint személyre szabott törvénymódosítások jóvoltából – 2015-től koncessziót kapott nyerőgépek üzemeltetésére, és mivel az országgyűlés a játékkaszinó-engedélyhez kötötte az online kaszinójátékot, a koncessziókon osztozó Vajna és a debreceni futballklub-tulajdonos Szima Gábor szerezte meg az online piacot is. Az ellenzék azonnal felvetette: ha a vállalkozó az egyik főszereplője lesz a Simicska-Orbán szakítás miatt szükséges új jobboldali médiabirodalom felépítésének, az összeférhetetlen kormánybiztosi pozíciójával. Andy Vajna azonban közölte: nem válik meg kormánybiztosi posztjától. Lázár János miniszter is azt mondta heti tájékoztatóján, hogy szerinte nincs összeférhetetlenség.

Este váratlan fordulat történt: a Simicska Lajoshoz közel álló Fonyó Károly, a Megapolis Media Vagyonkezelő Zrt. (ez a cég vásárolta meg Simicska részvényeit, amikor ő 2015 februárjában lemondott a HírTV Zrt.-ben betöltött igazgatósági tagságáról, és tőle vett tulajdonrészt a Lánchíd Rádióban és Magyar Nemzetet kiadó Nemzet Kft.-ben) vezérigazgatója és egyedüli részvényese az ATV-ben bejelentette: a TV2 Media Group Holdings Kft.-t az ő cége egy 2014 őszi vételi opció alapján már két napja megvette Yvonne Dedericktől és Simon Zsolttól, ezért "értetlenül áll" az előtt, hogy Andy Vajna szerint ő vette volna meg a céget. Közleménye szerint a Megapolis a két ügyvezetőt „a TV2 Media Group Holdings Kft. ügyvezetői tisztségéből azonnali hatállyal visszahívta, figyelemmel arra, hogy a TV2 csatornára vonatkozó adásvételi szerződést a tulajdonos hozzájárulása nélkül kötötték meg". Maga a TV2 röviddel ezután azt közölte, hogy mégis Andy Vajna cége a tulajdonos.

A furcsa helyzetet magyarázhatta, hogy a két vevő nem ugyanarról a cégről beszélt, ugyanis Fonyó Károly a TV2 Media Group Holdings Kft. 100 %-át szerezte meg, míg Andy Vajna a TV2 Média Csoport Kft. 100 %-os üzletrészt és a CEE Broadcasting Limited alaptőkéjének 100 %-át megtestesítő részvényeit. Márpedig a bejelentés napján érvényes cégbírósági adatok szerint a TV2 Média Csoport Kft.-nek tulajdonosa volt a TV2 Media Group Holdings Kft. (attól függetlenül, hogy az angol és a magyar név jelentése azonos), ennek tulajdonosai pedig egyben a CEE Broadcasting Holding Kft. tulajdonosai is voltak: Simon Zsolt és Yvonne Dederick. Ráadásul a két tulajdonos 2014 őszén kiszervezte a tulajdont a két közvetítő cégből és személyesen vette át, ezért az is felmerült, hogy Fonyó Károly üres vállalkozásokra vonatkozó opciós jogot hívott le.

A Vajna által kinevezett új TV2-vezérigazgató, Dirk Gerkens mindeközben a Népszabadságnak így nyilatkozott: „Nem lesz kormányköze a TV2. Érdemes különbséget tenni Vajna mostani tévés befektetése és egyéb üzletei között. Soha nem foglalkoztam a magánéletével, a baráti kapcsolataival, és most sem szeretném, ha ezek befolyásolnának. ... [Vajna] nem akar a napi

operatív ügyekbe beleszólni. ... Nem is kérdés, hogy a Tények egy független hírműsor. Nézze, én mindig megvédtem az általam vezetett média függetlenségét, így bízom benne, hogy a nevem garancia, és a Tények függetlenségét a jövőben sem vonják majd kétségbe.” → október 26., október 30.

A FIDESZ kezdeményezésére meghallgatták az Európai Parlament költségvetési ellenőrző bizottságában (nem a teljes bizottság, csak az úgynevezett koordinátorok előtt, akik a bizottságokban mintegy frakcióvezetőként tevékenykednek) az Altus-üggyel összefüggésben Walter Deffaát, az Európai Bizottság regionális politikai főigazgatóját. A tisztviselő ott is kijelentette, hogy Gyurcsány Ferenc cége törvényesen, minden szabályt betartva, nyílt nemzetközi tenderen nyerte el az uniós megbízatást. → június 30., augusztus 14.

Október 16. A nemzetbiztonsági kabinet ülése után Sziijártó Péter külügyminiszter közölte: az Európai Tanács aznap hajnalig tartó ülésén nem született olyan döntés, aminek köszönhetően Európa külső határainak megvédése lehetővé vált volna, holott a legjobb megoldás ez lett volna. De továbbra is elvárják, hogy megfeleljünk a schengeni jogszabályoknak, miközben Görögország nem felel meg. A kormány ezért döntött úgy, hogy 17-én nulla órától teljes körűen érvényesíteni fogja a schengeni jogszabályokat, lezárja a magyar-horvát zöldhatárt. A határátkelők továbbra is üzemelnek majd, ahol szigorított ellenőrzést vezetünk be, a menekültügyi kérelmek benyújtására két tranzitónában lesz lehetőség lesz. Horvátország felől azóta, hogy szeptember 15-én a magyar fél lezárta a szerb határt, akadálytalanul jöhettek be a horvát buszokkal, vonatokkal Magyarorszáig szállított menekültek, akiket aztán a magyar fél az osztrák határig vitt tovább, mellőzve a regisztrációt. Milanović horvát kormányfő úgy nyilatkozott, hogy Zágrábnak van megoldása a menekültválság kezelésére, függetlenül attól, hogy Magyarország mit tervez határával. *„Magyarország nem lényeges, ezért azt csinál, amit akar.”* Másnap szintén Sziijártó Péter közölte: Magyarország ideiglenesen visszaállítja a határellenőrzést a magyar-szlovén határon. Hozzáétette: *„Az intézkedés a schengeni egyezmény adta kereteken belül történik, és mindaddig hatályban marad, amíg azt a helyzet indokolja”.*

A Fővárosi Törvényszék a megismételt elsőfokú eljárásban tíz év fegyházra ítélte Portik Tamás egykori olajvállalkozót felbujtóként elkövetett emberölés miatt az 1996-os Prisztás-gyilkosság ügyében. A másodrendű vádlott, a tettes kilenc évet kapott, a harmadrendű vádlottat felmentették. A 2014 februári elsőfokú ítéletet, amely egy-egy évvel magasabb szabadságvesztést szabott ki a két vádlottra, a Fővárosi Ítéltábla, ahová fellebbezés folytán került, 2014 októberében eljárási okokból tárgyalás nélkül hatályon kívül helyezte.

Az elsők között azoknak az állami területeknek az árverését hirdette meg a Nemzeti Földalap, amelyek a Simicska Lajos és Nyerges Zsolt nagybefektetők érdekeltségében lévő Mezőrt-csoporthoz tartoznak. A mosonmagyaróvári Lajta-Hanság Zrt., a Sárvári Mezőgazdasági Zrt. és a Szombathelyi Tangazdaság Zrt. államtól bérelt földjei kerültek fel máris az értékesíteni kívánt területek listájára. Ezek az agrárcégek összesen csaknem 25 000 hektár után kaptak uniós területalapú támogatásokat 2014-ben, művelt földjeik nagy részét az állami területek tették ki. A három egykori állami gazdaság az első Orbán-kormány idején, a 2001-es privatizáció során kapta bérbe az állami földeket 50 évre, amikor új tulajdonosaik még jó viszonyban voltak a FIDESZ vezetőivel, így hatályos bérleti szerződéseik 2051-ben járnak le. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy a tulajdonjogot most megszerző vevők még évtizedekig nem vehetik birtokba az elárverezett földeket, és ahhoz, hogy a kedvezményes haszonbérleti díjakat piaci szintre emeljék, jogszabálmódosítás kellett. → szeptember 21., november 17., december 15.

Október 19. A kormány 6 milliárd forinttal támogatja az Audi győri motorgyárának újabb 32 milliárd forintos fejlesztését, hogy minden eddiginél környezetkímélőbb és alacsonyabb fogyasztású motorokat gyártsanak, és 380 új munkahely jöjjön létre – jelentette be Sziijártó Péter külgazdasági és külügyminiszter. A dízelmotoros autók károsanyag-kibocsátási adatait meghamisító szoftver

miatti nemzetközi botrány kapcsán, amely a győri gyárat is érintette, mert ott is készültek manipulált motorok, kijelentette: a Volkswagen-csoport bírja Magyarország támogatását, és a magyar kormány továbbra is a lehető leghatékonyabb együttműködésre törekszik a VW-csoport magyarországi zászlóshajójával, az Audival.

Rogán Antal letette a miniszteri esküt, helyére a gazdasági bizottság elnökévé Bánki Erik FIDESZ-képviselőt választotta az országgyűlés. A köztársasági elnök kinevezte az egészségügy új irányítóját: az augusztus végén lemondott Zombor Gábor országgyűlési képviselő helyett Ónodi-Szűcs Zoltán volt debreceni kórházigazgató, az Állami Egészségügyi Ellátó Központ főigazgatója lett az Emberi Erőforrások Minisztériumának illetékes államtitkára.

Október 20. Megszüntették a költségvetési csalás gyanúja miatt 2014 november végén indított nyomozást az Ökotárs Alapítvány ügyében – derült ki az alapítvány közleményéből, amely üdvözölte, hogy a NAV lezárta az eljárást. Néhány órával később a NAV is megerősítette: október 7-én bűncselekmény hiányában valóban megszüntették a nyomozást. Az Ökotárs közleménye szerint bebizonyosodott, hogy az alapítvány és a támogatott szervezetek tevékenységüket folyamatosan dokumentálták, betartották a jogszabályokat, nyomon követték az esetleges változásokat, és ellenőrzési kötelezettségüknek is eleget tettek. *"Az ügyben indított jogtalan nyomozás így teljes egészében megalapozatlan volt, ahogy ezt az eljárások során a támogató országok képviselői is mindvégig hangoztatták"* – fogalmazott a civilek közleménye. Lázár János miniszter másnap az RTL Klubnak ennek ellenére megismételte: meggyőződése, hogy az Ökotárs Alapítvány törvénytelenül végzi munkáját, a norvég civil alap pénzeit diszkriminatívan, rendre ugyanannak a körnek juttatja el. Pedig 2014-ben ezt mondta: *„amennyiben a vizsgálatok tisztázzák a külföldi forrásokat osztó szervezeteket, akkor kénytelenek leszünk bocsánatot kérni”*. Igaz, a Kormányzati Ellenőrzési Hivatal panaszt nyújtott be az ügyességnél a NAV döntése ellen. → február 13., május 28., június 30., december 10.

Október 21. A köztársasági elnök kinevezte a Miniszterelnöki Kabinetiroda vezetőit. Államtitkári tisztséget kapott Dömötör Csaba, a Miniszterelnöki Hivatal addigi helyettes államtitkára, Nagy János, a miniszterelnök addigi kabinetfőnöke és Tuzson Bence képviselő, a FIDESZ- frakció szóvivője. A közigazgatási államtitkár Biró Marcell lett, aki 2011-2014-ben az akkori Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumban, majd 2014-ben rövid ideig a Külgazdasági és Külügyminisztériumban dolgozott ugyanilyen beosztásban.

Október 22. *„Az otthonukat elhagyók és Európába indulók áldozatok, de ez nem jelentheti azt, hogy magunkat is áldozattá tesszük”* – jelentette ki Orbán Viktor miniszterelnök az Európai Néppárt madridi kongresszusán. A kormányfő szerint erkölcsi felelősségünk visszaadni számukra az otthonukat és országukat, de az nem lehet célunk, hogy új európai életet nyújtsunk számukra. Meglátása szerint ki kell dobni a politikai korrektséget is, hogy nyíltan beszéljenek a problémáról. Például nem szabad elfogadniuk a párhuzamos társadalmak kialakulását Európában. A politikai ellenzékre is kitért Orbán: szerinte régi trükk, hogy az emberségesség álarca mögé bújnak ezek a politikusok, akik a menekültek befogadásával új baloldali szavazókat is gyűjtenének. Orbán szerint az ellenzéknek van egy álma, hogy határok, nemzetek és vallás nélküli Európát teremtsenek, az európai családmodell aláásásával, mindezt politikai felelősség nélkül. *"Mi vagyunk az Európai Néppárt, hallgassunk az emberekre, védjük meg Európát, ne hagyjuk, hogy a liberálisok és a szocialisták elvegyék a döntés lehetőségét az emberektől."* – zárta a magyar miniszterelnök.

Október 26. Újabb fejlemény a TV2 ügyében: a korábbi tulajdonos, a német Pro7Sat.1, amely 2013-ban hitellel segítette a korábbi menedzserek tulajdonszerzését, közölte, hogy Fonyó Károly tulajdonvásárlásáról nem tud, és nem engedélyezi zálogjogának törlését, ami nélkül viszont a magyar cégbíróság nem jegyezte be Fonyó Megapolisának tulajdonát. A Gazdasági

Versenyhivatal is jelezte: Fonyó tőlük sem kért engedélyt, ezért nem volt joga leváltani az ügyvezetőket. → október 15., október 30.

Október 28. A magyar-amerikai kapcsolatokról mondott beszédet a Budapesti Corvinus Egyetemen a tíz hónapja érkezett Colleen Bell amerikai nagykövet, aki úgy látszott, hogy elődeihez képest visszafogottabban nyilatkozik a magyar állapotokról. Ezúttal azonban, mint a nagykövetség honlapján közzétett szöveg mutatta, élesen bírált. Igaz, méltatta is az eredményeket: „Magyarország továbbra is erős NATO szövetséges és partner. Hálásak vagyunk a magyar katonák folyamatos jelenlétéért Afganisztánban és a Balkánon, ... azért, hogy továbbra is támogatja az Iszlám Állam elleni küzdelmet. ... Magyarország a rendészeti és a terrorizmus elleni ügyekben is nagyszerű partner. ... Az USA Kereskedelmi Minisztériumának a 2014-es pénzügyi évre vonatkozó kereskedelmi adatai azt mutatják, hogy a kétoldalú kereskedelem 35%-kal emelkedett, benne 7%-kal a Magyarországra irányuló amerikai, és 28 %-kal az USA-ba irányuló magyar export. A kétoldalú kereskedelem jelenleg összesen több mint 7 milliárd dollár évente. Ez valóban figyelemre méltó.” Ám a gazdasági kapcsolatokról szólva hozzátette: „A cégek ott fognak befektetni, ahol átláthatóság és kiszámíthatóság van, ahol a piaci feltételek szabadok, tisztességesek és átláthatóak. Szükséges, hogy a befektetők képesek legyenek előre kiszámítani a vállalkozásaikat érintő szabályozók és adók hatásait. ... A magyarországi korrupció súlyos aggodalmakra ad okot -- és teljesen világos, hogy amint azt hallottam, és amint azt a közvéleménykutatások rendre kimutatják, a magyar átlagemberek szemében is ez az egyik legkomolyabb probléma. Mindenütt, ahol a rendszerszerű korrupció hatékonyan aláássa a tisztességes kormányzást, termékeny talajt hoz létre a polgári nyugtalanság, a kormányzattal szembeni ellenállás, sőt még az erőszakos szélsőségesek számára is. Hogyan harcolunk a korrupció ellen? A közbeszerzési rendszerek megreformálásával, a választott tisztségviselők elszámoltatásával. ... És azzal, hogy bizalmat építünk az állampolgároknak azáltal, hogy szabadon hozzáférhetővé tesszük számukra minden olyan információt, amely közvetlenül érinti őket.” Majd áttért általánosabb politikai témákra: „A növekvő hatalomcentralizáció olyan feltételeket teremt, ami azt jelenti, hogy a Magyarország sorsát nemzedékeken keresztül meghatározó döntések nagy része homályban marad, ez pedig azt jelenti, hogy a döntéseket anélkül hozzák meg, hogy azoknak, akiket majd érint – az érdekeltek számára – nincs lehetőség nézeteik, aggályaik, fenntartásaik vagy akár támogatásuk kifejtésére. Mi, nemzetközi szervezetekkel és Magyarország más barátaival együtt évek óta kitartóan hangoztatjuk ezeket az aggodalmakat – és továbbra is hangoztatni fogjuk őket. ... A független civil társadalmi szektor a működő demokrácia alapköve. ... Ott, ahol kormányok a civil társadalom szervezeteit érintő korlátozásokat vezetnek be, ahol korlátozzák az eltérő véleményt kifejtő hangokat, mi nem látunk valóban szabad társadalmat. ... A múlt évben kormánytisztviselők nyíltan azzal vádoltak meg több emberi jogi és ellenőrző (watchdog) NGO-t, hogy az ellenzéket támogatják és hogy külföldi ügynökök. ... Szerencsére a magyar igazságszolgáltatás nyújtott bizonyos védelmet a célba vett NGO-knak. ... Ám a helyzet még nem oldódott meg teljes mértékben. ... Magyar politikusok, értelmiségiek és a civil társadalom tagjai a sajtó szabadságának határozott hanyatlásáról beszélnek. ... Hadd tegyem világossá – Magyarország nem olyan hely, ahol az újságírókat bebörtönzik és megkínózzák, és nem is állítjuk, hogy ez lenne a helyzet. A mi meglévő aggályaink inkább a koncentrált médiatulajdonra és az állami médiának juttatott hangsúlyos szubvencióra vonatkoznak. Ezekben a szubvenciókban ott van annak a lehetősége, hogy alapjaiban torzítsák el a médiaüzleti viszonyokat azzal, hogy sorompót emelnek a médiapiacra belépő minden új hang elé, és a kisebb szerkesztőségeket pedig a csőd szélére hajszolják. További ellenőrzés valósul meg a nyomtatott és televíziós médiumok felett azzal a választással, hogy a hirdetéseket bizonyos entitásokhoz juttatják. ... A Médiatanács, amelynek a független sajtó érdekében fellépő ombudsmannak kellene lennie, kizárólag egyetlen pártból érkező kinevezettekkel van feltöltve.” A migránsválság kapcsán ez hangozott el: „minden szuverén államnak joga van megvédeni saját határait. Ugyanakkor a nemzetközi közösség tagjaként minden államnak alapvető kötelessége megsegíteni a biztonságot kereső menekülteket. Annak, ha intoleráns módon szólnak a

menekültekről – akik a világ leginkább kiszolgáltatott csoportjaihoz tartoznak – vagy xenofób jelzőkkel betolakodónak, esetleg ellenségnek nevezik őket, nincs helye a megoldás keresésére irányuló erőfeszítésekben. Meglepő, hogy egyesek mégis ilyen beszédhez folyamodnak, hiszen Magyarország jobb ennél. ... a migráció jelentette kihívásokra adott válaszoknak elsősorban az életmentésre és az emberi élet megóvására kell összpontosítaniuk, valamennyi migráns emberi jogainak tiszteletben tartása mellett, rendezett és humánus migrációs politika érvényre juttatásával.” A nagykövet megemlítette még egy közéleti vitatémát, amely – állításával ellentétben – még nem zárult le véglegesen: „Szeretném ezt az alkalmat megragadni arra is, hogy elismerésem fejezzem ki a magyar kormány vezetőinek, akik ellenezték, hogy Székesfehérváron szobrot emeljenek Hóman Bálintnak. A legkártékonyabb antiszemita törvények némelyikének támogatójaként a világháború előtti korszakban, Hóman öröksége sötét árnyékot vet azoknak a magyaroknak az emlékére, akiket a holokaustt áldozataiként meggyilkoltak. Székesfehérvár, amely máris mágnesként vonzza az amerikai befektetéseket és más nemzetközi cégeket, valamint a javasolt helyszín az egyik új NATO parancsnoki központ számára, többre képes annál, mint hogy ennek az embernek adózzon tisztelettel.” És a zárzó: „Szeretném egészen világos módon elismerni, hogy az Egyesült Államok is szembesül kihívásokkal. Mi, amerikaiak is tapasztaljuk – túlon túl gyakran is – saját hibáinkat, és azt, hogy nemzetként nem felelünk meg saját eszményeinknek, melyek pedig a legjobb éniünket testesítenék meg. Amikor Magyarország barátjaként szólunk, olyan nemzetként, amelynek fontos az Önök sikere, olyan kormányzat és olyan nép nevében tesszük ezt, amelyik felelősséggel tartozik nem csak szavaiért, de cselekedeteiért is.”

Szijjártó Péter külügyminiszter az MTI-nek így reagált: „Mivel Magyarország nem az Egyesült Államok, hanem az Európai Unió tagállama, a nagykövet által felvetett kérdéseket az Európai Unióval vitatjuk meg. Sőt, korábban már meg is vitattuk, és le is zártuk őket”. Szerinte a nagykövet által elmondottak semmi újdonságot nem tartalmaztak: „tudjuk, hogy az Amerikai Egyesült Államok szeretne minél több bevándorlót látni Európában, nyilván ezért fogalmazták meg most a véleményüket, ugyanakkor Magyarország az egyetlen olyan európai ország, amely meg tudta állítani a határainál a bevándorlók áradatát”. „Köszönjük szépen az amerikai tanácsokat, de nincs rá szükségünk. ... Nekem, mint magyar állampolgárnak, kifejezetten irritáló, hogy idejön egy amerikai állampolgár, és beleszól az életünkbe. Mi ezt jól viseljük, mert a magyar nagyvonalú nép, de az USA-nak látnia kellene, hogy mennyire sértő a nagykövet kijelentése a magyar embereknek. Nem nekünk, hanem a magyar embereknek” – fűzte hozzá ehhez másnapi tájékoztatóján Lázár János miniszter.

Október 29. Gergényi Péter volt budapesti rendőrfőkapitányt és egyik vádlott-társát a legenyhébb szankcióban, megrovásban részesítette a 2006 őszi események során mulasztással elkövetett katonai bűncselekmények miatt a Fővárosi Törvényszék elsőfokú, nem jogerős ítéletével. Tizenkét további megvádolt rendőrtiszt, köztük Bene László volt országos főkapitány esetében a bíróság megszüntette az eljárást. A volt budapesti főkapitány mellett a negyedrendű vádlott, a tévészékház ostrománál a rendőri erők helyszínparancsnoka kapott megrovást. A vádlottak zömmel tagadták bűnösségüket. A büntetőper két évig tartott. Az ügyész vádbeszédében jobbra felfüggesztett szabadságvesztést kért, a védők felmentést.

Első ízben marasztalta el egyháza Hegedűs Loránt református lelkészt és volt MIÉP-es országgyűlési képviselőt. Jogerős határozat született arról, hogy Hegedűs megsértette a Magyarországi Református Egyház törvényeit a Horthy-szobor 2013-as avatásához kapcsolódó prédikációval. A lelkészt írásbeli megrovásban részesítették, ezzel hosszú eljárási huzavonák után a Tiszáninneni Református Egyházkerület Bírósága október 20-án kelt határozatával helyben hagyta a megismételt elsőfokú eljárás határozatát. Az egyházi bíróság leginkább azt kifogásolta, hogy Hegedűs akkori prédikációját saját céljainak rendelte alá, miközben hiányoztak a beszédből a biblikus üzenetek. Hegedűs, miközben az igehirdetésben értékítéletet alkotott, nem fordított kellő figyelmet az ige tartalmára, sőt elhanyagolta a textus és a lectio alapvető üzenetét. A megrovás

jóval kisebb súlyú büntetés, mint a kezdetben többek által követelt palástvesztés, vagyis a lelkeszségből való kizárás. → november 15.

Október 30. Az európai kormányok közül egyre több beszél arról, hogy a határokat meg kell védeni – mondta a kormányfő a Kossuth rádióban. Orbán Viktor szerint az a fő kérdés, hogy ki szavazott arról, hogy az EU milliósámra beengedjen menekülteket: mivel sem az EP-, sem a nemzeti választáson nem volt szó erről, ez nem demokratikus eljárás. Nem lehet az emberek véleményét kihagyni a politikai döntésekből. Ésszerűtlennek nevezte a kvótarendszert, nem korrekt dolog meghívni valakit, majd szétosztani más országok között. Magyarországot akarata ellenére senki nem kényszerítheti rá arra, hogy olyanokat fogadjon be, akik egyébként illegálisan érkeztek Európába. Nemzetállami keretek között kell megoldani a menekültkérdést, a visszatoloncoláskor pedig Görögországba kell vinni a menekülteket, ahol először EU-területre léptek. Colleen Bell amerikai nagykövét 28-i bíráló kijelentéseiről azt mondta: az nem az ideológia, hanem az erő politikája, meztelen birodalmi érdek. Az állami földek eladásáról kijelentette, hogy hazudik, aki a haveroknak juttatott földekről beszél, hiszen 300 hektárnál több földje egyetlen magánszemélynek sem lehet. A magyar föld a bevándorláshoz hasonlóan a szuverenitás ügye, ezért kell magyar kézben lennie a magyar földnek.

Orbán Viktor a nap folyamán beszédet mondott "Az idők jelei" című kötetéről, amelyet a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége, a Professzorok Batthyány Köre és a Balog Zoltán miniszter vezette Magyar Polgári Együttműködés Egyesülete készített, hogy a keresztényi értékrend szempontjából elemezze az Orbán-kormány intézkedéseit. A miniszterelnök a menekültválság kapcsán kifejtette: nem egyszerűen ügyetlenségről vagy a helyzet téves felméréséről van szó, amikor naponta több ezer embert szállítanak be Európába az EU vezetőinek hozzájárulásával, hanem a baloldali tömörülés és Soros György kozmopolita közösség szeretné átformálni a polgári nemzetek Európáját. Ha nem lépnek fel ellene, akkor a szerinte elárult közösséget "*el fogják venni tőlünk*".

A Gazdasági Versenyhivatal engedélyezte, hogy a Vajna-csoportba tartozó Magyar Broadcasting Co. Kft. közvetlen, egyedüli irányítást szerezzen a TV2 Média Csoport Kft. (TV2) és a CEE Broadcasting Limited (CEE) felett. A GVH az összefonódás hatásainak értékelésekor megállapította, hogy nincs azonos tevékenysége a TV2 és a CEE vállalkozásokat magában foglaló, televíziós műsorok (TV2, FEM3, PRO4, SuperTV2) készítésével foglalkozó, és azokat sugárzó TV2-CEE-csoportnak, valamint az elsősorban játékkaszinók üzemeltetésével és filmforgalmazással foglalkozó, Andrew G. Vajna által irányított Vajna-csoportnak. A GVH azt is megállapította, hogy az engedélyezni kért fúzió versenyjogi elbírálásának semmi köze ahhoz, hogy Fonyó Károly Megapolis Média Zrt. nevű cége cégbejegyzési kérelmet nyújtott be, és ennek alapján cégbírósi eljárás van folyamatban, vagyis az irányításszerzés engedélyezése nem jelenti azt, hogy a GVH az ügylettel kapcsolatos polgári jogi vitában állást foglalt volna. → október 15., október 26.

November 3. Az országgyűlés módosította a 2015-ös költségvetést, a migránshelyzetre tekintettel 60 milliárd forinttal megemelte a rendkívüli kormányzati intézkedések keretét. A kormány indoklása szerint az erre szánt 100 milliárd forint már szinte teljes egészében elfogyott, így változtatás nélkül „*az év hátralévő időszakában a váratlan helyzetek kezelésére és a még meghozandó kormányzati döntések finanszírozására nem lenne mód*”. Az érvelés szerint a keretemeléshöz a forrást „*a tervezetthez képest kedvezően alakuló adóbevételi előirányzatok (általános forgalmi adó, jövedéki adó) növelése biztosítja*”. Ezen kívül az állam átvállalta a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) 47 milliárdos adósságát, mert kiderült, hogy a csökkenő nézettségű és hallgatottságú közszolgálati média a minden korábbinál nagyobb, 80 milliárdos költségvetéséből sem tud kijönni.

November 5. Senkit nem fogadunk vissza, és továbbra is elutasítjuk a kötelező menekültkvóta-rendszert – mondta tájékoztatóján Lázár János miniszter. *„A kvóta intézménye meghívás mindenkinek, aki rosszabbul él, mint az európaiak.”*

November 6. Végakarátának megfelelően az óbudai temetőben, állami protokoll nélkül temették el Göncz Árpád volt köztársasági elnököt. Azt is ő szabta meg, hogy egykori rabtársa, Mécs Imre volt szabaddemokrata, majd szocialista politikus és Várszegi Asztrik püspök, pannonhalmi bencés főapát búcsúztassa. (Mécs Imre a család kérésére nem mondhatta el a temetésen beszédének az aktuális politikai állapotokat bíráló részét, ezek később a Kossuth téren hangzottak el.) Mindennek ellenére magánemberként ott volt a temetésen számos politikus, köztük Áder János köztársasági elnök és Orbán Viktor miniszterelnök. Vásárhelyi Mária, a szintén volt rabtárs Vásárhelyi Miklós lánya még október 14-én így kommentálta az elnök végakarátát a Facebookon: *„Nem lesz állami protokoll, nem fognak a sírjánál azok beszélni, akik meggyalázták életművét. Végso nyugalmát azok között leli meg – Bibó, Litván és az én szüleim –, akik egész életében barátai és bajtársai voltak. Nemcsak az élete hanem a végakarata és ennek beteljesülése is példaként szolgál az egyén méltóságának megőrzésére, arra, hogy nem kell elveinket feladva a hatalmi önkény előtt meghajolni.”*

November 15. Hegedüs Lóránt református lelkész, volt MIÉP-képviselő egy istentiszteleten élesen bírálta az őt elmarasztaló egyházi bíróságot (→ október 29.) és az egész egyházi vezetőséget. Beszédet mondott Novák Előd Jobbik-képviselő is. A résztvevők által nyílt szavazással elfogadott nyilatkozat kimondta, hogy a budapesti Szabadság téri gyülekezet *„mélyszéges erkölcsi felháborodással értesült arról, hogy a Tiszáninnen Református Egyházkerület bírósága íghirdetése miatt elmarasztalta lelkipásztorát, Hegedüs Lorántot.”* A nyilatkozat szerint Isten iránti hálaadással köszönik meg Hegedüs Loránt munkásságát, ezért felkérlik őt, hogy *„minden lehetséges lépést tegyen meg annak érdekében, hogy a református hitvallásainkkal ellentétes, őt méltatlanul elmarasztaló, koncepciós perben hozott bírósági ítéletet felülvizsgálta a zsinati bírósággal. Amennyiben erre nem nyílik lehetőség, a gyülekezet felszólítja a presbitériumot, hogy az egyházi felsőbb hatósággal mindennemű kapcsolatot függeszsen fel mindaddig, amíg a Magyar Református Egyházunk hitvallásos rendje helyre nem áll.”*

November 16. Nem minden bevándorló terrorista, de elvegyülhetnek köztük, ezért *„a kvótarendszer szétterítené a terrorizmust Európában”* – mondta Orbán Viktor miniszterelnök az országgyűlésben a 130 halálos áldozatot követelt november 13-i párizsi iszlamista merényletsorozatot elítélő beszédében. Kósa Lajos FIDESZ-frakcióvezető elítélte az EU vezetőinek politikáját. Azt is ő jelentette be néhány nappal korábban, hogy pártjuk aláírásgyűjtést indít, mert az uniós kvóta, amely 2017-ig összesen 160 000 embert osztana szét a tagállamok között, amiből összesen 2300 menekült kerülne Magyarországra, értelmetlen, növeli a terrorfenyegetettséget és nem jelent megoldást. November 21-éig 750 000 aláírást gyűjtöttek össze az aktivisták országszerte több mint 1100 helyen, bár személyazonosító adatokat nem kértek. A merénylet miatt elrendelt gyászra tekintettel egyébként elhalasztották a FIDESZ november 15-ére tervezett tisztújító közgyűlését.

November 17. Az országgyűlés a FIDESZ- és a KDNP-frakció kezdeményezésére, kormánypárti és jobbikos szavazatokkal törvényben szólította fel a kormányt, hogy a menekültkvótákról hozott EU-határozat megsemmisítése érdekében indítson keresetet az Európai Unió Bírósága előtt. A képviselők többsége a jogszabály bevezető részében kijelentette, hogy támogatva *„az ország határainak védelmét és a kerítés létesítését”,* elítél az Európai Bizottság *„elhibázott bevándorlás-politikáját”,* és elutasítja a kötelező *„betelepítési kvótát, mert a kvóta értelmetlen és veszélyes, növelné a bűnözést, szétterítené a terrort, veszélyezteti a kultúránkat”.*

Nem sikerült elfogadtatni Győrffy Balázs FIDESZ-képviselő, agrárkamara elnök törvényjavaslatát, hogy az állami földek új tulajdonosai visszamenőleges hatállyal a már megkötött földhaszonbérleti szerződéseket is módosíthatassák a bérleti díj megemlése érdekében. Ez a pont ugyanis kétharmados támogatást igényelt volna, ami ellenzéki támogatás hiányában, továbbá két kormánypárti képviselő – Szijjártó Péter külügy- és Seszták Miklós fejlesztési miniszter – hivatalos távolléte miatt nem volt meg. Így az elfogadott szöveg csak a 2013. december 15. után kötött szerződések későbbi módosítását teszi lehetővé, noha az állami földek megvásárlására készülő vevők a gyakran még évtizedekig érvényes korábbi szerződésekben szereplő, a piacinál alacsonyabb haszonbérleti díjak emelésére számítottak. Ugyanezen a napon bőven megvolt a minősített többség a halászati törvény módosításához, ott csak az LMP és a függetlenek szavaztak nemmel. → október 16., december 15.

Visszavonták a legnagyobb kereskedelmi cégek drasztikusan megemelt élelmiszer-felügyeleti díját, viszont kiterjesztették a kötelezettséget az addig mentesített kicsikre is. Miután az év elejétől sávós rendszert vezettek be, és az évi nettó árbevétel 300 milliárd forint feletti részére 6%-os díjat vetettek ki, ami a korábbinak hatvanszorosa, az Európai Bizottság az érintettek panasza alapján vizsgálatot kezdett. Nyilvánvalónak látszott ugyanis, hogy az intézkedés a nagy külföldi hálózatokat, elsősorban a Tesco-t sújtotta, miközben a sok kis cégből álló hazai láncok jól jártak. Ez pedig felvetette az ez utóbbiaknak adott tiltott állami támogatás gyanúját. *„A vizsgálat lezárása érdekében indokolt az Európai Bizottság felvetései alapján”* változtatni a szabályozáson – írta most indoklásában a kormány. Az új szabály szerint visszaállt az egységesen 0,1%-os díjfizetési kötelezettség, de kiterjedt az addig mentesített, évi nettó 500 millió forint alatti bevételt elérő cégekre, illetve az összes többi bevételének az első 500 millió forintjára is.

Törvényt hoztak a közigazgatási bürokráciacsökkentésről, egyszerűsítve számos eljárást és eltörölve több engedélyeztetési kötelezettséget.

Az adózás rendjéről szóló törvény módosításával bevezették a megbízható, illetve a kockázatos adózó fogalmát, az előbbi kedvezményekben részesítve, az utóbbi számára szigorítva a szabályokat. Az EU-bíróság elmarasztaló ítélete nyomán módosították a házi pálinkafőzés szabályait: megszűnt az évi 1000 forintos, a 2010 után bevezetett adómentesség helyébe 2015-ben lépett és csupán jelképesnek tekinthető adó. Ehelyett bevezették a párlat adójegyet, amely *„a beszerző magánfőzőt egy liter magánfőzött párlat tárgyév előállítására jogosítja. A párlat adójegy 700 forint értéket képvisel, egy liter 42 térfogatszázalékos tényleges alkoholtartalmú párlat adótartalmát figyelembe véve. A magánfőző tárgyév első beszerzéskor legalább 5 párlat adójegyet szerez be és tárgyévben legfeljebb 86 darab párlat adójegyet szerezhet be és legfeljebb ennek megfelelő mennyiségű párlatot állíthat elő”*.

Az országgyűlés elutasította annak a határozati javaslatnak a megtárgyalását, amely felszólította volna a kormányt: a gyermekéhezés magyarországi megszüntetése érdekében olyan szabályokat alkosson, hogy minimum napi egyszeri meleg étkezést kapjon minden olyan kiskorú, és a magzat fejlődése érdekében megfelelő táplálkozást minden olyan várandós anya, aki Magyarországon tartózkodik. A kormánypárti képviselők közül egyedül Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere szavazott igennel, pedig a tervezetet Csöbör Katalin FIDESZ-képviselő is aláírta. A kormánypártok azzal indokolták a kihátrálást a javaslat mögül, hogy azt az ellenzék túlpolitizálta, továbbá a kormány egyébként is sok intézkedést tett az ügyben.

Az országgyűlés lefolytatta az egyházi törvény újabb módosításának általános vitáját, amely az Alkotmánybíróság és az Emberi Jogok Európai Bírósága által többször elmarasztalt hibákat kívánta kijavítani. A tervezetet nem a kormány nyújtotta be, de a két kormánypárti frakció nagy részével együtt a miniszterelnök és több miniszter is aláírta. A javaslat törölte a leginkább kifogásolt szabályozási elemet, az országgyűlés döntési jogát az egyházzá nyilvánításról, és ezt a 2011 előtti gyakorlatnak megfelelően bíróságra bízta. A Magyarországi Evangélikumi Testvérközösség elnök-lelkésze, Iványi Gábor azonban nyilatkozatban tiltakozott azellen, hogy a szöveg a társadalmi egyeztetésre bocsátott igazságügyi minisztériumi változattal ellentétben olyan követelményeket szab, amelyek mintha kizárólag az ő közösségük diszkriminálására szolgálnának.

Ugyanis előírja az egyházzá nyilvánítás feltételeként az évi legalább 4000 1%-os felajánlást a személyi jövedelemadóból, miközben ők éppen az egyházi jogállás 2012 óta fennálló megtagadása folytán nem kaphattak az egyháznak járó 1%-ból. E feltétel teljesítése nélkül csak az a szervezet válhat egyházzá, amely nem vesz igénybe se magyar állami, se uniós vagy más nemzetközi támogatást, miközben a MET jelentős iskola- és szociális intézményhálózatot működtet, és ehhez szüksége van a külső támogatásokra. → július 7., július 23., december 15.

Az Alkotmánybíróság hat különvélemény mellett megsemmisítette a Quaestor-károsultak kárrendezéséről hozott törvény nagy részét. A Buda-Cash és a Hungária Értékpapír több ügyfelének panaszát elfogadva megállapította, hogy a törvény diszkriminatív módon határozta meg a kárrendezésre jogosultak körét: a jogalkotó egyetlen konkrét cégcsoport ügyfeleinek a veszteségét térítené meg, és közülük is csak azoknak juttatna, akik Quaestor-kötvényt vásároltak. A jogalkotónak azonos módon kell kezelnie minden, összehasonlítható helyzetben lévő károsultat. Igazat adott az AB a panasztevő pénzügyeseknek is: a Befektető-védelmi Alap tagjai nem kaptak kellő felkészülési időt, másrészt – egyértelmű kötelezettségek és kellő törvényi garanciák hiányában – rájuk nézve a tulajdonkorlátozás aránytalan mértékű lenne. A politika felelőssége, hogy alkot-e az alkotmányos elveknek megfelelő törvényt, amely nem tesz diszkriminatív különbséget a kártalanításra jogosultak között, illetve nem ró aránytalan, kiszámíthatatlan terheket a kártalanítást finanszírozó befektetési szolgáltatókra – mondta erről Lenkovics Barnabás, az Alkotmánybíróság elnöke. Felhívta a figyelmet: a Quaestor-ügyben a kisbefektetők a szokásosnál magasabb kockázatokra történő figyelmeztetések ellenére is hitték azt, hogy a vásárolt vállalati kötvények kockázata közelebb áll a bankbetétéhez, mint a tőkepiaci ügyletekhez, ezért a kisbefektetők veszteségeinek kompenzálása a magánérdekeken túl közérdeket is szolgálhat, amennyiben segíti az egész pénzügyi szektor iránti bizalom visszaállítását. Ugyanakkor figyelembe kell venni, hogy a Quaestor kárrendezési alapot közvetlenül finanszírozó befektetési szolgáltatók mögött is részben lakossági kisbefektetők és betétesek állnak, tehát valójában az egyik befektetői csoport veszteségét közvetve a többi befektetővel és betétessel fizettetik meg. Márpedig a kártalanítási alaphoz pontosan meg nem határozott időre, pontosan meg nem határozott összegben adott kényszerkölcsön visszafizetési garanciájának hiánya már nem csupán aránytalan tulajdonkorlátozás lett volna, de visszafizetés hiányában felvetné a tulajdonelvonás, kisajátítás veszélyét is. Lenkovics Barnabás hangsúlyozta: meg lehet vonni a kárrendezésre jogosultak körét alkotmányos módon is, mint ahogy a kártalanítást finanszírozó befektetési szolgáltatók tulajdonkorlátozásának is meg lehet találni az alaptörvénnyel összhangban álló technikáit. → április 10., április 14., december 15.

November 18. E naptól már csak a törvény alapján monopolhelyzetű Országos Dohányboltellátó Kft-n (ODBE) keresztül szerezhetek be árut a trafikok, de áruhiánytól tartottak, mert két nagy gyár, a Philip Morris és az Imperial nem volt hajlandó szerződni az ODBE-val. Azt ugyanis vetélytársaik, a British-American Tobacco és a magyar Continental hozták létre, így üzleti titkaikat is ezeknek kellett kiszolgáltatniuk. Végül november 26-ára mindkét cég beadta a derekát. A trafikosok arra is panaszkodtak, hogy az új cég ritkábban hajlandó szállítani, mint az ügyfeleket rugalmasan kiszolgáló, velük addig közvetlen kapcsolatban álló gyárak, ami a boltosok számára új kiadásokat jelent, hiszen raktározniuk kell, és lassabban forog a pénzügük. → június 11.

November 19. Az Európai Bizottság Jávor Benedek, a PM EP-képviselője beadványa nyomán kötelezettségzegési eljárást indított Magyarországgal szemben, mert a Paks-2 atomerőművi beruházást versenytárgyalás nélkül, az EU közbeszerzési szabályait megsértve ítélte oda az orosz Roszatomnak. Lázár János miniszter azt mondta erről, hogy „*kereskedelempolitikai vita*”, arra célozva, hogy az EB az EU-országok cégei érdekében lép fel, a Bizottsággal egyetértő ellenzéki politikusok viszont erre azzal válaszoltak, hogy a nyílt pályáztatás elvi kérdés, és a tenderen az EU-tagok vállalkozásai mellett a Roszatom is indulhatna. A Miniszterelnökséget vezető miniszter José Manuel Barroso korábbi EB-elnök egyik levelére is hivatkozott, amely tudomásul

vette a beruházással kapcsolatban előírt bejelentést, de hozzátette, hogy más, egyebek közt a közbeszerzési szabályoknak is meg kell felelni. A beruházás folytatódik, a kormány szükség esetén az Európai Bírósághoz fordul – jelentette ki Lázár János.

Juhász Ferenc volt (2002-2006) honvédelmi minisztert két év, négy évre felfüggesztett szabadságvesztéssel és másfél millió forint pénzbüntetéssel sújtotta a bíróság, a bűnsegédként elkövetett hűtlen kezelés miatt elmarasztalt Fapál László egykori közigazgatási államtitkár pedig egy év, két év tíz hónapra felfüggesztett szabadságvesztést kapott. A vád szerint Fapál László határozatlan időre bérbe vett, majd egy év elteltével, 2006 nyarán a leköszönő Juhász Ferenc honvédelmi miniszter egyedi döntése alapján 22 millió forintért megvásárolt egy 65 millió értékű, 147 négyzetméteres lakást, ezzel 43 millió forintos vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelést elkövetve. A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2014-ben első fokon felmentette a vádlottakat, mert úgy látta, hogy az államtitkár, aki hivatásos katonatiszt is volt, jogosan vásárolhatta meg a lakást. A két ellentétes ítélet miatt a végleges döntés a Kúriára maradt. A vádlottak, akik szerint politikai nyomásra történt a volt szocialista miniszter elítélése, felmentésért fellebbeztek, míg az ügyészség végrehajtható szabadságvesztésért, mert szóvivője szerint a felfüggesztett börtönbüntetés a vádlottak elkövetéskor betöltött vezetői beosztása miatt nem bír kellő visszatartó erővel.

November 20. A párizsi merényletek után alapjaiban kell újragondolni az európai politikát – jelentette ki a kormányfő a Kossuth Rádióban. Szerinte hozzá kell nyúlni az európai közösséget létrehozó alapszerződéshez, újra kell tárgyalni a monetáris uniót és a schengeni együttműködést meghatározó alapkérdéseket.

Hangsúlyozta: Európa elemi érdeke, hogy feltartóztassa az ellenőrizetlenül beáramló tömegeket, mert az csökkenti a biztonságot, növeli a bűnözést és veszélyt jelent a kultúrára. „Csoda blablának” nevezte azt a kijelentést, hogy „európai megoldásra van szükség”, ugyanis a sok tagállami megoldásból adódik össze az európai. Orbán Viktor kijelentette: a terrorizmus és a bevándorlás közötti összefüggést tagadó európai vezetők és az európai emberek józan esze közötti, folyamatosan növekvő szakadék egyre inkább destabilizálja a kontinenst, növeli a radikális pártok támogatottságát.

A Quaestor-ügyről a miniszterelnök azt mondta: az Alkotmánybíróság döntése alapján az általános kártérítés helyett át kell térni a pontos elszámolásra a Quaestor-károsultakkal. Völner Pál igazságügyi államtitkár a nap folyamán bejelentette: máris dolgoznak a módosításon, amelyet még az év végéig el lehet fogadni. Bizonyára kevesebb kártérítést kapnak majd a károsultak, és ennek kiszámítása soká fog tartani.

November 21. Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter a Népszabadságnak kijelentette: annak ellenére nem kell újratárgyalni az oroszokkal kötött államközi szerződést, hogy az EU kötelezettségszegési eljárást indított. Hozzátette: Magyarország továbbra is elkötelezett a bővítés mellett, mert az ország energiabiztonságát a jövőben is nagyrészt Paksra alapozzák, tehát a beruházást végig fogják csinálni.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal korábbi vezetőinek 45 %-ától vált meg a szervezet, hogy így előzzék meg a korábbi időszakban tapasztalt visszaéléseket – mondta Gyuricza Csaba, a hivatal elnöke a Magyar Időknek adott interjújában. Hozzátette: a hivatalnál dolgozó 1800 ember tisztességesen végzi a dolgát, ám ahol sok pénz és sok ember fordul meg, ott a korrupció is felüti a fejét. A területalapú támogatásokkal kapcsolatos csalássorozatban összesen 84 személy ellen emelt vádat az ügyészség, ebből hárman a hivatal vezető beosztású alkalmazottai voltak. A személycserék mellett az MVH számos féket iktatott a rendszerbe, hogy a visszaélésekre minél gyorsabban fény derüljön. Így bukott ki az a 127 hamis bizonyítvány és oklevél is, amelyekkel a fiatal gazda pályázatok kapcsán próbáltak jogosulatlanul pénzt szerezni az érintettek.

November 23. Az Európai Bizottság részletes vizsgálatot indított a paksi atomerőmű tervezett két új reaktorának építéséhez Magyarország által nyújtott finanszírozás ügyében. A

Bizottság, mint közölte, azt fogja értékelni, hogy egy magánberuházó is hasonló feltételek mellett finanszírozta volna-e a projektet, illetve hogy Magyarország beruházása állami támogatásnak minősül-e. Ez a közbeszerzési szabályok megsértésének vizsgálatáról szóló november 19-i bejelentés után a második ilyen lépés volt. *"A magyar kormány határozott álláspontja, hogy a Paks II. projekt nem tartalmaz állami támogatást és a beruházást egy racionális befektető is megvalósítaná, mivel a projekt várható megtérülése magasabb, mint a befektetett tőke költsége. ... A magyar kormány áll a vizsgálat elé, bizonyítani fogjuk, hogy a beruházás nem tartalmaz tiltott állami támogatást."* – reagált a Miniszterelnökség a brüsszeli vizsgálat hírére.

November 24. A Magyar Nemzeti Bank bejelentette: minősített többségi tulajdonosává vált a magyar értéktőzsdének, miután november 20-án aláírták az adásvételi szerződést a Budapesti Értéktőzsdében (BÉT) 68,8 %-os tulajdonnal bíró osztrák CEESEG AG-val és az Österreichische Kontrollbank AG-val. Az adásvételhez még a Gazdasági Versenyhivatal jóváhagyása is szükséges volt. A vételár részvényenként 3550 forint volt, azaz a teljes csomagért 13,2 milliárd forintot fizetett a jegybank.

November 25. Felmentette a volt moszkvai nagykövetet és hat társát a moszkvai magyar kereskedelmi képviselő eladása kapcsán hűtlen kezelés, illetve bűnpártolás és okirat-hamisítás miatt emelt vádak alól a Budapest Környéki Törvényszék elsőfokú ítéletében. Az ügyészségnek nem sikerült bizonyítania, hogy a vádlottak összejárva, tudatosan manipulálták az ingatlan értékesítést, mely pár évvel később közel négyszeres áron kelt el. A vád szerint Székely Árpád moszkvai nagykövet 2008-ban felettesei tudta nélkül írta alá az ingatlan tulajdonjogának átruházásáról szóló adásvételi szerződést, a többi vádlott, köztük Tátrai Miklós MNV Zrt. vezérigazgató, Császy Zsolt értékesítési igazgató és Horváthné Fekszai Márta volt külügyminisztériumi államtitkár pedig bűnpártoló módon próbálta őt fedezni. Az ingatlant a magyar állam 23,7 millió dollárért értékesítette, ám a vevő nem sokkal később több mint 100 millió dollárért adta tovább. A vádhatóság ebből arra következtetett, hogy az ügyletből az államnak több milliárd forint kára keletkezett. Csakhogy a védelem szerint Székely nem tudhatott előre egy későbbi titkos orosz kormánydöntésről, amely az ingatlan 2013-as megvásárlását tűzte ki célul – ekkor adta el azt piaci áron az ismert, Kreml-közeli orosz oligarcha, aki korábban a magyar államtól megvásárolta –, továbbá az alacsony ár azzal magyarázható, hogy az épület telke orosz tulajdonban állt.

November 26. *„Óriási felelőtlenség, amit akár képviselőtársaink, akár önkormányzati vezető társaink ezen a területen kisebbségi vezetőként művelnek, például a roma közösségben. Óriási felelőtlenség, mert a rendelkezésre álló források hiteles elköltését bombázzák szét. Senki nem akar majd ennek a közösségnek pénzt adni, mert úgy gondolja, pártállástól függetlenül nagyon sok politikustársam, hogy nem bízható rájuk pénz, mert bármelyikre bízunk, ez történik”* – figyelmeztett Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter az országgyűlés európai ügyek bizottságának ülésén. Így folytatta: *„Akik a kisebbséget képviselik és eljártassák a többség és a társadalom bizalmát pitiáner ügyek kapcsán, idézőjelbe téve, fölládozzák a nagy ügyet, azok óriási hibát követnek el. Nem a saját személyes karrierjük szempontjából, mert az megy a lecsóba, az irreleváns. Az ügy szempontjából óriási hibát követnek el. Mindegy, hogy a kormány embere, vagy mindegy, hogyha az önkormányzatnak az embere. Itt minden állami vezetés az elmúlt tizenegynehány esztendőben próbált lehetőséget teremteni a roma közösség számára. Sajnos volt olyan tapasztalatom nem egy esetben, hogy a roma vezetőknél is múlt az, hogy egy program sikeres, vagy sikertelen lett. És az a meggyőződésem, hogy ebben a felelősség nem csak a kormányzaté, hanem a roma vezetőké is.”* Farkas Flórián FIDESZ-képviselő, miniszterelnöki megbízott, az Országos Roma Önkormányzat volt elnöke, akit már az ő bizalmából tisztségükbe került uródai is hónapok óta élesen bíráltak, a bizottság tagjaként jelen volt, de nem válaszolt az elhangzottakra. → szeptember 28., október 5., december 15.

November 28. Magyarország legnagyobb problémája a FIDESZ, amely "zsákutcába vezette az országot", a szocialista párt küldetése pedig, hogy kivezesse az országot ebből a zsákutcából – jelentette ki Tóbiás József pártelnök az MSZP kongresszusán. Új akciót is bejelentett: az MSZP országos aláírásgyűjtésbe kezdett az általános fizetésemelésért. (Később részletezte: a közalkalmazottaknak nettó 150 ezres, ha főiskolai diplomások, nettó 175 ezres, ha egyetemi diplomások, nettó 200 ezres bért követelnek.) A kongresszust nagy viták előzték meg. Az elnök be akarta emelni az alapszabályba az előválasztás intézményét, hogy így válasszák ki képviselőjelöltjeiket 2018-ra. Végül azonban az előválasztás csupán lehetőségként kerül be a dokumentumba. Azt is szeretne volna, ha a választmány átalakul és lényegében a 106 választókerületi felelős alkotja. Ám bár a választmányba bekerültek a választókerületi vezetők, benne maradtak a megyei képviselők, a tagozatok vezetői is. Ezekkel a kompromisszumokkal a küldöttök 80 %-os többsége fogadta el a párt módosított alapszabályát. Hogy továbbra is feszültségek vannak, azt Király Józsefnek, az MSZP Bács-Kiskun megyei elnökének levele mutatta, amelyet a párt elnökségének küldött, de az Indexhez is eljutott. Egyebek közt ezt írta: „*Mostani országos vezetésiünk nem alkalmas arra, hogy ezt a pártot a jelenlegi helyzetéből kimozdítsa. Nem értitek a párt jelenlegi működését, helyzetét, jövőbeni lehetőségeit.*”

November 29. A zárónyilatkozatnak nem része, hogy a migránsokat az Európai Unió országai között kötelezően szét kellene osztani – közölte Orbán Viktor miniszterelnök az Európai Unió és Törökország vezetőinek Brüsszelben tartott rendkívüli csúcstalálkozóját követően. A magyar szempontokat sikerült érvényesíteni, Magyarországnak senkit sem kell kötelező jelleggel befogadnia. Az EU három milliárd euróval támogatja a szír menekültek törökországi ellátását, Törökország pedig erőfeszítéseket tesz majd a migráció megfékezésére. 2016 júniusában lép hatályba az EU-török visszafogadási egyezmény, melynek értelmében visszaküldhető Törökországba az a menedékkérő, aki az unió területén nem kapott menekültstátust. Törökország vállalta, hogy a határain keresztül illegális úton nem enged migránsokat az unió területére, és visszafogadja az onnan visszaküldötteket. A miniszterelnök emberességi szempontból helyesnek tartotta Magyarország 18 milliós hozzájárulását, az összeget pedig méltányosnak nevezte a nemzeti össztermék arányaihoz képest.

November 30. „*Roppantul örülnék ..., ha a kancelláriaminiszter nem foglalkozna feleslegesen Budapest ügyeivel, és nem adna pontatlan információkat a miniszterelnök úrnak. ... A 20. század első két évtizede óta ennyi előkészített projekt nem volt Budapesten. Mindezek ellenére valaki azt sulykolja, hogy nincsenek projektek, és nem foglalkozom a fejlesztésekkel. Ez egy ordas valótlanosság.*” – jelentette ki Tarlós István főpolgármester az Origonak. További részletek az interjúból: „*73 milliárdos tartozást hagyott örökül a Demszky-korszak, amit az Orbán-kormány rendezett. Hiába vette át a kormány az adósságot, ennek a működési finanszírozáshoz semmi köze nincs. A közvélemény teljes félrevezetését szolgálja, miszerint az adósságvállalás azt jelentené, hogy a BKV kapott 53 milliárd forintnyi mobilizálható tőkét. ... Az adósságvállalás a cég hitelképességét állította helyre. ... a megállapodást én írtam alá Orbán Viktorral. Ebben az szerepel, hogy a kormány 2013. május 20-ig lépéseket tesz a BKV Zrt. működésének stabilitását biztosító intézkedésekre is. A 2016-ra az állami költségvetésben tervezett mindössze 18 milliárd forint nem ebbe az irányba mutat. ... Budapest a saját erejéből nem képes finanszírozni a BKV-t. ... Én lojális vagyok a kormánnyal, ha nem lennék az, akkor nem nyüglődnék ezzel a problémával, de olyan problémát nem vagyok hajlandó magunkra húzni, aminek előállításához semmi közünk. ... Tekintettel arra, hogy a FIDESZ abszolút többségben van a közgyűlésben, ha a főváros sikertelen lesz, az a budapesti polgármesterekre, illetve a FIDESZ-re hullik vissza. ... Egy pont azért van, amin túl már nem mehetek lojalitásban. Addig a pontig, hogy a tömegközlekedésről engedek a valósággal teljesen ellentétes képet felrajzolni és ezáltal saját káromra félrevezetni a közvéleményt ennyi megnyert választás és 25 év városvezetői gyakorlat után, nem akarok eljutni.*”

December 1. Az országgyűlés kizárólag kormánypárti szavazatokkal új változatban fogadta el a földvagyonról szóló törvényt, amelyet Áder János köztársasági elnök kihirdetés előtt májusban az Alkotmánybírósághoz küldött, az pedig június 1-én több pontot alaptörvény-ellenesnek minősített részben eljárási hibák miatt, részben azért, mert a természetvédelmi területek átadása a Nemzeti Földalpnak csökkenthette volna a védetség alkotmányosan védett szintjét. Fél éves gondolkodás után ezúttal teljesen figyelembe vették az AB döntését, és törölték a szövegből az összes érintett részt. → április 14., április 28., május 8., június 1.

Kivételes eljárással, 24 órával a benyújtása után elfogadták a Nemzeti Adó- és Vámhivatal átalakításáról szóló törvényt. Ez az önálló kormányhivatal helyett, amelyet csak felügyelt a nemzetgazdasági miniszter, a minisztérium részeként működő hivatalt hozott létre, amelyet a miniszter egyik államtitkára – ez esetben Tállai András – közreműködésével közvetlenül irányít, bár konkrét ügyekben utasítást nem adhat. Egyszerűsítették a szervezeti felépítést, és azt ígérték, hogy ezzel *„az eddigi gyakorlattal szemben előtérbe kerül az adóhivatal szolgáltató arca”*. Ezt a frakcióval nem rendelkező ellenzékben is támogatták öten: négy DK-képviselő, köztük Gyurcsány Ferenc, és a liberális Fodor Gábor. Ő később közölte, hogy tévedésből szavazott így. Másnap a Facebook-on Varju László DK-képviselő kért elnézést: *„véletlenül kettőt lapoztam a DK közös parlamenti szavazási forgatókönyvében és a Magyarország–Kazah Köztársaság közötti egyezmény kihirdetése helyett akaratlanul a NAV átalakítással kapcsolatos törvényre mondtunk igent. Arra a törvényre, amelynek egyébként egyetlen sorával sem értünk egyet, arra törvényre, amely elfogadhatatlanul politikai irányítás alá helyezi az adóhatóságot”*. Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter december 17-én bejelentette: négy helyettes államtitkárt javasol Tállai András mellé a NAV irányítására, akik közül csak egy volt addig is legfelső vezető, vagyis az intézmény addigi irányítóinak zömét, köztük a nyár óta megbízott elnök Varga Árpádot elküldték. → július 20., szeptember 29.

Utóbb az Átlátszó hívta fel a figyelmet: ebbe a törvénybe belerejtették a közbeszerzési törvénynek egy olyan módosítását, hogy a legfelső közbiz és politikai vezetőknek, valamint a közbeszerzési eljárások kiíróinak és elbírálóinak hozzátartozói a továbbiakban csak akkor nem indulhatnak ilyen eljárásokon összeférhetetlenség miatt, ha közös háztartásban élnek az illető vezetővel, míg az addigi szabály a lakcímtől függetlenül kizárta őket. *„Így életszerű és így betartható”* – ezzel indokolta Kovács Zoltán kormányzóvivő másnap a 444 kérdésére a változtatást. Szerinte alkotmányos aggályokat is felvetett, hogy az alig néhány hete érvényes új szabályozás túl sok embert zárt ki a közbeszerzésekből, *„fél Magyarország érintett lett volna”*. Schiffer András, az LMP frakcióvezetője szerint viszont a kormány mindenkit átverve, titokban módosított vissza egy olyan, alig egy hónapja érvényben lévő szabályt, amelyet személyesen Orbán Viktor ígért meg a parlamentben. *„Rendkívüli sunyiság, ahogy a NAV-törvénybe becsomagolták közbeszerzési szabályok visszacsinálását. Semmi előjele nem volt, ezért még minket is megvezettek.”* –mondta. Hozzátette: a közbeszerzési törvény előkészítése idején Lázár János miniszter rendkívül korrekt ötpárti egyeztetést tartott, ahol részben elfogadták az LMP javaslatát, amely Tiborcz István, a kormányfő veje érdekeltségei körüli vitatható ügyek miatt korlátozta volna a politikusok, a pályázati döntéshozók és az önkormányzati vezetők rokonainak részvételét a közbeszerzésekben. A FIDESZ akkor éppen a készülő közbeszerzési törvényre hivatkozva utasította el az LMP-s tervezetet, de cserébe ígéretet tett, hogy a kormányzati vezetők rokonainak korlátozását beépítik az új törvénybe. Orbán Viktor ezt erősítette meg az egyik parlamenti válaszában, és ezt rúgták most fel.

A képviselők eltöröltek számos illetékfizetési kötelezettséget. Egy új törvénnyel, három DK-s tartózkodása kivételével teljes egyetértéssel szigorították az árubemutatók szabályait, amelyeken gyakran becsapták a főleg idős, iskolázatlan érdeklődőket. Egyebek közt megtiltották, hogy a helyszínen azonnal, alapos vizsgálat nélkül hitelt lehessen felvenni a kitelepült banki munkatársaktól a később sokszor értéktelennek bizonyuló holmik megvásárlására, valamint

kötelezték a szervezőket, hogy könnyítsék meg a vételtől visszalépők számára az áru visszajuttatását.

Átalakították a Nemzeti Kulturális Alap szabályait: a továbbiakban a támogatásokról döntő testületek tagjainak nem fele képviseli a minisztériumot és másik fele a szakmai szervezeteket, hanem mindkétfele delegáltak csak egy-egy harmadát adják a tagoknak, a harmadik harmadot pedig a Magyar Művészeti Akadémia bízhatja meg. Az ellenzék és számos szakmai szervezet ezt úgy értékelte, hogy teljesen elvész a kormánytól független vagy vele szemben kritikus szakmai szervezetek befolyása, mert az MMA mindig a kormány megbízottaival együtt fog szavazni. Jelentősen módosult a felsőoktatási törvény is: bevezették az alkalmazott tudományok egyeteme fogalmát, amely kevesebb szakon oktat, mint a jelző nélküli egyetem, és elég, ha munkatársainak 60%-a helyett 45%-a rendelkezik tudományos fokozattal. Ilyen rangot kapott az addigi Budapesti Gazdasági Főiskola, a Dunaújvárosi és a Nyíregyházi Főiskola, a gyöngyösi Károly Róbert Főiskolával összevont egri Eszterházy Károly Főiskola, a Szolnoki Főiskolával összevont és így Pallasz Athéné Egyetemnek elnevezett Kecskeméti Főiskola, valamint a nem állami intézmények közül a korábbi Budapesti Kommunikációs Főiskolából lett Budapesti Metropolitan Főiskola. A „főiskola” elnevezést, amely a legalacsonyabb szintet jelenti, a speciális Magyar Táncművészeti Főiskolán és Pető András Főiskolán kívül egyedül a bajai Eötvös József Főiskola tartotta meg. Külön rendelkeztek arról, hogy az újra önállóvá tett, kétségtelenül nagy hagyományú Állatorvostudományi Egyetem az általános szabályoktól eltérően annak ellenére ilyen néven és ranggal működhessen, hogy lényegében egyetlen tudományágban egyetlen szakon oktat.

A képviselők arról is döntöttek, hogy államosítják a magántulajdonban lévő lakóépületeket ellátó kéményseprői szolgáltatást, amelyet 2016. július 1-től a Belügyminisztériumhoz tartozó katasztrófavédelem fog ellátni ingyenesen. A szakmai vállalkozások piaci szolgáltatásként csak a gyárakban, irodaházakban és más, nem lakás céljára szolgáló épületekben dolgozhatnak. A márciusban benyújtott javaslatához képest csak abban engedtek, hogy nem kötelező azonnal felbontani a több évre megkötött közszolgálati szerződéseket a települések és a kéményseprő-ipari cégek között, az önkormányzatok dönthetnek úgy, hogy megvárják a szerződés lejártát. Az egzisztenciájukat veszítő szakmai vállalkozók kártalanítását előirányzó javaslatot a törvényalkotási bizottság annak ellenére elvetette, hogy azt egy tapasztalt kormánypárti képviselő, Rubovszky György, az igazságügyi bizottság kereszténydemokrata elnöke tette.

Nem sikerült módosítani a nemzetbiztonsági törvényt, hogy a titkosszolgálatok fedett munkatársait az elektronikus hírközlési és a postai szolgáltatók is kötelesek legyenek alkalmazni, mert a kormánypártok nem bíztak a minősített többség megszerzésében, és végül maguk szavazták le az érintett pontnak a törvényalkotási bizottságban még támogatott változatát.

Arról is törvény született, hogy az addig tanácsadó szervként működött Pálinka Nemzeti Tanács a Magyar Tudományos Akadémiához, a gazdasági kamarákhoz és a hegyközségekhez hasonlóan köztestületként folytassa munkáját.

December 2. Nem lesz az elutasító eredményt hozott hamburgihoz hasonló népszavazás a 2024-es olimpia megpályázásáról, lesz viszont együttműködési megállapodás a kormánnyal az esetleges budapesti játékok előkészítéséről – erről döntött a fővárosi közgyűlés. A FIDESZ-frakció nem volt teljesen egységes a népszavazás elutasításában, hárman a szocialista Horváth Csaba javaslata mellett voksoltak. Tarlós István főpolgármester azt mondta: a lakosságnak kevés az információja ahhoz, hogy felelősen döntsön ebben a kérdésben.

December 3. Februári keltezéssel, de e napon jelent meg a Magyar Közlönyben, hogy Áder János köztársasági elnök római, San Marino-i és vallettai nagykövetté nevezte ki Paczolay Pétert, az Alkotmánybíróság volt elnökét. (Valójában már hónapokkal korábban elfoglalta állomáshelyét.) Júliusi keltezéssel szintén ekkor tették közzé, hogy Magyarország vatikáni nagyköveti tisztségét a Németországban született médiaszakember, a sokáig Bécsben élő és magyar-osztrák kettős állampolgárságú Habsburg-Lotharingiai Eduard Karl, József nádor szépunokája vette át.

December 4. „*Ki a felelős Szíriában?*” – kérdezte Orbán Viktor miniszterelnök a Kossuth rádió adott szokásos interjújában. Válasza: az, aki beavatkozott ott, bombákat dobott le, és meg akarta változtatni az ottani rendszert, aztán a szomszédos térség, majd a sor végén az egyetemes globális felelősség nevében mindenki más, köztük Magyarország. „*Rendezni kell a szíriai helyzetet, és mindenkit, aki onnan jött, azt jogilag kötelezni kell arra, hogy menjen vissza, és kezdje meg annak a világnak az újjáépítését, ahonnan eljött.*” Kifejtette, hogy hibás logikán alapul a török–uniós megállapodás, mert kiszolgáltatta magát Ankarának. Magyarország nem vétózott ugyan, így támogatjuk, az egyezséget, de Orbán szerint a tárgyalásokon „*nem jelenhetünk meg koldusként, nem koldulhatunk biztonságot. Be kell mutatnunk, hogy saját erőnkől is képesek vagyunk a menekültkérdést, a migránskérdést vagy a legújabb kori vándorlást rendezni.*” Ám a nagyhatalmak mindegyike másképp látta jónak, így Orbán szerint káros lett volna a magyar emberekre és Európára nézve is, ha Magyarország megvétózta volna a megállapodást. „*Van itt valami, amit ön nem hisz el, és a rádióhallgatók sem. De rájöttem, hogy ez a megfejtés: korábban azt véltük, hogy van valami ravaszkodás abban, hogy a nyugat-európai vezetők támogatják a bevándorlást, azt állítva, hogy az hasznos lenne Európának. Azt gondoltuk, hogy ők is azt gondolják, amit mi, hogy ez veszéllyel jár, de valamilyen okból mást mondanak. De el kell hinnünk, hogy a nyugat-európai vezetők azért mondják azt, amit, mert azt is gondolják: hogy ez jobbá teszi Európát, a népvándorlás jó dolog. Szerintem ez örült gondolat, de komolyan gondolják, ez a megfejtés.*”

„*A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ ... működésének kiszámíthatóbbá, eredményesebbé és gazdaságosabbá tétele érdekében ... a Központ a jövőben irányító, ellenőrző és stratégiai szerepet fog ellátni, míg a funkcionális, valamint a szakmai feladatok területi szinten koncentrálnak. ... A KLIK szervezetrendszerében megerősítést kapnak az intézményvezetők, valamint minden intézmény tekintetében a felhasználást megelőzően előre ismert lesz a kiadásokra felhasználható költségvetési keret. Ennek egy részét kincstári kártya segítségével maga az intézményvezető használhatja fel, ... így minden intézmény tudni fogja, hogy mekkora összeggel gazdálkodhat. Ez jelentősen megkönnyíti az intézmények mindennapi életét.*” – ezt válaszolta Rétvári Bence EMMI-államtitkár (KDNP) Kész Zoltán független képviselő kérdésére. Ezzel a tárca elismerte, hogy túlzott lett az iskolák irányításának központosítása, és az iskolaigazgatók nem tudnak dolgozni, ha a legkisebb beszerzést vagy javítást is a központtal kell jóváhagyatniuk. A kormány korábban minden ilyen kritikát elutasított, még azt is, amely Pokorni Zoltán FIDESZ-alelnöktől, az első Orbán-kormány oktatási miniszterétől jött.

December 8. Büntetőeljárás indult több kis párt vezetői ellen, amelyek a 2014-es választások előtt nem sokkal alakultak, felvették és elköltötték a többszáz millió forintos államni támogatást, de csak jelentéktelen – néhány ezreléknyi – szavazatot kaptak, ám a pénzzel nem számoltak el a törvény szerint. Költségvetési csalás gyanújával ilyen eljárás indult például a köznyelvben „kamupártnak” nevezett Új Magyarország Párt, Új Dimenzió Párt, Együtt 2014 Párt, Seres Mária Szövetségei ügyében, egy-két esetben már meg is nevezték gyanúsítottként a pártvezetőket. A pártok és képviselőjelöljeik mintegy 630 millió forinttal maradtak adósai az államnak. → április 2.

December 10. Az Európai Bizottság kötelezettségzegési eljárást indít Magyarország ellen az ország menekültügyi szabályozása miatt – jelentették be Brüsszelben. Sajtóinformációk szerint az indok az elutasított menedékkérelmek hatékony jogorvoslatának hiánya volt. Szeptemberben ugyanis a kérelmeket gyorsított eljárásban kezdték elutasítani a magyar hatóságok a küldő ország biztonságos státuszára hivatkozva. Mivel a végzéssel a menedékkérő kiutasításáról is döntöttek, fellebbezésre nem volt mód, vagyis a nemzetközi szabályokkal ellentétben lényegében lehetetlenné vált Magyarországon menekültstátuszhoz jutni. Lázár János miniszterelnök sajtótájékoztatón úgy reagált, hogy az eljárás „*bosszú Magyarország ellen*”, „*fenyegetés*”, és csak politikai oka van. A kormány élni fog a válaszadás lehetőségével, és kész tárgyalni a brüsszeli bizottsággal, vagy akár arra is, hogy bírósághoz forduljon.

Ismét milliárdos összegeket folyósíthat Magyarországnak Norvégia, Lichtenstein és Izland, miután szerdán a Norvég Alap és az EGT feloldotta a támogatási pénzek befagyasztását – derült ki a szervezeteknek a budapesti norvég nagykövetség honlapjára feltöltött közleményéből. Az alap országainak és Magyarországnak sikerült megállapodni a támogatási pénzek ellenőrzéséről: a magyar kormány nem ellenőrzi a civil támogatások felhasználását, vagyis a kormány feladta korábbi, erre vonatkozó álláspontját. A jövőben is a szervezet által meghatározott jogi keretrendszer szerint vizsgálják majd a támogatások szabályszerűségét. A 2014-2020-as időszak esetében azonban még vita van arról, hogy a norvég pénzeket ki ossza ki. A magyar kormány ragaszkodik ahhoz, hogy nála legyen a marsallbot – mondta erről Lázár János, és bocsánatot kérni sem volt hajlandó a hatóságok szerint alaptalan vádjaiért. Azt azonban a Miniszterelnökséget vezető miniszter megerősítette, hogy újraindul a program. Igaz, december 22-én a Miniszterelnökség azt is közölte, hogy „a következő támogatási ciklusban az Ökotárs Alapítvány nem lesz részese a támogatások odaítélésének és kihelyezésének”, vagyis kizárták azt a kormány által megvádolt csapatot, amelyet minden hivatalos vizsgálat ártatlannak talált.

→ február 13., május 28., június 30., október 20.

A bíróság szerint a Közgép nem követte el a hamis adatszolgáltatást, így Simicska Lajos cége újra indulhat a közbeszerzéseken, azonban az ítélet még nem jogerős. „Győzött az igazság” – így kommentálta Puskár Anett, a Közgép Zrt. kommunikációs igazgatója a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elsőfokú ítéletét, amely részben megváltoztatta a Közbeszerzési Döntőbizottság korábbi határozatát. → július 19., szeptember 16.

December 13. A párt sikereinek megünneplése jegyében tartották meg a FIDESZ tisztújító kongresszusát, amelyet a párizsi merényleteket követő gyász miatt halasztottak el. A párt elnöke Orbán Viktor maradt (1177 érvényes szavazatból mindössze három ellenszavazattal), és mivel nem volt többes jelölés, az alelnökök személye is előre eldőlt. Pelczné Gáll Ildikó EP-képviselő megtartotta tisztségét. A parlamenti frakcióvezetőként amúgyis hivatalból elnökségi tag Kósa Lajos, a miniszterrel előlépett Lázár János és a nagypolitikától eltávolodott Pokorni Zoltán egykori (2001-2002) pártelnök, XII. kerületi polgármester helyére Gulyás Gergelyt, az országgyűlés törvényalkotási bizottságának elnökét, Kubatov Gábor képviselőt és pártigazgatót, valamint a „rezsibiztosként” ismertté vált Németh Szilárd frakcióvezető-helyettest választották meg 1136-1146 szavazattal.

A vita jelentős részét az EU éles bírálata foglalta el. Kósa Lajos frakcióvezető szerint „*Ha mi, európai polgárok nem szorítjuk rá Európát arra amit csinálni kell, nagy baj lesz. Muszáj hogy legyen legalább egy ország az európai szövetségben, aki azt tudja mondani, hogy a király meztelen, vegyétek észre.*” Rogán Antal miniszter arról beszélt, hogy ha a magyar kormány szóvá teszi a felelőtlen politikát, akkor fenyeget Brüsszel. „*Innen üzenjük, hogy mi nem árultunk el senkit 56-ban, minket árultak el 56-ban.*” Szerinte hiába zsarol az EU uniós támogatással, semennyi millió eurós támogatásért nem fogjuk odaadni a hazát. Nekünk Európa fontos, nekünk az a tágabb hazánk, de Brüsszel elárulta Európát. Ahova mi csatlakoztunk, az nem az európai egyesült államok volt. Szájer József EP-képviselő így fogalmazott: Európa nagy bajban van, és ennek legfőbb oka, hogy a vezetők képtelenek választ adni a kihívásokra – mondta Szájer József. Válsághelyzetben, a véres valóság ellenére sem néznek szembe hibáikkal, nem hagynak fel korábbi politikájukkal, amely „*a bűnözők jogait az áldozatok elé helyezi. ... Ennyire csalódott és felháborodott nem voltam még. Az EU döntéshozók csak a tagadást ismerik. Tagadják, hogy a muzulmán vallás és a terrorizmus között összefüggés van. ... Amire mi törekszünk, az nem az illiberális, hanem a jelző nélküli demokrácia, amely nem követeli senkitől sem, hogy dobja el a józan esztét.*” Kővér László, az országgyűlés elnöke figyelmeztetést is megfogalmazott: „*115 hónapja vezetjük a pártpreferencia-választást és megnyertük az általános választásokat is.*” Ám 2014 végén figyelmeztetőleg hatott a három időközi választás elvesztése. Megbosszulhatja magát, ha a FIDESZ figyelmen kívül hagyja a vészjelzéseket. „*Ha nem akarunk az MSZP sorsára jutni, akkor a még nálunk is fiatalabbakat be kell vonni a pártba. Mindenki hozzon még egy embert, hogy megerősítsük közösségeinket. ... Nagy párt lettünk,*

aminek nem csak pozitív következményei vannak. Sokan sokfélék lettek a pártban, a belső ellentétek felnagyítódhatnak, ez az óvatosságunkat kell hogy megerősítse, a 2018-as felkészülésben.”

Orbán Viktor pártelnök-miniszterelnök a vita végén egyebek közt ezt mondta: *„Európa legtöbb országa boldogan kiegyezne a magyar gazdaság sikerével, a foglalkoztatottság eredményeivel. Az államadósság csökkentésével, az adók lefaragásával, a bérek növelésével, a nyugdíjak értékének megőrzésével, a családok támogatásának növelésével, a devizahitelek kivezetésével. ... Van honnan elrugaszkodnunk. Van miből erőt merítenünk. 30 éve itt vagyunk, jó hír a híveinknek, rossz hír az ellenfeleinknek: A következő harminc évben is itt leszünk.”* Kifejtette továbbá: emberi jogokban, nyitottságban, toleranciában, újfajta családban hisznek sokan. De ezek az emberek nem hisznek a kereszténységben, a józan észben, a katonai erényekben, a nemzeti büszkeségben. Pedig szerinte az előbbi értékek ezen utóbbiakból származnak.

December 15. Az országgyűlés 48 órán belül törvénnyé változtatta Orbán Viktor miniszterelnök pártkongresszusi ígéretét a lakások áfájának csökkentéséről. A beszéd 13-án, vasárnap délután hangzott el, a törvényjavaslatot másnap nyújtotta be a kormány, és kivételes eljárással – amelyet az ellenzékben az MSZP is támogatott – kedden, 15-én már szavaztak róla. A zárószavazáson csak az LMP és a függetlenek mondtak nemet, az MSZP testületileg nem voksolt. Eszerint átmenetileg, 2016-2019-ben az új szociálpolitikai, vagyis társasházban legfeljebb 150 m², családi házban legfeljebb 300 m² hasznos alapterületű lakások értékesítése esetén az áfa 27% helyett 5%. Az ilyen méretű lakások építését a továbbiakban engedélyeztetni sem kell, elég bejelenteni.

Ugyanebben a „salátatörvényben” módosították a helyi adók szabályozását úgy, hogy a főváros a kerületek rovására nagyobb részt kap az iparüzési adóból, mint korábban, de ebből köteles finanszírozni a tömegközlekedést. Rogán Antal kabinetfőnök-miniszter, az egyik előterjesztő szerint ezzel megoldódott a BKV finanszírozása, Tarlós István főpolgármester azonban kijelentette: az állam ezzel megszüntette az agglomerációs közlekedést. (Az egyik legfontosabb vitapont a kormány és a főváros között az volt, hogy a Budapest környéki, de a fővároshoz nem tartozó 26 település közlekedését is a fővárosi tulajdonú BKV látja el, noha ez nem feladata, és a 350 000 utas szállítása évi 11 milliárd forint nettó veszteséget okoz neki.) *„Azt ugyanis már az általános iskolában is tanítják, hogy ha adok hármat és elveszek hatot, akkor nem adtam semmit.”* Ezzel a főpolgármester arra célzott, hogy a fővárosi közösségi közlekedés 2015. évi 24 milliárdos állami finanszírozása 2016-ban 18 milliárd forintra csökken, noha a 24 milliárd is kevésnek bizonyult. Ehhez képest kapott 2016-ra plusz 3 milliárd forintot azzal, hogy oldja meg maga a finanszírozást. A miniszterelnök és a főpolgármester december 21-i tárgyalása után Tarlós azt mondta: abban egyeztek meg, hogy a főváros ettől kezdve nem foglalkozik az agglomerációs közlekedéssel. Később nyilatkozatban tisztázta: ezzel nem azt akarta mondani, hogy megszűnik az agglomerációs közlekedés, hanem azt, hogy az érintett településeknek az állammal kell tárgyalniuk a finanszírozásáról. A feladatot a HÉV-vel együtt az állam átveszi – közölte a főpolgármester. Ám december 23-án a Nemzetgazdasági Minisztérium úgy nyilatkozott, hogy ha törvény nincs is erről, egy megállapodás alapján 2022-ig a főváros feladata a környező települések közlekedésének ellátása.

Az országgyűlés kormánypárti és Jobbikos szavazatokkal új törvényt hozott az április 14-én elfogadott, de az Alkotmánybíróság által november 17-én nagyrészt megsemmisített jogszabály helyett a kötvénycsalások áldozatainak kártérítéséről. Ebben már nem nevezik meg a Quaestor-ügyet, ezzel gyakorlatilag a Hungária Értékpapír áldozataira terjesztették ki a hatályát. A várható kártérítési összeg és ezzel a bankok terhe csökkent, bár továbbra is az ügyekben ártatlan pénzintézeteknek kell feltölteniük a Befektetővédelmi Alapot. A Bankszövetséggel ezúttal alaposan egyeztetett a kormány. A gyorsaság érdekében a házszabálytól eltérve tárgyalták ezt a tervezetet, amivel két független kivétellel minden képviselő egyetértett. Ugyancsak elfogadták azt a törvényt,

amely a korábbi megállapodásnak eleget téve csökkentette a bankok különadóját, és törölte ennek összekötését a hitelezés növelésével.

Megszavazták Györffy Balázs FIDESZ-képviselőnek, az Agrárkamara elnökének újabb törvényjavaslatát is, amely ezúttal a Polgári Törvénykönyv felől közelítve igyekezett elérni a földhaszonbérleti díjak felemelését. Mivel a vagyontörvényt érintő elképzelés korábban elbukott a kétharmados többség hiányában → november 17., most egyszerű többséggel elfogadható megoldást kerestek. Eszerint ha a föld tulajdonosa új, akkor a régen megkötött és még sokáig érvényes bérleti szerződés is újnak számít, és ennek alapján az új tulajdonos emelheti a díjat.

Három törvényjavaslat elbukott a minősített többség hiányában: kivétel nélkül mind a 199 képviselő jelen volt, és miután a kormánypártok egyetlen ellenzéki módosító indítványt sem fogadtak el, az ellenzék és a függetlenek egységesen nemmel szavaztak vagy tartózkodtak. A 131 kormánypárti képviselő pedig kettővel kevesebb volt a kétharmadnál. A kudarcot vallott tervezetek közül a legfontosabb az új egyházi törvény volt, amelyből kikerült volna a legsúlyosabban jogsértő, az Alkotmánybíróság és az Európai Emberi Jogok Bírósága által egyaránt elmarasztalt pont: a jövőben nem az országgyűlés döntötte volna el, hogy melyik közösség lesz nyilvántartott vagy bejegyzett egyház, hanem a törvényben előírt eljárás szerint a független bíróság, mint 2010 előtt. Csakhogy benne maradt a szövegben az, hogy a „bejegyzett egyház” jogálláshoz az elmúlt években kapott jövedelemadó-felajánlások meghatározott számát is megkövetelik, noha a vitatott státuszú közösségek ezekhez nem juthattak hozzá, mert nem kapták meg a felajánláshoz szükséges adóhivatali „technikai számot”. Így továbbra sem volt világos, hogy a vitatottak közül a legjelentősebb, a több mint 10 000 tagú és a leghátrányosabb helyzetű emberek számára számos iskolát és szociális intézményt működtető vallási közösség, az Iványi Gábor lelkész, egykori SZDSZ-képviselő vezette Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség helyzete rendeződne-e, megkapná-e a szükséges költségvetési támogatást. → július 7., július 23., november 17. Ugyancsak elvetették az önkormányzati törvény két módosítását, amelyek egyike a falusi polgármestereknek a 2014-es választások után jelentősen csökkent tiszteletdíját nem emelte volna fel költségvetési pénzből, ahogy még a kormánypártokon belül is többen követelték, csak közvetve, az összeférhetetlenségi szabály enyhítésével tette volna lehetővé jövedelmük növelését. Nem kapta meg a szükséges többséget a közbeszerzési törvénymódosításon belül a vagyontörvény módosítása, de annak a jogszabálynak a nem kétharmados részeit elfogadták.

Az Alkotmánybíróság a "Földet a gazdáknak" programmal kapcsolatban csak egy kormányhatározat egyik pontját semmisítette meg: a törvény szűkebben és pontosabban fogalmazta meg a bevételek felhasználását, eszerint a pénzt földvásárlásokra és birtokpolitikai célokra kell fordítani, az állami tulajdonú földek földművesek részére történő értékesítéséhez szükséges intézkedésekről hozott kormányhatározat viszont általánosságban a nemzeti vagyon gyarapítását szabta meg célként. Ráadásul jogszabálynak nem minősülő határozatban a jogalkotási törvény szerint nem is lehet ilyesmit kimondani. Ám 52 ellenzéki képviselő sokkal fajsúlyosabb kifogásait az állami földek magánkézre juttatásával szemben az AB elutasította. Egyedül Kiss László alkotmánybíró semmisítette volna meg a határozat több más pontját és a hasonló tárgyú kormányrendelet – tehát jogszabály – egy részét is. Vele szemben három másik alkotmánybíró, Balsai István, Dienes-Oehm Egon és Varga Zs. András ellenkező irányú különvéleményt írt: szerintük az AB-nak foglalkoznia sem kellett volna a beadvánnyal éppen azért, mert a kormányhatározat nem normatív jogszabály.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága elmarasztalta Magyarországot a közszférában dolgozó nyugdíjasok nyugdíjának folyósítására vonatkozó új szabályozás miatt, amely a bíróság szerint ellentétes az Emberi Jogok Európai Egyezményével és sérti a megkülönböztetés tilalmát. Az ügy előzménye, hogy az öregségi nyugdíjban részesülő, de ezzel párhuzamosan közalkalmazottként munkát vállaló Fábíán Gyulának a jogszabályok módosítása után 2013. július 2-től felfüggesztették a nyugdíja folyósítását. A 2013. január 1-jétől hatályos nyugdíjtörvény értelmében a közalkalmazotti jogviszonyban nyugdíjasként továbbfoglalkoztatottaknak le kellett mondaniuk az öregségi nyugdíjnak illetményük melletti egyidejű folyósításáról, miközben ez a magánszektorban

dolgozókat nem érinti, és a szabály a közszolgálatban állók között is különbséget tesz, az öregségi nyugdíjban részesülő miniszterekre vagy polgármesterekre például nem vonatkozik. Az Emberi Jogok Európai Bírósága bár legitim célként fogadta el a költségvetési kiadások csökkentését, azonban úgy látta, hogy a magyar hatóságok nem indokolták meg ésszerűen és tárgyilagosan az alkalmazott különbségtételt. Az egyhangúlag elfogadott ítélet szerint a magyar államnak ezért összesen 18 ezer euró kártérítést és perköltséget kell fizetnie a panaszosnak.

A hazai és nemzetközi tiltakozások ellenére felállítják, bár csak később avatják fel Hóman Bálint egykori miniszter, a város korábbi parlamenti képviselője szobrát Székesfehérvárott – jelentette be Kováts Gábor, a Hóman alapítvány elnöke a szobor tervezett helyén, a székesfehérvári Bartók Béla téren. Úgy fogalmazott: az alapítvány *"nem mondhat le"* a szobor ünnepélyes avatójáról. Szerinte *„Székesfehérvárt és annak polgármesterét nemtelen támadások és súlyos fenyegetések érték, amik összeegyeztethetetlenek Hóman Bálint céltudatos nemzet- és városépítő tevékenységével"*. Az alapítvány *„a vádakat visszautasítja, és a megtámadottak védelme érdekében a későbbiekben dönt az ünnepélyes szoboravatóról"*. A szobor hónapok óta viták tárgya volt. Hóman Bálint történelmi munkásságát senki nem vonta kétségbe, és azt sem, hogy annak idején támogatta a várost, továbbá egyeseknek segíteni próbált abban a vészidőszakban, amelynek egyébként zászlóvivője volt. Ugyanis – bár a háborús bűnösként történt elítélését 2015-ben a bíróság hatályon kívül helyezte – heves antiszemita megnyilvánulásai, kormányzati tevékenységével egyértelműen a szélsőjobboldalhoz tartozott, és morális felelősséget viselt a történelemért. Ráadásul a nyilas parlamentben is mindvégig aktívan működött. Szobra ellen számos civil szervezet és a MAZSIHISZ mellett tiltakozott a Zsidó Világkongresszus és az amerikai kongresszus antiszemita elleni bizottságának mindkét pártbeli tagsága, az USA és Izrael nagykövetsége. A Political Capital és a budapesti amerikai nagykövetség szervezésében zárt körű, angol nyelvű konferenciát tartottak Budapesten, ahol az amerikai kormány képviselői hivatalosan is elítélték a Székesfehérvárra tervezett Hóman-szobrot.

A rendezvényen részt vett Robert Berschinski helyettes külügyi államtitkár, Ira Forman, az USA külügyminisztériumának az antiszemita elleni küzdelemmel foglalkozó különmegbízottja és Nicholas Dean, az USA holokauszt-ügyekben illetékes különmegbízottja. A vs.hu beszámolója szerint Robert Berschinski azt mondta, korábban már világossá tették formális és informális csatornákon is a magyar kormánynak, hogy szeretnék, ha megakadályozná a szobor felállítását, mert tudták, hogy képes is erre.

„Az természetesen a magyar, a székesfehérvári polgárok dolga, hogy eldöntsék: látni akarják-e ezt a szobrot. De jogunk és kötelességünk, hogy feltegyük a kérdést a magyar kormánynak: támogat-e egy ilyen lépést, emléket akar-e állítani egy ilyen embernek." Külön felháborodást váltott ki az emlékműállítás költségvetési támogatása. Bár Trócsányi László igazságügyi miniszter – kormánybeli kollégáihoz, Balog Zoltánhoz és Lázár Jánoshoz hasonlóan – elítélően nyilatkozott Hóman egykori politikai tevékenységéről, azt állította, hogy az elődje által odaígért 15 millió forintot nem vehette vissza. Az előd, Navracsics Tibor EU-biztos, volt közigazgatási és igazságügyi miniszter ezzel szemben cáfolta, hogy bármilyen támogatást megítélt volna. (Trócsányi később egy szocialista képviselő kérdésére válaszolva tisztázta: a támogatás kiutalását a továbbra is hivatalban lévő közigazgatási államtitkár, Molnár Zoltán írta alá.) A székesfehérvári önkormányzat szintén adott 2 milliót, és Cser-Palkovics András polgármester (FIDESZ) még december elején is azt mondta, hogy bár az antiszemitizmust elítéli, egy civil szervezet kezdeményezésébe nem tud beleszólni. A tervezett avatás közeledtével azonban megváltoztatta véleményét, és arra kérte az alapítványt, hogy mondjon le a szoborállításról, illetve fizesse vissza az arra kapott közpénzt. Erre reagált az alapítványi elnök. Ugyanezen a napon Orbán Viktor miniszterelnök az országgyűlésben Kunhalmi Ágnes MSZP-képviselő kérdésére ezt válaszolta: bár *„a mi érzéseink szerint az antiszemita elleni harcot nagyban kompromittálja, hogy annak az élén rendszeresen egy másik diktatúra útdépartjának tagjai vannak"*, és bár *„a megszálló hatalmakkal való kollaborálásnak különböző oka, mélysége, minősége lehet, a kormány olyan politikusként nem támogathatja a szoborállítását, aki együttműködött az elnyomókkal."* Ugyanezért azt sem támogatná, hogy Horthy

Miklósnak állítsanak emlékművet. Május 26-án ezzel szemben a kormányfő még ezt mondta Székesfehérvárott: „ennek a városnak Hóman Bálint volt az országgyűlési képviselője, akit nemrégiben jogi értelemben teljes mértékben rehabilitáltak. Ez a városunk rehabilitációját is jelenti, ezért üdvözljük ezt a döntést, és örülök annak, hogy Hóman Bálint emléke Székesfehérvár városából nem tűnik el, és reméljük, hogy hamarosan a tudományos és közéleti rehabilitáció is meg fog történni.” Közben civil szervezetek pert indítottak amiatt, hogy az alapítvány és egy váci utca Hóman nevét viseli, noha a szélsőséges diktatúrák vezető alakjairól közterületet és intézményt tilos elnevezni. (Erre hivatkozva vették el a szegedi Ságvári Endre Gimnázium nevét, noha a kommunista Ságvári az antifasiszta ellenállás részvevőjeként vesztette életét, tehát nem volt módja bármit elkövetni a kommunista uralom idején.)

→ december 18.

6,72 milliárd forintot adott a Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter által felügyelt állami Eximbank a TV2-t megvásárló Andy Vajna cégének "versenyképességet javító belföldi befektetési hitelként" – derítette ki a Válasz.hu egy zálogszerződésből, amelyet meg kellett küldeni a cégbíróságra. A miniszter december 7-én még arról tájékoztatta a közvéleményt, hogy a bank "semmilyen médiavásárlást nem finanszírozott közpénzhez köthetően", noha a hitelezésre tíz nappal korábban, november 27-én került sor. Az Eximbank célja elsősorban az exportra termelő magyar vállalkozások hitelhez segítése, míg a hazai médiapiacra működő TV2-nek nincs köze a külkereskedelelemhez, sőt a gazdaság versenyképességéhez sem, ami a törvény által megengedett "versenyképességet javító belföldi befektetési hitel" fogalom használatát indokolhatná.

Két képviselő, Ikotity István (LMP) és Mirkóczki Ádám (Jobbik) arról kérdezte a kormányfőt, mikor engedi már el Farkas Flórián miniszterelnöki megbízott kezét a roma önkormányzatban zajló botrányok miatt. Orbán Viktor azonban egyértelművé tette, amíg hivatalos bírósági döntés nincs arról, hogy Farkas bűnös lenne az ellene felhozott vádakban, addig mindenki a helyén marad. „Amíg valamilyen eljárásban nem mondják ki bűnösnek, addig meg fogjuk védeni. Hiába támadják Farkast századszor... meggyőződésem, hogy Farkas Flórián sokat tett a cigánységért, ezt nagyra értékeljük a támadásokkal szemben majd megvédi magát, de addig számítok a munkájára, amíg jogi akadálya nincs”. → szeptember 28., október 5., november 26.

Megtérült a magyar államnak okozott kár, ami miatt Simon Gábort, az MSZP 2014 elején minden tisztségéről lemondott volt elnökhelyetteset, egykori képviselőt és államtitkárt költségvetési csalással gyanúsítják – ismerte el az ügyészség a vádemelést megelőző utolsó jogi lépés, az iratismertetés során. A politikus ugyanis befizette a vélt adóhátralék összegét, 128 millió forintot. Ezért várhatóan szabadlábra is kerülhet, és a botrányt kirobbantó bécsi bankszámla zárolását is megszüntette védői indítványra a bíróság. Simonnak egy másik, svájci bankszámlájára is fény derült, de ő nem járult hozzá, hogy a svájci hatóságok jogsegélykérelem alapján tájékoztassák az ügyészséget a vagyonról. Ám egy novemberben hatályba lépett jogszabályváltozás már a hozzájárulása nélkül is lehetővé teszi az információcserét, legalábbis a magyar jog szempontjából. Ez azért volt fontos, mert még mindig rejtély volt, hogy a szerényen élő, vállalkozásokban részt nem vevő szocialista politikusnak honnan volt több száz millió forintos vagyona.

December 16. Lázár János miniszteri sajtótájékoztatóján is szóba került a Hóman-szobor. Arra a kérdésre, hogy lesz-e ilyen emlékmű Székesfehérvárott, azt válaszolta, hogy ez nem a kormány ügye már, Orbán beszéde egyértelmű volt, mostantól a civilek ügye. Annak a hírnek pedig nem ad hitelt, hogy a szobor felállítását nem a helyi civil szervezet kezdeményezte, hanem az ő államtitkára, L. Simon László. (Ezt Fülöp Gyula régész mondta a nol.hu-nak: szerinte a székesfehérvári születésű L. Simon Lászlótól indult az ötlet, aki először az őáltala vezetett Marosi Arnold Alapítványt kérte, hogy adja a nevét a szoborállításához.) A miniszter közölte: akik tenni akarnak a Hóman-szobor felállításá ellen, azoknak a demokratikus Magyarországon megvannak a feltételei, hogy ezt megtegyék.

December 17. A Magyar Telekom megállapodást írt alá a New Wave Media Kft.-vel, a vs.hu tulajdonosával az Origo Zrt.-ben meglévő 100%-os tulajdoni részesedésének eladásáról 13,2 millió euróért. A New Wave annak a cseh Bawacónak a médiabefektetője, amely Szemerey Tamásnak, Matolcsy György jegybankelnök unokatestvérének az érdekeltsége. (A cég, mint a Magyar Nemzet online megírta, 500 millió forint hitelt kapott a Magyar Nemzeti Bank növekedési hitelprogramja keretében.) A leglátogatottabb, de öt év alatt 4 milliárd forint veszteséget hozott hírportál eladásáról 2014 júliusa óta szó volt, amikor távozott Sáling Gergő főszerkesztő, és a tulajdonos Telekom nem tudta meggyőzően cáfolni, hogy ez politikai beavatkozás következménye volt. Ugyanakkor sok más újságíró is felmondott, közülük többen éppen a nem sokkal korábban indult vs.hu-hoz mentek.

Kovács Zoltán kormányzóvivő közölte: a kabinet szerdai ülésén foglalkozott a Magyar Telekom azon lépésével, amelyben felmondta támogatói szerződését Kovács Ákos énekessel. A kormány megdöbbenéssel értesült a Telekom lépéséről, amely *„meggyőződésünk szerint mind a magyar alkotmány szellemével, mind pedig betűjével ellentétes. ... elfogadhatatlannak tartjuk, hogy ma Magyarországon bárkit véleménye és nézetei miatt ilyen formában diszkriminálni lehessen”*. Ezért a kormány úgy döntött, hogy felmondják a telekomos mobilnetes szerződéseket a minisztériumokban és háttérintézményeikben. (Ezek 2015 végén amúgyis lejártak volna.) Ez a kormánynak a Telekommal 2014-ben kötött partnerségi megállapodását nem érintette, amelynek keretében a Telekom egy 1 milliárd eurós beruházást vállalt a következő 4 évre. Nem érintette továbbá a sportszponzorációs tevékenységet: a Telekom november 28-án írt alá hosszú távú, három évre szóló főtámogatói megállapodást a Ferencvárosi Torna Clubbal, és támogatta a Magyar Olimpiai Bizottságot, a MVM Veszprémet és a Magyar Úszó Szövetséget. A vita előzménye, hogy a Telekom az előző napon szerződést bontott az énekessel, miután Ákos az Echo TV-ben arról beszélt, hogy szerinte a nőknek nem dolgozik annyit keresni, mint a férfiaknak, és a női egyenjogúság nem egyezik a normalitással. nem tartozik a női kötelességek közé, ahogy az sem, hogy a nők ugyanannyit keressenek, mint a férfiak. Szerinte *„a nők dolga: beteljesíteni a női princípiumot, valakihez tartozni, valakinek gyereket szülni”*. Ezután a Telekom bejelentette: *„Nagyra értékeljük Ákos zenei munkásságát ... Ugyanakkor cégünk nem tartja összeegyeztethetőnek az előadóművész egy televíziós csatornán adott interjújában elhangzottak szellemiségét Csoportunk hitvallásával és értékrendjével. A Magyar Telekom Csoport elkötelezett abban, hogy nőknek és férfiaknak egyaránt azonos munkafeltételeket és karrierlehetőséget biztosítson és minden körülmények között fenntartsa a vállalatban belüli nemi egyenjogúságot.”* Erre reagált a kormánypártok támogatói között népszerű Kossuth-díjas énekesre tekintettel a kormány, ami miatt a német nagykövetség megdöbbenését fejezte ki. (A Magyar Telekom anyavállalata a Deutsche Telekom.) A lépés ellen minden ellenzéki párt tiltakozott. *„Vérlázító a kormány döntése”* – reagált a Demokratikus Koalíció, ugyanis a magyar kormány két magánszereplő, egy magánszemély és egy magánvállalat vitájába avatkozott bele: nyíltan megfenyegette, majd bünteti a társaságot, közhatalmát törvényellenes módon magánvitában használva. *„Durcis hisztikormányzásnak vagyunk a tanúi”* – mondta Gál József LMP-szóvivő, mert amíg a Telekom a saját profitját költi, addig a kormány az állampolgárok pénzével gazdálkodik. A Bloomberg által megkérdezett szakértő, a Capital Economics elemzője, William Jackson azon a véleményen volt, hogy a kormány lépése intés a befektetők számára: *„Mindez kétségeket támaszt, hogy a kormány milyen mértékben avatkozik bele a magáncégek működésébe. A történetek csökkenthetik a Magyarországra irányuló befektetési hajlandóságot.”*

A legsúlyosabb vádpont alól felmentette Biszku Bélát első fokon, nem jogerősen a fővárosi törvényszék. Az ügyészség az 1956-os megtorlások idején belügyminiszterként, az MSZMP egyik vezetőjeként tevékenykedő politikust aljas indokból több emberen elkövetett emberölésben felbujtóként vádolta az 1956 decemberében a budapesti Nyugati téren, illetve a Salgótarjánban történt, összesen 49 halálos áldozatot követelő sortüzekkel összefüggésben, és ezért életfogytiglani szabadságvesztést követelt. A törvényszék szerint a 94 éves Biszku bűnössége ezekben az esetekben nem megállapítható, csak bűnpártolásban, fegyverrel való visszaélésben és a kommunista rezsim bűneinek tagadásában találta bűnösnek, amiért két év büntetést kapott három évre

felfüggesztve. Ez már a második elsőfokú eljárás volt az ügyben, mert a Fővárosi Ítéletábrla 2015 júniusában hatályon kívül helyezte az öt és fél év szabadságvesztést kiszabó 2014-es ítéletet. Steiner Gábor bíró indoklásában hangsúlyozta, hogy a bíróság nem tehet mást, mint hogy a bizonyítékokat vizsgálja, nem az a dolga, hogy társadalmi közvélekedés alapján ítékezzen.
→ június 1.

December 18. Újabb fordulat a Hóman-ügyben: a szobrot kezdeményező, arra pénzt gyűjtő Hóman Bálint Kulturális Alapítvány három nappal korábbi álláspontját megváltoztatva elállt tervétől. A város közgyűlése ezt tudomásul véve hatályon kívül helyezte júniusi támogató határozatát. Cser-Palkovics András polgármester (FIDESZ) nem csak azt mondta – ellentétben hó eleji kijelentésével –, hogy bár az alapítvány a szoborállítás kezdeményezője, a döntés a közgyűlésé, hanem ezt is hozzátette: *"Meggyőződés: ha a korábban Székesfehérváron megtartott Hóman Bálint-konferenciák kellő nyilvánosságot kapnak, és az ellenérvek is megjelennek, akkor a folyamat másként alakult volna"*. Szerinte a közgyűlés levonta a tanulságot. → december 15.

A kormányhoz közel álló Századvég ártatlan, de egy üzletember ellen vádat emeltek az amerikai kitiltási botrányt kiváltó vesztegetési ügyben – jelentette be Ibolya Tibor fővárosi főügyész. Már a nyáron, amikor kiderült, hogy Vida Ildikó akkori NAV-elnököt kitiltották az USA-ból, több lap arról írt, hogy az egész botrányt a Bunge étolajgyártó cég robbantotta ki, mert felháborította, hogy az adócsalók által árult olcsó termék kiszorítja a piacról az övét. Az ügyészség megállapítása szerint a cég által felkért lobbista arra keresett lehetőséget, hogy csökkentsék az étolaj áfáját. Egy üzletember – a vád szerint Tábor Viktor, a korábban számos kormányzati megrendelést elnyert Advanced Network Technologies Kft. ügyvezetője, maga is a kitiltottak egyike – Heim Péterre, a Századvég Gazdaságkutató akkori vezérigazgatójára hivatkozva azt ígérte, hogy egy alapítványnak átutalandó 2 milliárd forintért elintézi ezt. Az amerikai vállalat ehelyett saját nagykövetségétől kért segítséget, és ez indította el a kitiltásokat, mert a képviselő nem látta, hogy a NAV igyekezne eljárni az ilyen korrupciós bűncselekményekkel szemben. A Magyar Nemzetnek nyilatkozó Torba Tamás közgazdász pontosított: nem lobbizott, hanem a Bunge megbízásából az áfacsalás megszüntetésében próbált segédkezni a Fórum Az Alapvető Élelmiszerek Áfájának Csökkentéséért nevű szervezet szóvivőjeként. Ekkor juttatták el hozzá az áfacsökkenésre vonatkozó, kétmilliárd forintos ajánlatot. Az amerikai nagykövetség egyik munkatársa kérte, hogy informálisan tájékoztassa a NAV-ot: az Egyesült Államok kész bármilyen eszközzel együttműködni az áfacsalás visszaszorítása érdekében, beleértve a tapasztalatcserét, anyagi források és megfelelő eszközök felkutatását és alkalmazását. Azt is kérték jelezni az adóhatóságnak, hogy amennyiben a jelen helyzet nem változik, az általuk az ügyben vétkesnek tartott személyeket szankciókkal fogják sújtani. Ezt ő megtette, ezt követték a kitiltások. Ami Heim Pétert illeti, ő azt vallotta a nyomozó hatóságnak, hogy nem ismeri Tábor Viktort, nem tudott az egész ügyről, és semmi köze ahhoz, hogy rá hivatkoztak. Ezt az ügyészség elfogadta.

December 21. Meglehető elsőfokú, nem jogerős ítélet született a Fővárosi Törvényszéken abban a személyiségi jogi perben, amelyet Deutsch Tamás indított Juhász Péter, az Együtt 2014 politikus ellen. Juhász 2014-ben a hivatalos Facebook-oldalán, majd az ATV-ben közölte, hogy a FIDESZ európai parlamenti képviselője nem mondott igazat, amikor arról beszélt, hogy soha életében semmilyen drogot nem próbált ki. Az első, 2015 szeptemberi tárgyaláson egy tanú kijelentette, hogy 1991-ben együtt szívott marihuánát Deutsch Tamással a fővárosi Nincs pardon nevű kocsmában. Egy írásban nyilatkozó 1998-ban a BRFK-n nyomozóként dolgozott, és két akkori razzjáról számolt be, amikor Deuschot olyan bordélyokban találták, ahol kokain és heroin is előkerült. A képviselőt szerinte mentelmi joga miatt nem állították elő, és eljárás sem indult ellene. A politikus tagadta, hogy ez megtörtént volna. Írásos tanúvallomást tett egy kokaindíler, aki 1995 nyarán az Extasy 2000 budapesti night club üzletvezetője volt. Szerinte Deutsch ott törzsvendég volt, rendszeresen együtt kokainoztak, és a nyár folyamán Deutsch 50-60 gramm kokaint vásárolt tőle. Deutsch azt állította: soha nem hallott a szórakozóhelyről. Egy további nyilatkozó a 80-as évek

végén taxisként az enyhébb drogokat kereső utasainak segített a beszerzésben. Állítása szerint rendszeresen vásárolt marihuánát az utasainak a Tilos az Á-ban Deutschtól. A felperes jelenlegi és első felesége ezzel szemben tanúként azt mondta: Deutsch soha nem drogozott. Szabó Csilla bíró a szeptemberi tárgyaláson megjelent tanú vallomását életszerűnek és ellentmondásoktól mentesnek ítélte, a négy írásos nyilatkozatot is figyelembe véve pedig azt állapította meg, hogy Juhász jóhiszeműen járt el, és minden tőle telhetőt megtett, hogy bizonyítsa állítását. Mindezek miatt a FIDESZ-politikus jó hírneve és a zavartalan magánélethez fűződő joga nem sérült. Deutsch Tamás bejelentette, hogy fellebbez. A bíró csak a Facebook-poszthoz mellékelt fotó esetében állapított meg jogsértést, mert abból nem lehetett arra következtetni, hogy Deutsch kábítószer hatása alatt állt. Ezért Juhász Pétert 100 000 forint sérelemdíj fizetésére kötelezte, és arra, hogy három lapban kérjen bocsánatot.

December 22. A Fővárosi Közgyűlés rendkívüli közgyűlésen döntött: a Simicska Lajos vállalkozó tulajdonában lévő Mahir Cityposter Kft.-nek december 31-ig el kell bontania a hirdetőoszlopait, hogy „*megszüntessék a jogellenes közterület-használatot*”. Erre 150 millió forintot különítettek el a főváros költségvetésében, azzal, hogy Simicska cégével fizettetik ki a bontást, ha nem végez vele az év végéig. → szeptember 30. A cég válasza: helyükön maradnak a Mahir Cityposter oszlopai, mert a vállalkozás még november elején a Fővárosi Törvényszéken indított perben támadta meg az önkormányzat döntését, és kérte a törvényszéket, hogy tiltsa el az önkormányzatot a Mahir oszlopainak bontásától.

December 29. Tizenkét év után új ítélet született első fokon a brókerbotrányban: Kulcsár Attilát hat év hat hónap börtönre és 230 millió forintos vagyonek kobzásra ítélte sikkasztás és csalás miatt a Fővárosi Törvényszék. Rejtő E. Tibort, a K&H bank volt vezérigazgatóját és Forró Tamás vállalkozót, újságírórt felmentették a vádak alól. A brókerbotrány 1998 óta folytatott ügyletek miatt 2003-ban pattant ki: az iskolázatlan, de kiváló fellépésű banki dolgozó rendkívül magas hozamokat ígérve, offshore cégeken keresztül jogosulatlanul forgatta egyes magánszemélyek és állami vállalatok pénzét. A vád szerint a teljes elkövetési érték, azaz a megforgatott pénzmennyiség több mint 23 milliárd forint volt, a kár pedig több mint 8 milliárd. Az ügyészség 2005-ben emelt vádat. A Fővárosi Bíróság, a törvényszék jogelődje 2008 nyarán kihirdetett elsőfokú döntésében nyolc év börtönre és 230 millió forint vagyonek kobzásra ítélte Kulcsár Attilát. A fellebbezések folytán másodfokon a Fővárosi Ítéltábla megalapozatlanság, illetve súlyos eljárási hibák miatt 2010 tavaszán hatályon kívül helyezte az elsőfokú döntést és új eljárást rendelt el. Ennek a megismételt eljárásnak az elsőfokú ítélete született most meg, még nem jogerősen.

Kormányrendelet jelent meg a CSOK (Családok Otthonteremtési Kedvezménye) új szabályairól. Eszerint az új lakást vásárló gyerekes családok ajándékként kapnak bizonyos összeget, egy gyermekre 600 000 forintot, három gyerek esetén maximum tízmilliót. Emellett maximum 10 milliós kedvezményes hitel is jár. Akinek még egy gyereke sincs, az 10 évre előre vállalhatja, hogy majd lesz, de csak akkor, ha az igénylés időpontjában házas, és a párnak legalább egyik tagja fiatalabb, mint 40 éves. Aki nem házas, csak akkor igényelheti a támogatást, ha már van legalább egy gyereke. A három gyereket vállalók által megvett új társasházi lakásnak legalább 60 m²-esnek kell lennie, új családi háznál pedig legalább 90 m² hasznos alapterületűnek. A lakások áfacsökkenését azzal egészítették ki, hogy aki maga építi a házát, az 5 millió forintig visszakérheti az építkezési költségek áfáját. Nagyobb támogatást kaptak – szintén a gyerekszámától függően – azok is, akik használt lakást vásárolnak vagy bővítik a meglévőt. A visszaélések megakadályozása érdekében az otthonteremtési kedvezmény alapvető támogatásainak feltételül szabta a kormány, hogy az igénylő az igénylés előtti 180 napban – legfeljebb 15 nap megszakítással – rendelkezzen belföldi vagy külföldi munkaviszonnyal. Feltétel lett továbbá a büntetlen előélet. A számítások szerint az új támogatás feltételeinek több mint 200 000 olyan család felelt meg már a rendelet megjelenésekor, amelyben három vagy több gyermek élt.